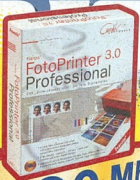

Computer

PANORÁMA

XIII. ÉVFOLYAM 11. SZÁM • 1195 Ft/4,90 €

600 Mbájtós képfeldolgozó

3 CD ... CD-rommelleteken

A Tenkes kapitánya (4-6.)

Magyar kalandfilmsorozat

Hyper Ball 3D

(teljes verziós játék)

Best Possible Privacy

Levéltitkosító
(teljes verzió)

1000 válogatott clipart

Windows Media Player 9

- **VHS** másolása **CD-re**
- **Shakira, Britney, TNT** – ingyen slágerek a webről
- **PC-tuningolás:** még nagyobb teljesítmény

Tesztek

- **24** TFT monitor
- **20** videodigitalizáló
- **13** szélesebb CD-író

Gyakorlat

- Merevlemez-szimulátor készítése
- Windows: kilépés egyszerűen
- A legjobb Google-tippek
- Monitorok beállítása
- MP3 merevlemezre

Internet

- Video levélben
- Netteszt: receptek a hálón
- Hálófejlesztési ötletek
- Hatékony kapcsolatbontás

Commodore One • **iambic Office** • Vezetékes vagy mobil
Longhorn, a legújabb Windows • DVD-tár • **CoreIDRAW 11**

A monitor átlagosan ilyen távolságra helyezkedik el az Ön szemétől.

Ezért szeme megérdemli a tökéletesebb védelmet

A különlegesen széles tükröződésmentes bevonatnak és a sötétített üveges technológiának köszönhetően a **FLATRON™** monitor fényvisszaverődési értéke 40% alatti marad, kímélve ezzel a felhasználók szemét. További információért keresse a: www.flatron.com és a www.lge.co.hu honlapot.

17" teljesen sík Flatron képcső / elegáns formatervezés / 1024x768 @ 85MHz

Modellszála: F700B, F700P, F900B

Óvja szemefényét!

LG FLATRON™

A Magyar Optikus Ipartestület ajánlásával

LG Electronics Magyar Kft.
tel: +36-1-455-6060
fax: +36-1-455-6066

Őszi változások

Ha fellapozzák e havi számunkat, bizonyára feltűnik, hogy a változások (őszi) szele ismét nem hagyta érintetlenül magazinunkat. „Ismét” – mondjuk, hiszen ha valaki figyelemmel kísérte az elmúlt időszakot, észrevehette, hogy állandóan újítottunk, változtattunk valamit. Tettük ezt azért, mert újításaink rendre kedvező fogadtatásra találtak olvasóink körében. „Hálájukat” mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy újságunk példányszáma tovább növekedett: a MATESZ által auditált, idei első féléves értékesített példányszámunk 27 százalékkal nőtt az egy évvel korábbi, hasonló időszakhoz képest. Ezt ez úton is köszönjük!

Az idei ősze teljes forma- és tartalomváltozást kínálnak, az eddigieknél is több oldalon. Úgy véljük, hogy lapunk piaci fogadtatása lehetővé teszi, hogy egy letisztultabb, komolyabb küllemű, új rovatstruktúrából adódóan még jobban áttekinthető újságot készítsünk.

Különös hangsúlyt fektetünk „toptémáinkra”, amelyekben sokakat érdeklő, slágertémákat járunk körül. Még több terméket tesztlünk havonta, s a felesleges szövegszerkesztés helyett, ahol csak lehet, összehasonlító táblázatokat közlünk. Olvasóink kérésére bepillantást nyújtunk tesztlaboratóriumunkba is, s vizsgálati módszereinket is felfedjük. Kibővítjük *Szoftver* rovatunkat, bemutatjuk a legújabb programokat, összehasonlító tesztekkel közlünk, s részletesen foglalkozunk azokkal a shareware-ekkel, amelyekel mindenképpen olvasóink figyelmébe ajánlunk. A számítástechnikai piac jelzéseit követve, ezentúl a PDA-világ újdonságaiból, programjaiból is csemegezzünk. Tovább járjuk, persze inognitásban, a szaküzleteket, s vásárlói tanácsokat is közlünk minden számban. S végül, de persze kiemelt helyen, a korábbiaknál is nagyobb hangsúlyt fektetünk a – visszajelzések szerinti – legkedveltebb *Gyakorlat* rovatunkra, s külön blokkban, hardverekre, szoftverekre, operációs rendszerekre vonatkozó, jól használható tippek, trükkök százeit gyűjtjük csokorba.

S azt is megfigyelhetjük, hogy, akárcsak eddig, minden hónapban további olvasnivalókat is kínálunk: a legkedveltebb, legérdekesebb témákat feldolgozó könyveket, különszámokat.

Bizva a korábbihoz hasonló fogadtatásban, kellemes olvasást, böngészést, kapcsolódást kívánok az elkövetkező hónapokban is lapunk társaságában.

Horváth Annamária • főszerkesztő

CAD/CAM különszám

- ▶ Nagyformátumú nyomtatók
- ▶ Digitális lakberendezés
- ▶ Mesteri modellező
- ▶ Tervezőrendszer mindenkinek
- ▶ Mobil munkaállomások
- ▶ Egyesített technológiák

Nickles PC-tuningolás 2003

Tuning A-tól Z-ig, több mint 400 oldalon

- ▶ A tökéletes hardverkonfigurálás
- ▶ Új trükkök 2003-ra
- ▶ PC-vásárlás az új évben
- ▶ Windows XP: a fordulat
- ▶ Video-overclocking
- ▶ CPU-tuning
- ▶ Tippek, trükkök merevlemezekhez
- ▶ Játégyorsítás

További részletek a 45. oldalon

• HAMAROSAN MEGJELENIK • MÁR AZ ÚJSÁGOSOKNÁL!

A következő DVD-n!

FOLYTASSA AZ IDEGENLÉGIÓBAN!

A film asztali DVD-lejátszóval is megtekinthető.

Bo West, a kifogástalan modorú ifjú gentleman túllépett önérdete nehezen viseli, hogy szerelme nem viszonozza kellőképpen érzéseit, ezért az Idegenlégőbe áll. Pedig a bajok valójában már a kirepítályán kezdődtek, amikor Baghate kapitány elfasalt egy meccsablábn. Arra már sosem derül fény, hogy ezt a szerencsétlen balaszt a cipőlője vagy netán Bo okozta, mindenesetre a kapitány harakirit követ el, amikor megtudja, hogy országos cimborája a légőbe állt. Aggódása nem volt alaptalan, hiszen a sivatag poklában a légőcsoknak iszonyatos szenvedéseket kell kiállniuk. Bo számtalan humoros kaland után Abud sejk háremében köt ki, ahol megtalálja szerelmét, aki jelenleg a 13-as sorszámu feleség...

Az ajánlat a készlet erejéig érvényes!

Rendelje meg

a Computer Panoráma decemberi, DVD-melléklettel megjelölt számát mindössze

2390 Ft-ért!*

Várjuk rendelését:

Internet: www.computerpanorama.hu/akciok
 Telefon: 456-6964, E-mail: terjesztas@panorama.hu
 Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Őllői út 25.

*Az ár a postaköltséget is tartalmazza!

CD/DVD

- **FotoPrinter 3.0 Professional –**
Digitális fotólabor 8
- **Mandrake Linux 9.0 –** A delfin útra kész 12
- **PDA részleg –**
PalmOS és Windows CE alkalmazások 14

HÍREK

- **Hardver** 16
- **Online** 21
- **Szoftver** 22
- **Multimédia** 24
- **Hálózat** 26

JOG

- **Számítógépes bűncselekmények –**
- **Tartalom és szabályozás** 30

FÓKUSZBAN

- **Kutatás-fejlesztés Magyarországon –**
- **Tudományos jövőkép** 32

HARDVER

- TESZT** **TFT-monitorok –** Laposan is élvezhető 46
- **Nagyteszt: TFT-monitorok –** Így tesztelt a CP 56
- TESZT** **Videodigitalizálók –** Filmvilág 58
- **Nagyteszt: videodigitalizálók –**
Így tesztelt a CP 70

ÁLLANDÓ ROVATOK

- CP-info 1
- Tartalom 2
- CD-/DVD-melléklet 4
- Olvasók fóruma 28
- Boltkóstoló 146
- Adatbank 172
- CP-szerviz 173
- Impresszum 173
- Előzetes 174
- CP-interjú 176

HARDVER

- TESZT** **CD-írók –** Negyvenen túl 72
- **Nagyteszt: CD-írók –** Így tesztelt a CP 80
- **A PDA-világ újdonságai –** Apró segítők 84
- **Creative Audigy 2 –** A hifi szerelmeseinek 86
- **Commodore One –** Egy legenda újjáéled 88
- **Teszt/ Billionton Bluetooth** 90
- **Teszt/ LG RL-JT10** 90
- **Teszt/ C-Pen 10** 90
- **Teszt/ CS5 multivitétő** 91
- **Teszt/ Mercury HT 5800** 91
- **Teszt/ MGE Evolution 500** 91

SZOFTVER

- **A Windows jövője –**
- **Longhorn, a legújabb Windows** 92
- **Opus Flex –** Flash oldalak egyszerűbben 96
- **iambic Office –** A mini iroda 98
- **The Bat –** Így is lehet levelezni 100
- **CorelDRAW Graphics Suite 11 –**
Minden egy dobozban 104
- **Shareware/Böngésző: Netscape 7** 108
- **Shareware/VCD-lemez készítő: VCD Easy** 108
- **Shareware/Levelezőprogram:**
- **IncrediMail XE** 108
- **Shareware/Képletöltő:**
- **Express Webpictures 1.69** 109
- **Shareware/Képfeldolgozó: Color Pilot 4.5** 109
- **Shareware/Tweaker: Powertrip 3.29** 109

JÁTÉK

- **Midway** 110
- **Ghost Master** 110
- **Broken Sword3: The Sleeping Dragon** 110

JÁTÉK

Rayman 3: Hoodlum Havoc	111
The Thing	111
Mafia	111

ELMÉLET

CP kvíz (3.) – Az utolsó forduló	112
--	-----

INTERNET

Netteszt: receptek a hálón – Hobbiszakácsok paradicsoma	116
SyGate – Internet egyszeregy	118
Helyi hálózatok alapjai – Hálótervezés	120
Flix tömörítő – Videó levélben	122

GYAKORLAT

Felvétel a WaveRec-vel – Hangcsapda	126
Streamripper – Ide a Top 40-et!	128
RAM-diszk – Merevlemez-szimulátor	130
Google-tippek – Hatékonyabb keresés	132
Paint Shop Pro – UFO-s fényképek	136
Windows shutdown – Kilépés egyszerűen	138
Monitorok konfigurálása – Átlátás	142

BUSINESS

Vezetékes vagy mobil? – Távoklési kiszorítási	152
Cégvilág	156

DVD

DVD-tár – Filmek DVD-n	160
------------------------------	-----

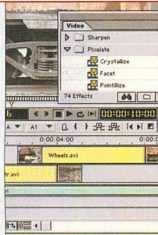
SLÁGERLISTÁK INGVEN

Shakira, Britney, TNT a webről 36
Az aktuális slágerlisták ma már nem csak az éteren keresztül, ultrarövid hullámon érkehetnek hozzánk. Sok rádió-állomás streamként is kínálja programját az interneten. Ez gyakran olyan jó minőségű, hogy PC-re tudjuk venni az aktuális listavezetőket MP3-fájlként.

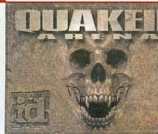
VHS MÁSOLOSÁSA CD-RE

Videóélmények CD-n 38
Feltehetően sokan őrzik otthon videokazettákat, s nem kevesen vannak, akik elszomorodva tapasztalták, hogy bizony az idő vasfoga ezt a médiumot sem kíméli. Sajnos a videóanyagok a tárolás minden napjával lassan, de biztosan közelednek a demagnetizálódáshoz, azaz a halálukhoz. Szaporodnak a sávhibák, míg végül csak sűrű hősés vagy fekete képernyő marad. Szerencsére ezek a felvételek is megőrizhetők az utókornak, ha digitális hordozóra, CD-re vagy DVD-re másoljuk.

JÁTÉKOK TUNINGOLÁSA

Még nagyobb játékeljesítmény 42
A korszerű PC-k gyorsak, a modern játékok rendkívül teljesítményéhesek. A beállításoktól függ, hogy egy játék darabosan vagy gyorsan és folyamatosan fut. A videokártyát és a játékot tehát tökéletesen össze kell hangolni, és éppen ebben segítenek a különféle benchmarkok, amelyek olykor akár játékdémók is lehetnek.

Jelen lapszámunk 33 000 példányban készült. A MATESZ 2002. I. félévi gyorsjelentése szerint az átlagos terjesztett példányszám 30 691 darab, az átlagos remittenda 499 darab.

A Szonda Ipsos és a GfK Hungária piackutató intézetek Médiaanalízis című munkája szerint olvasóink kimagasló jóvedelemmel rendelkező, többnyire vezetőbeosztásban lévő fiatal, illetve középkorú férfiak. A számítástechnikán kívül kiemelten érdeklődnek a technikai témák – szórakoztatóelektronika, autók – iránt, de nagy jelentőséget tulajdonítanak a környezetvédelemnek is.

2000. őszén indult be a Median webaudit, amely honlapunk látogatottságát is méri. Nyitóloldalainkat, a kutatások alapján, havonta több mint 135 ezren töltik le, az ingyenes hírlevelünket előfizetők száma pedig meghaladta a 4000-et.

Computer Panoráma

Grafika

- ACME CAD Converter 2.3
- Advanced Bitrate Calculator 0.5.1
- AhaView 2.03
- DiagramStudio 2.2
- DreamRender Studio 2.14
- DVD Region-Free 1.06
- Easy Video Joiner 3.20
- FineView 6.3
- Mazaika 1.30
- ReaViewer 1.4
- Reglo 3.5
- SmartDraw Photo 1.50
- ZoomPlayer 2.80

Hálózat

- AdSubtract PRO 2.54
- Easy Free Web Cam
- e-Campaign 2.81
- EX Mailing List Manager 1.0
- Freshdevices - Freshdownload
- Google Search Tool 3.3
- IPmail 1.31
- LBE Toolbox for MS Outlook 1.13
- Mailchecker
- MetaProducts LightPad 3.3
- Play The Web 1.38
- Pop Peeker 3.1.0.0 Demo
- PopDetector 2.2
- TweakMASTER 1.70 Build 250
- Webdup

Zene

- Advanced MP3/WMA Recorder
- Audio CD Reader & Converter 3.0
- ChordWizard 2.0a
- ID3Tag InfoTip 1.0
- Karaoke Sound Recorder 2.02
- MidiNotate Full Version 4.0.5
- MuseBook Tuner 2.0
- Quartet X2 Music Studio
- Raga
- Reader 1.0
- Smart MP3 CD Ripper 2.3

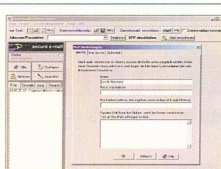
CD-Hotline

A CD-/DVD-mellékletekkel kapcsolatban a cdsupport@computerpanorama.hu címre írhatnak. A legtöbbször feltett kérdésekre bármikor választ kaphatnak a www.computerpanorama.hu/cdsupport oldalon. Látogassanak el ide bármikor, ha a lemezek használatával bármilyen probléma felmerülne.

Amennyiben az újsághoz kapott lemezek bármelyike törött, felülete sérült vagy meghajtója nem olvassa rendesen annak tartalmát, kérjen cserélemez a terjesztes@computerpanorama.hu címen, vagy hívja terjesztési osztályunkat a 06-1-456-6964-es telefonszámon.

Best Possible Privacy

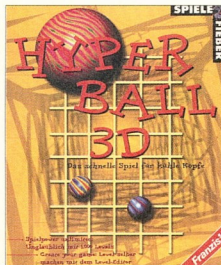
Teljes verzió Íme, itt a lehető legjobb védelem, már-már ami a levelezésünket illeti. E német nyelvű programmal abszolút hatékonyan titkosíthatjuk leveleink tartalmát. A program nagyon egyszerűen kezelhető, komoly német nyelvtudást nem igényel. A telepítés után az *E-mail/Optionen* menüpontban állítsuk be levelezési adatainkat – név, e-mail cím, SMTP szerver, POP3 szerver, felhasználói név és jelszó. Ezek után, ha kódolt levelet kívánunk küldeni valakinek, kattintsunk az ablak bal oldalán található *neue Mail* gombra. Ekkor az Outlook levélíró moduljához hasonló ablak jelenik meg. Az *E-mail adresse*: részben a címzett levélcímet kell megadni, a CC:-nél a további címzetteket (ha vannak), a *Theme* rész pedig a levél témájának rövid jellemzését várja, mint az angol programoknál a *Subject*. Az *Anlage* gombra kattintva, csatolást is mellékelhetünk a levélünkhöz. Ezek megadása és a levél begépelése után nincs is más hátra, mint a *Senden* gombra kattintani. Ekkor megjelenik egy párbeszédablak, ahol meg kell adnunk egy minimum 6 karakterből álló kódot, de akár egy mondatot is begépelhetünk ide, jelszóként. Amennyiben nem voltunk online kapcsolatban, a levél a bal oldalon látható *Ausg.* föltre kattintva elérhető gyűjtőbe kerül, ahonnan a legközelebbi online kapcsolatokra a *Jetzt alles versenden* gombra kattintva küldhető el. A kódolt levelek elosztásához természetesen a fogadó félnek is szüksége lesz a programra, illetve a jelszóra. Amennyiben a levelet az Outlookban vagy más levelezőprogramban töltik le, a levél csatolásának megnyitására a BPP – feltéve, hogy telepítve van a kérdéses gépen – automatikusan megnyílik és bekéri a jelszót, majd megnyitja a kódolt levelet. A levelek lehívása közvetlenül a programból is lehetséges, a *Post laden* gombra kattintva. Az *Eing.* fület választva láthatjuk a lehívás eredményét. Itt csak a kódolt levelet láthatjuk meg a későbbiekben, a „normál” levelek olvasására a program nem használható. A jelszó megadása után ekkor is elolvashatjuk a beérkezett küldemény szövegét.

A legjobb megoldás: a titkosító

Játékok karácsonyra: Hyper Ball 3D

Teljes verzió Ha már törö a fejét azon, mivel is lepje meg játékos kedvű gyermekeit, szeretteit karácsonyra, jó választásnak érzékelnek a jelenlegi és a következő két Computer Panoráma szám CD-/DVD-mellékletei. Ezekon ugyanis seregnyi, vadonatúj windowsos játék várja majd a szórakozni vágyókat, megtűzdelve néhány remek játék demójával. A sorozat kezdeteként e havi számunkban megtalálják a német televízióban oly népszerű *Hyper Ball 3D* PC-s változatának teljes verzióját.

CD/DVD CD/DVD CD/DVD

szemelléklet 2002/11

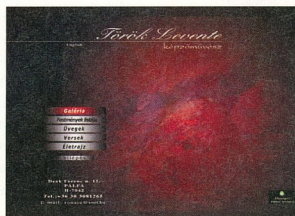
Offline megrendelő

Mint azt bizonyára sokan tudják, a Computer Panoráma bármely kiadványa megrendelhető az interneten keresztül is, beleértve az újságot, a különszámokat és könyveinket egyaránt. Akinek van internet-kapcsolata, de szeretné minél olcsóbban „megúszni” a kiadványok kiválasztá-

sát, a lemezeink **MEGRENDELO** könyvtárában található programcskával offline böngészheti végig a kínálatot, kiválaszhatja a kívánt terméket, és mindössze arra a néhány másodpercre lesz szüksége online kapcsolatra, amíg a megrendelést egyetlen gombnyomással elküldi nekünk.

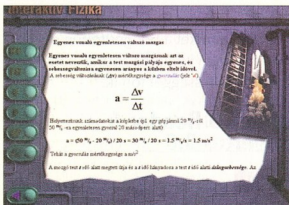
E-múzeum: LeviArt

Teljes verzió Török Levente képzőművész munkáit csodálhatjuk meg a multimédia rovatunkban található interaktív bemutató segítségével. Festményekben, grafikákban és üvegekben gyönyörködhetünk, és verseket olvashatunk a művésztől. Üdvözljük Önöket a jövő e-múzeumban. Reméljük, hogy lesznek követői, és további tehetséges művészeket és műveket mutathatunk be, kihasználva a multimédia lehetőségeit.

Kortárs művészet elektronikus tálalásban

Interaktív fizika

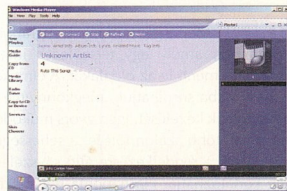

A fizika tanulás kényelmes módja

Teljes verzió A fizika igencsak „változatos” elbírálás alá esik a nebulók körében. A látványos kísérleteket szinte kivétel nélkül mindenki szereti, ám a bemagolandó képletek és törvények már korántsem olyan népszerűek. Talán interaktív köntösbe burkolva ez utóbbi is könnyebben megy majd a *Kosuth Kiadó* izléses és hasznos multimédiás programjának a segítségével.

Windows Media Player 9 beta

Béta verzió A windowsos multimédia alapjaként is tisztelhető *Windows Media Player* segítségével zenét hallgathatunk, videókat és animációkat nézhetünk, lejátshatunk DVD-eket, és tenyérgepünkre vagy hordozható MP3-lejátszóinkra küldhetjük át kedvenc dalainkat és videóinkat, hogy mindig a közelünkben tudhassuk őket. A Microsoft "minden az egyben" média lejátszója ismét továbblépett egy következő generációba. Legújabb verziója a megváltozott külső mögött jelentős újításokat is felvont, elsősorban a technológiáit és persze az online lehetőségeket illetően, de a playlist funkció is rengeteget finomult az elődökhöz képest.

A Windows Media Player 9: igazán csinos

Felhasználói

- 32bit Fax
- Ace Utilities 1.5
- Desktop Calendar
- Documents Expert
- FNA 1.30
- IsoBuster 1.1
- Links Organizer 1.2
- Personal Timeclock 4.0
- Startup Organizer 1.6
- Windows Commander 5.11
- WinNC 3000 Professional
- Zero Assumption Recovery 7.2.5

DVD-vel is!

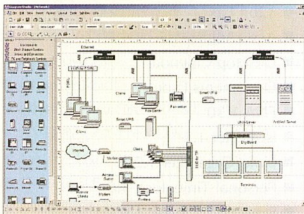

A Computer Panoráma novemberi száma vagy **3 CD-melléklettel**, vagy **egy DVD-melléklettel** vásárolható meg. Az asztali készüléken is lejátszható DVD-s kiadás vásárlói, a CD-mellékleten is összegyűjtött programokon kívül az *En és a tábornok* című angol filmvígjátékot is megtalálhatják a korongon.

A II. világháború idején *Norman Pitkin*, az útepítő munkás és főnöke *Mr. Grimsdale* békésen túrja a földet a hadsereg barakjai mögött. Amikor a hadseregtábornokot véggépp kihozzák a sodrából, civil munkásokként be kell állniuk a katonák közé. Tévedésből viszont az ejtőernyősökhöz vezénylik őket, és Franciaországban érnek földet az elleneséges vonalak mögött, ahol a németek fogságba ejtik *Mr. Grimsdale*-t. Normant a francia ellenállás szedi fel, és azonnal egy hajmeresztő mentőakcióban találja

DiagramStudio 2.2

Grafika Nagyon tetszetős, professzionális szinten használható diagramtervező program, amely az elektronikai kapcsolástól a szervezeti diagramon keresztül akár egy iroda berendezésének a megter-

vezésére is használható. A program felépítése a már lassan szabványává váló Visio kinézetét követi, és talán még annál is több opciót kínál. A kompatibilitása nem túl jó, viszont az általa elkészített tervek könnyen módosíthatók, és természetesen ki is nyomtathatók.

ZoomPlayer 2.80

Grafika DVD- és videofilm-lejátszó, amely együttműködik az ismert DVD-lejátszó szoftverekkel, jól használható keretet adva nekik. A fájlalapú filmek lejátszásakor pedig villámgyorsan elindul, és talán ezért vált népszerűvé ott, ahol a Media Player lassú szűtyögése nem kedvelt. A programot kis angol nyelvtudással könnyű beállítani, s mindenki az igényeihez igazíthatja a működést és a kinézetet.

Easy Free Web Cam

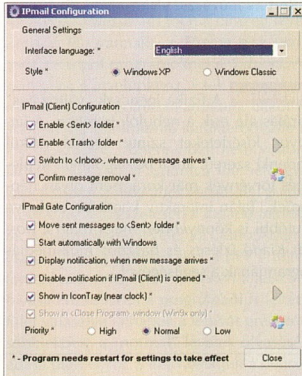
Hálózat Egyszerűen konfigurálható, áttekinthető webkamera-szerver program, amely bármely képlőpó (digitalizáló, tuner) kártyát használhat. Ha az intraneten kell képeket közvetítenünk, akkor a helyi hálózaton akár az egy gépben elhelyezett

tunerkártya képét is ki tudja vetíteni, tömörített minőségben. A program igazi különlegessége, hogy akár WAP-on megjeleníthető képeket is tud készíteni, ezért egy megfelelő szerverre feltöltve, új dimenziók nyílhatnak a szórakoztatásban.

IPmail 1.31

Hálózat Nagyon egyszerű, ám annál hatékonyabb levelezőprogram, amely saját levelezőszervert használ, ugyanis csupán egy belső, IP alapú hálózaton képes működni. A program beállításai roppant egyszerűek, hiszen nem POP3 szervert kell konfigurálnunk, hanem csak IP címet adnunk. A levelek küldése és fogadása úgy működik, mint egy hagyományos levelezőprogramban.

Webdup

Hálózat Már régen láttunk webgrabber programot, amely egy tetszőleges internetcímről menti le az oldalakat. A címeket kategóriákba sorolhatjuk, megkönnyítve a weboldalak kezelését. Igen gyors működésű, mivel több szálon tölt le, a sebességet tehát csak a rendelkezésre álló sávszélesség korlátozhatja. Ha naponta ugyanazokat az oldalakat látogatjuk végig, akkor érdemes ilyen programot használnunk. A le-

A szerkesztő választása

DreamRender Studio 2.14

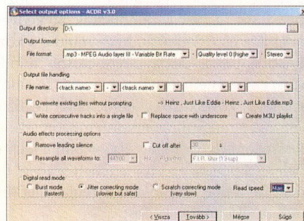
Grafika Igazán figyelemre méltó program, amely az unalmas háttérképet animált effektusokkal vagy az internetről frissülő tartalommal tölti meg. Mindenképpen érdemes megtekinteni, hiszen ehhez hasonló még nem került a nagydíjra. A hullámzó víztükör stílusa mellett néhány ingyenes próbát és még több bemutatót láthatunk, de az internetről is tölthetünk le új háttereket. Mivel a program a DirectX-et használja, ezért az ablakban futó, hasonló rendszerű programok nem igazán férnek össze vele. Egy mai, kiemelkedő teljesítményű irodai PC-n már jól használható.

töltés után a linket a böngészőben egy kattintással megnyithatjuk, ahol a böngészés és vesztés sebességét folyik.

Audio CD Reader & Converter 3.0

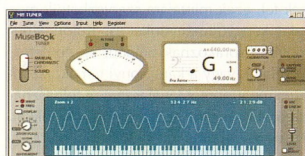
Zene Ez a program nemcsak a zenei CD-lemezek tartalmát olvassa be, hanem MP3-ba és még jó pár formátumba is át tudja konvertálni. Kellemes meglepetés, hogy VBR kódolást is választhatunk, és a kimeneti fájlnév formátumát is tetszés szerint megválaszthatjuk. Az eddigi CDDB zenei adatbázis helyett gazdasági

okokból a *FreeDB*-t használja a program, ami talán még gazdagabb tárháza a zenei CD-adatoknak. A program egyedüli hátránya a sebessége, de a minőségért ennyi még elfogadható.

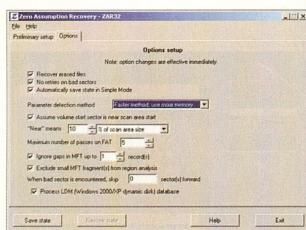
MuseBook Tuner 2.0

Zene Nagyon ötletes program, amely a hangkártya bemenetén megjelenő hangot (akár ének, akár instrumentális) méri, és megadja a tökéletestől való eltérését. Gyakorláshoz nagyon hasznos, hiszen a számítógépre énekelve nemcsak a hanghullámunkat jeleníti meg, hanem leméri a frekvenciáját, erejét, és gyorsan megjeleníti a hozzá tartozó hangot. Éneklésre, gitárhangolásra és még sok minden másra is használható.

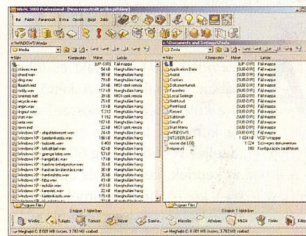
Zero Assumption Recovery 7.2.5

Felhasználói Ezzel a programmal a szoftveres hibától tönkrement merevlemezek adatait menthetjük át egy másik, jól működő lemezre. A használata létszükség is lehet bizonyos helyzetekben, de ne felejtjük, hogy ehhez a számítógépnek (és a Windowsnak) is fel kell ismernie a hibás merevlemez. A program a rájuk utaló adatok alapján azonosítja a fájlokat, tehát akár FAT tábla nélküli lemez tartalma is visszanyerhető (a programot hibás lemez híján nem próbáltuk ki).

WinNC 3000 Professional

Felhasználói Nagyon szép, funkciókban gazdag fájlkezelő program, amely méltán pályázik a *Windows Commander* babérajaira. Első, legszembeütőbb jellemzője a szép, átszabható felület. Kedvező, hogy ebben a programban megtalálható, az ablakokhoz tartozó meghajtóválasztó ikonok. De hogy a korábbi csemegekről is ejtsünk szót: fájlok összehasonlítására, CD grabbelésre, MP3 tömörítésre és biztonságos másolatok készítésére is használható. És a legjobb hír, hogy magyar nyelvű!

Advanced MP3/WMA Recorder

Zene Nagyon kultúrált, beépített hangerőszabályzóval ellátott hangfelvétel program, amely MP3 és WMA formátumokba tud rögzíteni, valós időben. A felvételt 48 kbit mintavételezéssel, és akár a rendelkezésre álló ötféle VBR kódolással is lemeze menthetjük. A gyors kezelés érdekében három felvételi módot előre beállíthatunk, így a köztük való váltás kényelmesebb. Ha a minőséget maximálásra állítjuk, akkor már egy komolyabb hardverre is szükségünk van.

Links Organizer 1.2

Felhasználói Tetszetős linkkezelő program, amely nem internetes, hanem a fájlrendszerben használt linkeket kezelhetjük (mint az asztal elemeit). A program nemcsak a jelenlegi, hanem a valaha a számítógépünkön megfordult programok indítóikonjait is meg tudja jeleníteni, ha azokat nem törölték. Ezért *takarítóprogramként* is használhatjuk. További kedvező tulajdonsága, hogy internetes linkeket is kezel, tehát egy linket beállítva figyelemzetést kaphatunk arról, ha kedvenc weboldalunk tartalma vagy akár a helye megváltozott.

HCS Hungary

GRANDTEC MULTIMÉDIA

VGA-TV konverterek
MPEG-1 rögzítő kártyák

TV tunerok
Vezeték nélküli kép- és hangátvitel

1144 Budapest, Remény u. 42/B.
Tel: 467-0706
Mobil: 30/402-0285, 30/921-0258
Email: info@hcs.hu
Web: www.hcs.hu

Havi top 10 – külföldi

- (1) KaZaA Media Desktop
- (2) ICQ 2002a
- (3) WinZIP
- (4) iMesh
- (5) Morpheus
- (6) ZoneAlarm
- (7) Ad-Aware
- (8) Trillian
- (9) Download Accelerator Plus
- (10) LimeWire

Forrás: CNet

Havi top 10 – hazai

- (-) Windows Commander 5.11
- (2) Norton Antivirus frissítés
- (-) Winamp 3.0
- (4) Getright 4.5d
- (5) MSIE 5.5
- (6) ICQ 2002a
- (-) Getright 4.5 Magyar
- (-) QuickTime Player 6.0
- (9) McAfee Virusscan 4.5
- (10) (-) FlashGet 1.3

Forrás: www.letoltes.com

Digitális fotólabor

Ha megtelt a gépünk digitális fényképfelvételekkel, lássunk hozzá, és rakjunk rendet a fotók között. Erre a feladatra keresve sem találhatunk alkalmasabb eszközt, mint a Franzis' kiadó német nyelvű programját, amellyel nemcsak albumba rendezhetjük a képeinket, hanem ki is nyomtathatjuk őket.

A FotoPrinter 3.0-t kompakt és teljes módban telepíthetjük. A kettő között a különbség „mindössze” annyi, hogy a kompakt telepítés helyigénye 30 Mb-át, a teljes verzióé pedig 600 Mb-át, a számtalan képnek, keretnek és egyéb segédeszköznek köszönhetően, amelyek persze nem hiányozhatnak egy valamirevaló fotóstúdióból. A telepítés előtt tehát ajánlatos meggyőződni arról, hogy van-e elegendő hely a merevlemezünkön, másképpen jobb, ha hozzá sem fogunk.

Senki figyelmét nem kerülheti el a nagy piros gomb

A program német nyelvű, ám a kezelése nem okozhat gondot a csak angolul tudó felhasználóknak sem. A felhasználói felület első látásra érthető, különösképpen a hatalmas piros gomb szerepe, amelyre rákattintva kinyomtathatjuk az előkészített felvételt.

A FotoPrinter elsődleges feladata a digitális fényképek kinyomtatása, amelyeket behívhatunk a gép valamelyik könyvtárából, de közvetlenül a szkennerről vagy a digitális kameráról is. De ez még korántsem minden: a programmal a képeket „feljavíthatjuk”, manipulálhatjuk. A funkciók többségét más képszerkesztő programokból már ismerhetjük, például a szűrőkész-

Ebben az ablakban érhetjük el az effektek

lára konvertálást, a kontrasztot, a fényességet vagy a gamma-korrekciót. A funkciók között találjuk még a tükrözést, forgatást, valamint a kép feliratozását is.

A printelést a nagyméretű piros gombra kattintva indíthatjuk el. A gomb körül helyezkedik el a program főmenüje: a fájl megnyitása, az album funkció, a kép beolvasása (szkennerről vagy digitális kameráról), a főbb beállítások, valamint az effektek.

A beállításokat tartalmazó párbeszédablakban érhetjük el többek között a nyomtatóbeállításokat, és választhatjuk ki egy-egy

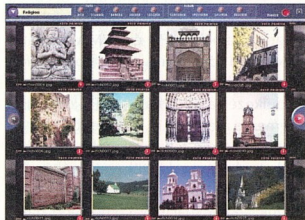
A beállításokat listából választhatjuk ki

legördülő listából a képforrást, az albumot, a sablont, a keretet és más paramétereiket.

Az effektek menüpont némileg más elrendezésben kínálja a képszerkesztő funkciókat. Itt is legördülő listából választhatjuk ki a megfelelő funkciót, a választék a solarizálástól a halszeroptikán át a különféle torzításokig terjed, alatta pedig egy lineáris skálán állíthatjuk be a hatás százalékos mértékét.

A program teljes verziója szép felvételek tömkelegét tartalmazza, albumokba rendezve. Az albumok egy-egy témakört ölelnek fel, ezek mintájára szervezhetjük meg saját képgyűjteményünket is. Külön albumokban sorakoznak például az épületek, az állatok vagy a karácsonyi témák. Az album menüpontot kiválasztva új felhasználói felület fogad, az idevágó funkciókkal. Az egyes albumokon belül előre-hátra lapozhatunk, szortírozhatjuk a képeket, illetve kereshetünk.

A FotoPrinter segítségével az interneten is közzétehetjük a képeinket. Az Internet gombra kattintva választhatunk, hogy a

Igy fest egy fotóalbum a FotoPrinterben

képet e-mailhez csatolva elküldjük-e, vagy pedig közzétesszük az interneten (például egy internetes archívumban).

Nyomatáskor nemcsak egy, hanem több képet is kinyomtathatunk ugyanarra a papírra. A képek elrendezését a sablonok segítségével adhatjuk meg. A megfelelő sablont listából választhatjuk ki. A képeket ezek után a Drag & Drop módban válogathatjuk össze: kijelöljük a sablon valamely elemét, majd ráhúzzuk a kívánt képet stb. Ha végeztünk, kattintsunk rá a nagy piros gombra, és engedjük el magunkat: a többi már a program dolga.

Megfizethető érték, 3 év helyszíni garancia.

A Fremont, California székhelyű AOC közel 20 éve van jelen a display technológiák piacán. A világ 2. legnagyobb gyártósorán hagyományos CRT, valamint a modern trendeknek megfelelő flat-tube és LCD flat panel monitorok rendkívül széles választéka készül, 14" - 19" méretben.

Az AOC titka a **megfizethető érték**, amelyet a szakma kimagasló minősítések egész sorával díjazott. Évi 1.000.000 db monitor értékesítésével az AOC Európa negyedik legnagyobb gyártójává nőtte ki magát.

Az AOC **három év teljeskörű, helyszíni garanciát** vállal, az ISO 9002 minősítésű Profi Service Center egész országra kiterjedő szolgáltatásában.

AOC
eyes value.

case
COMPUTER

Bevezető akció!

Már 5 db tetszőleges AOC monitor megvásárlása esetén díjmentes házhozszállítást biztosítunk kis-, és nagykereskedelmi partnereinknek. Viszonteladók jelentkezését várjuk!

CASE Hungary Kft. 1135 Budapest, Tahí út 69.
Tel/fax: (06-1) 450-2930, fax: 450-2931 <http://www.case.hu>

case
AZ ERŐS LÁNC SZEM

GERICOM

mobile world

- SIS 645 GX chipset
- 16x CD írő / 16x DVD Combo Drive
- ATI Radeon 9000 Mobility 64MB DDR + TV-OUT
- Fax Modem 56K V90 beépítve
- EtherNet 10/100MBit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve, Infra Port, 4 USB port
- Digitális 3D hangkártya, S/PDIF Digitális audió kimenet
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- Párhuzamos, VGA, Mikrofon, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 332mm x 275mm x 42mm, 3,7kg, metál színben

• 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
 • Intel Pentium4 2000MHz / 512KB cache
 • 256MB DDR RAM
 • 20GB merevlemez **399.900 Ft**

• 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
 • Intel Pentium4 2400MHz / 512KB cache
 • 512MB DDR RAM
 • 40GB merevlemez **449.900 Ft**

MASTERPIECE Per4mance

MASTERPIECE Per4mance a vezető notebook!
 Megújult a MASTERPIECE! A világ jelenlegi leggyorsabb mobil grafikus kártyája az ATI 9000 Radeon, DDR RAM memória, villángyors 16x CD-írő és DVD meghajtó. Ezekkel a paramétereikkel messze a legnagyobb teljesítményű gépet ajánljuk figyelembe. Jöjjen el hozzánk és próbálja ki személyesen ezt az exkluzív gépet!

X5

VILÁGJÓDONSÁG!

Az első MOBIL Pentium4-es útés és cseppálló Notebook. A megüslött magnézium ház és ultra modern belső felépítés egyedülálló útésállóság biztosít. A gép hibátlanul működik egyetlen leesés után is. A nagyteljesítményű GeForce4 grafikus kártya, a CD-írő és DVD combo meghajtó és a DDR memória teljes kikapcsolást eredményez. Kifejezetten ajánljuk hosszabb kültéri munkákhoz és erős igénybevételhez.

- GeForce4 Go 32MB DDR RAM + TV-OUT
- Wireless LAN (JÓDONSÁG !!!)
- 0x CD írő / 0x DVD Combo Drive
- Fax Modem 56K V90
- EtherNet 10/100MBit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port
- 3 USB v2.0 port
- AC'97 hangkártya, sztereo hangszórók
- Touch Pad, Windows billentyűzet
- Compact Flash és Microdrive olvasó
- Mikrofon
- VGA csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 312mm x 256mm x 30mm, 2,2kg

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
 • MOBIL Intel Pentium4 1800MHz / 512KB cache
 • 384MB DDR RAM
 • 40GB merevlemez **439.900 Ft**

Supersonic Force

AZ EGYETLEN „ALL-IN-ONE“ PENTIUM4 NOTEBOOK!

Nincs több kompromisszum! Maximális teljesítmény, minden megszokott kimenet és bemenet, FDD meghajtó, Combo meghajtó, GeForce4 grafikus kártya. Az egyetlen igazán mobil iroda a Notebook piacán!

- SIS 645 GX chipset
- 0x CD írő / 0x DVD Combo Drive
- GeForce4 Go 32MB DDR RAM + TV-OUT
- 1.44 FDD meghajtó
- Fax Modem 56K V90 beépítve
- EtherNet 10/100MBit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port, 3 USB v2.0 port
- Digitális 3D hangkártya
- Touch Pad scroll gombbal
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- Sars, párhuzamos csatlakozó
- VGA, Mikrofon, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 325mm x 275mm x 42mm, 3,4kg, metál színben

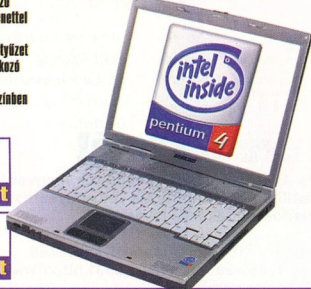
• 15.1" TFT kijelző (1024x768)
 • Intel Pentium4 2000MHz / 512KB cache
 • 256MB DDR RAM
 • 20GB merevlemez **399.900 Ft**

• 15.1" TFT kijelző (1024x768)
 • Intel Pentium4 2500MHz / 512KB cache
 • 512MB DDR RAM
 • 40GB merevlemez **449.900 Ft**

WEBGINE Per4mance

- SIS650 chipset
- 0x sebességnél CD-írő + 0x DVD combo meghajtó
- 1.44MB Floppy disk Drive
- SIS650 AGP grafikus chip max: 64MB DDR RAM
- TV-OUT kimenet
- Fax Modem 56K V90 beépítve
- EtherNet 10/100MBit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port, 3x USB port, PCMCIA csatlakozó
- Digitális 3D hangkártya, S/PDIF audió kimenettel
- Sztereo nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- Külső monitor, mikrofon és hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 325mm x 275mm x 41mm, 3,2kg, metál színben

GERICOM WEBGINE Per4mance szenzációs áron kínálja a 15.1" kijelző méretét a Pentium4 processzor erejét a DDR memória gyorsaságát és a CD-írő és DVD meghajtó hatékonyságát. A gép tartalmaz mindent ami a mindennapos munkához szükséges. Két különböző felszereltségű típus közül választhat. Mindkét modell kedvező áron tovább bővíthető az igényeknek megfelelően.

• 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
 • Intel Pentium4 2000MHz / 512KB cache
 • 256MB DDR RAM
 • 30GB merevlemez **339.900 Ft**

• 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
 • Intel Pentium4 2400MHz / 512KB cache
 • 512MB DDR RAM
 • 40GB merevlemez **379.900 Ft**

MITAC 8175 PENTIUM4 NOTEBOOK

MITAC 8175 szenzációs kijelzővel!

Szenzációs áron forgalmazzuk a MITAC Pentium4 gépet! 15.1" nagy felbontású kijelzővel, ATI Radeon grafikus kártyával, CD-írő vagy CD-írő és DVD combo meghajtóval a lehető legkedvezőbb áron! A konfigurációt egyéni igényeknek megfelelően módosíthatjuk!

- Intel 845 chipset
- ATI Radeon Mobility 16MB + TV-OUT
- Fax Modem 56K V90
- EtherNet 10/100MBit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port
- 2 USB port
- AC'97 hangkártya, sztereo hangszórók
- Touch Pad, Windows billentyűzet
- Párhuzamos, VGA, Mikrofon csatlakozó
- 1x PCMCIA csatlakozó
- Mikrofon csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 313mm x 263mm x 36mm, 2.95kg

• 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
 • Intel Pentium4 2000MHz / 512KB cache
 • 0x CD írő
 • 256MB SDRAM
 • 20GB merevlemez **299.900 Ft**

• 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
 • Intel Pentium4 2400MHz / 512KB cache
 • 0x CD írő / 0x DVD Combo Drive
 • 512MB SDRAM
 • 40GB merevlemez **349.900 Ft**

GERICOM CO. KFT

7100 Szekszárd, Rákóczi u. 34.

GARDEX

Tel.: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@tolna.net

CEDRUS COMPUTER KFT.

8400 Sopron, Újteleki u. 1-5.

Tel.: 06-99 524-250, gardex@xclera.hu

1103 Budapest, Dömsdi útca 1/b.

Tel.: 433-4147, Fax: 264-8549, cedrus@citynet.hu

B & T Iródatechnika Kft.

Tel.: 06-66/442-614, Fax: 06-66/520-960, hcsaba@bt-irodatechnika.hu

ACOMP PEST

1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68.

Tel./Fax: 339-5647, 339-5648 acomp@acomp.hu

ACOMP PÓLIUS CENTER

1152 Budapest, Szentmihályi út 131.

Tel./Fax: 419-4091, 419-4092 acomp@acomp.hu

5600 Békéscsaba, Szarvasi út 57.

Tel.: 06-66/520-960, hcsaba@bt-irodatechnika.hu

GERICOM WEBSHOX Per4mance a legkedvezőbb vételárú Pentium4 Notebook! Kiváló minősítést kapott a CHIP Magazin, Computer Panoráma, PC GURU és PC GAMES tesztelőitől! Pentium4 2000MHz-es kiépítésben magyarországon messze a legjobb árú kínálunk egy teljes kiépítési modellt, DDR memóriával, DVD-vel és minden más szükséges felszereléssel!

- SiS850 chipset
- 8x DVD meghajtó
- 1.44MB Floppy Disk Drive
- SiS850 grafikus chip max: 64MB DDR RAM
- TV-OUT (S-Video) kimenet
- Fax Modem 56K V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port, 2x USB port
- Digitális 3D hangkártya
- S/PDIF digitális audió kimenettel
- Sztereó nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Win billentyűzet
- 1x MiniPCI csatlakozó
- Külső párhuzamos, monitor, PS/2, mikrofon és hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 318mm x 258mm x 38mm, 3kg
- Metál szíjban

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
 • Intel Pentium4 2000MHz / 512Kb cache
 • 256MB DDR RAM
 • 30GB merevlemez **289.900 Ft**

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
 • Intel Pentium4 2400MHz / 512Kb cache
 • 512MB DDR RAM
 • 40GB merevlemez **329.900 Ft**

- SiS850 chipset
- 8x DVD meghajtó
- SiS850 grafika max: 64MB DDR RAM
- Fax Modem 56K V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit
- Infra Port
- 2x USB port
- Digitális 3D hangkártya
- S/PDIF digitális audió kimenettel
- Sztereó nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal
- Windows billentyűzet
- 1x MiniPCI csatlakozó
- Külső párhuzamos, monitor
- PS/2, mikrofon és hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 318mm x 258mm x 38mm, 3kg
- Metál szíjban

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
 • Intel Pentium4 2000MHz / 512Kb cache
 • 128MB DDR RAM
 • 20GB merevlemez **259.900 Ft**

• 14.1" TFT kijelző (1024x768)
 • Intel Pentium4 2400MHz / 512Kb cache
 • 256MB DDR RAM
 • 40GB merevlemez **289.900 Ft**

ZENITH

FANTASZTIKUS AJÁNLAT!

- Intel 845 chipset, DDR RAM támogatás
- Ultra DMA133, AGP 4x, Socket 478
- 256MB DDR RAM
- 80GB merevlemez (7200rpm)
- 1.44MB Floppy Disk Drive
- On-Board AC'97 hangkártya
- Fax modem 56Kbps V90
- ATX miditorony
- Genius 3 gombos görgős egér
- Magyar vagy Angol billentyűzet

ZENITH számítógépbe nagy teljesítményű Intel Pentium4 processzort, és eredeti Intel chipset-es alaplapot építettük. A gép a 128MB-os GeForce4 VGA kártyával, 40x CD írával, 16x DVD meghajtóval és a nagyobb sebességű 80GB-os merevlemezrel a maximális elvárásoknak is megfelel. Mindkét gép a kimagasló kiépítés mellett igen kedvező vételárral várja Önöket üzleteinkben.

• Intel Pentium4 2000MHz / 512Kb cache
 • GeForce4 MX440 64MB DDR
 • 16x SONY DVD

139.900 Ft

• Intel Pentium4 2400MHz / 512Kb cache
 • GeForce4 Ti 4200 128MB DDR
 • 40x SONY CD írő
 • 16x SONY DVD

189.900 Ft

XPLORER

- GeForce2 MX400 64MB grafikus kártya
- 128MB DDR RAM
- 1.44MB Floppy Disk Drive
- Fax modem 56Kbps V90
- On-Board AC'97 hangkártya
- ATX miditorony
- Genius 3 gombos görgős egér
- Magyar vagy Angol billentyűzet

XPLORER egy átgondoltan kialakított játék- és munkagép a legújabb generációs Intel Pentium4 vagy Pentium4 Celeron processzorral. Ezzel a géppel, minden játék és felhasználói program kiváló teljesítménnyel futtatható. Könnyedén elmentheti adatait a CD-író használatával, vagy megtekintheti kedvenc filmjeit a DVD meghajtó segítségével. Bármely konfigurációt választja meglátja, hogy a gép hosszú időn át minden igényét méltányos áron kielégíti.

• Intel Pentium4 Celeron 1700MHz
 • 16x SONY DVD

94.900 Ft

• Intel Pentium4 2000MHz / 512Kb
 • 40x SONY CD írő

119.900 Ft

GERICOM FRONTMAN FORCE

- 17" TFT (1240x1024) kijelző
- Intel Pentium4 2400MHz / 512 Kb cache
- GeForce4 Go 32MB DDR RAM + TV-OUT
- 80MB merev lemez
- 256 DDR RAM
- 8x CD írő / 8x DVD Combo Drive
- FaxModem 56Kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya

- Firewire IEEE 1394 csatlakozó
- 1.44 FDD meghajtó
- 1x PCMCIA port
- 3x USB, PS2 port
- Digitális 3D hangkártya
- S/PDIF Digitális audió kimenet
- Mikrofon és fehallgatós csatlakozó
- 405mm x 334mm x 40mm, 7,3kg

FRONTMAN FORCE a valóban elegáns számítógép! Minden extrával felszerelt, helytakarékos forma és kialakítás. Képtáptiszta 17" TFT kijelző, GeForce4 grafikus kártya, CD-író és DVD Combo meghajtó a nagyteljesítményű Pentium4 processzorral minden elvárásnak megfelel. Akár otthoni, akár irodai munkára minden szempontból tökéletes választás!

399.900 Ft

Nyitvatartás: Hétfő-Péntek: 9.00-17.00, Szombat- Vasárnap: ZÁRVA

A PÓLUS CENTERBEN a hét minden napján 10-20 óráig.

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák. Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.

ACOMP PEST: 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68.

Tel./Fax: 339-5647, 339-5648

PÓLUS CENTER: 1152 Budapest, Szentmihályi út 131.

Tel./Fax: 419-4091, 419-4092

Internet: www.acomp.hu

Faxbank: 2-333-666/1477##

ACOMP
 Számítástechnikai Kft.

Fotók: Székely Tamás / Fotostudio.com; Grafika: Gábor Székely / Fotostudio.com; Grafika: Gábor Székely / Fotostudio.com; Grafika: Gábor Székely / Fotostudio.com

A delfin útra kész

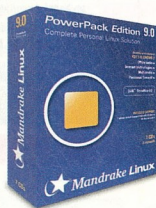
Immár kapható a Mandrake Linux „Dolphin” kódnévvel illetett legújabb verziója, amelyben a kernel- és csomagfrissítéseken kívül még számos jelentős újítással találkozhatunk.

Úgy tűnik, egyre kényelmesebben kezelhető és egyszerűbben üzemeltethető rendszerré nővi ki magát a hajdan szinte csak a guruk által használható Linux. A különböző disztribúciók legfontosabb újításai közé ugyanis egyaránt az egyszerűbb telepítés és a megbízhatóbban működő hardverfelismerés tartozik. Ez alól természetesen a Mandrake sem lehet kivétel, már csak azért sem, mivel eddig is a legkönnyebben telepíthető Linuxok egyikét tiszteleggettük benne. Az új verzió telepítőjének felülete csak itt-ott változott, a csomagkezelő rész viszont jelentős újításon esett át. A rendszer minimális telepítéséhez 60 Mbájtnyi szabad tárhely is elegendő, de a 7 CD-ről ennél persze jóval több alkalmazást is kiválaszhatunk a szabad hely függvényében. Az új, stabil kiadás a 2.4.19-es kernelre épül, főbb grafikus felületként a KDE 3.0.3 és a GNOME 2.0.1 áll rendelkezésre, de az *inyencek* használják a megszokott *IceWM 1.2*, a *WindowMaker 0.8*, az *Enlightenment 0.16.5* és a *BlackBox 0.62* felületet is. Már a DVD-mellékletünkön közreadott

Download Edition is tartalmazza a legújabb *OpenOffice 1.0.1* irodai csomagot és a *Mozilla 1.1* webböngészőt.

A Mandrake egyébként négyféle „kiszerelésben” jelenik meg. A DVD-mellékletünkön található 3CD-s *Download Edition* díjmentesen használható, telepíthető rendszert ad a felhasználóknak, amely már a telepítéstől kezdve használható magyarul is, és természetesen a kezelőfelület is magyarul, ha ezt a lehetőséget választjuk (összesen 60 nyelven képes kommunikálni velünk a rendszer). A három kereskedelmi változat közül a legkisebb a *Standard Edition*, amely 30 euróba fog kerülni. Elsősorban a kezdőknek készült, azokkal a lehetőségekkel, mint a *Download Edition*, csak kapott még egy kereskedelmi szoftvereket tartalmazó CD-t is. A középső változat, a *PowerPack* a profioknak szól. A telepítőlemezek mellett itt két kereskedelmi szoftvert tartalmazó CD-t, egy kiegészítő alkalmazásokkal teli lemezt és a forráskódo-

kat rejtő CD-t is megtaláljuk, mindössze 65 euróért. A legnagyobb változat a *ProSuite Edition*, amely mindazt tartalmazza, mint az előző variációk, csak éppen egyetlen DVD-n, kiegészítve két szerver telepítővel és az *IBM DB2® for Linux Workgroup Edition V7.2* hálózati adatbázis-kezelővel. Ennek megfelelően már az ára is tekintélyesebb, 165 euróba kerül, de cserébe megfelel a *Linux Standard Base(LSB 1.2)* előírásoknak is.

Fontos újdonságok

Sok olyan apró újítás került az új változatba, amely kényelmesebbé teszi annak használatát. Így például a *dinamikusabb grafikus felületek*, amelyek egy új alkalmazás telepítésekor annak ikonját végre valóban elhelyezik az indítómenüben. Egyszerűbbé vált az *USB eszközök* (például a webkamerák és a szkennerek) *használat*a, ezeket automatikusan felismeri a rendszer, és az ikonjukat elhelyezi a munkaasztalra. A *supermount* *lehetőség* segítségével könnyebben csatlakozhatunk a rendszerünkbe meghajlított, vagy éppen távolíthatjuk el azokat a *mount/unmount* parancsok használata nélkül, grafikus felületen. Nagyon sokat javult a hardverfelismerés is, már csak az egzotikusabb tévétuner kártyákkal bajlódik egy picit a rendszer. Sokat fejlődött a biztonság is, kódolt fájlrendszer, levelezés stb., persze a beépített tűzfal segítségével. Jelentősen bővültek a *Mandrake Vezérlőközpont* lehetőségei, a hardverfelismerő és a hálózathelyesítő modulok is sokkal hatékonyabbak, és a biztonsági beállítások is kézben tarthatóbbak lettek. A *csomagkezelő megújítása* is jól sikerült, leverte elődje túlbonyolított felületét, és tényleg gyorsan telepíthetünk vagy távolíthatunk el alkalmazásokat a rendszerünkbelől. A multimédiás és játék összeállításra sem lehet panasz, „kapásból” tudunk DVD-t vagy Video CD-t lejátszani, MPEG vagy AVI videókot nézni, MP3-as dalokat hallgatni, és persze számos OpenSource játékot is találunk.

Bilbó

Jellemzők	Download Edition	Standard Edition	Powerpack Edition	Prosuite Edition
Telepítő CD1	X	X	X	
Telepítő CD2	X	X	X	
Üzleti alkalmazások CD1		X	X	X
Üzleti alkalmazások CD2			X	X
IBM DB2® for Linux Workgroup Edition V7.2				X
Szerver telepítő CD1				X
Szerver telepítő CD2				X
Munkaállomás DVD változat				X
Kiegészítő alkalmazások CD			X	X
Forráskódok telepítő CD-je			X	X
Nemzetközi kiegészítések CD1	X			
Nemzetközi kiegészítések + doc		X	X	X
Telepítési útmutató		X	X	X
Felhasználói kézikönyv			X	X
Referenciakönyv		PDF	PDF	PDF
Szerverleírások		PDF	PDF	PDF

Az új munkatárs

Alkalmazzon egy Okí színes nyomtatót, és hamarosan meglátja, hogy kitűnő munkatársra tett szert. Osztályában a leggyorsabb – 30 lap/perc sebességgel, valós 1200x1200 dpi felbontásban – kiváló minőségű nyomatok előállítására képes. Mivel fekete-fehér nyomtatási igényeit is kielégíti, így Ön az irodai munkákat egyetlen készülékkel elvégezheti. A csapat nélkülözhetetlen tagja!

→ Tegyen egy látogatást a www.okihu.hu honlapon.

OKI

C9000
SOROZAT

C7000
SOROZAT

OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail: okijnyomtatodo.com www.okihu.hu

OKI SHINRAI PARTNEREINK – VISZONTELADÓK • BUDAPEST AT Comp Multimédia Kft. 431-3445 • Daten Kondor Trade Kft. 203-9302 • Foxart Kft. 452-1070 • Gránátalma Team Kft. 315-1797
Humansoft Kft. 270-7614 • Kventa Kft. 269-5262 • Minor Rendszerház Rt. 436-3029 • Műszertechnika Rendszerház Kft. 469-6277 • Poli Computer Ptk. 30/935-7177 • PrintRex Bt. 222-2919
Processorg Software 82 Kft. 267-6768 • Professionál Kft. 216-5300 • PUB Kft. 351-8409 • Sensor Kft. 347-5083 • Shiva Computer Kft. 343-3158 • Sprint Computer Kft. 210-4835
DEBRECEN Traco-D Kft. 52/500-444
EGER Ansys Kft. 36/537-204 GYŐR Másolókézpontum Kft. 96/313-008 HÓDMEZŐVÁSÁRHÉLY Dellfin Computer Informatikai Rt. 62/246-810 KECSEKEMÉTI Bestcom Kft. 76/485-119 • Genius Group Rendszerház Kft. 76/505-950
MÁTÉSZALKA Wantex Informatikai Kft. 44/502-859 PÉCS Lettcomp Informatikai Kft. 72/511-183 • VH Com Kft. 72/333-987 SALGÓTARJÁN Corat Kft. 32/317-322 SOPRON Telecomp Kft. 99/338-555
SZOLNOK Win Investor Rt. 56/413-086 SZEGED Irodagép Kft. 62/440-022 SZÉKESFÉHÉRVÁR ITV Albatech Kft. 22/500-331 SZOMBATELY Flag Számítástechnika Kft. 94/501-890 ZALAEGERSZÉG V. Group Kft. 92/350-977
OKI BEMUTATÓTEREM • BUDAPEST Printer Hotline Kft. 223-0229

Világelső technika és minőség

CRITO 5600P
15.1" UXGA
(1600x1400)
ATI Radeon
64MB Video RAM
P4 2.4Ghz CPU,
512 MB, 60GB
CD RW + DVD
499,900 Ft

CRITO új 220s
14.1" XGA TFT
P4 2.4Ghz CPU,
512 KB cache,
256 MB RAM,
Hitachi 20GB
CD RW + DVD
Fire Wire port
349,900 Ft

CRITO 8880
15.7" SXGA (1280x1024)
ATI Radeon 64MB video
P4 2.4Ghz CPU, 512MB, 60GB
Beépített TV tuner,
MP3 Player
CD RW + DVD combo drive
599,900 Ft

Aranék az AFA-t nem tartalmazza.

CRITO a Notebook Király

**TFT ACTIV
YOPY**
palmtop
új Linux
operációs
rendszer

06MHz (kicsi és okos)
3.5" TFT (240x320)
10-15 óra LiIon akku
contacts, MP3, notebook
79,900 Ft

**FUJITSU COMPUTERS
SIEMENS**
Pocket Loox
Xscale
400 Mhz CPU
64 MB Ram,
PocketPC 2002,
Bluetooth, CF II + MMC Bővítőhely
color transfective TFT
159,900 Ft

Ipaq +
TARGUS
COMPAQ
+ Targus billentyűzet
206 Mhz CPU, 32 MB,
WinCE 3.0, color TFT
Fülhallgató csatlakozó
180,000 Ft

TOSHIBA 1900-101
3 év garancia, Win XP HE
3-4 óra akku, P4 1.6Ghz
256MB, 30GB
420,000 Ft

TOSHIBA 1800-412
14.1" XGA, Cel. 1.1Ghz CPU
256MB, 20GB, DVD Rom
Win XP
299,900 Ft

PalmOS és Windows CE alkalmazások

A tenyérgepek árának csökkenésével és funkcióik bővülésével egyre többen választanak maguknak a számos elektronikus titkár közül. Éppen ezért úgy gondoljuk, mostantól már a tenyérgepek tulajdonosai sem maradhatnak shareware vagy éppen freeware válogatás nélkül. Az újság hasábjain bemutatott programok kipróbálható változatain kívül egy sor érdekességgel várjuk a PDA-rajongókat.

TOP 100 PalmOS freeware

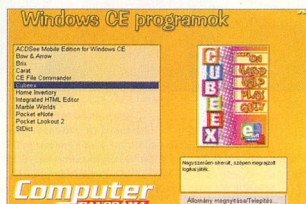
Minden hónapban kiválogatunk egy seleg olyan freeware programot, amelyek megtélésük szerint hasznosak vagy éppen szórakoztatók lehetnek a PalmOS alapú tenyérgepek felhasználóinak. A programokat különböző kategóriákra osztva találják meg lemezeink *PDA\Palm* könyvtárában, ahol a *palmos_freeware.exe* program elindításával rövid leírást és egy képer-

nyelű Clipart gyűjteményünkhöz hasonlóan, ezentúl havonta széleskörű válogatást kínálunk PalmOS és Windows CE alkalmazásokból is, a tenyérgep-tulajdonosoknak.

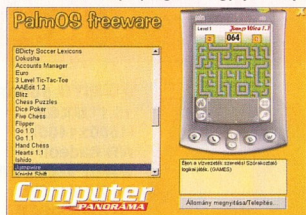
nyőképet is találunk minden egyes programról. Felhasználói szoftverek, képnézegetők és képszerkesztők, levelezőprogramok, játékok, elektronikus könyvolvasók és még számtalan egyéb érdekesség lapul meg a mappákban. A programok telepítése, illetve a kicsomagolás elindítható a keretprogramból, ám a kicsomagoláshoz szükség van egy külső ZIP állománykezelő telepítésére. Ilyen programot *SHAREV\PACK\ZIP* könyvtárunkban is találunk, de biztos, ami biztos, a *WinZip 8.1-es* verziója a PDA könyvtárban is megtalálható.

PalmOS demók

Magazinunk *Szoftver* rovatában olvashatnak az *iambic* cég *Office* programjáról, amely szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt és csatolt állományok küldésére és fogadására is alkalmas levelezőprogramot tartalmaz. A *PDA\PALM\DEMO* könyvtárban ennek a próbaverzióját is megtalálják az érdeklődők. Sőt, a frissen megjelent *Launcher* is helyet kapott itt, amelynek a segítségével egy kicsit átszathatjuk a PalmOS rendszer felületét.

Windows CE alapú programok gyűjteménye

A hónap 100 legjobb PalmOS freeware programja

A *Palm Desktop* legújabb, 4.1-es verzióját és a *POSE PalmOS* emulátort találják meg olvasóink a *PDA\PALM\TOOLS* könyvtárban. A Desktop új változatával még egyszerűbben cserélhetünk adatokat asztali gépünk és PDA-nk között, ráadásul a program kezeli a 4.0-s PalmOS-féle kézírással jegyzeteket is.

Windows CE programok

Freeware és demó szoftvereket válogatunk össze a Windows CE-t futtató kézziszámítógépek tulajdonosai számára. Itt is összefoglaltuk a programok leírását és egy-egy képernyőképet egy átfogó keretprogramba.

CP CD kérdőív

Szeretnénk felhívni figyelmüket lemezeink keretprogramjának egy lehetőségére, amelyet azért illesztettünk a programba, hogy Önök minél egyszerűbben jelezhessék észrevételeiket és kívánságaikat a mellékletekkel és az újsággal kapcsolatban, illetve ezzel szeretnénk a lemezek tartalmát még inkább olvasóink igényeihez és lehetőségeihez igazítani. A kérdőívben szereplő információkat (név, e-mail cím, város, használt operációs rendszer, képernyőfelbontás, Linux használat, előfizetés, DVD-meghajtó megléte) természetesen csak és kizárólag a szerkesztők elemezhetik, harmadik személynek ki nem adjuk, és kizárólag a fent említett célok megvalósítására használjuk fel. Kérjük tehát Önöket, hogy amennyiben bármilyen észrevételük, tanácsuk vagy kérdésük van a mellékletekkel kapcsolatban, használják a keretprogram *Kérdőív* rovatában található lehetőséget.

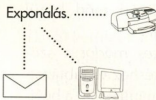

PalmOS és Windows CE alapú kézziszámítógépekre találunk hasznos szoftvereket olvasóink a PDA könyvtárban

Oszd meg azonnal
új büszkeségedet!

hp digitális képalkotás

A HP Photosmart 720 digitális fényképezőgép, ha éppen úgy szeretnénk, a speciális HP Instant Share technológiának köszönhetően, mindenkivel megosztja büszkeségünket és örömlünket. Csak el kell helyoznünk a fényképezőgépet a speciális dokkoló egységben*, és egy gomb lenyomására elküldhetjük a felvételeket az általunk előre beállított, legfeljebb 12 e-mail címre. Vagy letölthetjük és kinyomtathatjuk – ahogy jónak látjuk. Mindezekon felül a HP Photosmart 720 digitális fényképezőgép 12x-es zoomra és 30 másodperces video rögzítésére is képes.

miért is ne, ha ilyen egyszerű...

*Opcionális tartozék. A részletekért hívja a 382-1111-es telefonszámát, vagy látogasson el a www.hp.hu/digitalis-kepalkotas weboldalra! Javaslott bruttó ár: 118 000 Ft.
©Hewlett-Packard 2002.

■ Takarékos Minolta

■ Utángyártott tonerek – A *HardverComp Kft.* megkezdte az utángyártott *Multi-Print* tonerek, illetve a *Pearl-Type* utántöltött, felújított patronok értékesítését. A *Multi-Print* tonerek gyártója kizárólag világszínvonalú, mindenféle követelményeknek maximálisan megfelelő alapanyagokat használ. Minden tonerkazetta egyedileg tesztelt, így a *HP* kellekkel megegyező minőségű. A csomagolás igényes kivitelű, emellett a hosszabb tárolási követelményeknek is megfelelő: a *Multi-Print* festékkazetták hosszú, két éves garanciával kerülnek forgalomba. A *Pearl-Type* patronok kazettáit töltés előtt elektromosan tesztelik, szükség szerint felújítják.

Info: www.hardvercomp.hu

■ HP színes lézernyomtató – Az újonnan bejelentett *HP color LaserJet 2500* jelenleg a *HP* legkedvezőbb árú színes lézernyomtatója. Az asztali használatra szánt, valamennyi hasonló modellnél kisebb helyigényű és tömegű eszköz kiváló minőségben nyomtat, 4 színes és 16 fekete-fehér oldal/perc sebességgel. A nyomtató olyan kisvállalkozások, kis létszámú munkacsoportok és egyéni felhasználók számára ideális, akik az általános irodai feladatokat elvégzésére, illetve a promóciós anyagok kis példányszámú előállítására egy kombinált színes-monokróm eszközt igényelnek. A rendkívül egyszerűen használható *HP color LaserJet 2500* opcionálisan hálózati nyomtatásra is felkészíthető, és megnevel rugalmassággal kezeli a különféle nyomtatási anyagokat. A berendezés 249 ezer forintos (+áfa) induló áron szereshető be.

www.hp.hu

A *Minolta Magyarország Kft.* forgalomba hozta minden idők legtakarékosabb *Minolta* másoló-nyomtató rendszerét, a *Minolta DiALTA Di200*-at, amelynek lapköltsége az irodai lézernyomtatókéénak mindöze a fele, harmada.

A *DiALTA* család új tagja, a *Di200* digitális másoló-nyomtató rendszer kitűnő megoldást nyújt az irodai zsúfoltság ellen, mivel négy irodai funkciót (másolás, nyomtatás, szkennelés és e-mail-küldés) egyesít egyetlen készülékben.

A nyomtatót hálózatba is lehet kötni, így a rendszer minden munkaaillomlás számára lehetővé teszi a gyors, kiváló minőségű nyomatok készítését, akár A3-as formátumban is. A kitűnő nyomtatási minőség elsősorban a finom szemcseszerkezetű *Minolta MicroFine* festékezőnek köszönhető. 20 lap/perc nyomtató

Négy készülék képességeit egyesíti egyetlen berendezésben a *Minolta Di200*

tási sebességével a *Di200* a nagyobb munkacsoportok nyomtatási igényeit is kielégíti.

Digitális fénymásolóként a *Di200* 20 A4-es vagy 12 A3-as oldalt másol percnként. A felhasználóbarát, érintőkézes, magyar nyelvű LCD kijelzőn a digitális másolási funkciók mellett a kicsinyítési-nagyítási

arány tág határok között, 25-től 400%-ig állítható, akár 0,1%-os lépésekben. A készüléket két zoom memóriával látták el, amelyek segítségével eltárolhatjuk a legtöbbet használt kicsinyítési-nagyítási arányokat. Az irodai munkát az olyan kreatív digitális funkciók is megkönnyítik, mint például a kettős az egyre másolás, a szél/keretelés, a képforgatás, a képeltolás, a könyvmásolás, sőt a készülék automatikus kétoldalas másolási és laprendezési opciókkal is bővíthető.

Az egyszerűbb és gyorsabb munka érdekében *10 másolási programot* lehet eltárolni a gépben. Fényképekről részletgazdag fekete-fehér másolatokat készíthetünk, mivel a készülék nemcsak a feketét, hanem a szürke szín 256 árnyalatát is érzékeli.

www.minolta.hu

■ ATI lapka noteszgépekbe

Ugrásközszerten javul a 3D-s alkalmazások teljesítménye

Az *ATI* egy kifejezetten noteszgépekbe szánt új grafikus processzort dobott piacra. A *Mobility Radeon 9000* elnevezésű lapka programozható pixel és vertex shadereket tartalmaz, így nagy minőségű ugrást kínál a 3D alkalmazások terén.

A lapka négy (párhuzamos) futószalagos 3D architektúrát tartalmaz, így a játékok és a 3D multimédiás alkalmazások esetében jelentős teljesítménynövekedést ígér.

www.ati.com

■ Mágikus ragyogás a Samsungtól

A *Samsung* Budapesten is bemutatva a *SyncMaster* síkcépsőves *DFX* monitorok legújabb generációját, a *MagicBright* technológiát alkalmazó modelleket.

A *MagicBright* technológia – a *DFX* képcső elektronagyúja megfelelő kialakításával – nagyobb katódáram elérését teszi lehetővé, ami jelentősen meg növeli a képcső fényerőjét.

Az *MB* jelzésű monitoron az új *MagicBright* nyomógombbal végletlenül egyszerűen szabályozhatjuk a fényerőt. Három beállítási mód közül választhatunk.

A *szöveg mód*ot a szövegszerkesztéshez és táblázatkezeléshez ajánlják; ez a beállítás 150 cd/m² legnagyobb fényerősűrűséget, s kiváló fókuszot kínál. Az *internetes mód* internetes szörfözésnél ideális; jel-

A Samsung új monitorán három üzemmód közül választhatjuk ki a megfelelőt

lemzője a 200 cd/m² legnagyobb fényerősűrűség és a megfelelően éles kép. A *szórakozás mód* mozihoz és játékokhoz való; a legnagyobb fényerősűrűség ekkor 330 cd/m², s optimalizált színekben gyönyörködhetünk. A gombnyomásakor háromsoros menüt mutatja a választható üzemmódokat.

www.samsung.hu

■ HP lézernyomtató kreatívoknak

A HP Color LaserJet 5500 színes lézernyomtató mindenben támogatja a kreatív felhasználást

Az A4-es és széles formátumú (A3-as) anyagok nagy sebességű nyomtatására képes, sokféle egyedi papírmérettel kompatibilis *HP Color LaserJet*

5500-at kifejezetten a munkacsoportok és az üzleti kreatívok számára fejlesztette ki a HP. Az *in-line* technológiát alkalmazó eszköz színesben is a fekete-féhér nyomtatásra jellemző 22 oldal/perc sebességet produkálja, kiváló minőség mellett. A könnyen betölthető kellékanyagokkal dolgozó eszközt megbízható hálózati képességekkel, egyszerű papírtovábbítási útvonallal és grafikus-alapú interfésszel látják el. A HP Color LaserJet 5500-at nettó 999 ezer forintért „vesztegetik”.

www.hp.hu

■ Toshiba noteszek kicsiknek és nagyoknak

A *Toshiba* új, nagy teljesítményű hordozható PC-ket vezetett be. A *Satellite 1905* és *5105* rendszerek az asztali PC-k teljesítményével vetekednek. Jellemzőjük a legújabb *Intel* processzor, a nagy kapacitású merevlemez meghajtó és a formatervezett ház.

A *Satellite 1905* modell 2 GHz-es asztali Pentium 4 processzort, 40 Gbájtos merevlemez meghajtót, 15 colos képernyőt, kombinált DVD/CD-RW meghajtót és *Microsoft Windows XP Professional* operációs rendszert tartalmaz.

A *Satellite 5105* modell 1,7 GHz-es mobil Pentium 4-M processzort tartalmaz, és egyéb építőelemeivel, vala-

Satellite 1405: belépő szint a Toshiba kínálatában

mint perifériáival együtt első sorban a fejlett multimédia alkalmazásokat célozza.

A *Toshiba* a kispénzű vásárlókra is gondolt, és bevezette az olcsó *Satellite 1400/1405* és *Satellite 2400/2405* sorozatú hordozható PC-ket.

A belépő szintű *Satellite 1400* és *1405* modellek 1,2 GHz-es Celeron lapkával, 30 Gbájtos merevlemez meghajtóval és 256 Mb-át memóriával kerülnek forgalomba.

A *Satellite 2400/2405* sorozat tagjai Pentium 4 processzort, 30 Gbájtos merevlemez meghajtót és 256 Mb-át memóriát tartalmaznak.

www.toshiba.com

A Satellite 2405 15 colos megjelenítője XGA felbontásra képes

Minden, ami Canon!

Tintasugaras nyomtató

Sikágyas multifunkciós

Szkennel

Fax

Digitális fényképezőgép

Lézernyomtató

you can
Canon

PROCOMP
Hungary Kft.

Viszonteladók jelentkezését várjuk!

1107 Budapest, Szállás u. 21.
Tel.: [+36.1] 43.29.340
Fax: [+36.1] 264.3655, 260.6318
e-Mail: sales@procomp.hu
<http://www.procomp.hu>

SAMSUNG

DigitÁlomkép

T100 TTF-LCD

Samsung T100, színes TFT kijelzővel. Valódi műrepek.

Élethű színes TFT-LCD kijelző

16 szólamú csengőhang

Színes játékok

Letölthető csengőhang és háttérkép

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

www.samsung.hu

■ CeBIT Bilisim eurasia

■ 2 GHz-es Celeron – Az *Intel* alsókategóriás processzorcsaládjára elérte a 2 GHz-es „lélektani” határt. Az új lapka mindössze a fejlettebb gyártástechnológia tekintetében különbözik a termékvaló korábbi modelljeitől. Az új Celeron 0,13 mikromos csikszélességű, akárcsak az elődje, *Socket478* foglalatra illeszthető, 128 Kbájtós másodsztűnyű gyorsítótárral szerelték fel, és 400 MHz-es rendszerbuzt használ.

www.intel.com

■ HP nyomtatószerver – A *HP* új nyomtatószervert lehetővé teszi a vezeték nélküli csatlakozást és az egyszerű hálózatmenedzselést. A *HP Jetdirect 280m* belső nyomtatószervert támogatja a *HP LIO* nyomtatók és perifériák megosztását a 802.11b-alapú vezeték nélküli hálózaton. A Mac-es és PC-s rendszerekben egyaránt alkalmazható *HP Jetdirect 280m*-a különféle hálózati környezetek egyszerű, frissíthető nyomtatómegosztási eszköze.

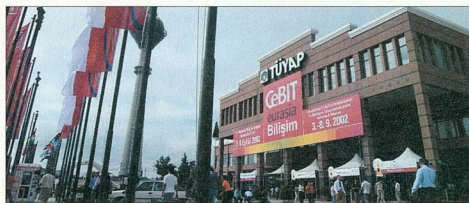
www.hp.hu

■ Intel lapkák új technológiával – Az *Intel Corporation* számos úttörő technológiát jelentett be, s azokat új, 90 nanométeres gyártási folyamatába is beépítette. Az új folyamatra épülő nagybani gyártás jövőre, 300 milliméteres szelekték indul meg. Az új 90 nanométeres folyamat nagyobb teljesítményű, alacsonyabb tápfeszültségű tranzisztorokat, feszített szilíciumot, nagysebességű rézalapú összeköttetéseket és egy új, „alacsony-*k*” dielektrikumot foglal magában. E egyébként az első olyan alkalom, hogy a technológiák mindegyike egyetlen gyártási folyamatra épül be.

www.intel.com

Istanbul nevének hallatán a legtöbben azonnal a *Boszporuszra*, a *Hagia Söfiára*, esetleg a zsúfolt bazárookra gondolnak. Számunkra ez a város még mindig történelem, a mesés kelet kapuja. A város lakói azonban inkább a jelenre és a jövőre koncentrálnak, amelyben – mint az *Istanbuli CeBIT-en* is megmutakozott – egyre nagyobb szerep jut az informatikának és a telekommunikációnak.

A szakemberek és az informatikai és telekommunikációs újdonságok iránt érdeklődők között aligha akad olyan, aki ne hallott volna a világ legnagyobb szakvásáráról, a hannoveri CeBIT-ről. A CeBIT és Hannover elválaszthatatlanul összetartoznak, pedig *Istanbul*, *Long Beach*, *New York*, *Sydney* és *Shanghai* egyaránt házigazdája a roadshow jellegű rendezvényországnak. Am nem valódi roadshow-ról van szó, hiszen a szervező, a *Deutsche Messe AG* az egyes helyszíneken a „szakértelmét” adja, a többi már az adott ország kiállítóin, közvetve pedig annak gazdaságán és piaci helyzetén múlik. Igaz ez *Istanbulra* is, amelyre az 1999 óta akut válsághang vergődő török gazdaság bizony alaposan rányomta a bélyegét. Pedig a törökországi ICT, azaz az informatikai és kommunikációs piac lendületben van, hiszen a tavalyi 30,9 milliárd dolláros forgalom 30,9 százalékkal múlta felül az előző évet. A dinamizmus úgy tűnik 2002-ben is folytatódik, a szakértők erre az esztendőre 20,8 százalékos bővülést prognosztizálnak, ami már csak azért is szép eredmény, mert a gazdaság egésze várhatóan mindössze 5 százalékkal bővül. A törökországi ICT piac szerkezete természetesen a szeptember 3. és 8. között

A gazdaság szereplői a jó szélben bíznak

megrendezett *Istanbuli CeBIT Bilisim eurasia* kiállításán is visszaköszönt.

A világtrendnek megfelelően a piac legnagyobb szeletét – 54 százalékát – a telekommunikációs szolgáltatások adják, míg az informatikai és telekommunikációs hardverek 14, illetve 19 százalékban, a

A kiállítók között a török cégek dominálnak

szoftverek és a szolgáltatások pedig 6, illetve 4 százalékban részesednek a piaci forgalomból. A gazdasági válságnak azonban voltak veszteséi is, mégpedig a szoftverfejlesztők és forgalmazók, hiszen a recesszió miatt számos nagy projekt hiúsult meg, így az ágazat 292,5 millió dolláros forgalma 20 százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól. A *CRM (Customer Relationship Management)* és az *ERP (Enterprise Resource Planning)* az a vállalati erőforrástervezés) és a biztonsági szoftverek területén további visszaesést prognosztizálnak.

A válságba forduló török gazdaságnak az 1999-es nagy földrengés adta meg a kegyelemföldést, ennek nyomai, a ro-

mos épületek, a lakatlan lakótelepek, a félbemaradt bevásárlóközpontok a mai napig láthatók. A CeBIT Bilisim eurasia vásáron tehát nem annyira a világtrendek, mint inkább a recesszióból éppen kilábaló helyi cégek termékei és szolgáltatásai domináltak. Pedig a *Messe AG* eredetileg nemcsak a 70 milliós török, hanem az egész, csaknem 250 milliós regionális piacra épített, azaz a CeBIT-et a környező országok szakmai sergesszemléjévé kí-

A csillogás alighanem elfeledti egy időre a recessziót

vánták fejleszteni. A gazdasági realitások azonban keresztülhúzták ezt a számítást: CeBIT Bilisim eurasia, a maga 52 ezer négyzetméteres alapterületével és 150 ezer látogatójával nehezen összemérhető Hannoverrel. A hannoveri vásár jelentőségét jól mutatja, hogy a látogatók között több mint 11 ezer újságíró akadt, akik hírek százezreit szállították a világ legkülönbözőbb részein működő médiumoknak. A CeBIT Bilisim eurasia ezzel szemben kifejezetten regionális vásár, hiszen a 150 ezer látogatónak mindössze 10 százaléka, azaz 1500 ember érkezett külföldről.

■ Szívügyünk

Egyedülálló programot fejlesztett ki a magas vérnyomásban szenvedő, illetve az azt megelőzni kívánó betegek számára a **HARTMANN-RICO Hungária Kft.** és a **HáziPatika.com** egészségügyi portál. A kardiológusok és programozók által kifejlesztett program a Magyarországon

mind nagyobb problémát jelentő magas vérnyomás és az abból eredő betegségek számának csökkenését, illetve megelőzését hangsúlyozza. Az internetes portálon minden látogató, az adataihoz történő titkos hozzáférést biztosító jelző megadása után, saját vérnyomásnaplót kap, ahova fel-

viheti a napi vérnyomás- és pulzusértékeket, akár többször is naponta. Ezután a program táblázatba foglalja a megadott értékeket. Majd grafikone is megmutatja, feltüntetve azt az értéket is, amely a látogató adott egészségügyi állapotához képesti normál értéket jelenti.

■ Studentnet szülinap

A Studentnet felsőoktatási tankönyvportál több mint 300 ezer egyetemi-főiskolai hallgató életét könnyítheti meg ebben a tanévben is.

Az egyéves születésnapját ünneplő felsőoktatási tankönyvportál fontos úrtölt be az internetes könyvpiacra, ugyanis egyedül a www.studentnet.hu oldalon található meg a teljes felsőoktatási tankönyvi és szakkönyvi adatbázis. A diákok a portál segítségével minden tankönyvüket 10 százalékos kedvezménnyel vásárolhatják meg. Az eltelt egy esztendőben 98 kiadó csatlakozott a rendszerhez, és jelenleg 6032 tankönyv szerepel az adatbázisban.

■ CP Online: Álláskereső

Olvasóink bizonyára tudják, hogy igyekszünk minél több extra szolgáltatást nyújtani lapunk hasábjain és persze internetes oldalunkon is. Ez az igyekezet (sőt, filozófia!) vezérel most is, amikor Magyarország legnagyobb online álláskeresőjével, a **Jobline-nal** közösen, elindítjuk álláskereső – állásfigyelő szolgáltatá-

sunkat a Computer Panoráma weboldalain.

A CP Online karrier-szolgáltatása keretében, internetkikötőnk főoldalán mostantól mindig megtalálják a legfrissebb IT/számítástechnika állásajánlatokat – napi frissítésel. 5 ha valamelyik felkeltette az érdeklődésüket, a Jobline oldalain és rendszerében foly-

tathatják a böngészést – természetesen díjmentesen.

Reményeink szerint a későbbiekben (kezdeményezésünk sikerének függvényében) bővítjük „mini” álláskereső szolgáltatásunkat, mégpedig hatékony keresővel, álláskeresésre vonatkozó tippel és tanácsokkal.

www.computerpanorama.hu

www.studentnet.hu

Régi notebookját visszavásároljuk!

ASUS Mobil P4 – 1.8 Ghz !!!

Könnyű súly minden egyben

15" SXGA (1400x1050)

ATI M7 32 MB video RAM

256 MB gyors DDR RAM

40 GB, DVD+CD RW

2 x 1394 Firewire port, 2x USB

449,900 Ft

ASUS L2000 – Új!!!

14.1" XGA (1024x768)

AMD XP 1.6 GHz

256 MB SD RAM, 30 GB HDD

CD-RW+DVD combo

2x USB port, 2x 1394 Firewire

10/100 LAN, 56K modem

349,900 Ft

CRITO - ASUS
Magyarországi disztribútor

ASUS
B1000
PIII 1.0 Ghz
256 MB RAM
40 GB HDD

15,1 TFT (1400x1050)
56K modem + 10/400 Lan
DVD + CD RW
399,900 Ft

TARGUS
valódi bőr
19,900 Ft

USB optical mouse
2,900 Ft

Ai-Flash memoria
64MB: **25000 Ft**

USB FDD
19,900 Ft

USB adatkábel
4,900 Ft

auto adapter szivargyújtórá!
15,900 Ft

■ Red Hat Linux HP munkaállomáson – A HP bejelentette, hogy a Red Hat Linux Advanced Workstation for Itanium 2 operációs rendszer mostantól a HP Intel Itanium 2 alapú munkaállomásain – a HP zx2000 és HP zx6000 modelleken – is elérhető.

www.hp.hu

■ HP Web Jetadmin 7.0 – A HP Web Jetadmin web-alapú periféria-menedzsement új változatának megjelenéséről számolt be a HP. A HP Web Jetadmin 7.0 megoldása segítségével a LAN-adminisztrátorok a hálózaton belül egyszerűen távmenedzselhetik HP-s és más forrásból származó nyomtatókat. A hálózati perifériák az intranet hálózat bármely pontjáról, normál webböngészővel telepíthetők, és javíthatók.

www.hp.hu

BTC újdonságok

Az 1982-ben alapított BTC (Behavior Tech Computer Corporation) hazánkban elsősorban rendkívül ergonomikus billentyűzetéről és egeréről vált ismertté. A cég kínálatában azonban CD-ROM-ok, CD-újrírók, DVD-ROM-ok továbbá digitális kamerák és GPS-vevők is találhatók. A kezdeti nehézségeken túljutottak a Távot-Keleten, s napjainkban már számos termékük büszkélkedhet számítástechnikai szaklapok ajánlásával és különböző díjakkal szerte a világon.

A vállalkozást Taiwan legnagyobb vállalatjai között jegyzik, a számítástechnikai piacon szintén az elsők közé tartozik.

A távol-keleti vállalat újdonságait, a szemre is tetszős optikai egereket – cserélhető hálóakkal (!) -, az "ezerérfű", valamint a vezeték nélküli multimédiás billentyűzeteket a hozzájuk tartozó kis "rágcsálókka" a BTC hivatalos disztribútora, a Cédrus Számítástechnikai Kft. forgalmazza hazánkban.

www.cedruskft.hu

■ Kiállítók voltunk

A Computer Panoráma – hagyományaihoz híven – idén is kiállítóként vett részt az ősi időszak legjelentősebb számítástechnikai rendezvényén, az InfoM@rket kiállításon.

Látogatóinkat ismét új kiadványokkal leptük meg, különösen kedvező volt a vásárra frissen megjelent Hacker kézikönyvünk fogadtatása, amelyből olvasóink megtudhatják, miként védekezhetnek a gépüket és bizalmas adataikat fenye-

Teljes készultsággelben: a Computer Panoráma standja az InfoM@rket kiállításon

gető online támadások ellen.

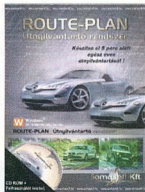
Kedvező előfizetési akcióknak is sikert aratott, nem különben CPIQ kvizjátékunk,

A vásár látogatói standunknál is elődötek

amelynek napi győzteseit PC-doktor című kézikönyvünkkel ajándékoztuk meg. Játékunk földiját, az LG DRD-8160B típusú DVD-meghajtót Takács Levente nevű budapesti olvasónk nyerte.

■ Fürge útnyilvántartó

A Route-Plan segítségével pillanatok alatt elkészíthetjük útnyilvántartásunkat

A HardverComp Kft. forgalomba hozta a Route-Plan útnyilvántartó rendszert, amelyvel könnyen és gyorsan elkészíthetjük a céges autók útnyilvántartását, akár több évre visszamenőleg, többféle variá-

ció szerint. A programban az adatok felvétele mindössze egyszer 1 órát igényel. Ezt követően – miután megadtuk az évet, a hónapot és a kilométervagy forint intervallumot – pár perc alatt elkészíthetjük útnyilvántartásunkat. A listát egyetlen gombnyomással kinyomathatjuk vagy Excelbe exportálhatjuk. A későbbiekben már csak az územanyagárak változását kell rögzítenünk a programban.

A program könnyen kezelhető, minimális számítógépes tudást igényel. Ajánlott végfelhasználói ára 19 900 forint (+ÁfA).

www.hardvercomp.hu

■ Számítógéppel az esélyegyenlőségért

A Kujbo Egyesület (kujbo = fészek, oláh cigány nyelven) az egyének szabadságára épülő civil társadalom létrehozásán munkálkodik. Az egyesület célja, hogy tevékenységével elősegítse a hátrányos helyzetű csoportok számára a társadalmi beilleszkedést és az esélyegyenlőséget.

A Kujbo tevékenységei között szerepel, hogy számítógépeket helyez ki cigány civil szervezetekhez, és számítógé-

pes tanfolyamokat szervez számukra. Teveik megvalósításához olyan cégek jelentkezését várják, amelyek szívesen felajánlanak erre a célra selejtzésre váró számítógépeiket.

Az egyesület közhasznú szervezetként működik, így a felajánlás összege leírható az adóalapból.

Az egyesület címe: 2040 Budaörs, József Attila u. 8., Tel: 30 243 6293, e-mail: kujbo@freemail.hu

■ Nemetschek újdonságok

A PlanDesign FT segítségével látványos prezentációk készíthetők az épületterv alapján

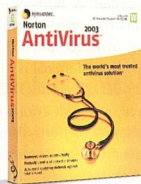
A Nemetschek AG az építmenyek tervezésének, építésének, hasznosításának céljaira fejlesztett legújabb programját mutatta be Berlinben, a Nemzetközi Építészsövetség (UIA) kongresszusán.

A Nemetschek számítógépes megoldásai közös standon jelentek meg a német Wilkhahn irodobutor-gyártó „digital roomware” bútoralván, a kiállításán a Nemetschek bemutatta a PlanDesign FT prezentációs és kollázskészítő programját, valamint az Allplan FT építészeti és mérnöki CAD legújabb, a jövő technológiáját megjelenítő verzióját.

www.nemetschek.hu

■ Norton 2003

A Symantec bejelentette a Norton AntiVirus 2003-at, vírusvédelmi programjának legújabb változatát. A szoftver megvizsgálja a bejövő közvetlen üzenetek csatolmányait, így még jobban védi a felhasználókat a vírusok és más, rosszakarató programkódok ellen. A heurisztikus Worm Blocking eljárás felderíti a Nimda- és Badtrans-szerű férgeket, és megakadályozza, hogy azok a kimenő levelekkel elterjedjenek. A scriptekre épülő vírusok ellen a Script Blocking eljárás nyújt védelmet.

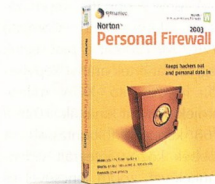
Még hatékonyabb védelem: Norton AntiVirus 2003

A Norton AntiVirus 2003 Professional Edition a Norton AntiVirus 2003 szolgáltatásain kívül kifejezetten a szakemberek és a kisvállalkozások számára készült adat-helyreállítási és adat-eltakarítási funkciókat tartalmaz.

A 2003-as sorozatban a Symantec a Norton Internet Security 2003 integrált netes védelmi és titkosságmegtartó programcsomagot is bejelentette. Az egyszerűsített kezelőfelülettel ellátott szoftver a Symantec legjobb tűzfal-, behatolás-érzékelő, bizalmaságvédő, víruselhárító és tartalomszűrő eljárásait egyetlen csomagban egyesíti.

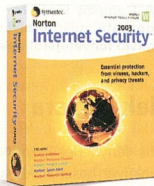
A Norton Internet Security 2003 legfontosabb újdonságai közé tartozik a Norton Intrusion Detection, a Norton Spam Alert, a Norton Privacy Control és a Norton Spam Alert.

A hackerek és a digitális magánéletet sértő veszélyek

Elejét vehetjük a hacker-támadásoknak

ellen a Norton Personal Firewall 2003 kínál védelmet, amely teljes tűzfalat, széles körű bizalmaságvédelmet, reklámkizárást és teljes behatolás-érzékelő rendszert tartalmaz egyetlen termékben. A Norton Personal Firewall önműködően felügyeli a bejövő és a kimenő internetforgalmat, megvizsgálja az internetforgalom tartalmát, és megakadályozza, hogy bizalmas információ jusson ki a levelezéssel.

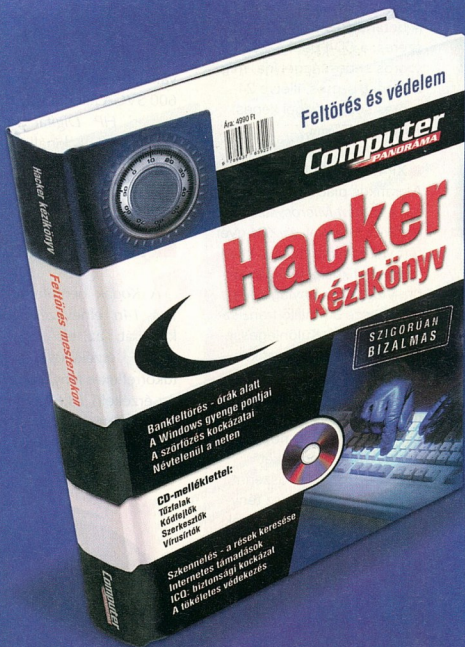
Védelem a legkülönfélébb támadásokkal szemben

Megújult a Symantec „szerszámosládája”: a Norton SystemWorks 2003, amelyet új webbptimalizáló eszközökkel és továbbfejlesztett vírusvédelemmel láttak el. A Norton SystemWorks 2003 a Norton AntiVirus 2003-at is magában foglalja. A Professional Edition még többet tud, a teljes SystemWorks készleten kívül további három eszközt tartalmaz: a Norton Ghost 2003-at, a Process Viewert és az új PerformanceTestet.

www.symantec.com

Feltörés és védelem

- Bankfeltörés - órák alatt
- Internetes támadások
- A tökéletes védekezés
- Támadások a netről
- Jelszófeltörők
- Boncasztalon a trójaiak

Bankfeltörés - órák alatt
A Windows gyenge pontjai
A szoros és kockázatos
Névtelen a neten

CD-meléklettel:
 Tűzfalok
 Kérelmek
 Szekrények
 Veszélyek

Személyes - a hírek keresése
 Internetes támadások
 ICQ biztonsági kockázat
 A tökéletes védekezés

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadó Kft.
 1091 Budapest, Üllői út 25.
 Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970
 E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ára: 4990 Ft

■ User's akció

A User's számítástechnikai szaküzlet októbertől rendkívüli akcióval várja vásárlóit: a Vivendi Telecom Hungary Rt.-vel közös akciójuk keretében a User's-ben vásárolt komplett konfiguráció mellé Vivendi csomagot adnak ajándékba.

A GSM-tartozékok helyét a boltban teljes egészében a számítástechnika és a DVD-k veszik át, de más termékekkel is bővül a User's palettája. Nagyobb választékban kaphatók ezentúl játékevezérlők, gamepadek, kormányok. Rendkívüli hangfalkészleteket is tartanak rátkáron, amelyeket a vásárlóknak is kipróbálhatnak a vásá-

lók. A helyszíni kipróbálás természetesen a monitorokra is vonatkozik.

A boltban a Vivendi internet-szolgáltatására is azonnal elő lehet fizetni. A karácsony közeledtével pedig előnyös hitel-lehetőségek várják a vásárlókat.

A User's egy új extra szolgáltatást is bevezetett: fiatal csapatával webdesign munkákat vállal. A bolt ezenkívül aktívan közreműködik a Műszaki Egyetem rendezvényein is, ahol különféle nyereményjátékokban vesz részt.

www.users.hu

■ Logitech billentyűzetek

A Logitech három új vezeték-billentyűzet vezetett be, elsősorban azok számára, akik fogékonyak a designra, és új színekkel szeretnék gazdagítani munkahelyi környezetüket. A termékek számos különleges funkcióval büszkélkedhetnek, amelyek megkönnyítik a kommunikációt, és élvezetesebbé teszik a számítógépes játékokat. Ilyen funkció például a gyakran használt My Pictures (Képek), My Music (Zene) és My Documents (Dokumentumok) munkamappák egy gombnyomással való elérése. A lapos kialakítás, más néven Zero Degree Tilt (nullafokos dőlésszög) a maximális kényelem érdekében a billentyűk síkját az asztallal párhuzamosan tartja.

Az új vezeték-billentyűzet-család három modellt tartalmaz. Az Internet Navigator Special Edition Keyboardot csak karácsonyig forgalmazzák, korlátozott darabszámban. Ezüstszínnel díszített fekete borítása elegáns megjelenést kölcsönöz a készüléknek. Az Internet Navigator Key-

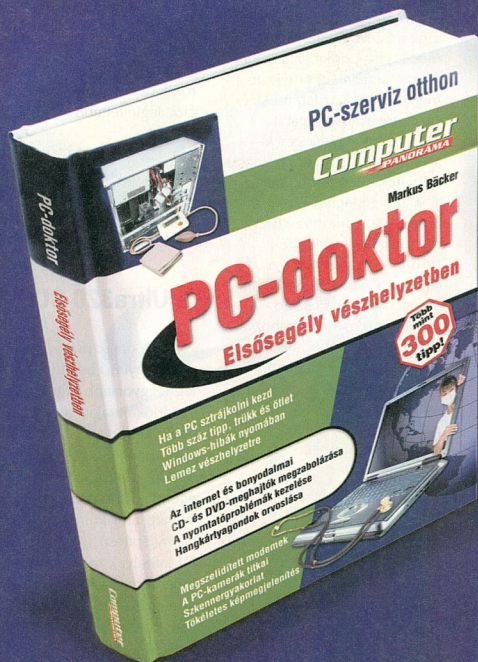
board sötétkék betétekkel kialakított élénk fehér színe jól illik számos PC és Apple iMac számítógép színéhez. A Deluxe Access Keyboard finom, kontúrós formájával csábítja a felhasználókat.

A két Internet Navigator billentyűzetet a Logitech egyedi iNav konzoljával szerelték fel, melynek segítségével a felhasználó könnyedén görgethet, zoomolhat, böngészhet a weben, illetve érheti el a merevlemezben tárolt fájlokat. A Go gomb megnyomására megnyílik egy ablak, ahová rögtön beíráthatunk bármilyen internet-címet. Ezután elindul a böngésző és automatikusan elkezdji letölteni a beírt weboldalt, a beállított kezdőlap letöltése nélkül. A billentyűzetet elhelyezett Vissza böngésző-gombbal a leggyakrabban használt böngészőparancs érhető el. Az iNav görgetőkerék a munkamappák közvetlen elérésére vagy a dokumentumok és weboldalak görgetésére és zoomolására egyaránt használható.

www.logitech.com

Több száz tipp, trükk és ötlet közel 500 oldalon!

- Ha a PC sztrájkolni kezd
- Windows-hibák nyomában
- A nyomtatóproblémák orvoslása
- Szkennergyakorlatok
- Tökéletes képmegjelenítés
- Megszelídített modemek

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadó Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ara: 3990 Ft

„Videós” telefon a Nokiatól

2003 elejétől a Nokia egy merész új készüléket kíván piacra dobni, amelynek két legjellegzetesebb ismérve a fura kialakítású billentyűzet és a beépített digitális kamera. A Nokia 3650 képernyője 4096 szín megjelenítésére képes, és 176x208 pixeles felbontásban láthatjuk rajta az álló- és mozgóképeket. A mobiltelefont a Symbian operációs rendszer működteti, és ikon-alapú navigáció jellemzi. A kamerával készített felvételeket könnyedén elküldhetjük a hasonló készülékekre – a gyors adatkommunikáció a HSCSD és GPRS szabvány érdeme. A készülék MP4 formátumban rögzíti, és a RealPlayer One lejátszószoftver segítségével jeleníti meg a mozgóképet.

A készülék mindössze 130 grammos, 4 Mbájtos belső memóriával látták el, amely külső

Akár videózhatnak is a Nokia 3650 mobiltelefonnal

MMC memóriakártyával bővíthető. A Nokia 3650 természetesen képes MMS üzenetek küldésére és fogadására, továbbá letölthetünk vele Symbian és Java alkalmazásokat (játékokat, szótárat, térképet stb.). A drótnélküli kommunikáció infravörös és Bluetooth megoldással valósul meg. A lítium-ionos akkumulátor 4 órás beszélgetési időt és 8 napos készenléti időt garantál. Ráadásul a fülünk sem marad ki a jóból: a MIDI és WAV csengőhangok bizonyára szépen szólnak majd.

www.nokia.com

Sztereo FM-rádió/fejhallgató

A Sony Ericsson bemutatta HPR-20 jelű új sztereo FM-rádió/fejhallgatóját. A hordozható eszköz egy sztereo FM-rádió fejhallgatóját és egy mobiltelefon headsetjét egyesíti, s lehetővé teszi, hogy rádiózás közben egyetlen telefonhívást se szalasztunk el. A Sony Ericsson HPR-20 a negyedik negyedévben jelenik meg a piacokon.

A HPR-20 mindössze 20 grammot nyom, kényelmesen hordható, miközben a telefon a zsebben vagy táskában maradhat. Ha hívás érkezik, a rádió elnémul és a telefon felvehető. A hívás végeztével újra megszólal a rádió.

A HPR-20 rádió- és vezérlőegység vezetéken keresztül csatlakozik a telefonhoz, tartozik hozzá egy csipetű és egy sztereo fülhallgató pár. Kijelző a frekvencia, az aktuális

Rádiózás és telefonálás egyszerre

használt csatorna, a hangerő, az előre beállított csatornák és a basszus-kiemelés szintje látható. Az eszköz kompatibilis a cég valamennyi GSM-telefonjával, valamint néhány korábbi Ericsson telefonnal.

www.sonyericsson.com

Együttműködő partnerünk a hírek összeállításában:

Amit a CD-írásról tudni kell

- A CD másolás fortélyai
- CD-írók tesztje
- 121 tipp, trükk, ötlet
- CD-író programok
- CD-borítók házilag
- Boot-CD készítése

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ára: 3490 Ft

Második kiadás!

Műholdas internet

Azt hallottam nem régen, fél füllel, hogy van olyan lehetőség, hogy a számítógépen keresztül, valamilyen kártya segítségével, műholdas adásokat lehet nézni.

Mi kellene ahhoz, hogy számítógépen megoldjam, lehetőleg olcsón ezt a kérdést. Nekem még parabolatüköröm sincs. Milyen márkájú kártyát kellene beszereznem, és mennyibe kerülne a kiépítés kompletten a ti számításokatok szerint?

AGP-memóriaméret

Van egy 2 éves gépem (Celeron 500 MHz, 256 Mbájít RAM, Riva TNT2 M64-es kártya, Asus 2BF alaplap) Amikor megvettem, mindjárt probléma adódott: a 3D-s programoknál (a tesztprogramoknál is) lefagyást produkált kb. 1 percen belül. Windows 98 volt a gépen. Azután pont a CP-ben olvastam, hogy a BIOS-ban az AGP memória 16 Mbájtra csökkentésével megoldódhat a probléma. Úgy is lett. Egészen mostanáig. Nemrégiben feltettem a Windows XP-t, és ugyanaz a probléma jelentkezik. És nem tudom, mit tegyek. Az XP help-jének az ajánlásai nem jönnek be (a hardveres gyorsítás leházása kicsit sok

Ha rákeresünk a Google keresőben a műholdas internet szavakra, akkor a lista elején felbukkanó VisData cég árjegyzékében mindent megtalálunk. A műholdvevő kártya és az éves hálózathasználati díja együtt 70 000 forint körül, ha viszont antennát, vevőfejet és a kiszállás utáni telepítést is megrendeljük (no meg a betanítást a használathoz), akkor a teljes összeg akár 116 000 forintra is rúghat. Cserébe viszont 2 Mbites kapcsolathoz jutunk.

lenne). Kipróbáltam egy TNT2 Ultrával is – az eredmény ugyanez. Mi van ilyenkor, és egyáltalán: az nem probléma, hogy már korábban is lejjebb kellett vennem az AGP memóriát?

Ebben az esetben két dolgot kell feltétlenül elvégezni: az AGP memóriát vissza kell tenni az alapértékre (64 Mbájít), és a BIOS PnP beállításai között egy Clear ESCD vagy Reset NVRAM opciót (amennyiben létezik) egy rendszerindításig Enabled-re kell állítani. Ekkor az alaplap törli a konfigurációs beállításokat, és minden hardvert újra beállít.

NetMeeting

[...] Vañ egy Celeron 330-as gépem, 128 Mbájít RAM-mal (az alaplap típusa sajnos ismeretlen). ALS 4000-es hangkártya és Motorola SM 56 pci modem van beépítve. A kérdésem a NetMeetingtel kapcsolatos: a gépen keresztül hallom is, látom is a partneremet, de sajnos az én

hangom nem jut át hozzá, minden más funkció működik.

Soraít olvasva arra tippelvek, hogy a hangerőszabályozó felvételi részénél nincsen kiválasztva a mikrofon mint bemeneti jelforrás. Érdemes tehát a hangfelve-

Aktuális

Athlon XP 2400, 2600, 2700, ...

[...] Egykoron (tavaly májusában) vettem egy számítógépet, ami még ma is állja a sarat. Az alaplap, amit akkor választottam remek (egy SOLTEK SL75DRV4). A processzor pedig egy Athlon XP 1800-as. Gondolom Önök is hallottak már az új XP szériáról ami nemsokára piacra kerül. (XP 2400, XP 2600, XP 2700 stb). A kérdésem annyit volna, hogy vajon belemennek-e majd az alaplapomba ezek a processzorok avagy újat kell-e vennem. Az alaplap kézikönyve azt írja hogy mindenfajta XP belemegy, de nem tudom, hogy az újak is vagy csak a régebbiek.

Az új Athlon XP-k az eddiginél alacsonyabb feszültséget igényelnek, és az FSB-jük is magasabb. Ezért csak az olyan alaplapok kezelik, amelyek 166 MHz-et és 1,65 V-ot képesek szolgáltatni. A VIA KT333 és KT400-as (és a későbbiek) már támogatják ezeket a processzorokat. Mint azt sokan észrevették, az AMD kevesebb szer változtatott a processzor foglatán, mint az Intel, de ez a példa mutatja, hogy a chipsetnek kell támogatnia a processzort. A SOLTEK fent említett típusa is ilyen.

vő programmal kipróbálni ennek működését. Ha így működik, akkor a NetMeeting-ben lévő beállításal lehet a probléma, azaz érdemes az opciók között kutakodni. Ha minden kötel szakadna, akár egy másik hangkártyát is meg lehet próbálni.

CD-lemezek védelme

Azután érdeklődök, hogy meg lehet-e oldani valahogy, hogy az CD-R-eket jelszóval védjem attól, hogy illetéktelen személyek is le tudják olvasni róla az adatokat?

A legkézenfekvőbb megoldás a lemezek biztos elzárása. Mivel a CDFS fájlrendszerben nem létezik röptében titkosítás (nem úgy, mint mondjuk az NTFS-ben), ezért magasabb szinten kell védeni az adatokat. A legegyszerűbb, ha nehezen visszafejthető jelszóval betömörítjük a fájlokat.

Monitor meghajtóprogram

Egy olyan website tippet szeretnék kérni, ahonnan Axion CL-1566 típusú monitoromhoz tölthetek le megfelelő meghajtót.

Ehhez a monitorhoz csak linuxos meghajtót találtunk az interneten, tehát azt ajánljuk, hogy a PowerStrip monitorbeállító-programjának Write driver opciójával hozzon létre meghajtóprogramot. Ez a monitorból kiovoalt adatok szerint van felépítve, így garantáltan kihasználja a monitor adottságait.

Projector 36 ezerért*?

NetProjector®

Standard v1.11

Ha már van hálózata,
miért ne vetítene vele?

Letölthető demó:
<http://www.blumsoft.com>

Tel.: 06-20-98-16-658,
E-mail: info@blumsoft.com

*ÁFA nélkül, oktatási intézményeknek

ATI tévétuner

Feltelepítettem a Windows XP-t, természetesen előtte elvégeztem a kompatibilitási tesztet... Jelezte is, hogy gond lesz az ATI tévétuner kártyával és az USB FM 21 pc rádióval...de ennek ellenére feltelepítettem, gondoltam lesz hozzá drájer. Nos, minden szépen is működik, kivéve a két előre jelzett dolgot. A rádióhoz csak Windows 2000-s drájerrel találtam, a www.gemtek.com.tw honlapján, az viszont nem jó hozzá, nem látja a rádiót. Az ATI tévétuner a fontosabb: ahhoz sem találtam meg az igazit. Az ATI RAGE PRO 128-hoz volt XP-re, majdnem jó (ne-

kem valamelyik kisebb ATI kártyám van: ATI 3D Rage Pro Agp 2x) a CD- és videolejtátszója működik, a tv nem. Önök tudnak drájerrel ajánlani hozzá?

Az ATI tunerhez a www.ati.com oldalról lehet meghajtóprogramot letölteni, a rádióhoz viszont a www.modulartech.com webcímről. Kérdéses esetekben érdemes felkeresni a hardver gyártójának a honlapját, de ha nem tudjuk, akkor a keresőprogramokban keressünk rá a „<hardver neve> driver download” kéréssel, amivel az esetek többségében található jutunk.

AudioGrabber Windows XP alatt

Akad egy-két problémám az XP-vel kapcsolatban... Windows ME alatt még tudtam normális sebességgel grabbelni, az XP viszont csak az analógot engedi, az aspi-t és az mscdex-et nem. Kipróbáltam az AUDIOGRABBER 1.61 Full-t, a 1.81 Full-t, de egyikkel sem tudok 1x-esnél gyorsabban grabbelni (az XP Pro-m eredetileg Albacomp-os belső változat, sokkal stabilabb, és gyorsabb, mint az XP Home. A gép: PIII 800, Epox alaplap, Teac 8x8x32 cdrw, SB PCI 128, Ge FORCE 3 Ti, 40 Gb-át HDD.) A CD-ROM és a hangkártya össze van kötve.

Az AudioGrabber hivatalosan működik Windows XP alatt, a beépített tömörítővel forgalmazott Audio Catalyst – a rokon – viszont a dokumentációja szerint sem működik (nem tudja használni sem az MSCDEX, sem az ASPI interfészt). A programnak van egy opciója, mégpedig a Spin Up Disc before reading, amely maximális sebességre pörgeti a lemezt, és aztán kezd el olvasni.

Ha ez nem segít, akkor a külső tömörítő használata miatt másikat, a Shareware kollekciónkban is megtalálható program tudunk ajánlani.

Joystick-probléma

Vettem egy új hangkártyát (Genius SoundMaker LIVE), amelynek a game portjához egy egyszerű, kéttengelyes, kétgombos, telepítőlemez nélküli joystick csatlakozik. A Windows gond nélkül felismeri, a Windows alatti játékoknál nincs is gond vele. [...] Azonban a DOS alatt vagy a Windows DOS ablakában, egyik játéknál sem megy a joystick. [...] Van két DOS-os exe, amely a kártya megszólaltatásához kell DOS alatt, de ezek nem úgy tűnnek, hogy a game porttal is foglalkoznának. A kérdésem: hogyan lehet üzembe helyezni a game portot, van-e valamilyen univerzális program erre, mint például a DOS set blaster parancsa, vagy más a gond?

A hangkártyákon található game port DOS alatt gyakorlatilag Plug and Play rendszerű, mivel a program a joystick

portcíméről (ez általában a 200H) olvassa ki minden esetben a pozíciót és a gombok állapotát. Ebben az esetben tehát a DOS-os program SETUP vagy INSTALL parancsával kell beállítani a hangkártyát és az irányítást. Ezekben a programokban kalibrálni kell a joystickot, kéresem a bal felső és a jobb alsó pozíciót kell beállítani azért, hogy a program pontosan ki tudja olvasni a pozíciót. Ennek hiányában viszont a joystick nem fog a játék alatt működni. Ha az elmondottak ellenére sem megy, akkor lehetséges, hogy az alaplap hangkártya game portjával akad össze, éppen ezért azt le kell tiltani a BIOS-ban.

Továbbra is várjuk leveleiteket, észrevételeiteket a c.panorama@cpanorama.hu vagy a zsolt.kohler@cpanorama.hu címen. **köhler zsolt (zsol@)**

NESO
technology

THE
VISION
OF
FUTURE!

HD 786 G Színes Monitor

17 Col Sony FD Trinitron képcsővel

17 Col képmérete ideális nagyméretű dokumentumok, grafikai alkalmazások vagy a multimédiás programok megjelenítésére.

A NESO nagy hangsúlyt fektet a legújabb innovációs technológiák alkalmazására, úgy mint az új generációs OSD, az iVIDEO technológia, a színes újszerű formavilág, valamint a felhasználó által egy gombnyomással változtatható képmegjelenítési üzemmódok. (Text, Graphics, Game & Movie)

**Az Országos Rádió- és Televízió Testület még 2001-ben munkacsoportot állított fel az internet tartalomszabályozási kérdéseinek vizsgálá-
 tára. A munkacsoport jelen-
 tése az elektronikus úton
 végzett nyilvános kommuni-
 káció tartalomszabályozásá-
 nak alaptételeit összegzi, és
 a választások után látott
 napvilágot. Szeptemberben
 pedig az ORTT és az Európai
 Média Intézet nemzetközi
 konferenciát szervezett a
 médiaszabályozásról.**

Regulare necesse est, azaz szabá-
 lyozni szükségszerű. Mégpedig
 azért, mert az internet napjainkra
 Magyarországon is olyan életét
 kovácsolt magának, amelyeket
 nem lehet figyelmen kívül hag-
 yni. Legfontosabb feladatként az új-
 fajta tartalomszolgáltatások kezelé-
 sét határozza meg, melyeket a jog
 mindegyik területén nem vett
 figyelembe, ám úgy a társadalom,
 mint az egyes állampolgárok életé-
 ben egyre fontosabb szerepet töltenek
 be. A média és kommunikáció világá-
 ban zajló minőségi változásokból adó-
 dó konzekvenciák azonban le kell
 vonni a szabályozásban is. A szabá-
 lyozás igényét nem a jogalkotó,
 hanem maga az élet fogalmazza
 meg. Az új technológiák esetében
 a megfelelő szabályrendszer „jelen-
 tése az elektronikus úton végzett
 nyilvános kommunikáció tartalomszabályozásának alaptételeit összegzi, és a választások után látott napvilágot. Szeptemberben pedig az ORTT és az Európai Média Intézet nemzetközi konferenciát szervezett a médiaszabályozásról.”

Az ORTT munkanyaga abból indul ki,
 hogy a hatályos – elavultnak tekinthető –
 magyar médiaszabályozás az internet vi-
 lágában nem ad iránymutatást, de a hét-
 köznapi életviszonyokat szabályozó ha-
 gyományok joganyag legnagyobb része
 sem alkalmazható automatikusan. A ma-
 gyar koncepció az internettel kapcsolatos
 kérdéseket általánosságában veti fel és
 tárgyalja. Legfontosabb feladatként az új-
 fajta tartalomszolgáltatások kezelé-
 sét határozza meg, melyeket a jog mindegyik
 területén nem vett figyelembe, ám úgy a társadalom,
 mint az egyes állampolgárok életé-
 ben egyre fontosabb szerepet töltenek
 be. A média és kommunikáció világá-
 ban zajló minőségi változásokból adó-
 dó konzekvenciák azonban le kell vonni a
 szabályozásban is. A szabályozás igényét
 nem a jogalkotó, hanem maga az élet fo-
 galmazza meg. Az új technológiák esetében
 a megfelelő szabályrendszer „jelen-
 tése az elektronikus úton végzett nyilvános
 kommunikáció tartalomszabályozásának
 alaptételeit összegzi, és a választások után
 látott napvilágot. Szeptemberben pedig az
 ORTT és az Európai Média Intézet nemzet-
 közti konferenciát szervezett a médiaszabá-
 lyozásról.”

Tartalom és szabályozás

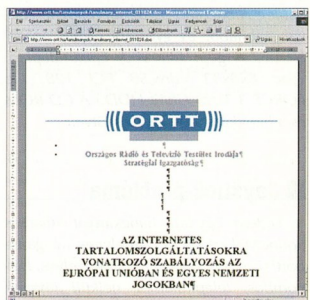
hozzájárul ahhoz, hogy a felhasználók megfelelő bizalommal használhassák azokat, így a körültekintő szabályozás az új technológiák gyors és akadálytalan elterjesztésének eszköze is.”

Azzal alighanem mindannyian egyet-
 értünk, hogy az internet igénybevételével
 megvalósított bizonyos cselekmények,
 számunkra, egyszerű felhasználók számá-
 ra is igen kellemetlenek lehetnek. A kéret-
 len elektronikus kereskedelmi reklámle-
 vel, a spam, a számítógépes betörések, a
 hacking, a vírusok terjesztése sokunk szá-
 mára gondot okoz, s emiatt – ha néha té-
 vován is – a magyar jog is megfelelő esz-
 közrendszer kiépítésére törekszik.

E cselekmények elsődlegesen az infor-
 máció továbbításával, technikai módoza-
 tával függnek össze: kellemetlenné, esetleg
 szabályozást igénylővé nem az általuk
 hordozott információ teszi őket, hanem a
 hatás, amelyet maga az adattovábbítás vált
 ki. A szabályozó számára a megoldás egy-
 szerűnek tűnik: a nem kívánt magatartáso-
 kat jogellenesnek nyilvánítja, megvalósítá-
 sukhoz büntető, polgári vagy közigazgatási
 jogi felelősséget, elmarasztalási lehetősé-
 get fűz. Adott esetben ez – például a szá-
 mítógépes betörések esetén – igen szigorú,
 több éves szabadságvesztéssel való fenye-
 getést, komoly visszatartó erőt is jelenthet.
 Ha azonban a jogellenes cselekményhez –
 például a spamhez – a törvényalkotó „el-
 felejt” szankciót rendelni, vagy nincs, aki ér-
 vényt szerezzen a jogszabálynak, vissza-
 tartó erő sem lesz: szemetesedik is újabban
 a magyar háló rendszeren.

Más jellegű megközelítést, illetve sa-
 bályozást kívánnak a tartalomszabályozá-
 zással kapcsolatos kérdések. Ezek ugyanis
 az interneten keresztül továbbított gondo-
 lat kommunikációs tartalommal vannak
 összefüggésben: a kommunikációs jogokra
 vonatkozó alapvető szabályokat pedig
 maga az alkotmány tartalmazza. Az
 ORTT-ananyag öt „médiaszabályozási” kér-
 déscsoportot jelöl meg: a véleményszaba-
 dagság, a vélemények sokszínűsége, az

emberi méltóság, a gyermekek egészsége
 szellemi, érzelmi, erkölcsi fejlődése, a fo-
 gyasztói érdekek, a nemzeti nyelv és kul-
 túra továbbélése. A lista egyes elemei per-
 sze bővíthetők lennének (az emberi méltó-
 ság mellett a magánszféra védelméről, a
 személyes adatok általmáról, a jogi szemé-
 lyt megillető személyiségvédelmi jogokról
 sem szabad megfeledkezni), de
 alapjában véve jól ragadja meg a törvény-
 hozó számára átgondolandó feladatok
 körét. Az is helyes, hogy az ORTT-ananyag
 nem mossa össze e jogokkal a szerzői és
 szomszédos jogok kérdését: abból indul
 ki, hogy ezek védelmét a médiaszabályozá-
 stól elkülönült jogi intézményrendszer
 garantálja.

Az internetes tartalomszabályozásra vonatkozó ORTT-ananyagot bárki letöltheti az internetről

A tanulmány – annak előre bocsátásá-
 val, hogy szabályozás alatt az állami sa-
 bályozást érti – megkísérli felvázolni az
 online tartalomra vonatkozó médiajelle-
 gű törvényi szabályozás alaptételeit. A ha-
 tályos magyar joganyag áttekintésére tett kité-
 rlete jól sikerültnek, magas színvonalú-
 nak mondható: a jogtörténeti, jogössze-
 hasonlító kitekintést sem mellőzve foglalko-
 zik a véleményszabadság alkotmányos jo-
 gával s annak korlátaival, az emberi méltó-
 ság és a jó hírnév biztosítását szolgáló elő-
 írásokkal, áttekinti a kiskorúak védelmét

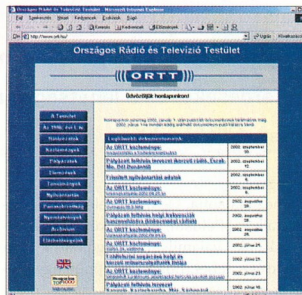
célzó szerzeágazó joganyagot. Erre alapozva fogalmaz meg javaslatokat, ajánlásokat: a leendő internettvörvény fő téziseit.

A *véleménynyilvánítás szabadsága* vonatkozásában abból indul ki, hogy e szabadságjog és más alkotmányos alapjogok egyensúlyát online környezetben is biztosítani kell: ennek érdekében (törvénnyel és garanciális eszközökkel körülbástyázva) e szabadságjog – mint más médiák esetében már megtörtént – korlátozható és korlátozandó. Ilyen korlátoknak tekinti különösen az emberi méltóság, a jó hírnévhez való jog, a gyermek megfelelő fejlődéshez való joga és a kereskedelmi célú kommunikáció során a fogyasztó érkei. Korlátozásra csak más alkotmányos jog, érték által indokolt esetben kerülhet sor, s csak abban a mértékben, amennyiben az a szükségesség és arányosság követelményének megfelel. A munkaanyag személyiségi jogok védelmének vonatkozásában az internetes sajtóban is indokoltak tartja a sajtó-helyreigazítás lehetőség – s ezzel összefüggésben az archiválási kötelezettség – megteremtését, az online hírlapok sajtójogi helyzetének rendezését.

Míg az előző esetekben a hatályos jog az elvölto intézményrendszer némi „hozzáigazítással” kiterjeszhető az internet állami szabályozást igénylő kérdéseire, a gyermekek védelmét online környezetben pillanatnyilag nem biztosítják ilyen eszközök: meg kell őket teremteni. A leendő védelmi rendszer alapját – az uniós megközelítést követve – a jogellenes és káros tartalom megküldőbiztetése jelentené. Amit a jogalkotó jogellenesnek nyilvánít, nem tehető közzé – nehezebb kérdést jelent a kiskorú fejlődése szempontjából károsnak (de a jogszabály által nem tiltottnak) minősített tartalomhoz való hozzáférést korlátozásának a kérdése. Ennek eszközei az ugyancsak EU-példákkal igazolható – önkéntes alapon igénybe vehető – szűrőrendszerek. Ahhoz, hogy ezek beülthessék a feladatukat, a weboldalak címkézése, a hordozott tartalom jellegére való egyértelmű utalás nélkülözhetetlen, ezért az anyag ennek kötelező bevezetését szorgalmazza. A címkézetlen káros tartalom jogellenesnek minősül.

A fogyasztók védelmét kizárólag a reklámjog összefüggéseiben vizsgálja. E tekintetben egyébként a hatályos reklámjogi előírásokat (korlátokat és tilalmakat) a reklámhordozó sajátosságaiból eredő csekély hozzáigazításokkal az internetes rek-

láma is alkalmazhatónak véli. Az Európai Unió vonatkozó jogi aktusainak fényében külön elemzi a tartalomért való felelősség kérdéseit, az önszabályozás lehetőségeit. A tanulmányt készítő szakértői csoport az elektronikus kereskedelmi törvényben megteremtett felelősségi rendszert a tartalomszabályozás tekintetében is kielégítőnek tartja, szükségesnek véli azonban az alapjául szolgáló EU-irányelv követelményeinek való magasabb szintű megfelelés biztosítását.

Az ORTT munkabizottsággal vesz részt az internet tartalomszabályozása körüli tennivalókban

Végezetül a dokumentum meghatározza az online tartalomszolgáltatással elkövetett jogsértések esetén követendőnek tartott *eljárási rendet*. A magánjogi jogsértések esetén követendőnek tartott megoldás: az amerikai szerzői jogi gyakorlatban, illetve az elektronikus kereskedelmi törvényben lefektetett, az előzetes eltávolításra való felhívás eredménytelenség esetén valamely jogsértő tartalom kötelező eltávolítását lehetővé tevő *notice and take down*. A közjogi jogsértések esetén a kiskorú és az emberi méltóság védelme érdekében hasonló eljárási rendet tart elközelíthetőnek: ennek felügyeletét azonban már egy speciális médiatestület, a dokumentumban csak Tanácsként említett, elsősorban a szakmai szervezetek és érdekképviseletek részvételével működő grémium hatáskörébe adná. E szerv gondoskodna a kiskorúakat védő szűrőrendszer működtetéséről is.

A munkaanyagot előkészítő szakértői csoport nagy fontosságot tulajdonított az önszabályozási mechanizmusoknak, a jogi és nem jogi eszközök együttes, egymást kiegészítő működtetésének – a *koregulációnak*. Összességében olyan – jogi

szempontból igen magas szintet képviselő – anyag készült, amely nemcsak áttekinti a konkrét problémákat, de e problémák orvoslását az „európai főcsoptás” mentén képzeli, meghatározott modelleket követ. Csakhogy ami a viszonylag „egyszerű” (nyilvánvaló vagy könnyen bizonyítható) jogsérelmek esetén – mint a szerzői jogok sérelme vagy a fogyasztóvédelmi előírások megszegése – mintegy automatizmusként alkalmazható, nem feltétlen lesz működőképes olyan kényes kérdésekben, mint a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlása. Nem véletlen, hogy az elektronikus kereskedelmi törvény tavalyi parlamenti vitájában „elvezített” az a jogalkotói próbálkozás, amely e szabadságjog korlátozásához vezethetett volna: a törvény hatálya a magánhonlapok fenntartóira vég nem terjedt ki.

A munkaanyag szerint vázolt szabályozási modellben – ha közvetettebb módon is – de ilyen megoldási lehetőségek köszönőnének vissza. A leendő internettvörvény hatálya ugyanis a „tartalomszolgáltatóknál tágabb” kört érintene: kiterjedne a *kommunikációs folyamat valamennyi olyan szereplőjére*, amely a véleményszabadság jogának gyakorlására befolyással rendelkezik. Magyarul: nem csak a szűkebb online média (internetes lapok, portálok, kereskedelmi információs szolgáltatások stb.) által szolgáltatott tartalomra, hanem a magánhonlapokra is. Bármely, jogellenesnek mondott tartalom eltávolíthatóvá válna – igaz, erre nem feltétlen az köteleznék, aki konkrétan hozzáférhetővé tette, hanem az információs lánc, a kommunikációs folyamat valamelyik szereplőjét (tipikusan a tárhelyet bérbeadó).

Az ORTT munkaanyag – és a szeptemberi tanácskozás – legnagyobb érdeme talán éppen az, hogy modellét vázol: egyfajta szabályozói elképzelést, amely fölött már töprekenni, vitatkozni lehet. Mindenképpen továbbgondolásra szoruló azonban ott, ahol az *egyetlen* véleménynyilvánítási szabadságot érintő kérdésekről beszél. Ugyanakkor felismerte az internet, mint média sajátosságából eredő követelményeket, és – véleményem szerint helyesen – az interneten hozzáférhetővé tett média jellegű (szerkesztett, a nagyközönség számára szóló információ) tartalmakra indokoltan javasolja a médiaszabályozás kiterjesztését.

dr. Verebics János

A hazai kutatás-fejlesztés rendkívül nehéz helyzetbe került a 90-es évek elején, hiszen az oktatási intézmények köré épült nagy állami vállalkozások és kutatóintézetek zöme megszűnt vagy visszafejlődött. Ezzel jórészt megszűnt az iskolák szakmai tudományos holdudvara, ahol a tanárok és a diákok munka közben ismerkedhettek meg a legkorszerűbb eszközökkel és tudományos eredményekkel. A hazai szoftverfejlesztő cégek közben a piacra jutás nehézségeivel küszködtek, így a padokból kikerülő szürkeállomány sorsa sokáig kérdésesnek tűnt.

Mára a helyzet sokat változott, hiszen a Magyarországon megtelepedő multinacionális cégek egyre jobb kapcsolatokat ápolnak a felsőoktatási intézményekkel, amelyeket a közös programokon túl eszközökkel és pályázatokkal is támogatnak.

Közben számos kisebb magyar szoftverfejlesztő cég nőtte ki magát idehaza, és ért el világsikert. Közülük néhányan megőrizték függetlenségüket, míg másokat felvásároltak, ami a hazai kutatás-fejlesztési egységek számára sokszor további lehetőségeket jelentett.

A multinacionális cégek, így az *Ericsson*, a *Nokia* vagy éppen a *Hewlett-Packard*, nem csak kereskedelmi részleggel, de kutatás-fejlesztési egységekkel is megjelentek az országban, amelyek új lendületet adhatnak a 90-es évek elején megtorpant hazai műszaki tudományos fejlődésnek.

Kutatás és fejlesztés

A *Compaq Internet Infrastruktúra Szakértői Központ* 2000 februárjában kezdte meg működését Budapesten, s a *Hewlett-Packard*dal végbenem fúzióval természetesen az új HP szárnyai alá került. A központ legfontosabb eredménye, hogy általa az információtechnológiai iparban működő hazai vállalkozások, intézmények egy több milliárd dolláros piacra léphettek ki. A budapesti központ feladata mintegy 20 ország, elsősorban kereskedelemmel foglalkozó HP irodáinak szakértői támogatása, az ottani, valamint a hazai fejlesztések összehangolása, integrálása. Fontos még, hogy a regionális irodák a rendkívül drága hálózati eszközök közös projektekre való bevonásával jelentős összegeket spórolhatnak meg. Az így kialakuló tudáscsere a hazai fejlesztéseket is ösztönzi, azzal, hogy ezeket a megfelelő külföldi projek-

Tudományos jövőkép

Regionális vagy világpiac, bérmunka vagy önálló fejlesztés, saját vállalkozás vagy inkább egy multinacionális cég – vajon hol bontakozhat ki jobban a magyar elme? Ezeket a kérdéseket és a lehetséges megoldásokat vesszük sorra összeállításunkban.

tekhez kiejánlja. De mit is jelent ez a gyakorlatban? Például, ha egy külföldi vállalkozásnak valamilyen megoldásra van szüksége, lehet, hogy erre éppen egy magyar céget javasolnak majd, amely megtervezi és kivitelezzi a munkát.

A szakértői központ egyik fontos eleme az úgynevezett *democenter*, ahol a hazai cégek, oktatási intézmények olyan hálózati eszközökön szerezhetnek gyakorlatot, melyeket – mivel rendkívül drágák – képtelenek lennének megvásárolni. Egyik ilyen partnerintézmény a *Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem*, amelynek diákjai és oktatói kutatás-fejlesztői eredményeiket a *democenter* segítségével éles helyzetben is kipróbálhatják, ráadásul az ígéretes fejlesztések így a régió piacaira is eljuthatnak, a már említett regionális tudáscsere jóvoltából. A műszaki egyetemmel való együttműködés másik fontos eleme, hogy a diákok tanfolyamokon vehetnek részt, ahol a legkorszerűbb igényeknek megfelelő hálózatokat tervezhetnek, ezeket pedig a *democenter*ban azonnal tesztelhetik is.

A már említett szakértői központ kereiten belül magyar szakemberek egy intelligens épület menedzselésére szolgáló szoftvert fejlesztettek ki, amely a létesítmények irányítását, üzemeltetését teheti hatékonyabbá. Az *ELTE-BME Infopark*ban áll új épületének energiafogyasztását például már ez a program szabályozza. A fejlesztők ma már több referenciával is büszkélkedhetnek, hiszen a *Hallgatói Információs Központban*, a *MÁV Országos*

Üzemanyag Rendszerénél és a *Nyíregyházi Főiskola Számítóközpontjának* rekonstrukciójában szintén alkalmazták a *BuildDog* névre keresztelt terméket. A magyar fejlesztési szoftver speciális változatát használják az ukrán és orosz kőolajvezeték-rendszer menedzselésére is, ami jól mutatja, hogy a program milyen sokrétűen használható. A *BuildDog* egyébként szakmai körökben is számos elismerést kapott, így például 2001-ben megkapta a *Nemzeti Innovációs Díjat* is.

A kutatás-fejlesztést azonban nem csak tesztlaborok, fejlesztőközpontok felállításával vagy közvetlen pénzügyi támogatással lehet támogatni, hiszen egy jókor jött befektető, egy megfelelő tőkeinjekció számos ígéretes hazai vállalkozást lendíthet át a kezdeti nehézségeken. A HP számos hazai vállalkozásban van jelen befektetőként, ezek között van a *Compuworx*, amely chipkártyás alkalmazások kifejlesztésén dolgozik, valamint a *Marketline*, az egyetlen magyarországi horizontális elektronikus piactér. Ez utóbbi a nagyobb vállalatok beszerzéseit tereli elektronikus mederbe, ami számukra kedvezőbb beszerzési árakat, míg a kisebb szállítóknak piacszerzési lehetőséget jelent. A *Marketline* a régió kiemelkedően sikeres piactere, amely például még a hasonló elven működő osztrák piacteret is felülmúlja. A *Marketline* – folyamatosan változó, alakuló szolgáltatásként – számos termékfejlesztésben, induló vállalkozás támogatásában vett részt, ezzel is segítve a hazai elektronikus kereskedelem fejlesztését.

Oktatás-támogatás

Az állami kutatás-fejlesztés fontos központjai az egyetemek, hiszen az ehhez szükséges szürkeállomány a felsőoktatási intézményekben koncentráltan van jelen. 1989-90 tájáékán, a magyar gazdaság szerkezeti átalakulásával – vagy inkább összeomlásával – azonban eltűntek, de legálábbis megfogyatkoztak a felsőoktatási intézményekkel együttműködő állami vállalatok, kutatóintézetek, s az iskolák így egyik napról a másikra projektek és finanszírozás nélkül maradtak. Az informatika világméretű fejlődését az oktatás természetesen csak némi késéssel képes követni, így a magasan képzett, informatikához értő szakemberek körében munkaerőhiány alakult ki. A HP a közép- és felsőfokú iskolákat már korábban is támogatta, mára pedig a kutató-fejlesztő intézményekkel is szoros kapcsolatokat épített ki.

A K+F fontos bázisai maguk a felsőoktatási intézmények

Az ELTE és a Műszaki Egyetem az elmúlt években két szuperszámítógépet is kapott, amelyek összértéke mintegy egymilliárd forint volt. A két komputer a magyar tudományos alapkutató, a kutató-fejlesztő munkát, valamint az oktatáshoz szükséges technikai háttérrel szolgálja. A *BME Nukleáris Technikai Intézet*e például több olyan hazai és nemzetközi kutatás-fejlesztési projektben is részt vesz, amelyek célja, hogy a nukleáris létesítményeket a jelenleginél biztonságosabbá tegyék. A nukleáris létesítmények üzemeltetésekor megkerülhetetlen probléma a hulladék-tárolás, a kiegészítő fűtőelemek tárolása és mozgatása, így a fejlesztések eredményeit később a *Paksi Atomerőműben* is hasznosíthatják. Ezeket a kutatási projekteket az *Országos Atomenergiái Hivatal*, a hazai nukleáris létesítmények, valamint a *Nemzetközi Atomenergia Ügynökség* kezdeményezik, így az eredményeket nem csak Magyarországon, de külföldön is hasznosíthatják. A Nukleáris Intézet programjában fontos szerepet kapnak a számítási feladatok, amelyek jelentős részét egy

Microsoft OSL szoftver-előfizetés. Csak nyerhet vele!

Beruházás-védelem

A jelenleg legálisan birtokolt legfrissebb vagy egyelő korábbi verziójú licencai után (kivéve a Windows 9.x licencket) az első éves díjból 50% árengedményt biztosít.

Legálitás

Ha Önnek 10 vagy annál több számítógépe van, akkor a szoftver-előfizetési konstrukció keretében 3 éves szerződés biztosítja az azonnali legálitást a cég teljes PC-állományára. Az évente egyszeri díjfizetések között ingyenesen nyújt legálitást az újonnan beszerzett PC-ken található szoftverekre is.

Szoftver-előfizetés

Mivel előfizetéses licenccről van szó, így határozott időtartamra szóló felhasználási jogot biztosít, éves díja pedig költségként elszámolható, valamennyi licenccelési mód közül a legkedvezőbb ár ebben a konstrukcióban érhető el.

Folyamatos frissítés

A szerződés teljes időtartama alatt további frissítések vásárlása nélkül mindig a szoftverek legújabb verzióját használhatja (hasonlóan az Open- és Select-konstrukcióban bevezetett L&SA licencceléshez), bármilyen nyelvi változat használata mellett.

További részletekről érdeklődjön a Microsoft hivatalos OSL viszonteladójánál
(címgjegyzék: www.microsoft.com/hun/OSL) vagy közvetlenül
a Microsoft OSL szakembereinél (06 1 453 4443).

Microsoft
Open
Subscription License

Microsoft OSL –
LEGkedvezőbb, LEGfrissebb, LEGális!

Microsoft

olygon kód segítségével végzik, amely képes a legbonyolultabb részecsketranszport szimulációkra is. Mivel a program egyszerre esetenként több százmillió részecskét újít vizsgálja, a munkához elengedhetetlen a nagyteljesítményű számítógép. A műegyetemi 16 processzoros Compaq számítógépet már több ehhez hasonló hazai és nemzetközi projektben alkalmazták, a kapott eredményeket pedig nemzetközi konferenciákra publikálták. Ezek a publikációk növelik az intézmények szakmai, tudományos presztízsét, ami újabb kutatási projekteket eredményezhet.

A Compaq szuperszámítógépet, valamint az ezen futtatott *Gaussian* programcsomagot a *BME Vegyészmérnöki Kara* kvantumkémiai számításokra használja. Az ELTE-re telepített négy, gyors hálózati kapcsolattal összekötött *Alpha* processzoros Compaq szerver szintén nagy szerepet játszott abban, hogy az egyetem Természettudományi Kara számos komoly kutatási projektbe bekapcsolódhatott. A műegyetem és az ELTE két szuperszámítógépén kívül a HP további 20 nagyteljesítményű szerverre hirdetett meg pályázatot a hazai felsőoktatási intézmények számára. Ezeknek a gépeknek az összértéke csaknem egymillárd forint.

A nagy számítási igényekhez elengedhetetlen hardvereken túl a szűkeátlomány támogatása is fontos része a kutatás-fejlesztés ösztönzésének. A HP kifejezetten ebből a célból indította el professzori kutatói ösztöndíj programját, amelyben azok a professzorok vehetnek részt, akik kiemelkedő munkát végeznek az informatika, a programozási rendszerek, az adatbázisok, az operációs rendszerek és hálózatok, az információs rendszerek tervezése és üzemeltetése terén. A HP diák ösztöndíjára a villamosmérnöki és informatikai kar harmad-, negyed- és ötödéves hallgatói pályázhatnak, akik kiemelkedő tanulmányi eredményt tudnak felmutatni, valamint jelentős tudományos diákköri, kutatói tevékenységet folytatnak, illetve részt vesznek az egyetem sport- és kulturális életében is.

Magyar fejlesztők – hogyan tovább?

Valószínűleg mindenkinek ismerősen cseng a *Recognita* karakterfelismerő (OCR) rendszer neve, mint azon kevés magyar szoftverek egyike, amelyek világsikert értek el. 1996-ban azonban a *Recognita* elérte azt a fejlődési pontot,

amikor a menedzsmentnek döntenie kellett, hogy szűkös anyagi forrásait fejlesztésre vagy marketingre fordítja-e. Akkor a cég a fejlesztés mellett döntött, de már maga a döntéskésznyer is világhosszra tette, hogy a cég hosszú távú jövőjét csak egy stratégiai partner bevonásával biztosíthatja – emlékszik vissza *Reszler Ákos*, a *Scansoft-Recognita Rt.* vezérigazgatója. Mivel az értékesítés elkerülhetetlennek

Külföldön szinte senki sem tudja, hogy a Scansoft termékek egy része Magyarországon készül

tűnt, elsősorban saját konkurenciájuk háza táján néztek körül, hiszen technológiájukat leginkább ők értékelik; így vették fel a kapcsolatot a kaliforniai *Caere* céggel. Később a *Caere-t* felvásárolta a *ScanSoft*, így ők lettek a *Recognita* új tulajdonosai.

Reszler Ákos a felvásárlást sikertörténetnek tartja, hiszen megmaradt a korábbi menedzsment, azaz nem ültettek a nyakukra amerikai vezetőt, a cég pedig az anyacégtől jogilag is elkülönülten, saját névvel, pénzügyi mérleggel, működik. A magyar kutató-fejlesztő központ jelentőségét mutatja, hogy a *ScanSoft* 500 alkalmazottjából 80 Budapesten dolgozik, számuk pedig – az amerikai kutatás-fejlesztés rovására – folyamatosan nő. Abban, hogy az amerikai tulajdonos a fejlesztés egyre nagyobb hányadát hozza át a tengerentúlról, természetesen nem csak a szakképzett munkaerőnek, de az egy főre jutó költségeknek is komoly szerepük van. Hiszen míg az Egyesült Államokban egy fejlesztő átlagos költsége évi 150-200 ezer dollár, addig nálunk ez 40-45 ezer dollár. A magyar bázis a *Scansoft* összesen 110 milliós forgalmából 40 milliót teremt el, azaz a bevételek több mint harmada származik a hazai fejlesztésekből.

Reszler Ákos – aki egyben az *IVSZ* elnöke is – úgy véli, a hazai fejlesztők egyik legnagyobb problémája, hogy nem készült át-fogó felmérés a magyar informatikai és szoftveripar helyzetéről, a piaci igényekről.

A bolti forgalomban, nagy példányszám-ban fogyó szoftverek piacán csak a legnagyobb cégek – az *Adobe*, a *Microsoft*, a *Symantec* – képesek labdába rúgni, így a kis magyar fejlesztőknek csak részpiacok maradnak. Ilyen sikertörténetből akad néhány, hiszen például a *Graphisoft* és a *Morphologic* is speciális területeiken szép nemzetközi sikereket értek el, miközben önálló-ságukat hosszú távon sikerült megőrizniük.

A hazai informatikai piac számára előre-lépést jelenthet, hogy az *IVSZ* és az *Informatikai és Hírközlési Minisztérium* a közeljövőben egy nagyobb felmérést készít, így végre valósé lehet kaphatnak az informatikai és szoftverfejlesztő ipar aktuális helyzetéről. Ezenkívül fontos lenne még az oktatás fejlesztése, de sokat lendíthetne a hazai informatikai iparon az importeszközök vámjának csökkentése is. Ahhoz, hogy a hazai fejlesztők nagyobb külföldi pályázatokon is sikere-sen indulhassanak, össze kellene fogniuk, ám ez elképzelhetetlen, ha nem közeli azonos szolgáltatási színvonalat nyújtanak. Magyarországon azonban csak meglehetősen nehezen találunk 10-12 ilyen céget, külön-külön pedig aligha nyerhetnek el nagyobb, több éves munkát jelentő megbízásokat.

Kutatás-fejlesztés a Nokiánál

A *Nokia Csoport* a világ 14 országában folytat kutatás-fejlesztési (K+F) tevékenységet, és a finn cég alkalmazottainak mintegy 30 százaléka dolgozik ezen a területen. A GSM technológia továbbfejlesztése és a harmadik generációs mobil technológia mellett az adat-, a széles sávú és IP-alapú kommunikáció, a multimédia, valamint a kézi készülékek a leghangsu-lyosabb kutatási területek.

A Budapestben működő részlegek fontos elemei a Nokia globális K+F hálózatának. A Nokia három kutatás-fejlesztési központot létesített Magyarországon 1998-ban. Az egyik részleg a *Nokia Networks-höz*, a Nokia infrastruktúrával foglalkozó üzletágához, egy másik a Nokia mobiltelefonokhoz tartozik, a harmadik pedig a Nokia központi K+F egysége, a *Nokia Research Center*.

Az *IP Mobility Networks (IMN)* a Nokia Networks kutatás-fejlesztési egysége. Feladata a GSM hálózatok, GPRS és 3G hálózatok fejlődéséhez kapcsolódó kutatások és fejlesztések megvalósítása a termékciklus minden fázisában. Az *IMN*-nek Finnorszá-

ban, Helsinkiben és Tamperében, Budapesten és az Egyesült Államokban, Dallásban vannak egységei. A magyarországi részleg munkája a globális K+F-hez kapcsolódik, nem a helyi vagy regionális piacokhoz.

A Nokia mobiltelefonok üzletághoz kapcsolódva ez a magyar K+F egység WAP-átjárók, mobilterminálokak kezelő szerverek fejlesztésével és a mobilitást szolgáló middleware (köztes szofverek) rendszeresítéssel foglalkozik, a Nokia globális K+F hálózata részeként.

Budapesten a Nokiánál több mint 600-an dolgoznak, döntő többségben a kutatás-fejlesztésben. A K+F részlegekben döntően magyar szoftvermérnökök dolgoznak, természetesen külföldi kollégákkal együtt, hiszen minden részleg a Nokia globális K+F hálózatának része.

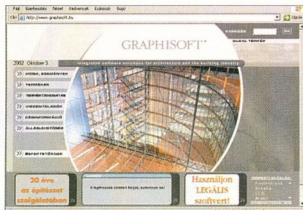
Velünk építenek

A hazai szoftverfejlesztés egyik büszkesége kétségtelenül az ArchiCAD tervező-szoftvert, valamint az épületek teljes életciklusát felölő megoldásokat kifejlesztő Graphisoft cég, melynek programjával a világ legkülönbözőbb helyein dolgoznak építésszek. A fejlesztés csaknem teljes egészében Magyarországon zajlik, legfeljebb a helyi igényeknek megfelelő finomításokat végzik a leányvállalatok külföldi szakemberei. A cég jó példája annak, hogy egy magyar cég akár önállóan is meghódíthatja a világpiacot.

Bojár Cábor két társával 1982-ben hozta létre a Graphisoftot, miután elemezték a megcélzott piaci rést, és hozzáfogtak a Graphisoft globális expanziójának az előkészítéséhez. 1988-ra a Graphisoft megszerezte Európában az elsősegét a Macintosh rendszerek CAD-szállítójaként, Münchenben pedig megalapították a Graphisoft Deutschland GmbH-t, hogy jobban ki tudják szolgálni az ottani piacot. 1991-ben a Graphisoftnak 50 alkalmazottja volt, ebből 30 szoftverfejlesztő, és ekkor már a Macintosh rendszereken futó építészeti CAD-szoftverek elsőszámú szállítójaként ismerték világszerte.

A Graphisoft a 90-es évekből gyors ütemben terjeszkedett, a világ számos országában hozott létre leányvállalatokat. 1993-ban megjelent a Microsoft Windows operációs rendszer alatt futó ArchiCAD, a következő évben pedig az első alkalmazások között volt, amelyeket natív módban lehetett futtatni a PowerPC chipen.

1998-ban a Graphisoft fejlődése újabb mérföldközhöz érkezett. Ebben az évben három, a vállalat életében rendkívül fontos esemény történt: az ArchiCAD 6.0 kibocsátása, amely a szoftvertörténelem egyik legátfogóbb frissítése, a Graphisoft júniusi bevezetése a frankfurti értéktőzsdén, valamint a budapesti Graphisoft Park megnyitása, amely a cég új székhelye és technológiai park egyben.

Graphisoft sikertörténet – növekedés és függetlenség

A Graphisoft termékeit világszerte több mint 100 ezer építész, építőipari és létesítményszervezők használják. A cég az ArchiCAD-et 22 lokalizált nyelvi változatban, 80 országban forgalmazza. Tíz leányvállalattal és irodával, több mint 300 alkalmazottjával a Graphisoft a világ első három AEC CAD vállalata között szerepel a személyi számítógépen futó építészeti tervező-szoftverek piacán.

Ericsson kutatás-fejlesztés – kell a véletlen

Az Ericssonnak mintegy 30-40 kutatás-fejlesztéssel foglalkozó részlege működik világszerte, amelyek közül a budapesti mobil hálózati központok fejlesztésével, valamint távközlési és adatkommunikációs hálózatok teljesítményével kapcsolatos kutatás-fejlesztéssel foglalkozik. Régióinkban Budapesten kívül csak Horvátországban találunk hasonló központot, ám az csak fejlesztéssel foglalkozik, míg a legközelebbi kutatóbázisok Németországban és Finnországban vannak. A kutatás-fejlesztés szervezetiileg közvetlenül az Ericsson Research alá tartozik.

Abban, hogy a svéd távközlési óriás egy 450 főt foglalkoztató kutató-fejlesztő bázist működtet Magyarországon, kiemelt szerepe van Boda Miklósnak, a központ hazai vezetőjének. Az ágazati igazgató szerint a történet 1990-ben kezdődött, amikor Boda Miklós – akkor még mint az Ericsson kutá-

tás-fejlesztéssel foglalkozó cégének, az Ellemtel egyik vezető munkatársára – egy rendezvényen éppen a Műszaki Egyetem professzora, Gordos Géza mellé ült. A magyar szakember beszélt neki a hazai műszaki képzés nehézségeiről, arról, hogy az állami cégek és kutatóintézetek megszűnésével szinte teljesen eltűnt az intézményi céges holdudvara. 1991-ben a svéd egyetem inkább a gyorsabb és nagyobb sikerrel kecsegtető tudományos projekteket részesítettek előnyben. A Budapesti Műszaki Egyetem élt a kínálkozó lehetőséggel, így már 1992-ben kialakult az együttműködés az Ericsson és az egyetem között.

Az Ericsson Magyarországi 1990-ben alakult meg, egy évvel később pedig már létezett, még ha bedolgozó szinten is, szoftverfejlesztés Magyarországon. 1992-ben megkezdődött az együttműködés a Műszaki Egyetemmel, 1996-ban pedig a cég már az egyetem doktoranduszait is fogadta. Két évvel később, 1998-ban jött létre a magyarországi kutatás-fejlesztési egység, kezdetben

A 90-es években az adatkommunikáció még nem volt slágerterema, nem úgy mint mostanság

180 emberrel, ez a létszám mára 450 főre duzzadt. Jelenleg a távközlési iparág, szolgáltatók és gyártók egyaránt válsággal küzdenek. Az iparág vállalatainál mindenütt – így az Ericsson-nál is – szerkezetalakításra, a hatékonyságot növelő lépésekre kerül sor. Boda Miklós azonban úgy véli, hogy a Magyarországon folyó kutatás-fejlesztési munka – amely az Ericsson stratégiai tevékenységéhez tartozik – továbbra is fontos szerepet kap a vállalat életében.

Jelenleg az Ericsson Magyarország Kutatás-fejlesztési részlegétől a Budapesti Műszaki Egyetem 100, az ELTE 10 doktorandusza kap kutatási témát az együttműködés keretében.

Fülöp Norbert

Az aktuális slágerlisták ma már nem csak az éteren keresztül, ultrarövid hullámon érkehetnek hozzánk. Sok rádióállomás streamként is kínálja programját az interneten. Ez gyakran olyan jó minőségű, hogy PC-re tudjuk venni az aktuális listavezetőket MP3-fájlként.

Egyre több rádió fedezi fel az internetet. Legyen az közszolgálati állomás vagy privát rádióadó – sokan kiegészítik a kínálatukat, s a klasszikus „on-air” terjesztésen kívül az interneten is közvetítik az adásokat, s ez alól a hazai műsorszórás sem kivétel. Így a webes műsorokat akár a munkahelyi PC-n is lehet hallgatni.

Az ilyen adások vételéhez és felvételéhez nincs szükség csúcsmodem szuper-PC-re. Egy 350 MHz-es Pentium II 56 k-s modemmel már elég ahhoz, hogy URH-minőségben lehessen zenét felvenni. A zene sugárzásához egy sajátos átviteli technikát, az úgynevezett *streaming*-et használják az adók.

A streaming technika

A *streaming* anélkül teszi lehetővé a zenehallgatást a hálóról, hogy a PC-nek a teljes fájljt le kellene töltenie az internetről. A szokásos letöltéssel ellentétben tehát, a fájlok már akkor feldolgozhatók, amikor még csak az adatok egy része érkezett meg a PC-re. A zenei adó szervere, mint adatfolyamot, külön kis csomagokban küldi a kívánt fájljt az internetre. A különböző internetutakon keresztül az adatok csepenként érnek el a PC-re. Ott a lejátszó átveszi az érkező adatsomagokat, és betölti egy adatpufferbe. Egy digitális aláírás, egyfajta időbélyegző segítségével, amellyel

Shakira, Britney, TNT a webről

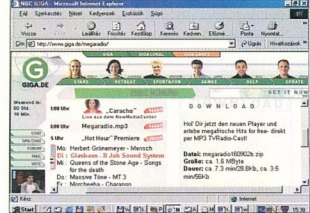
minden egyes adatsomag el van látva, a lejátszó az eredetinek megfelelően összerakja a pufferből az adatokat, és lejátsza a számat.

Technikai különbségek

Hogy az internetről élőben hallgathassunk zenét, a fájlformátumnak, amelyben a rádióadó a zenét küldi, *streaming*-képesnek kell lennie. Pillanatnyilag lényegében három formátum versenyez a rádióhallgatók kegyeire: a Fraunhofer Intézet MP3 formátuma, a Real Networks Real formátuma és az ASF formátum a Microsofttól. Hogy a zene-streameket ezekben a formátumokban le lehessen játszani a PC-n, installálni kell a hozzájuk tartozó lejátszót.

Azok az adók, amelyek MP3 formátumban streamelik a zenét, túlnyomórészt az úgynevezett *Shoutcast*-technológiát használják. Ez ugyanattól a fejlesztőtől származik, mint a *Winamp* freeware lejátszó (www.winamp.com), amellyel meghallgathatjuk ezeket a streameket. A Real formátumhoz *Realplayer* (www.real.com) szükséges, és az ASF streameket a Windowsba integrált Microsoft *Media Player*rel játszhatjuk le (www.windowmedia.com).

Mindhárom formátum hasonló tömörítési eljárással dolgozik. A minőség a tömörítési fokától és ezzel együtt a rendelkezésre álló internetkapcsolattól is függ. Ahhoz, hogy URH-minőségben tudjunk zenét venni, legalább 56 k-s modemre van szükség. ISDN-csatlakozással és a második

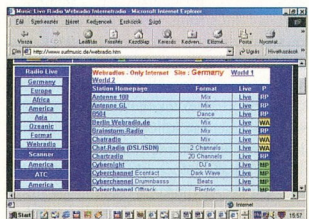
A Megaradio tévékártyával működik, és MP3-formátumban vesz fel zenét

ISDN-csatorna bekapcsolásával pedig akár CD-minőségben is foghatjuk a zenét. A real és az ASF formátumú streameknek van egy közös sajátosságuk: a beágyazott *Digital Rights Management* segítségével a gyártók korlátozhatják a zene felhasználását. Ezzel szeretnék megakadályozni a zene felvételét és CD-re írást.

Az MP3 formátumból hiányzik a Digital Rights Management, ami azt jelenti, hogy az adók nem tudnak olyan korlátozásokat építeni az MP3-streamekbe, amelyek akadályoznák a zenék mentését és későbbi meghallgatását vagy CD-re írást. Hogy miként lehet felvenni az MP3-streameket, azt *Gyakorlat rovatunk Ide a Top 40-et!*, illetve *Felvétel a WaveRec-kel* című cikkeiben olvashatjuk.

Streamek keresése az interneten

Streameket találni az interneten egyszerűbb, mint gondolnánk. Különösen megkönnyíti a dolgunkat, ha már előre tudjuk, melyik rádióállomást szeretnénk hallgatni.

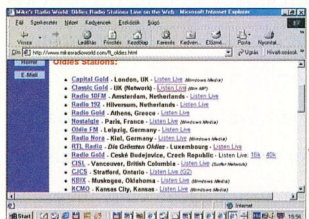

Átfogó, német nyelvű oldal a www.surfmusic.de

Ebben az esetben segít az adó online megjelenése. A legtöbb rádió saját weboldalt működtet, ahol megtehatjuk a műsort és a kiegészítő információkat az adóról. Ráadásul a rádióállomások honlapjain többnyire egy link is található, amely kattintásra elindítja a gépünkre installált lejátszót, és a zene-stream lejátszását a gépünkön.

Ha még nem tudunk pontosan, melyik adót szeretnénk hallgatni, legjobb, ha az internetes rádióadók *speciális webkatalógusait* használjuk. A hálón számos weboldal van, amelyek összegyűjtik a világszerte működő rádióállomásokat, és a linkeikkel bármelyik közvetlenül, egyszerűen eljuthatunk. Nagyon jó és átfogó, német nyelvű oldal például a

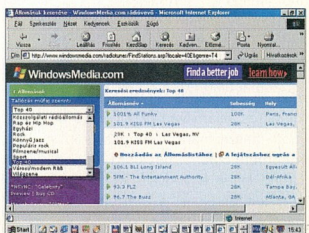
www.surfmusic.de. Az itt szereplő adókat különböző kritériumok szerint vannak rendezték el. Az ország- és kontinenskönyvtár mellett még *Formátum* kategóriája is van az oldalnak. E mögött különböző műfajok jelennek a poptól a klasszikuson át az

Íme egy jól válogatott katalógus, amely több mint hatszáz rádióállomást gyűjtött csokorba (www.mikesradioworld.com)

amerikai gospelségig. És természetesen találunk egy *Top 40 Songs* kategóriát is. Egy kattintás a *Live* linke, s minden rádióállomás azonnal elérhető. Az adó neve mellett rövidítés elárulja, milyen formátumú a stream. Ha a PC-nkről még hiányozna a stream lejátszásához megfelelő player, akkor az oldalon található *Player Download* alatt linke egyikével letölthetjük.

Egy másik jól válogatott katalógus, több mint 6000 rádióállomással, a www.mikesradioworld.com. Ha a keresésünket nem az adóra, hanem a felhasználni streaming-formátumra akarjuk alapozni, akkor a www.shoutcast.com és a www.windowsmedia.com/radiotuner oldalak segítenek. A *Shoutcast*-nál 2000-nél is több MP3 formátumú streamet találunk. Ezt a nagy számú adót a legkülönbözőbb kritériumok szerint lehet rendezni és keresni. Különösen hasznos a választásnál a bitszám szerinti válogatófunkció, amely a kifejezetten jó minőségben zenét sugározó adók célzott keresését teszi lehetővé.

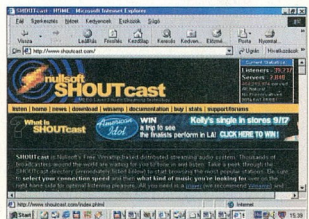

Állomások tucaitjai közül válogathatunk

Ugyanilyen alapon kereshetünk a *Windowsmedia* oldalon. A felsorolt állomások kategóriák szerint kereshetők, és a stream adatátviteli sebessége szerint osztályozható. Ráadásul, aki Internet Explorerrel használ, a gyakran hallgatott rádióállomásokat „saját adóként” is tárolhatja a gyorsabb előrés érdekében. A megtalált stream hallgatásához elég egy kattintás a megfelelő linke a weboldalon.

Alternatív zeneforrások

A rádióadók mellett, amelyeket internetkapcsolaton keresztül lehet hallgatni és felvenni, létezik még egy további forrás, amelyen keresztül *könnyen* és *legálisan* csapolhatjuk meg a legújabb slágerlistákat – ez a tévékabel. Ennek azonban az a feltétele, hogy a PC-nkben legyen tévékártya. Ha a tévékártyát elsődlegesen zenefelvételek cél-

Kétezerélni is több MP3 formátumú stream sorakozik a *Shoutcast*-nál

jára akarjuk használni, akkor egy egyszerű és olcsó analóg modell is megteszi. A megfelelő szoftverrel felszerelkezve, amelyet az internetről is beszerezhetünk, felvehetjük a tévéadások zenéjét és MP3-formátumban a PC-re menthetjük. Aki kábeltevére csatlakozik, az mindig felveheti a különböző zenei adók, mint az MTV és a VIVA aktuális TOP 40 listáit – ott szinte naponta mennek a különböző európai slágerlisták.

A *Megaradio* egy másik lehetőséget kínál arra, hogy zene felvételéhez használjunk a tévékártyát. Egy rádióadórol van szó, amely az Internet streamre és a középhullámú terjesztés mellett, MP3-streamként is közvetíti a zenéjét tévékabelen keresztül. Az így közvetített zene vételeknek előfeltétele az adó által speciálisan fejlesztett *Megaradio-jukebox*. A lejátszót letölthetjük a *giga.de/megaradio* címről. Miután névvel és e-maillel regisztráltunk magunkat, kapunk egy személyes letöltő linket, és egy lejátszót a lejátszó bekapcsolásához.

Videoélmények CD-n

Feltehetően sokan őriznek otthon videokazettákat, s nem kevesen vannak, akik elszomorodva tapasztalták, hogy bizony az idő vasfoga ezt a médiumot sem kíméli. Sajnos a videoanyagok a tárolás minden napjával lassan, de biztosan közelednek halálukhoz, azaz a demagnetizálódáshoz. Szaporodnak a sávhibák, míg végül csak sűrű hóésés vagy fekete képernyő marad. Szerencsére ezeket a felvételeket is megőrizhetjük az utókornak, ha digitális hordozóra, CD-re vagy DVD-re másoljuk őket.

Sokan, akik otthon jelentősebb videokazetta-gyűjteményt őriznek, biztosan gondoltak már arra, milyen jó is volna ezeket a filmeket, házi felvételeket valahogyan átvinni a számítógépre. Ennek több előnye is van: a későbbiekben CD-re vagy DVD-re másolt filmeket minőségromlás nélkül akárhánszor megnézhetjük, ráadásul a különleges effektek egész tárházát

is használhatjuk a számítógépen.

Ez a viszonylag egyszerű feladat nem is olyan régen még elérhetetlen volt az átlagos felhasználó számára, de szerencsére a komputerek sebességének és tárolókapacitásának rohamos növekedésével ma már nem lehetetlen.

A régi jó VHS szalagok nem túl időállóak

Felvételi feltételek

Nézzük meg, milyen feltételeknek kell eleget tennünk ahhoz, hogy a videoszalagon őrzött anyagok számítógépre kerülhessenek! Először is, szükségünk van valamilyen videobemenettel ellátott eszközre, amely lehetővé teszi, hogy a videomagnót összeköthessük a komputerrel. Ez lehet akár egy különálló digitalizáló kártya (ezek ára 7-8 ezer forintnál kezdődik), akár egy videobemenettel ellátott grafikus adapter.

A számítógéppel kapcsolatban a következő paraméterekkel érdemes számolni: a „digitizéshez” megfelelő sebességű hardver és elegendő tárkapacitás kell, körülbelül 1 GHz-es CPU, 256 Mbájtnyi memória és legalább 10 Gbájtnyi üres merevlemez hely szükséges. Mint említettük, ez a mini-

um, de az igazán jó eredmények eléréséhez minél nagyobb órajelre, és RAID-es winchesterre lesz szükségünk.

A videomagnó tekintetében természetesen nincs semmi különösebb elvárás, arra kell csak figyelemmel lennünk, hogy milyen csatlakozók segítségével köthetjük össze a szerkezeteket. A számítógép digitalizáló kártyáján a legtöbb esetben kompozit (RCA) és S-video bemeneteket találunk, ezek közül célszerű az S-video-t választani (jobb minőség), feltéve, ha a videomagnó is biztosítja a megfelelő jelet. Ez utóbbiak hátulján rendszerint a sokpólusú SCART csatlakozót találjuk, amelyből kompozit és S-video jel egyaránt „kinyerhető” – legalábbis elvileg, mert nem minden szerkezetben található megfelelő átkötések. Ennek mindenesetre érdemes utánanézni a videomagnó kézikönyvében.

A SCART-ból RCA vagy S-video bemenetet gyártó adaptert a legtöbb híradástechnikai boltban beszerezhetjük, pár ezer forintért.

Felvétel indul

Ha mindent sikerült összekötni, indulhat a felvétel! A(z) (S)VHS-kazetták PC-re vé-

Tárolás MPEG formátumban

Ha a digitalizált VHS-kazettákat később elsősorban DVD-lejátszón akarjuk lejátszani, akkor az adatokat az MPEG formátumban kell tárolni. Ez jelenti a video- és audiotömörítés legfontosabb szabványát, és két változatban létezik.

Az MPEG-1 formátum, amelyre a video-CD (VCD) is épül, videoszávnál fix 1150 Kbit/s adatátviteli sebességgel, audioszávnál pedig 224 Kbit/s-vel működik. Ezt a formátumot azonban a szerényebb képmínőség miatt csak akkor választjuk, ha a felvételeinket VCD-lejátszón akarjuk lejátszani, mert az nem támogatja az MPEG2 formátumot. Minden pernyi felvétel kb. 10 Mbájtot foglal el a merevlemezen.

Az MPEG-2 formátum elméletileg korlátlan magasságig változtatható bitszámot enged meg. Mivel eredetük analóg videoanyaggal van dolgunk, képmínőség és tárhelyigény dolgában a leg-

jobb kompromisszum a Super-Video-CD (SVCD) MPEG-2 alformátum. Ez kínálja a legjobb képmínőséget DVD-lejátszón – feltéve, hogy a lejátszó támogatja az SVCD-t.

1150-2600 Kbit/s-mal vehetünk fel video- és 224 Kbit/s-mal audiosávot. Egy pernyi felvétel így legfeljebb 20,5 Mbájtot foglal el a merevlemezen.

Ha külön tuner-kártyánk vagy video-szerkesztőnk van (ld. e havi nagytesztünket), akkor a mellékelt program szinte bizonyosan ismeri ezt a két formátumot – de a VCD-t biztosan. Ha azonban az előzőek szerint felvett AVI-t szeretnénk átalkotítani, és valamilyen okból külső programot használnánk, látogassunk el a members.cox.net/beyeler/bbmpeg.html címre! Innen egy kiváló, ingyenes szoftvert tölthetünk le, a *bbmpeg*-et, amely mind a VCD, mind pedig az SVCD szabványt ismeri.

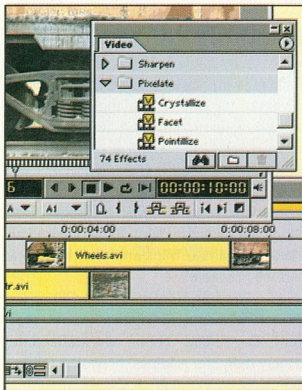
Tömörítés közelebből

teléhez először is szükség van egy *megfelelő felvevőprogramra*. A tévé- és a felvétele amúgy alkalmas videokártyákkal általában kapunk illyet. A felvevőprogramnak természetesen kompatibilisnek kell lennie azzal a capture-meghajtóprogrammal (drájerrel), amely továbbítja a felvevőprogramnak a jelet, amolyan a tévékártya vagy a grafikus kártya videobemenetére érkezik.

A kártyákhoz kapott szoftver esetén persze biztosak lehetünk benne, hogy ez nem okoz problémát. Ha a videóanyag egyszer már a merevlemezben van, akkor a digitálizált filmet alapvetően már bármilyen szoftverrel szerkeszthetjük és vágathatjuk – feltéve persze, hogy a program támogatja a fájl- és tömörítési formátumot, amelyben a videó rendelkezésre áll. Ilyen program például az *Adobe cég Premiere* nevű szoftvere vagy az *Ulead MediaStudio*.

Ingyenes és a „gyári” programoknál jóval többet nyújtó *capture*-, és képdátáló program a *VirtualDub*, amelynek a www.virtualdub.com címen találhatjuk a honlapját.

Ennyit tehát az alapokról, most pedig lássuk a gyakorlatot! Videomagnó és PC összekötve, programok telepítve... azaz nem teljesen, hiszen szükségünk van még egy *tömörítő codec-re*, amellyel egyfelől összenyomhatjuk a filmet, másrészt a lejátszáshoz is ezt kell használnunk. Az említett konfiguráció elég erős ahhoz, hogy a bejövő videójelből azonnal MPEG-1-es formátumú VideoCD anyagot készítsen, tehát itt nem kell közbülső tömörítőt (például M-JPEG-et) használnunk. Ekkor per-

Az *Adobe Premiere* egy remek filmszerkesztő és –vágó szoftver

Ha VHS-t másolunk CD-re, érdemes megismerkedni a videojel tömörítésével. Erre azért van szükség, mert alap esetben a teljes képernyős film irdatlan adatmennyiséget jelent!

Ahhoz, hogy egy filmet jó minőségben rögzítsünk, mondjuk 352x288 pixeles felbontással (ez körülbelül megegyezik egy VHS videokazetta minőségével), 24 bites színmélységben és 25 kép/másodperces sebességgel, hatalmas adatmennyiséget kell feldolgozni és eltárolni. Az előbbi esetben minden képkockához 396 Kbájt adatmennyiség tartozik, ami azt jelenti, hogy még ezzel a viszonylag rossz felbontással is majdnem 10 Mbájtnyi információt kell minden másodpercben rögzíteni. Ennek a sebességigénynek a folyamatos kiszolgálása még a mai gyors merevlemezeknek is problémát okozna, arról nem is beszélve, hogy egy 90 perces filmhez több mint 80 darab CD-lemeze lenne szükségünk. Természetesen van megoldás, hiszen különben nem létezne sem a VideoCD, sem a DVD, ez pedig a *tömörítés*. Mind a két előbb említett adathordozó az MPEG nevű eljárást használja. Ez rendkívül hatékony, akár huszonöt-harmincszoros tö-

mörítésre is képes, komolyabb minőségromlás nélkül. Természetesen ez csak úgy képzelhető el, ha valamilyen *vesztéges tömörítési metódust* alkalmazunk, és itt éppen ez a helyzet. Egy filmjelenet állóképek sorozata, amelyek kellő sebességgel egymás után levetítve, folyamatos mozgásnak érzékelünk. Az egymást követő képek között gyakran nagyon kevés lényeges eltérés van – mondjuk valamilyen tárgy elmozdult, de a háttér nem változott. Ezt persze könnyű kihasználni: ha csak az első képet (keyframe) és magát a változást tároljuk (delta frame), akkor visszakapathatjuk a két eredeti képet – de nincs szükség akkora memóriára. Ez az alapja az MPEG-nek is. Itt három „képtípust” különböztetünk meg: „I” (*Intra Frames*): ez megfelel a keyframe-nek, azaz az egész kép fontos, „P” (*Predicted Frame*), ezek az előző képből származnak, és végül „B” (*Bi-directional Interpolated*) képek, amelyek mind az előző, mind az utánuk következő filmkockából vett információra támaszkodnak. Természetesen mind az I, mind a B képek lényegesen kevesebb helyet foglalnak el, mint a P típusúak, így komoly helymegtakarítás érhető el.

Az S-video hátulján rendszerint egy sokpólusú SCART csatlakozót találunk (képünkön egy adapter látható)

sze az utólagos vágásokra kevesebb lehetőségünk marad, mivel az MPEG tömörítési módok általában nem kedvelik, ha átömunkálókat végzünk.

Mindenképp érdemes el látogatni a DivX honlapjára – www.divx.com – ahonnan letölthetjük az MPEG-4 eljárást használó *DivX codec*-et. Ennek különösen akkor van értelme, ha filmünket csak számítógépen szeretnénk megtekinteni, ugyanis – bár asztali lejátszókon nem használható – lényegesen jobban tömörít, mint a VCD esetében használt MPEG-1.

Nos, lássunk egy konkrét példát: a video helyett a számítógépre szeretnénk rögzíteni kedvenc filmünket. Megvan a *VirtualDub*, lássunk tehát hozzá: indítsuk el a *VirtualDub.exe*-t. A kapott képernyő a program fő ablaka, a capture-mód használatához válasszuk ki a *File/Capture AVI* menüpontot. Ezzel megérkezünk a „felvevőstúdióba”. Először is állítsuk be a főbb jel-

lemzőket: a *Capture/Preferencés* menüpontban ki kell választanunk azt az eszközt, amellyel a digitálizálást véggezzük. Ezután a *Capture/Settings* részben állítsuk be a képen látható jellemzőket. A következő lépés a készítő-*del* AVI tulajdonságainak beállítása. Ehhez az *Audio/Compression* menüben válasszuk ki a PCM formátumot és a 44 100 Hz, 16 bit, Stereo jellemzőket. A *Video/Compression* (Internal) ablakban kiválaszthatjuk a megfelelő tömörítőt. Legyen ez a *DivX 5.0.2 codec*. Ahhoz, hogy ezzel egy formában rögzítsünk, amely egyrészt nem terheli le teljesen gépünket, másrészt később esetlegesen vágási és más átömunkálókat elvégzését is engedje, meg kell változtatnunk az alapbeállításokat. Kattintsunk tehát a *Configure* gombra, és állítsuk be a következő oldalon legalsó ábráján látható értékeket. Ezzel tulajdonképpen egy olyan tömörítést alkalmazunk, amellyel minden egyes képkocka

A 4 Gbájtos korlát

A legtöbb videokártyához járó program a Microsoft saját AVICap-ját használja a digitalizáláshoz, ám ez nem képes 2 Gbájtnál nagyobb fájl létrehozására. Ezt a problémát lehet megkerülni, ha a VirtualDub *Internal Capture* rendszerét használjuk. Ilyenkor a maximális fájlméret megegyezik a használt fájlrendszer által lehetővé tett mérettel, ami FAT32 esetén 4 Gbájt, míg NTFS esetén nincs ilyen határ. A nagy gond akkor jelentkezik, amikor kiderül, hogy a megfelelő minőségben felvett film – MJPEG formátumban – egy óra alatt elérheti a 4 Gbájtos limitet. Megoldás persze ilyenkor is van – több szegmensbe is rögzíthetjük a filmet.

Key-frame marad. A beállított bitráta 4 MBít/sec adatmennyiséget jelent, azaz körülbelül 490 Kbájt helyet foglal minden másodpercnyi képanyag – s ehhez jön még a hang.

A DivX codec egyszerűen letölthető

Ha több mint egy órát szeretnénk felvenni, a *Capture/Spill* system pontban megadhatjuk, miként kívánjuk kezelni a 4 Gbájtnál nagyobb helyigényű felvételeket (ez NTFS fájlrendszer alatt nem érdekes).

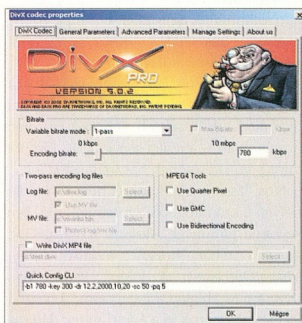
A bejövő műsorforrás jellemzőit a *VideoFormat* menüpontban kell beállítanunk. Képméretnek a lehető legnagyobb formátumot állítsuk be – mondjuk 704x576 pixel, míg a formátum legyen UYVY. Ha minden beállítottunk, az F7 billentyű lenyomásával „leteszelhetjük”, hogy minden stimmel-e. Ilyenkor a program minden feladatot végrehajt, csak éppen a merevlemezre nem rögzít. Figyeljünk a képernyő jobb oldalán megjelenő adatokat! Ha az eldobott képkockák (*Frames dropped*) száma feltűnően növekszik, valamint állítanunk kell. Megpróbálkozhatunk a képméret csökkentésével, például

352x288-re. Végül, ha minden megfelel, az F6 billentyű lenyomásával kezdhethetjük a felvételt. Fáradozásunk jutalma pár gigantikus fájl a merevlemezben.

Ezeket akár meg is nézhetjük a Windows saját lejátszójával. Ez persze mind szép és jó, de mit tehetünk ezzel a hatalmas mérettel? Nos, itt jön be a képhez a MPEG tömörítés! Ezzel egyszerűen megoldhatjuk, hogy egyetlen 74 perces (azaz 650 Mbájtos) CD-re akár másfél órányi filmet is rögzíthessünk, meglepően jó minőségben. Lássunk hát hozzá!

Feltételezzük, hogy a már ajánlott VirtualDub nevű programot használták felvevőnek, és így a felvétel leállítását után is ez a program fut. Kattintsunk a *File/Exit Capture Mode* menüpontra, és ezzel lépünk vissza a program főmenüjébe. Mielőtt továbbmennénk, döntünk ki, milyen formátumban szeretnénk elmenteni a kész filmet. Gyakorlati szempontból két lehetőség jöhet szóba, az MPEG-1 és az MPEG-4. Az első esetben szabványos VideoCD-t készíthetünk, amit gyakran nemcsak számítógépen, hanem azstali DVD-lejátszóval is le lehet játszani. Ekkor egy CD-re 74 perc fér, és a lejátszáshoz minimumkövetelményként egy Pentium 133-as számítógép is megfelel. Valamivel trükkösebb az MPEG-4, ezzel a módszerrel nagyjából 90 percnyi, az előzőnél jobb minőségű felvételt rögzíthetünk egy lemezre, de sajnos a lejátszáshoz szükséges gépigény is komolyan megnövekszik.

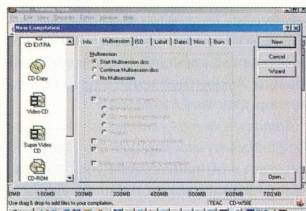
A két lehetséges megoldás közül kezdjük most a másodikkal! Nyissuk meg a felvett filmet a *File/Open video file* menü segítségével, vagy a **Ctrl+O** lenyomásával. A szoftver képes arra, hogy több szegmens-

A VirtualDub „Capture/Settings” részében állíthatjuk be a jellemzőket

ből álló filmek esetén automatikusan érzékeli ezeket a részeket, és összefűzve őket. Ez akkor fontos, ha több mint egy óras a felvételünk – emlékezzünk arra, hogy ilyenkor átszaladhatunk a FAT32 fájlrendszer által szabott 4 Gbájtos felső határon.

Ekkor – alapbeállítás esetén – a VirtualDub ablakában két példányban láthatjuk a filmet. A bal oldalon az eredeti, módosítatlan változatot, míg a jobb oldalon a végleges verziót mutatja a program. Az ablak alján látható eszköztár segítségével mozoghatunk a képkockák között. Az egyes gombok részletes funkcióit tökélete-

A fájlok CD-re írása Nero-val

sen elmagyarázza a program help-je is, így erre most nem térünk ki részletesen. Ha megvagyunk, akkor jöhet a tulajdonképpeni filmkészítés. Ehhez ismét az egyszer már hasznosnak bizonyult DivX codec-et használhatjuk! Válasszuk tehát ki ezt a *Video/Compression* menüből, majd lépünk be a *Video/Filters* menübe. Itt találhatjuk azokat a különféle szűrőket és eszközöket, amelyekkel használni akarunk a kész filmhez. Elsőként válasszuk ki a *Smart Deinterlace* nevű szűrőt. Még mindig a filter-menüben, a *Clipping* felirátú gombot lenyomva, megadhatjuk, hogy mekkora részt vágjon ki a program az eredeti képből. Ez olyankor hasznos, ha valahol például vastagabb fekete sáv van a filmen, például azért, mert szélesvásznú a produkció. Ha ennél speciálisabb igényeink vannak – például különféle vágásokat, átúsztatásokat szeretnénk végezni – már szükségünk lesz valamilyen kereskedelmi forgalomban kapható programra, mint amilyen például az *Adobe Premiere*.

Az elkészült fájlokat persze CD-re kell írunk. Erre az egyik legalkalmasabb program az *Ahead Nero* (www.ahhead.de), amely még arra is képes, hogy AVI fájlokból akár VCD, akár SVCD formátumnak megfelelő MPG-et gyártson.

R.G.

Olyan autóról álmodik, amely
rejtett energiáival Önt is felpörgeti?

Mi megépítettük Önnek.

Az új, 3,2 literes V6-os Vectra GTS lélegzetelállítóan erős. És ezt az erőt mindenkor Ön uralhatja! Az Opel új Interaktív Vezetési Rendszere, amely a speciális fékerőszabályozás, a kormányzás és a felfüggesztés intelligens egysége, garantálja a kifogástalan vezethetőséget.

Új Vectra GTS. Vezérgyéniségeknek.

Opel. Jó ötletek – jobb autók.

www.opel.hu

Vectra GTS fogyasztás (vegyes): 5,9-15,8 l/100 km, CO₂: 180-257 g/km.

Még nagyobb játékteljesítmény

A modern játékok rendkívül teljesítményéhesek. A beállításoktól függ, hogy egy játék darabosan vagy gyorsan és folyamatosan fut. Ha jól kezeljük a benchmark programokat, nem lesz akadálya a 3D-tuningnak.

Az egész egyszerűnek tűnik: megveszünk a leggyorsabb alkatrészeket, ami csak a PC-piacon előfordul, és persze a monitorra is egyetlenül lecsapunk, megvásároljuk a legnagyobbat és a legjobbát, ami csak létezik. Ezután otthon szépen felállítjuk, és indulhat a hártalan 3D-s játékelvezet: a legteljesebb realitás, gigantikus képfelbontás, és surround-berendezés gondoskodik a totális aszkutikáról.

A valóság azonban mást mutat: nem

3DNow!, MMX, SSE – ezek a tényezők játszhatnak döntő szerepet a 3D-játékteljesítménynél, ha a videokártya meghajtója támogatja őket

számít, hogy mennyi pénzt adunk ki, mindegy, milyen PC-összetevőket veszünk – a maximális játékteljesítményt, amit a csomagoláson ígérnek, sohasem kapjuk meg. Szerencsére van lehetőség a játéktuningolásra!

A játékteljesítmény mérése és ellenőrzése

Kiindulási alapként a 3D-tuninghoz szükségünk lesz egy sor tesztprogramra. A 3D-teljesítmény teszteléséhez sok ingyenes programot kínálnak, amelyek különböző módszerekkel tesztelnek. Nem elég beszerezni a legközelebbi 3D-benchmarkot, és azután nekifájni tuningolni a videokártyát. Az alábbiakban áttekintjük a használható teszteszközöket, és bemutatjuk hogyan lehet helyesen használni őket.

Benchmark-típusok – a különbségek

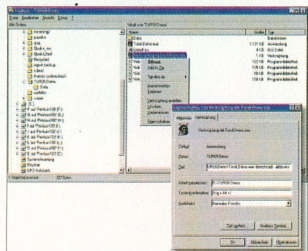
Különböző benchmark-fajták vannak, amelyekkel mérni lehet a 3D-s teljesítményt.

1 Szuper-benchmarkok: Különböző gigantikus kiterjedésű 3D-s tesztek vannak forgalomban – ezek egyike a 3DMark. Az ilyen megatesztekkel az a probléma, hogy a legújabb videokártya-generációk és játékok tesztelésére szolgálnak. A jelenleg rendelkezésre álló játékok grafikai teljesítményének a megítélésére csak feltételesen alkalmasak.

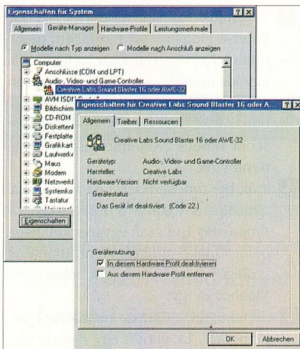
2 A gyártók saját benchmarkjai: A 3D-gyártók által készített benchmarkok is forgalomban vannak. Könnyen elképzelhető, hogy egy „A” gyártó fejlesztette 3D-teszt aligha fogja rossz teljesítményének minősíteni a gyártó 3D-chipjét. Minden attól függ, hogy mit mérünk és hogyan. Különböző 3D-kártyák összehasonlításánál elefelejtjük a gyártók programjait. A tuningeredmények tesztelésére azonban mindenképpen ajánlatos.

Demók a teszteléshez

A Quake3 mindkét demója, a *demo001* és a *demo002* is jól használható teszteléshez. A jelenetek összetettségének az arányában egy játék teljesítménye jelentősen csökken: tehát minél több ellenség van egyidejűleg akcióban a képernyőn, annál nagyobb a rájuk eső processzorteljesítmény. Ez különösen érvényes az internetes multiplayer játékokra. A *demo001* és a *demo002* igazán egyszerűek. Ebből az ökből a 3D tesztfanatikusok további demókat készítettek, s adtak közre az interneten, amelyek sokkal több számítási teljesítményt követelnek meg ezeknél. Kedveltek például az *Annihilator* és a *Crusher* demók – ezeket le lehet tölteni az internetről. Az indítás ilyenkor például a *demo crusher* begépelésével történik a Quake-konzolon. A PC optimalizálásához az is elég, ha a *demo001*-et használjuk.

Hogy egy Windows EXE programhoz indítóparamétert rendelhessünk, hozunk létre egy parancsikont az EXE fájlhoz (jobbеггкattintás az EXE fájlra, és a Parancsikon választása). A parancsikonhoz azután hozzáírhadjuk az indítóparamétert (jobb kattintás a parancsikonra, és Tulajdonságok oldal)

Ha hang nélkül szeretnénk tesztelni, ki kell kapcsolni a hangkártyát az Eszközkezelőben

3 **Játékok, demók:** Sok 3D-s játékot tökéletes 3D-benchmarknak is lehet használni. Rendszerint elég, ha megvan a játék ingyenes demóverziója. Valahol egy menüben többnyire el van elrejtve egy tesztkapcsoló, vagy a játékot egy meghatározott paraméterrel kell indítani.

A játék-benchmarkok a *képmegjelenítés számát* adják teszt eredményként, azokat, amelyek egy játékdemo lefutása alatt, másodpercenként számolhatók. Minél nagyobb ez az érték, annál jobb. Ez a szám, attól függően, hogy a játékot hogyan programozták, vagy a processzortól, vagy a videokártyától, vagy mindkettőtől függ. Így előfordulhat, hogy egy videotuning kísérletnél az egyik játékkal jelentős teljesítménynövekedést állapítottunk meg, míg egy másikkal szinte semmit. Fontos tudni, hogy egy játéknál mitől függ a teljesítmény.

3D-tesztelés – tökéletes eredmény

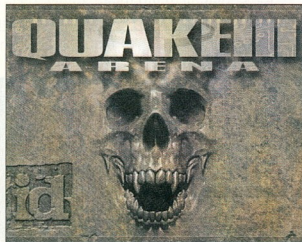
Ha nem akarunk fantomértékeket kapni, akkor be kell tartani néhány fontos játékszabályt a 3D-benchmarkoknál.

Egy videobeállítás módosítása vagy tuningmüvelet után a Windowst mindig újra kell indítani, hogy követhető kiindulási alapunk legyen. A benchmark futtatásakor a környezet lehetőleg mindig azonos legyen: értelmetlen egyszer az alapállapotot tesztelni, a következő alkalommal pedig úgy, hogy a háttérben fut a Word meg egy internetkapcsolat. A Win-

dows újraindítása után mindig nagyobb kerülők nélkül, rögtön indítsuk el a benchmarkot.

Míg fut a benchmark, lehetőleg ne töltünk be más alkalmazásokat (az aktív Windows Intézővel, amiből valószínűleg indítottuk a benchmarkot, ne törődjünk, ez nem zavarja különösebben a tesztolyamatot. Értelmetlen több benchmark programot indítani közvetlenül egymás után: minden tesztelzés után újra kell indítani a Windowst. Egy benchmark vagy egy játék az indításakor ugyanis különböző 3D-kapcsolókat állíthat el, amelyeket a játék végeztével nem állít vissza – a következő benchmark pedig már más 3D-alapbeállításokat talál, és rossz értékeket ad.

A legtöbb benchmarknál választhatunk, hogy *hanggal* vagy *anélkül* teszteljünk. Egy hangkártya, a modelltől függően, kevéssé vagy akár nagyon erősen befolyásolhatja a processzorteljesítményt.

Nem maga a játék, hanem a benne lévő 3D-motor döntő az ID 3D shootérénél!

Hogy haggal vagy anélkül teszteljünk, az mindegy. Mindenesetre a hangbeállításokkal megdudhat, milyen visszafogottan vagy brutálisan követel egy hangkártya CPU-időt! Sok játéknál a beépített benchmarknál nem lehet kikapcsolni a hangot. Ha le vesszük a hangerőt, az nem ér semmit, ha hang nélkül akarunk mérni. Ahelyett, hogy kivennénk a hangkártyát a PC-ből, van egy egyszerűbb megoldás: menjünk a Windows *Eszközkezelő*-ben a hangkártya-bejegyzéshez, és kattintsunk rá. Ha hang nélkül akarunk tesztelni, akkor tesztelés szerint letilthatjuk vagy engedélyezhetjük a hangkártyát az Eszközkezelőben.

A hangkártya tulajdonságok ablakában lent található az *Eszközhaználás*ok. Jelöljük be a *Tiltás ebben a hardverprofilban* dobozát, és a Windows újraindítása után a hangkártya nem fog működni. A pipa el-

! Tipp kezdőknek

Tegyük fel, hogy megtudjuk, hogy az XYZ játékban van egy benchmark, amely úgy kell aktiválni, hogy a játékot a *-TEST* startparaméterrel kell indítani. Ilyen esetekben a *Windows Intéző*vel be kell menni a könyvtárba, amelybe a játék telepítve van, és meg kell találni az indítófájlt, egy *EXE* fájlt. Az *EXE* fájlokat ugye dupla kattintással indítjuk, ezekben persze semmiféle indítóparamétert (-TEST) nem tudunk megadni. Ezért néhányan elindítják az MS-DOS parancssort, a játékkönyvtárra váltanak, és azután elindítják a játékot a parancssorról a kívánt paraméterrel. Ez az eljárás azonban rossz. Ha egy benchmark fut, akkor lehetőleg semmilyen más felhasználás ne legyen aktív – egy MS-DOS parancssor, ami zabálhatja a CPU-teljesítményt, pedig még annyira se, hiszen ez érzékenyen befolyásolja a 3D-teszt eredményt. A megfelelő módszer: a játékkönyvtárban készíteni kell egy parancsikont az *EXE* fájlhoz, amellyel elindítjuk a játékot. Ennek a parancsikontnak a tulajdonságaihoz aztán beírhatjuk a kívánt indítóparamétert.

távolításával a hangkártya bármikor újra aktiválható.

Ha többször lefutattuk ugyanazt a benchmarkot, talán zavarni fog, hogy minden alkalommal más értékek jönnek ki: egyszer 90,7 kép másodpercenként, máskor 91,7, megint máskor 90,1. Az ilyen ingadozások normálisak. Szigorúan véve minden benchmarkot „n”-szer le kellene futtatni, és az átlagértékkel kellene számolni. Ha ráakadunk egy vadonatúj benchmarkra, amelynek az értékei jelentős ingadozásokat mutatnak, akkor lehet, hogy a rendszerben a háttérben fut valamilyen zavaró program (ilyen esetben más benchmarknál is jelentősen ingadozniuk kell a tesztértékeknek), s a benchmark ártatlan. De az is lehet, hogy a benchmark nem ér semmit.

Quake3 Arena – benchmarkolás konkrétan

Az *ID-Software* játékaik mindig a legkedveltebb 3D-tesztprogramok közé tartoztak, 2000 eleje óta a *Quake3* vált döntően fontos teszteszközzé. Legkorábban a *Doom 3* fellépésével, 2002 végén fog ez megvál-

Könyvjúdonsgág: PC-tuningolás 2003

Még több teljesítmény!

Aki ismerni szeretné a játékok 3D-s tuningolásának valamennyi csinját-bínját, esetleg az egész számítógépes rendszerét tuningolni, s ezért nem szeretne pénzt kiadni, az semmiképp se hagyja ki november elején megjelenő könyvjúdonsgágunkat, *Michael Nickles: PC-tuningolás 2003* című kötetét. A több ezer tipp, trükköt és ötletet tartalmazó kiadvány a korábbi *PC-tuningolás* könyvekre épül, de mint-hogy követi az elmúlt időszak számítástechnikájának változásait, számos új témával, fejezettel bővült.

Ha kiadványunk felkeltette érdeklődését, nézze meg a következő oldalt, s még csekket is talál a befizetéshez.

tozni. Az ok: nem maguk az ID játéka érdekesekek, hanem a 3D grafikus motor, ami mögöttük rejtőzik.

Sok játékvártó licenceli ezt a 3D-motort, és beépíti a saját játékaiba. Ha egy PC-n hibátlanul működik a legújabb ID-játék, az mindenképpen azt jelenti, hogy ez a PC alkalmas a jövőbeli 3D-s játékokra, amelyek éppen erre a motorra fognak épülni.

A Quake3-ba épített benchmark a következő séma szerint működik: lejátsszik egy demót, a végén eredményként közli, hogy átlagosan hány kép/s-ot ért el. A Quake3-mal tesztelésnél (elég a shareware-verték) így kell eljárni:

- 1 Játék indítása – a továbbiakat közvetlenül az indítóképernyő főmenüjében kell megtenni!
- 2 Nyomjuk le a tilde billentyűt (balra az 1-es mellett, a billentyű a gyűrűvel és a tetővel), a végén megnyissuk a Quake-parancskonzolt – ez a felső képernyő-félfben jelenik majd meg.

3 Nyomjuk le háromszor-négyszer az **Enter**-t. Hogy miért? Nos azért, mert a billentyűzet-meghajtó a „tilde” után egy kis időre kiadnak, így utána a konzol esetleg nem értelmezi helyesen a beírásokat. Az Enter-kalapálással viszont ismét egyértelmű viszonyok teremthetők.

4 Írjuk be: *timedemo 1* – ez általánosan aktiválja a Quake 3 tesztmódját. A *timedemo 1*-et csak egyszer kell begépelni Quake-indításonként, utána tesztölges benchmark-kört lehet futni. Méghozzá így:

5 Gépéljük be a Quake-konzolba: *demo demo001*. Ez elindít egy demót, amit a Quake-hez adnak. Van egy második demo is: *demo demo002* (ld. keretes írásunkat a cikk elején).

6 A demo lefutása után újra a főmenübe érkezünk. Most hívjuk vissza a konzolt a tilde billentyűvel, ott leolvashatjuk, hogy hány kép/s volt – ez a teszt-eredmény.

The essentials of imaging

Szines lézernyomatató 200 000 Ft alatt?

A Minolta-QMS bemutatja a magicolor 2300DL hálózati szines lézernyomatatót

ihitetetlen, 199 900 Ft-os áron. Lehet, hogy a tintasugaras nyomtatóknak befellegzett? Használja ki a **Minolta-QMS** technológiai előnyét, meredjen felül Ön is a konkurencián.

199 900 Ft*

magicolor 2300DeskLaser

- 16 lap/perc fekete-fehérben,
- 4 lap/perc színesben
- max. 2400 dpi felbontás
- standard hálózati interfész
- opciók duplex egység
- alacsony nyomtatási költség
- Windows meghajtók

Minolta Magyarország Kft. • Telefon: 06 1 206 1850
E-mail: info@minolta.hu • www.minolta.hu

Dinasztes partneri hálózatok: Budapest: 21 07V, 06 1 96 300 950
• Budapest Copy Desk: 01 383 1180 • Móra Budapest Kft. 06 1 370 8005 • Nyíregyháza Kft. 06 481 9505 • Debrecen: 2000 Kft. 06 1 456 0133
• Székesfehérvár Kft. 06 3 247 8201 • Győr: 06 99 52 621 • Pécs: 06 74 523 300
• Dombóvár: 06 06 24 436 482 • Eger: 06 36 422 500 • Pécs: 06 72 33 487 • Kecskemét: Meck Kft. 06 76 428 980 • Kaposvár: 06 84 341 826 • Nagykanizsa: Kinn-Szines 2000 Kft. 06 83 837 858 • Pécs: VHOon Kft. 06 72 33 487 • Szarvas: PC Shop Kft. 06 76 428 980 • Székesfehérvár: Áras-Kerületi Kft. 06 22 249 300 • Székesfehérvár: Kerületi Kft. 06 74 419 551 • Székesfehérvár: Kereskedelmi Kft. 06 81 72 177 • Zalaegerszeg: Zalaegerszegi Kft. 06 92 202 500 • Kisménfő projekt partneri hálózatok: Budapest: Copycenter Kft. 06 1 10 14852 • Fót: Kft. 06 1 352 8870 • Kiványa Kft. 06 1 268 6292 • Nádor-földművelés: 06 1 220 4905 • Tigris Kft. 06 1 463 1113 • Vác: Kft. 06 1 266 0895

Telefon: **06 40 200 423**

Minolta Magyarország Kft.

*A Minolta-QMS magicolor 2300DL alacsony lézernyomatási költség, erős végfelhasználói érv.

PC-tuningolás 2003

A NAGY SIKERŰ SOROZAT FOLYTATÁSA!

Akadozik a PC-je? Esetleg gyakran lefagy?
Kíváncsi, hogyan lehet – egyetlen fillér ráfordítás nélkül – még többet kihozni számítógépéből? Szeretné felszínre hozni a kihasználatlan teljesítménytartalékokat? A PC-tuningolás legújabb kiadásából rendkívül sok ötletet kap a teljesítmény növeléséhez anélkül, hogy egy fillért is kiadna!

Két év telt el a nagyszerű PC-tuningolás 2000 könyvünk megjelenése óta, ám van, ami alig változott: úgy tűnik a PC-gyártók továbbra is egyre rafináltabb módszerekkel próbálják kihúzni a pénzt a mit sem sejtő vevők zsebéből...

Közel 1 millió eladott példány Németországban!

A könyv sikerének receptje egyszerű: a szerző világosan fogalmazva, a laikusok számára is érthetően tárgyalja a számítógépek világának rejtelmét.

Folytassa tuning!

Lehet, hogy Ön a legdrágább és leggyorsabb alkatrészeket mondhatja a magáénak, mégse legyenek illúziói. A megfelelő teljesítmény érdekében az alkatrészeknek tökéletesen kell harmonizálniuk egymással. A könyv azoknak a profiknak is tartalmaz ötleteket, akik mindent, még a legutolsó tartalékot is ki akarják csalogatni a gépükből.

Elő lépés a siker felé

Aki gyors és stabil gépet szeretne, annak gondoskodnia kell a megfelelő alapokról. Könyvünk bemutatja, hogyan kell stabilizálni tenni egy PC-t, hogy azután alkalmas legyen a további finomhangolásra.

Windows: tények, tippek, trükkök

Mindegy, melyik Windows-verzióval dolgozunk, a tuningműveletek Windows 98-nál, SE-nél és ME-nél is nagyon hasonlóak. Sok tipp ebből a Windows 2000-nél és XP-nél is működik – a Windows XP-speciálisok mindenesetre külön fejezetben találhatóak.

Hasznos programok a CD-n!

A CD-n minden megtalálható, ami a PC-tuningoláshoz kell: tesztprogramok, szervizcsomagok, tuningoló programok, windows-optimalizálók, letöltésgyorsítók, lemezkarbantartók...

Postaköltség? Felejtse el!

Mitől is olyan népszerűek ajánlataink? Először is: Önnek nem kell az idejét keresgéssel tölteni, másrészt az akció ideje alatt a postaköltséget is megtakaríthatja! A könyvet ajánlottan küldjük Önnek, amelyet otthonában vehet kézbe, ráadásul most akár a bolti megjelenés előtt*! Amennyiben ajánlatunk felkellette érdeklődését, úgy nem kell mást tennie, mint az újságban megtalálható csekken szereplő összeget befizetni**. Figyelem! Ez az akció kizárólag a **november 21-ig**, a mellékelt befizetett megrendelésekre érvényes! Utána a megrendeléseket csak postai díj felszámításával áll módunkban elfogadni!

*A könyveket november 8-tól szállítjuk.

**Kérjük a csekket – a pontosabb feldolgozás érdekében – nyomtatott betűkkel szíveskedjen kitölteni!

Alig több mint egy éve jelentették be, hogy a távol-keleti cégek fokozzák a TFT panelek gyártási ütemét, ám nem árcsökkenést, hanem árnövekedést prognosztizáltak. Nos, ha a bejelentést követően tényleg emelkedtek is az árak, rövidesen megindultak lefelé. Olyannyira, hogy ma már valóban érdemes megfontolni a TFT monitorok vásárlását.

A TFT (Thin Film Transistor) technikával működő LCD (Liquid Cristal Display) megjelenítők már több éve jelen vannak a számítástechnikában, elsősorban a hordozható számítógépek kijelzőiben. Azt is mondhatjuk, hogy a notebookpiac volt a próba, a monitorok piaca pedig a „puding megevése”. Korábban ugyanis az elérendő cél a minél kisebb helyet foglaló kijelző megvalósítása volt, amelyet mind jobb megjelenítéssel – s néha az energiatakarékos működéssel – párosítottak. A kijelzők minősége ma már olyan, hogy bizonyos alkalmazásoknál ki tudják váltani a hagyományos CRT (Cathode Ray Tube), azaz a képcsöves monitorokat.

S hogy melyek ezek az alkalmazások? Nos, elsősorban az *irodai munka*, amely nemcsak a szövegszerkesztési feladatokat fedi le, hanem esetenként a nagy felbontást igénylő CAD alkalmazásokat is. Örömmel jelenthetjük be, hogy a kijelzők fejlesztése nem ért véget, hiszen a házimozi s a játék célzatú felhasználás is jelentős részét képezi a PC területeknek.

Miért nem tökéletes?

Ha a TFT kijelzők tulajdonságait szeretnénk meghatározni, akkor a legjobb, ha ezen a szálon indulunk el: miért nem tökéletesek ezek a kijelzők, ha játszani szeretnénk? A TFT-k jelen pillanatban két jelentős problémával küszködnek, amelyek éppen ezen a területen láthatók a leginkább. Az egyik a *képpontok állapotváltozási sebessége*, a másik a *natív felbontásuktól eltérő üzemmódok* megjelenítése.

A CRT monitorokról megszokhattuk, hogy a kép a szemünk előtt a legrosszabb

Laposan is élvezhető

esetben hatvanszor, tipikusan viszont nyolcvanötösör frissül, jelenik meg újra. A foszfor kialakítási sebessége mikroszekundumokban mérhető, tehát minél gyorsabban pásztáz a monitor, annál egyenletesebb képet kapunk. A képpont fényerejének, színének változási sebessége pont megfelel az igényeinknek, hiszen gond nélkül meg tudja jeleníteni az emberi szem (agy) igényelte minimális *másodpercenkénti 25 képkockát*. Ennél magasabb értéket pedig egy mai 3D-s gyorsítóártya és egy átlagos monitor is jöcskán túlléccial, folyamatos érzetet keltve bennünk. A TFT monitorok képpontjai azonban néhány milliszekundum alatt változnak, ezen a technológián a folyadék-

kristály tulajdonságai miatt nem könnyű változtatni. A képernyőn megjelenő gyors mozgások a 40-60 ms körüli kapcsolási idő miatt darabosnak látszanak, hiszen az új kép megjelenésekor még egy pillanatig láthatjuk a régit. Más kérdés, hogy a képpontok a kép teljes letapogatásáig be-, illetve kikapcsolt állapotban maradnak, így még a meglegőden alacsony, 60 Hz-es képráfrissítés esetén is villódzásmentes képet produkálnak. A titok abban rejlik, hogy a TFT képében csupán a képkockánként változó képpontok okoznak villogást, ez pedig egy stabil kép mellett fel sem tűnik – nem úgy mondjuk egy autóversenynél.

A másik kritikus működési jellemző a

felbontás. Amíg a CRT monitorokon analóg jelet jelenítünk meg, a képpontok közötti átmenet folyamatos feszültségváltozásban nyilvánul meg, s a képen való megjelenésében az **intenzitás** is folyamatosan változik. Abban tehát, ha egy logikai képpont fizikailag nem a monitor lyukmaszkjának vagy rácsának a „lyukaiba” esik, nincs semmi zavaró, hiszen elcsúszva éppen a megfelelő intenzitás kerül a megjelenítendő helyre. Az viszont tagadhatatlan, hogy egy pontosan kiszámított, beállított kép minősége tökéletes is lehet, ehhez viszont nem szabad a látható terület széleig kihúzni a képet. De ez már egy más másik történet.

A TFT nem rendelkezik ilyen technológiai biztosítással, egy képpont vagy olyan színű, amelyet akarunk, vagy nem. A legtökéletesebben olyan képet tudunk megjeleníteni, amely pontosan illeszkedik a kijelző méreteihez. Ezért gyártják ezeket 1024x768 vagy akár 1280x1024-es felbontásokban. Probléma akkor adódik, amikor egy kisebb kijelzőn kell például 640x480-

as képet megjeleníteni. A régebbi notebookok ekkor kisebb méretben, középben jelentették meg a képet, és csak később kínálták fel a kép átméretezését. A kép teljes méretű megjelenítéskor át kell számolni, és ez tökéletes algoritmusokkal sem eredményez tökéletes képet. A színátmenetet a kijelző képpontjainak viszonylag nagy, 0,3 mm-es mérete is darabossá teszi, amelyet elmosással javíthatnak – a karakterek olvashatóságának a csökkenésével.

Honnan nézzük?

További, ám az élvezhetőséget kevésbé befolyásoló tényező a **kijelzők látószöge**. Notebookok esetén ez az utóbbi időben nem volt már zavaró, hiszen a DVD-filmeket többnyire egyedül néztük, esetleg a tévékimenetet használtuk. Az újabb panelek viszont akár 150-160 fok szélességben nézhetők, köszönhető az **MVA technológiának**. A gyárak pontosan meghatározott mérések alapján állítják be a látószöget, a szemből látható fény erősségé-

Véleményem

Köhler Zsolt
tesztlaborvezető

A TFT piacon igen nagy szórás, talán még némi fejletlenség is uralkodik, hiszen a panelek egyre olcsóbbak, így szinte bármelyik cég beleugorhat és ugrik is a TFT monitorok készítésébe. Ez

az árra természetesen jótékony hatással van, hiszen a komolyabb gyártók is kénytelenek beszállni az árversenybe. Csak ez ne menjen terembeik minőségének a rovására! Szerencsére vannak, akik megbízható minőséget garantálnak. Az automata beállítás kritikus pont, még a nevesebbek is elszószólhatnak négy-öt másodpercet, mire be tudják állítani a képet. DVI használatakor erre nincs szükség, csak az a baj, hogy ilyen kábel még nem minden csomag része. Ha TFT monitort veszünk, akkor az akciójátékokat és a szimulátorokat felejtjük is el, filmet pedig csak egyedül nézzünk rajtuk. Irodába viszont mindennél jobb választás egy ilyen megjelenítő, csak a gégnünk ki tudja fizetni a normál monitorhoz képesti kétszeres, háromszoros árat.

nek a felét kell produkálniuk a látószög határán. Ez különösen nagyszerűen mérhető, gyakorlatilag viszont azt jelenti, hogy ezen a határon belül ugyan látjuk a képet, de biztos, hogy a szín elváltozik, és valjuki be, így már nem is élvezhető egy film.

A legkevésbé zavaró tényező a **megvilágítás**. A TFT-LCD kijelzőknek ugyanis háttérvilágításuk van, és ennek fényét „takarják” el a megfelelő színtartományokban. Mivel a képpontok vezérlése egyenletes, kézenfekvő, hogy a megvilágításnak is annak kell lennie. Az egy, esetenként kettő, ceruzavastagságú fénycső elhelyezése éppúgy alaposítást kíván, mint a panel mögé helyezett fényvezető réteg. Nem könnyű a megjelenítő hosszával egyező fénycső fényével homogéne megvilágítani egy felületet.

Ejtsünk szót most arról, melyek egy **TFT monitor előnyei!** A kép garantáltan villogásmentes, erről már esett szó. Ennek következménye, hogy szemkímélő, s az álló kép hosszas bámulása sem fárasztja a szemet. A sugárzásról is csak a legjobbat tudjuk elmondani, legfeljebb az elektronika

Fényerő értékek	Fekete [lux]	Fehér [lux]	Fehér sarokban [lux, átlag]	Kontrasztarány	Egyenletesség
15 COL					
Belinea 101555	5	242	239	48	0.019
Benq FP553	4	199	208	50	0.195
Benq FP581	2	242	232	121	0.216
EIZO FlexScan L365	4	261	260	65	0.002
Iiyama AX3817UT	7	288	251	41	2.727
Iiyama AX3818UTC	6	283	239	47	4.050
LG Flatron L1510S	5	282	233	56	5.152
LiteON LitePanel 150	5	285	237	57	4.861
MAG LT-50JI	6	200	162	33	4.457
Mercury 15"	7	192	171	27	1.289
ProView 15"	2	223	193	112	2.332
Solarism	14	791	816	57	0.383
16 COL					
EIZO FlexScan L461	4	269	232	67	2.950
Sony SDM-M61	9	304	286	34	0.566
17 COL					
Belinea 101715	9	359	307	40	4.404
Belinea 101740	15	318	307	21	0.197
Benq FP751	9	343	328	38	0.343
Daewoo L510D	2	282	246	141	2.634
Daewoo L700C	8	390	315	49	8.929
Gericom 766	7	428	370	61	4.546
Iiyama AS4316UTC	4	325	291	81	1.986
LG Flatron LCD 728LE	3	325	288	108	2.377
Samsung SyncMaster 171S	9	380	340	42	2.353
Sony SDM-S71	8	300	261	38	2.914

elektromágneses sugárzása (EMI) „szennyezi” a környezetet, persze nem jobban mint a többi más elektronikai készüléknel. Ez pedig nem ártalmas az egészségre! A fogyasztás is kedvező, egy nagyobb monitor esetében tapasztalt 80-250 W fogyasztás itt mindössze 50-70 W. Az ilyesfajta megjelenítők helyigénye is kicsi, és nem csak a hozzájuk tartozó talpra állíthatjuk a kijelzőket, hanem a falra vagy állványra is szerelhetjük.

Végül, de nem utolsósorban szólnunk kell egy előnyként és hátrányként egyaránt értékelhető tulajdonságról, a *képbemeneti interfészről*. A CRT monitorok analóg technikára épülnek, ezért a VGA csatlakozásokon is analóg jelet folyik, s a videokártyák is analóg jelet szolgáltatnak. A videokártyákat a TFT-k előretörésének megfelelően már DVI csatlakozóval is felszerelik, így nem szükséges a videokártyának a digitálisból analógot, a TFT monitorok pedig analógból digitálisba alakítani a jelet. A tesztünkben is látható, hogy nem minden TFT monitorok van VGA és DVI csatlakozója. Ha a VGA bemenetet használjuk, akkor a monitorok megfelelően kell elvégezni a konverziót, ha viszont nem ez történik, akkor elcsúszott és interferenciacsíkokkal dúsított képet ka-

punk. A DVI csatlakozó viszont képpontról képpontra szolgáltatja a jelet, ekkor pedig a kép pontosan jelenik meg a kijelzőn.

Meg is szólal

A beépített hangszórók vagy a panel mellett, illetve alatt, vagy a talpban helyezkednek el. Mindegyik tesztelt típus a kis helyigényre épít, ezért a velük szállított hangszórók ugyan szépen szólnak, de dinamikájuk nem sok van. Éppen a fő felhasználási területeknek felel meg ez a kialakítás, zenehallgatásra csak nagy jóindulattal használhatók. Különlegesség a ProView beépített hangszórója, amely az általában nehezen kezelhető digitális hangerősztályozás helyett könnyen használható potenciómétert kapott. Kiemelnék a kellemes meglepetést okozó Daewoo-t, amelyet rácsatlakozható vagy önmagában megálló hosszúságú hangszórókkal szereltek fel.

Csatlakozók

A monitorok mindegyikének vannak analóg csatlakozási lehetőségei, ám némelyiken csupán DVI csatlakozó található. A

teljes specifikációnak megfelelő DVI-n mind a digitális, mind az analóg jelek megjelennek (nem úgy, mint a DVI-D csatlakozón), ezeknél a monitoroknál tehát egyedi, Y elosztós kábel kell használnunk. A Sony SDM-M61 jeleskedik ebben, hiszen a hátul található csatlakozó alapján akár három képforrás közül is választhatunk. Az Iiyama nagyobbik típusán, valamint az EIZO monitorokon és a LG Flatron LCD 728E-n is található ilyen csatlakozó. A több lehetséges bemenet miatt a két forrás közül vagy a menü, vagy az előlapon elhelyezett gomb segítségével válthatunk, ám az automatikus forrásválasztás is működik, ha csak egy jel jut a bemenetre.

Csatlakozóban a táplálás is lényeges, bizonyos típusok külső, mások belső tápegységgel kerülnek forgalomba. Annak ellenére, hogy elvileg a külső tápegység biztosan nem kel zavart az elektronikában, a belső mégis praktikusabbnak érezzük. Legfeljebb a panel hátsó felét tervezik kevésbé tetszetősre, hiszen a tápegységet hűteni is kell. A hátul elvezetésre kerülő kábeleket jobb modelleken eltakarják, így a Belinea hátlapja roppant tetszetős, a LiteOn modellje egy kicsit nehezen szerelhető, de a Sony például motorháztetőt ga-

15 col Belinea 101555

Gyártó, típus: Belinea 101555
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 99 900 Ft
 Internet: www.ramiris.hu, www.belinea.de

Működési jellemzők	40	40
Képmínőség	28	30
Szolgáltatások	8	20
Kezelhetőség	6	10

82 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- gyors üzemmódváltás,
 - alapszintű szolgáltatások
 - kis felbontásban is szép
- MINUSZ:**
- egyenletlen szín- és fényerő

15 col Benq FP553

Gyártó, típus: Benq FP553
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 92 700 Ft
 Internet: www.ramiris.hu, www.benq.com

Működési jellemzők	32	40
Képmínőség	27	30
Szolgáltatások	16	20
Kezelhetőség	8	10

83 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- kapcsológombbal – abszolút energatakarékos
- MINUSZ:**
- egyenletlen szín- és fényerő

15 col Benq FP581

Gyártó, típus: Benq FP581
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 111 900 Ft
 Internet: www.ramiris.hu, www.benq.com

Működési jellemzők	40	40
Képmínőség	28	30
Szolgáltatások	16	20
Kezelhetőség	9	10

93 Értékelés:
csúcskategória

- PLUSZ:**
- gyors megjelenítő
 - nagy látószög
- MINUSZ:**
- nehezen megszokható OSD menü

FLATRON™

Óvja szemefényét!

Az LG FLATRON F700B típusú monitort a Magyar Optikus Ipartestület tesztelte. A célvizsgálat kiváló eredményeként a monitor kiérdemelte a „MAGYAR OPTIKUS IPARTESTÜLET Ajánlásával” címet.

Flatron monitor

A hagyományos, katódsugaras képcsőtől eltérően az LG Flatron monitor három 100%-os sík felülettel rendelkezik: sík képernyőfelület, sík belső felület, sík képfelület.

Előnye más monitorokkal szemben az, hogy képe torzításoktól mentes, nem láthatók rajta a feszültségkiegyenlítő vonalak és alacsony fény-visszaverődési ráta jellemzi. Mindezen tulajdonságok miatt csökkentett a szem kifáradásának lehetősége azok számára, akik hosszú ideig kénytelenek számítógépük és monitoruk előtt ülni.

A magas színvonalú, nagy felbontású, színekben gazdag kép a 0,24 mm-es képpontméretnek és a forradalmian új résmaszknak köszönhető.

Többek között a fenti jellemzők miatt vált igen népszerűvé az LG Flatron monitor az állami közbeszerzési tendereken. Ezek elbírálásánál már jelentős hangsúlyt kap a maximálisan 6 órás munkaidő, amelyet a Flatron monitor előtt biztonságosan és kifáradás nélkül tölthetnek el a felhasználók.

A monitor belső érzékelője automatikusan észleli a környezet magneses erőterében történő változásokat, tehát automatikusan optimális minőségű képet ad, képernyő-korrektio nélkül. Mindemellett TCO'99 tanúsítvánnyal rendelkezik, és környezetvédelmi szempont-

ból ember- és felhasználóbarát, szigorúan szabályozza és a legalacsonyabb értékre csökkenti a veszélyes elektromágneses hullámokat.

Az LG új 17"-os Flatron monitora

Az LG új, továbbfejlesztett technológiával készült Flatron-modellje minden említett előnnyel rendelkezik. A FLATRON F700B horizontális frekvenciája 30–70 KHz-ig terjed. A monitor javasolt felbontása 1024x768/85 Hz.

A képernyő külső felületére felvitt W-ARAS, hat rétegű tükröződés-csökkentő és antisztatikuss bevonat tovább növeli a megjelenített kép minőségét.

A monitor külső megjelenése elegáns és modern. Az előlapon lévő íven elhelyezett kezelógombok egyedi megjelenést biztosítanak az új kedvencnek.

A Flatron monitor elismerései és minősítései

Az LG Flatron monitorcsaládja volt az első sík képcsős monitorok közül, amely megkapta az EU Eco minősítést, a környezetbarát termékek jelét. A Flatron monitor bevezetése óta több külföldi és hazai elismerést vívott ki, többek között: a Comfair 1999-es szakkiállításán a 15–17"-os kategóriában, az LG Flatron monitorja nyerte a kiállítás I. díját. 2001-ben a Flatron 795FT díjat nyert a 17"-os monitorok kategóriájában a Computer Panoráma éves összehasonlító tesztjében. 2002-ben az új modell, a Flatron F700B vívta ki kedvező paramétereivel és teljesítményével a „Magyar Optikus Ipartestület Ajánlásával” címet.

LG Electronics Magyar Kft.
www.flatron.com
www.lge.co.hu

nánt felnyitható hátlappal rendelkezik. A *Benq*-é szép, ám két darabját nem egyszerű le- és felszerelni.

Külön kiemelendő a *Solarism* márkanévű TFT monitor, amely a VGA csatlakozó mellett két-két video- és audiosatlakozót is kapott, tehát a PC-használat mellett akár két videoforrást is figyelemmel kísérhetünk.

Beállítások

Arról, hogy mely készülékek rendelkeznek DVI interfésszel, már esett szó. Az összes típuson található viszont analóg bemenet, tehát a *képet be kell állítanunk*. A szinkron- és a fázisjelekkel a mintavétel helyét és hosszát állíthatjuk át, azaz a kép helyét, valamint szélességét szabályozhatjuk. Ezekkel az opciókkal minden esetben tökéletes képet lehet elérni, amely mentes az interferenciásoktól és a zavaroktól is. Az automatikus beállítást minden esetben vagy a monitorhoz adott tesztábrával (sakktáblára), vagy a CD-/DVD-lemezünkön a *Cikkek* könyvtárban mellékelt tesztprogramok egyikével végezzük el, hiszen ez a funkció éppen az aktuális képhez igazítja a megjelenítést. A *Solarism* automata beállítása nemcsak gyors, hanem tökéletes is, a *Sony*

monitora a két kép- és hangbemenet módosításakor a hangcsatornát is megváltoztatja a képpel együtt. A *Belinea* beállítása tökéletes, de lassú. Az *LG* ezzel szemben gyors és jó, ráadásul a *Sonyhoz* hasonlóan a képet is látjuk. Ez utóbinnál viszont zavaró, hogy a színt is állítja a monitor, és a kép nemcsak ugrál, hanem a színe is változik. Egyetlen kirívó példa a *Daewoo L510D*, hiszen volt üzemmód, amelyet a monitor csak zavarcsikokkal fűszerezve tudott beállítani. Kézzel utána állítottunk, és tökéletes képet kaptunk. Megemlítenék még a *Samsung* beállítási módját, amelyben eltűnik a kép, és egy folyamatjelző mutatja a beállítás műveletét. Kár, hogy változó sebességgel halad a 100%-felé.

A *szín* a TFT panelek kritikus jellemzői közé tartozik. A háttérvilágítást szolgáltató lámpa ugyan elég széles tartományban sugároz, ahhoz azonban nem eléggé, hogy tökéletesen lehessen kalibrálni. A gyártók ezért általában nem szívesen írják oda a menü megfelelő pontjához a konkrét színhőmérséklet-értékeket, inkább csak *Cold* és *Warm*, esetleg csak a felhasználói RGB állítás jelenik meg. A színek beállítása alapján azt kell mondanunk, hogy a nagyobb tapasztalatú cégek pontosabban ta-

lálják el a megfelelő színeket. A monitorok közül a *Belinea*, az *Iiyama*, az *LG*, a *Proview* és a *Samsung* tesztelt darabjai mind jók ebből a szempontból, a *Solarism* kellemes meglepetést szerzett, s a 16 colos *Sony* is kiváló. Kiemeljük az *EIZO* monitorait, amelyek tökéletes színeket jelentenek meg, sőt: az *EIZO FlexScan L461* folyamatos színhőmérséklet-állítást is lehetővé tesz, és még a bemenő jelszint mintavételését is módosíthatjuk.

Fényerő

Ezt a tulajdonságot mértük, és eredményeinket táblázatban tesszük közzé. A *fekete, fehér és fehér sarokban* oszlopok azokat az eredményeket tartalmazzák, amelyek a kijelző felületén, minimális környező fényben mértünk. A *kontasztarány* számított érték, értelemszerűen a fehér és a fekete szín hányadosa. Az *egyenletesség* pedig egy általunk készített képlet, amely a középén és a széleken mért fényértékek különbségén, valamint ennek a maximális fényerőhöz való viszonyán alapszik. Azért így készítettük a képletet, mert a fényerők különbségét a nagyobb fényértékeknél arányosan kevésbé

15 col EIZO FlexScan

Gyártó, típus: EIZO FlexScan L365
 Forgalmazó: Narba Hungária
 Ár: 129 690 Ft
 Internet: www.narba.hu, www.eizo.com

Működési jellemzők	32	40
Képmínőség	30	30
Szolgáltatások	20	20
Kezelhetőség	8	10

pont 90 Értékelés: csúcskategória

PLUSZ:

- kitűnő színhűség
- nagyon nagy látószög

MINUSZ:

- átlagos beépített hangszórók

15 col Iiyama AX3817UT

Gyártó, típus: Iiyama AX3817UT
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 109 900 Ft
 Internet: www.ramiris.hu, www.iiyama.com

Működési jellemzők	28	40
Képmínőség	21	30
Szolgáltatások	12	20
Kezelhetőség	5	10

pont 66 Értékelés: középkategória

PLUSZ:

- jó színvisszaadás

MINUSZ:

- szűfoltos menü

15 col Iiyama AX3818UTC

Gyártó, típus: Iiyama AX3818UTC
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 131 900 Ft
 Internet: www.ramiris.hu, www.iiyama.com

Működési jellemzők	32	40
Képmínőség	24	30
Szolgáltatások	16	20
Kezelhetőség	10	10

pont 82 Értékelés: felsőkategória

PLUSZ:

- gyors
- jó minőségű kijelző

MINUSZ:

- üzemmódváltáskor tolgatja a képet

www.users.hu

User's

Októberi
AKCIÓK
csak nálunk!

AZ AKCIÓ FOLYTATÓDIK!

Vivendi Telecom Hungary
viszonteladó

Öröm velünk
az internet!

8 óras azonnal
használható internet

Próbáld ki
szolgáltatásunkat!
Válaszd a Neked
megfelelő csomagot!
Lásd a hátoldalot!

Basic
net&go

net

Összeköt minket az élmény

USER'S SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET
1096 Budapest, Ferenc krt. 36.
Tel./Fax: +361 217-1508 * Mobil: 06-30-473-2901
www.users.hu * users@users.hu

* AZ AKCIÓK IDEJE: 2002. OKTÓBER 20-TÓL 2002. NOVEMBER 20-IG TART.

**Monitorokra 3év, egyéb termékekre
2év LG garancia!**

érzékeliük. Mérésünk hátulütője, hogy a széleken mért értékeket előbb átlagoltuk és ezzel számoltunk. Ezért ad a képlet *átlagos szórást*. A fényerő állítása a CRT monitoron a fekete világosságát, a kontraszt pedig a fehér világosságát állítja be. A TFT monitoroknál más a helyzet, alaphelyzetben a fényerő a lámpa fényerejét állítja, a kontrasztnál pedig a folyadékkristály lefordulási határát. A gyártók azonban megpróbálnak a CRT-hez hasonló beállításokat produkálni. Az eredmények sok különböző beállítási mód, de az a lánya AX3817UT, a Sony SDM-M61, a Belinea 101740 és az EIZO FlexScan L461 tagbathatáro között is lehetővé teszik a beállítást.

OSD menü, szolgáltatások

Az első különlegesség, amelyet tesztelési sorrendünkben haladva felfedeztünk, az LG monitorok lámpaidejének a mérése, amely minden TFT monitornál lényeges adat, hiszen bizonyos üzemidő leteltével cserélni kell. Nemcsak a fényereje csök-

ken, hanem a bekapcsolás ideje is megnövekedhet. Ezt a jellemzőt az EIZO monitorainál is megtaláljuk.

Nagyon jó opciókkal dicsekedhet a Sony 16 colos modellje, amely a szabványtól eltérő formátumokat vagy valós módban (kis méretben) jeleníti meg, vagy kihúzza azokat a képernyő széléig, esetleg át is méretezi a képet. A fényerő- és kontrasztállítás módosított, az LCD működésének a határai és a lámpa fényereje külön állítható.

A *Belinea 101740*-en képméretezésekör nemcsak homályosítani, hanem élesíteni is lehet, kiemelve a szövegek olvashatóságát. Ennek működése átlagos, mint opció azonban figyelemre méltó. Nem úgy, mint a *Samsung SyncMaster 1715* monitornál, ahol ez az opció jobban működik. Ennek a monitornak egyébként még különlegessége, hogy a képhelyzetet, valamint a színhőmérsékletet külön-külön tárolja, és azok egymástól függetlenül kezelhetők.

(Felhívjuk figyelmüket *Gyakorlat* rovatunk *Átlátás* című cikkére, ahol a monitor beállításával foglalkozunk.)

Értékelés

Feladatunk most sem volt könnyű, hiszen ha egy modell az egyik területen tökéletes, nem biztos, hogy a másikon is az. Ha megtekintjük a monitorok nevének felbukkanási gyakoriságát, akkor az *EIZO* nevével találkozhatunk legtöbbször. Talán ezért is ítéljük az első helyet az *EIZO FlexScan L365*-nek a 15 colos kategóriában, míg a 17-es monitorok közül pontszám alapján az *Iiyama AS4316UTC*-t tartjuk a legjobbnak. Ha csak egy üzemmódban használjuk a TFT monitort, akkor képmérettől függetlenül választhatjuk a *Belineát*, hiszen általában jó minőségű modelleket készít. Ha a monitor működése mellett az esztétikai megjelenés is számít, akkor a *Gericom 766* is figyelemre méltó. Ha a cég CRT monitorait ismerjük, akkor TFT-ben a *Samsung* és a *Sony* esetében egészen biztosan nem fogunk csalódni (legfeljebb kellemesen). Különdíjjal jutalmazzuk a *Solarism* monitorát, amelyet televízióként is használhatunk.

K. Zs.

kapu az informatika világába

magyar és angol nyelvű számítástechnikai szakkönyvek

www.kiskapu.hu

AKCIÓS KONFIGURÁCIÓ MONITORRAL NYOMTATÓVAL

116 000 FT

- AMD Duron 600MHz - 1GB SDRAM - 40GB HDD - Deforia 2MX400 64MB
- Hangkártya - 25x CD ROM - billentyűzet - egér
- 15" XGA monitorral, HP DeskJet 3825 nyomtató

17" TFT

HP L1720 17" TFT LCD MONITOR

99.900.-

Wow!!!

P4 10GHz

- P4 1.8GHz - ABIT SA DDR alaplap - 256MB DDR RAM2100
- 40GB HDD - LG DVD/CD-RW combo - ASUS 8170 SE
- Deforia 2MX400 480 64MB - CDDIGEN ház
- Logitech Deluxe magyar billentyűzet - Genius NetScroll egér
- 10/100 hálózati kártya

3 ÉV GARANCIA

139 000 FT

15 col LiteON LitePanel 150

Gyártó, típus: LiteON LitePanel 150
 Forgalmazó: HaderComp
 Ár: 107 000 Ft (ajánlott végfelhasználói)
 Internet: www.hadercomp.hu, www.liteon.com

Működési jellemzők	32	40
Képmínőség	18	30
Szolgáltatások	16	20
Kezelhetőség	7	10

pont 73 Értékelés:
középkategória

- PLUSZ:**
- gyors üzemmódváltás,
 - sok funkció,
 - nagy látószög
- MINUSZ:**
- gyenge színűzés

15 col LG Flatron L1510S

Gyártó, típus: LG Flatron L1510S
 Forgalmazó: Cobra Computer
 Ár: 110 000 Ft
 Internet: www.lge.co.hu, www.cobra.hu

Működési jellemzők	40	40
Képmínőség	22	30
Szolgáltatások	14	20
Kezelhetőség	9	10

pont 85 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- nagyon gyors képbéállítás
- MINUSZ:**
- a kábelek nem túl szépen lógnak

15 col MAG LT50-JI

Gyártó, típus: MAG LT50-JI
 Forgalmazó: Procomp Hungary
 Ár: 100 000 Ft
 Internet: www.procomp.hu

Működési jellemzők	35	40
Képmínőség	20	30
Szolgáltatások	14	20
Kezelhetőség	6	10

pont 75 Értékelés:
középkategória

- PLUSZ:**
- álló formátumú is lehet
 - villámgyors üzemmódváltás
- MINUSZ:**
- az oldalt elhelyezett gombok túl közel vannak egymáshoz

15 col Mercury 15"

Gyártó, típus: Mercury 15"
 Forgalmazó: Mercury
 Ár: 81 600 Ft
 Internet: www.kobian.com

Működési jellemzők	29	40
Képmínőség	24	30
Szolgáltatások	12	20
Kezelhetőség	5	10

pont 70 Értékelés:
középkategória

- PLUSZ:**
- tetszetsző külső
 - kedvező ár
- MINUSZ:**
- a kezelőszervek és a menü a hagyományos os fordítottja

15 col ProView 15"

Gyártó, típus: ProView 15"
 Forgalmazó: CASE Hungary
 Ár: 96 690 Ft
 Internet: www.case.hu, www.proview.net

Működési jellemzők	36	40
Képmínőség	27	30
Szolgáltatások	16	20
Kezelhetőség	8	10

pont 87 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- gyors működés,
 - jó képmínőség
- MINUSZ:**
- a különleges üzemmódok (pl. 640x400) nem működnek

15 col Solarism

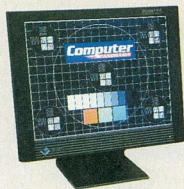
Gyártó, típus: Solarism
 Forgalmazó: Cédrus Számítástechnika
 Ár: 142 530 Ft
 Internet: www.cedrus.hu, www.solarism.com

Működési jellemzők	40	40
Képmínőség	24	30
Szolgáltatások	18	20
Kezelhetőség	5	10

pont 87 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- tévéként is használható,
 - gyors kijelző
- MINUSZ:**
- a tévé üzemmód a leg-sötétebb, a játék a leg-világosabb

16 col EIZO FlexScan L461

Gyártó, típus: EIZO FlexScan L461
 Forgalmazó: Narba Hungária
 Ár: 154 990 Ft
 Internet: www.narba.hu, www.eizo.com

Működési jellemzők	36	40
Képmínőség	27	30
Szolgáltatások	20	20
Kezelhetőség	7	10

pont 90 Értékelés:
 csúcskategória

PLUSZ:

- rengeteg szolgáltatás
- kiváló színűség

MINUSZ:

- biztonsági üzemmód-állítás – kétszer kell megnyomni

16 col Sony SDM-M61

Gyártó, típus: Sony SDM-M61
 Forgalmazó: Sony Hungária
 Ár: 175 900 Ft
 Internet: www.sony.hu

Működési jellemzők	36	40
Képmínőség	21	30
Szolgáltatások	20	20
Kezelhetőség	9	10

pont 86 Értékelés:
 felsőkategória

PLUSZ:

- rengeteg szolgáltatás
- kultúrárt menü

MINUSZ:

- különleges tápcsatlakozó

17 col Belinea 101715

Gyártó, típus: Belinea 101715
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 159 900 Ft
 Internet: www.ramiris.hu, www.belinea.com

Működési jellemzők	24	40
Képmínőség	18	30
Szolgáltatások	14	20
Kezelhetőség	7	10

pont 63 Értékelés:
 alsókategória

PLUSZ:

- a különleges üzemmódokat is bírja

MINUSZ:

- a monitor bill, amikor a gombokat nyomogatjuk rajta

17 col Belinea 101740

Gyártó, típus: Belinea 101740
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 199 900 Ft
 Internet: www.ramiris.hu, www.belinea.com

Működési jellemzők	28	40
Képmínőség	24	30
Szolgáltatások	18	20
Kezelhetőség	8	10

pont 78 Értékelés:
 középkategória

PLUSZ:

- kis felbontásokban is jól olvasható
- automata kontrasztállítás állóképre

MINUSZ:

- üzemmóvváltáskor felbukkanó üzenetek
- nem túl tökéletes automata beállítás

17 col Benq FP751

Gyártó, típus: Benq FP751
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 153 900 Ft
 Internet: www.ramiris.hu, www.benq.com

Működési jellemzők	28	40
Képmínőség	21	30
Szolgáltatások	18	20
Kezelhetőség	5	10

pont 72 Értékelés:
 középkategória

PLUSZ:

- könnyen mozgatható
- forgatható

MINUSZ:

- a Jog terекerek a menü nem konzervens mozog

17 col Daewoo L510D

Gyártó, típus: Daewoo L510D
 Forgalmazó: CASE Hungary
 Ár: 99 900 Ft
 Internet: www.case.hu

Működési jellemzők	24	40
Képmínőség	27	30
Szolgáltatások	14	20
Kezelhetőség	8	10

pont 73 Értékelés:
 középkategória

PLUSZ:

- egyenletes szín
- különleges felbontások is mennek

MINUSZ:

- pontatlan automata beállítás

17 col Daewoo L700C

Gyártó, típus: Daewoo L700C
 Forgalmazó: CASE Hungary
 Ár: 169 000 Ft
 Internet: www.case.hu

Működési jellemzők	36	40
Képmínőség	15	30
Szolgáltatások	18	20
Kezelhetőség	5	10

pont 74 Értékelés:
 közép kategória

- PLUSZ:**
- gyors üzemmódváltás
 - kiváló hangszórók
- MINUSZ:**
- a kezelőszervek nem logikailag csoportosulnak

17 col Gericom 766

Gyártó, típus: Gericom 766
 Forgalmazó: CASE Hungary
 Ár: 140 000 Ft
 Internet: www.case.hu, www.gericom.de

Működési jellemzők	28	40
Képmínőség	18	30
Szolgáltatások	16	20
Kezelhetőség	10	10

pont 72 Értékelés:
 közép kategória

- PLUSZ:**
- ergonomikus kezelőgombok
 - nagyon gyors kijelző
- MINUSZ:**
- nem tökéletes színhérmésklet

17 col Iiyama AS4316UTC

Gyártó, típus: Iiyama AS4316UTC
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 219 900 Ft
 Internet: www.ramiris.hu, www.iiyama.com

Működési jellemzők	38	40
Képmínőség	27	30
Szolgáltatások	18	20
Kezelhetőség	10	10

pont 93 Értékelés:
 csúcscategória

- PLUSZ:**
- gyors működés
 - gyorsan választható a bemeneti forrás
- MINUSZ:**
- csupán átlagos beépített hangszórók

17 col LG Flatron LCD 728LE

Gyártó, típus: LG Flatron LCD 728LE
 Forgalmazó: LG Magyarország
 Ár: 183 000 Ft
 Internet: www.lge.co.hu

Működési jellemzők	38	40
Képmínőség	29	30
Szolgáltatások	18	20
Kezelhetőség	9	10

pont 94 Értékelés:
 csúcscategória

- PLUSZ:**
- kis felbontásban is jó kép
 - szép színek
- MINUSZ:**
- az USB Hub csak opcionális

17 col Samsung SyncMaster

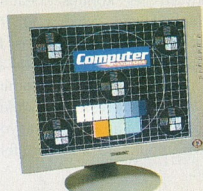
Gyártó, típus: Samsung SyncMaster 171S
 Forgalmazó: Samsung Magyarország, User's
 Ár: 192 800 Ft
 Internet: www.samsung.hu, www.users.hu

Működési jellemzők	37	40
Képmínőség	27	30
Szolgáltatások	18	20
Kezelhetőség	9	10

pont 91 Értékelés:
 csúcscategória

- PLUSZ:**
- nem csak dönthető, emelhető is
- MINUSZ:**
- lassú az automata beállítás

17 col Sony SDM-S71

Gyártó, típus: SONY SDM-S71
 Forgalmazó: Sony Hungária
 Ár: 167 920 Ft
 Internet: www.sony.hu

Működési jellemzők	40	40
Képmínőség	18	30
Szolgáltatások	20	20
Kezelhetőség	9	10

pont 87 Értékelés:
 felső kategória

- PLUSZ:**
- nagyon gyors működés
 - alapos magyar nyelvű leírás
- MINUSZ:**
- a zöld szín kissé „zajos”

A monitorok kinézete ízlés kérdése, ám igyekeztünk kiemelni a jobb megoldásokat. A *kezelőszervek elhelyezése* az esztétikum mellett elsősorban gyakorlati kérdés. A *csatlakozók száma* az analóg-digitális működés szempontjából lényeges. A felhasználás szempontjából kiemelt szerepe van az *analóg-digitális átalakításnak*, tehát annak, mennyire jól jeleníti meg a monitor a natív felbontásnál kisebb felbontásokat. Mivel egy TFT monitornál nem jelentkeznek a CRT monitoroknál jellemző konvergencia- és fókuszálási hibák, ezért igen kevés mér-

A precíziós fénymérővel pontosan meg lehet mérni egy kijelző fényerejét és kontrasztarányát

hető jellemző létezik – közülük az *egyenletes megvilágítást* mértük egy precíziós fénymérővel. A képernyő közepén maximális fényerő- és kontraszt-beállítással megmértük a fekete, majd a fehér kép fényerejét, s a fehér kép sarkait is. Ezekből az adatokból ki lehet számolni a *legrosszabb kontrasztarányt*, valamint a *megvilágítás egyenletességét*. Azoknál a monitoroknál, ahol a beállítás nagyon tág határok között állítható, a fényerő felét állítottuk be.

Így értékelt a CP

A TFT monitorokat négy szempont alapján értékeltük:

Működési jellemzők: 40 pont
 Képminőség: 30 pont
 Szolgáltatások 20 pont
 Kezelhetőség: 10 pont
 Összesen 100 pont

Pontozás és értékelés:

Csúscategória: 90 pont felett
 Felsőkategória: 80-89 pont
 Középkategória: 65-79 pont
 Alsó kategória: 65 pont alatt

Így tesztelt a CP

A tesztre kapott monitorok száma is jelzi az öröndetes trendet: a TFT-piac bővülését. Tesztlaboratóriumunkba a TFT monitorok gyártóinak egy-két termékét kértük be, s ezeket vizsgálva próbáltunk képet adni a főbb jellemzőkről.

Végül pedig az *OSD menü felépítését*, *használatosságát* pontoztuk, ám ez csupán a gyakran állított jellemzők miatt lényeges, az apróságok szabályozása általában nem nehéz, de ahol különleges esettel találkozunk, ott azt külön megemlítettük.

Működési jellemzők (40% – 40 pont)

A TFT monitorok – és általában a monitorok – használati minőséget leginkább meghatározó egyik jellemző a *működésük*. Mivel a TFT panel meghajtásához elektronikailag nem kell akkora felkészültség, az olcsóbb megjelenítőket készítő cégek általában nem foglalkoznak a kép gyors és pontos beállításáról gondoskodó elektronika kifejlesztésén. Ennek „eredménye”, hogy üzemmódváltásnál, új képzemmód megjelenésekor a kép ugrál, csúszkál (a monitor keresi a megfelelő mintavételi helyet). Ebben a pontozási csoportban azt értékeltük, hogy milyen hamar és milyen pontosan tudja beállítani a képet a monitor, és esetleg eltérője-e a már felismert üzemmódokat. A beállítás módja is fontos, hiszen nem mindegy, hogy gyorsan, egy esztétikus megjegyzéssel vagy pedig lassan, a színhőmérséklet zavaró változtatása közben történik meg a beállítás.

Képminőség (30% – 30 pont)

Igyekeztünk objektív módon meghatározni a képminőséget, két tesztprogram, valamint egy fénymérő segítségével. A tesztprogramok monitorok ezen belül is kiemelten a TFT monitorok mérésére használhatók, tehát olyan tesztek tartalmaznak, amelyekkel a monitor színdinamikáját, kijelzőjének a sebességét lehet meghatározni. A *Monitors Matter CheckScreen 1.4*, valamint a *PassMark MonitorTest 2.0*

a funkcióikban részben átfedik egymást, ám mindkettőben megtalálható az egyedi mérésekhez is használható funkciók. Nagyobb súlyozással szerepelnek viszont a fentebb vázolt fénymérésből kapott pontok, amelyek elsősorban a háttérvilágítás minőségéről informálnak, és jól tükrözik a kép minőségét. A színhőmérséklet megítélése szubjektív, hiszen a TFT-k jelenleg még nem olyan kiforrottak, mint a CRT monitorok, a pontszámot pedig ennek függvényében javítottuk vagy rontottuk.

Szolgáltatások (20% – 20 pont)

Mit ér a kiváló minőségű TFT panel, ha nincs alatta megfelelő elektronika? Tudomásunk szerint csupán két-három, kifejezetten kijelzőket gyártó cég létezik, a monitorokat ezért elsősorban a „körítés”, azaz az *elektronika* határozza meg. A szolgáltatásokban tehát a *csatlakoztatási lehetőségeket*, az esetlegesen *beépített hangszórókat*, valamint az *OSD menü gazdagságát* foglaltuk össze. Szintén itt vettük figyelembe a készülékhez adott *kalibrációs programot* és *meghajtóprogramot*, valamint a *magyar nyelvű leírást* (ami egyébként minden eladott termékhez kötelező).

Kezelhetőség (10% – 10 pont)

Végül, de nem utolsósorban a *készülékek kezelhetőségét* pontoztuk, amely az előlapon elhelyezett gombok minőségétől kezdődően az OSD menü kialakításáig terjed. A kezelést a mindennapi funkciók elvégzésére (hangerő, fényerő és kontraszt beállítására), valamint a kép beállítására bontottuk. Az előbbi jobban súlyoztuk, hiszen a használát kényelmét növeli egy jól eltalált kialakítás.

Mercury

KÖZELEBB A TÖKÉLETESHEZ

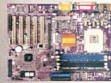
VIA PLE133 TFSMX

VIA PLE133 chipset
Socket 370/FC-PGA
(Tualatin CPU)
133 Mhz, ATA133
Integrált VGA
AC'97 32 bit Sound

VIA KT266a

VIA KT266a chipset
Socket A (Athlon, Duron)
266 Mhz, 4x AGP
ATA133
AMR Modem csatlakozó
AC'97 32 bit Sound

VIA P4M266

VIA P4M266 chipset
Socket 478, 400 MHz
4x AGP, ATA133, DDR/SDRAM
Integrált 10/100 LAN
Integrált Savage4 3D VGA
AC'97 32 bit Sound

VIA P4X266

VIA P4X266 chipset
Socket 478
400 Mhz, 4x AGP
ATA133
DDR/SD RAM
AC'97 32 bit Sound

VIA KM266

VIA K4M266 chipset
Socket A (AMD Duron)
266 Mhz, 4x AGP, ATA133
Integrált Savage4 3D VGA
ATA133, DDR/SD RAM
AC'97 32 bit Sound

INTEL 845 NDFSX

Intel 845 chipset
Socket 478
533 Mhz, 4x AGP
ATA133
DDR/SD RAM
AC'97 32-bit Sound

BELSŐ MODEM

Motorola/Rockwell chipset
PCI interface
56000 bps átvitel
Plug & Play
Full duplex
V.92 Data funkció/K56flex

KÜLSŐ MODEM

56000 bps átvitel
V.92/K56flex
Voice funkció
RS232 port
Full duplex

GeForce4 MX440

GeForce4 MX440 chipset
64 MB DDR RAM
2048x1536/32 bit
2x/4x AGP
NTSC/PAL
S-Video kimenet

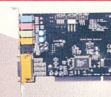
HT5800 HANGFAL

Valós 5:1 csatorna (AC3®)
DTS & THX szabvány
25W RMS (Satellite)
50W RMS (Sub-Woofer)
Mágneses védelem
Fekete színben

5.1 HANGKÁRTYA

6 csatornás AC3® 5.1
DirectSound 3D, A3D®
4.1/5.1 hangfal támogatás
DLS hullámtábla MIDI
DirectMusic™ támogatás
EAX driver

5 és 8 portos Switch

10/100 Mbps átvitel
5 vagy 8 végpontos switch
STP/UTP kábel támogatás
IEEE 802.3x flow control
Kontrol kijelzők
Auto válasz minden porton

KOB-139 HÁZ

Tényleges 400W-os táppal
200 mm széles
465 mm mély
412 mm magas
4x5.25 és 2x3.5 hely
Leégés és rövidzár védelem
P4/AMD rendszerekhez is
Nagyobb mélysége miatt
könnyű szerelhetőség

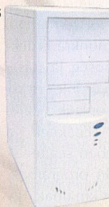
MP3/CD/VideoCD lejátszó

MP3, CD-DA, VCD
(MPEG1) 1.0/2.0 lejátszás
MP3/CD-DA 50mp
részködésvédelem funkció
Multi-session CD-RW
támogatás
PAL/NTSC kimenet
Bass kiemelő
Infrás távirányító
Digitális hangerőszabályzó
Hordozható, kis méret
Mintavételezési frekvenciák:
22.5, 44.1, 48kHz

KOB-01 HÁZ

250/300/400W táppal
P4/P3/AMD támogatás
3x5.25 és 2x3.5 hely
Leégés/rövidzár védelem
P4/AMD rendszerekhez is

USB opcióval

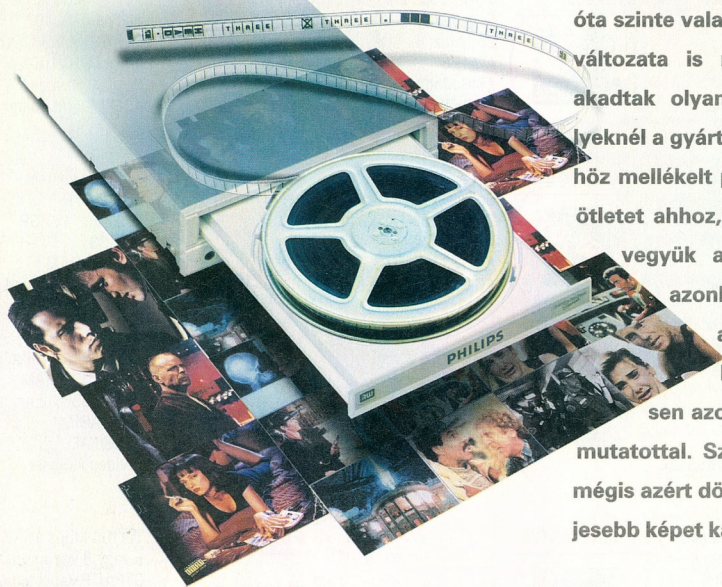
VISZONTELADÓINK:

Acotec Kft. 4028 Debrecen, Apafi u. 121. Tel.: 52/446 825
Automex Kft. 1077 Bp., Wesselényi u. 21. Tel.: 461-5743
Aqua Computer Kft. 1074 Bp., Dohány u. 36. Tel.: 322-4658
Case Hungary Kft. 1135 Bp., Tahí út 69. Tel.: 450-2930
CHS Hungary Kft. 1139 Bp., Váci út 117-119. Tel.: 451-3549
DualComp Trade Kft. 6723 Szeged, József A. sgt. 47. Tel.: 62/486-487
Expert Computer Kft. 1139 Bp., Pannónia u. 33. Tel.: 320-3310

HardverComp Kft. 1117 Bp., Budafoki u. 64. Tel.: 481-9590
Juventus Team Kft. 1145 Laky Adolf u. 36. Tel.: 469-5847
PC-Partner Kft. 1144 Bp., Limanova tér 25. Tel.: 363-3738
Prof. Salgótarján Kft. 3100 Salgótarján, Kóvár u. 1. Tel.: 32/520-540
Ramiris Rubin Rt. 1134 Bp., Klapka u. 9. Tel.: 412-4300
Sowah Kft. 1134 Bp., Lóportár u. 9-11. Tel.: 350-4539
Szív Buda Kft. 1027 Budapest Margit krt. 26. Tel.: 316-9445
Unitel City Computer Kft. 1139 Bp., Teve u. 41. Tel.: 239-4800

MERCURY MAGYARORSZÁG Kft. 1141 Budapest, Miskolci út 51. Telefon: 221-3020, 222-4254 Fax: 222-1909 E-mail: mercury.info@ahol.com

www.mercurycomputer.hu

Legutóbbi videodigitalizáló tesztünk óta szinte valamennyi szoftver újabb változata is napvilágot látott, de akadtak olyan csomagok is, amelyeknél a gyártó lecserélte az eszközhöz mellékelt programot. Ez adta az ötletet ahhoz, hogy újra szemügyre vegyük a kínálatot. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy akadnak olyan modellek is, amelyek teljesen azonosak a régebben bemutatottal. Szerepeltetésük mellett mégis azért döntöttünk, mert így teljesebb képet kaphattunk a kínálatról.

Filmvilág

Az alapötlet adott, és természetesen meg is oldható: rögzítsünk bármilyen analóg vagy digitális eszköz által sugárzott jelet *digitális formában*, vágjuk ki és töröljük a számunkra érdektelen részeket, majd a minőség javítása, feliratozás és az esetleges különleges effektusok kiválasztása után öntsük végleges formába a művet. Ezeknek a műveleteknek az elvégzésében segítenek bennünket a videodigitalizáló programok, amelyek számos lehetőséget kínálnak, így például van, amellyel az eredeti adathordozóra is visszamásolhatjuk a kész anyagot.

A PC-s formátumok közül általánosnak mondható az MPEG-2, a Real Player és a WMA formátum kezelése, így a felvételeinket akár az interneten is továbbíthatjuk. Majd minden szoftvercsomag része egy olyan alkalmazás is, amely segít a szabványos Video CD vagy DVD elkészítésében is, így felvételeinket akár asztali lejátszókon is megtekinthetjük.

Kislexikon

Bitráta: az adott időegységre jutó bitek száma (a leggyakrabban Kbit/s-ban).

Composite video: adatátviteli szabvány, amely egyetlen érpáron keresztül továbbítja a színt és a fényerősség értékeit.

Codec: egy apró szoftver, amely külső alkalmazásokkal (pl. a Media Playerrel) együttműködve végzi el az audio-/videósávok kódolását, dekódolását.

DV: A digitális videó rövidítése.

GOP (Group Of Pictures): I, B és P-framek egymás utáni kombinációja, MPEG-2 tömörítés esetén.

IEEE 1394 (FireWire, I-link): Az Apple által kifejlesztett adatátviteli busz, amely maximálisan 400 MBit/s adatátvitelt tesz.

Lineáris szerkesztés: az analóg felvételek szerkesztési módszerét lineáris szerkesztésnek nevezzük.

MiniDV: A DV szabvány egyik változata. A forgalomban lévő digitális videokamerák általában ezt a formátumot használnak.

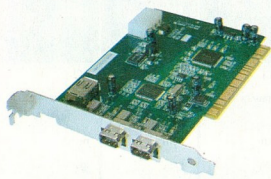
Nonlineáris szerkesztés: az az eljárás, amely során az egyes részek sorrendje egymástól függetlenül változtatható, és az egyes részek önállóan és tetszőlegesen feldolgozhatók.

Storyboard nézet: Az elsősorban videoszerkesztőknél használt nézet tematikus áttekintést nyújt az egyes összetevőkről az időarányok érzékeltetése nélkül.

S-Video: a composit videóhoz hasonlóan, képsávok átvitelére alkalmas szabvány, amely azonban külön érpáron kezel a színértékeket és a fényerőt. Így működő composit videó-nál jobb átviteli minőség érhető el.

Timeline nézet: A a kép és hangszávok, valamint az egyéb összetevők mellett az egyes elemek időbeli elhelyezkedését és hosszát is érzékelteti ez a nézet.

ADS Pyro Basic DV

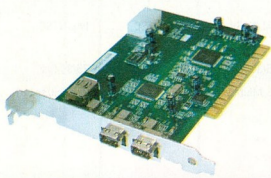

FireWire + szofver

A *Basic DV* – ahogyan neve is mutatja – az alapfeladatokra koncentrálnál, így az *Ulead VideoStudio* program került a CD-re. Persze még számos egyéb hasznos alkalmazás is helyet kapott mellette: ugyan csak Ulead fejlesztés a *PhotoExplorer* ne-

vű képnézegető program, sok hasznos funkcióval (pl.: album készítése). Az elkészült MPEG 1 és MPEG 2-es felvételeket a *MyDVD 30* próbaverziójával DVD-formátumban is elmenthetjük, a lemezhez akár saját indulómenüt is készíthetünk. A *TeVeO VIDEO Suite* program lehetőséget kínál arra, hogy a kameránk által „látott és hallott” anyagot az interneten keresztül is hozzáférhetővé tegyük (a szolgáltatás igénybevételéhez legalább ISDN kapcsolat ajánlott). A *FireNet* program segítségével a FireWire kártya a hálózat számára is láthatóvá válik, külön IP-címmel, így a csatlakoztatott eszközök is megoszthatók lesznek.

ADS Pyro Platinum SE

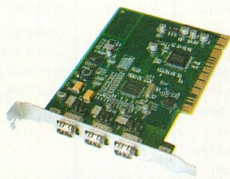

FireWire + szofver

A *Platinum SE*-hez járó videoszerkesztő szofver már a professzionális kategóriából való: a csomagban az *Adobe Premiere LE* rejtőzik. A *Limited Edition* arra utal, hogy a felsőkategóriás, professzionális szűrőket nem használhatjuk. A pro-

jekt indítása a bemeneti jel tulajdonságainak kiválasztásával kezdődik. A program, egyedülálló módon, a 16:9-es formátum használatát is lehetővé teszi – ehhez persze kell a digitális kamera támogatása is. Az előre meghatározott típusok mellett lehetőség van egyéni beállítások használatára is. A program segítségével szoftveresen irányíthatjuk a kamerát. Az elkészült felvétel paramétereiről egy automatikusan megjelenő ablak ad információt (hossz, méret, beolvasott képkockák száma, dobott képkockák száma stb.). Egyszerre több audio- és videósávval (vagyis fájljal) is dolgozhatunk. Az alkalmazott timeline nézet könnyen áttekinthető.

Dazzle DV.now

Firewire + szofver

Ahhoz képest, hogy a *DV.Now* szintén csak egy FireWire kártyára épül, igen borsos az ára. Ennek okára csak a csomag felbontása után jöhetünk rá: a szofver, a dokumentáció és az összes kellék a legigényesebb formában kerül a vásárlóhoz.

Az *Adobe Premiere 6-osának* teljes verziója, hozzá részletes dokumentáció, valamint a *Dazzle DVD-sorozatnál* hasonló saját programok és a *Sonic MyDVD* is a termék részét képezi. A *FAST.Forward* segítségével (is) készíthetünk felvételeket, amelyet később akár más alkalmazásokba is exportálhatunk. A termék professzionális felhasználásra készült, ezért csak DV-formátumba menthetünk. A tárhely iránti igény ezzel ugyan nagy mértékben megcsökken, de cserébe gyorsabbak lesznek a szerkesztési munkálatok. A *FAST.forward* kezeli a digitális kamerát, így például a *Rec.* gomb megnyomására a PC-n elindul a felvétel, a kamerán pedig a lejátszás.

2002 11 Információk

Típus: ADS Pyro Basic DV
 Forgalmazó: AT Comp
 Ár: 12 400 Ft
 Internetcím: www.adstech.com,
 www.atcomp.hu

Hardver	25	30
Szoftver	32	40
Szolgáltatások	26	30

83 Értékelés:
 felsőkategória

- PLUSZ**
 • kedvező ár
- MÍNUSZ**
 • a mellékelt programok közül nem mind teljes verziós

2002 11 Információk

Típus: ADS Pyro Platinum SE
 Forgalmazó: AT Comp
 Ár: 24 900 Ft
 Internetcím: www.adstech.com,
 www.atcomp.hu

Hardver	25	30
Szoftver	37	40
Szolgáltatások	26	30

88 Értékelés:
 felsőkategória

- PLUSZ**
 • gazdag szoftverkínálat
- MÍNUSZ**
 • a Basic DV-vel ellentétben nincs MAC OS támogatás

2002 11 Információk

Típus: Dazzle DVD.now
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 85 700 Ft
 Internetcím: www.dazzle.com,
 www.ramiris.hu

Hardver	25	30
Szoftver	36	40
Szolgáltatások	30	30

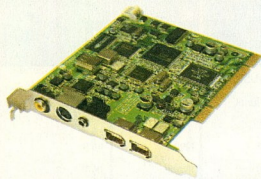
91 Értékelés:
 csúcscategória

- PLUSZ**
 • részletes leírások, profi programok
- MÍNUSZ**
 • a minőségnek meg kell fizetni az árát

	Analog						Digitális		
	ADS USB Instant DVD	Dazzle Digital Video Creator	Dazzle DVD.master	Pinnacle Studio DC10 Plus	Snazzi III DVD Mill	Snazzi III USB2 DVD Mill	ADS Pyro Basic DV	ADS Pyro Platinum SE	Dazzle DV.now
Interfész	USB 1.1	USB 1.1	PCI	PCI	PCI	USB 2.0	PCI	PCI	PCI
Kártya típusa	Capture	Capture	Capture	Capture	Capture	Capture	Firewire	Firewire	Firewire
Analog forrás	igen	igen	igen	igen	igen	igen	nem	nem	nem
Digi forrás	nem	nem	nem	nem	nem	nem	igen	igen	igen
Bemenetek	Composit Video (2 db), S-Video (2 db), Composit Audio (2 db), Jack Audio (stereo)	Composit Video, S-Video, Composit Audio (2 db)	Composit Video, S-Video, Composit Audio (2 db)	Composit és S-Video, becső videó	Composit Video (2 db), S-Video, Jack Audio (stereo)	Composit Video (2 db) - 2 blokk, S-Video	IEEE1394 (2 külső, 1 belső)	IEEE1394 (2 külső, 1 belső)	IEEE1394 (3 külső)
Kimenetek	Composit Video, S-Video, Jack Audio (stereo)	Composit Video, S-Video, Composit Audio (2 db)	Composit Video, S-Video, Composit Audio (2 db)	Composit és S-Video, becső videó	nincs	nincs	IEEE1394	IEEE1394	IEEE1394
Ismert videó szabványok	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC
Képráta	25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps
Max. data rate	2-10 Mbit/sec	1,5 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	max 48 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	25 Mbit/sec	25 Mbit/sec	25 Mbit/sec
Analog jeleforrásnál hardveres támogatás	igen	igen	igen	igen	igen	igen	-	-	-
Max felbontás	720×576	352×288	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576
Milyen formában ment a merevlemezre	MPEG1, MPEG2	MPEG1	MPEG1, MPEG2	AVI	MPEG1, MPEG2	MPEG1, MPEG2	(natív DV)	AVI (natív DV)	AVI (natív DV)
A szerkesztő program által ismert formátumok	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	MPEG1, MPEG2, RM, WMF	MPEG1, MPEG2, RM, WMF	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media
Szoftverek:	Ulead Video Studio 4, Ulead Photo Explorer, TeVeo VIDO Suite, FireNet, MyDVD	Moviestar, MyDVD cDVD, Real Player, Media Player, Dazzle Web-cast Theater	Moviestar, Mediamatics DVD Express, Sonic DV/DIT, Real Player, Media Player 7, Smartsound	Pinnacle Studio 8, Real Player, Pinnacle Hollywood FX, Smart Sound	Snazzi III Movie Mill, Snazzi DVD, Ulead Video Studio 5, MyDVD	Snazzi III Movie Mill, Snazzi DVD, Ulead Video Studio 5, MyDVD	Ulead Video Studio 4, Ulead Photo Explorer, TeVeo VIDO Suite, FireNet, MyDVD (pró-baverzió)	Adobe Premiere 6 LE, MyDVD, Acid Style, TeVeo Live Suite, SonicForge,	Dazzle FAST forward, Adobe Premiere 6, Sonic DV/DIT, Real Player
Mínimális rendszerkövetelmény	PII, 64 MB RAM	P233 MMX	PII, 64 MB RAM	PII, 64MB RAM	PIII, 64 MB RAM	PIII, 64 MB RAM	PII, 64 MB RAM	PII 400, 128 MB RAM	PII 400 MHz, 64 MB RAM
Támogatott operációs rendszerek	Win98/ME/2000/XP	Win98/ME/2000	Win98/ME/2000	Win98/ME/NT/2000/XP	Win98/ME/2000/XP	Win98/ME/2000/XP	Win98/ME/2000/XP, Mac OS 9.0+	Win98/ME/2000/XP	Win98/ME/2000/XP

			Digitális				TV Tuner MPEG-2 felvételi lehetőséggel				
Pinnacle Studio DV Plus	Terratec Cameo 200 DV	Terratec Cameo 600 DV	Canopus ADVC1394	Dazzle DVD.now AV	Pinnacle Studio Deluxe	Snazzi III AV.DV	Hauptauge WinTV PVR/WinTV PVR USB	Kworld MPEG TV Station PCI/USB	Pinnacle o Studio PCTV Pr	WayJet DVD Maker	
PCI	PCI	PCI	PCI	PCI	PCI	PCI	PCI/USB	PCI/USB	PCI	PCI	
Firewire	Firewire	Firewire	Firewire + Capture	Firewire + Capture	Firewire + Capture	Firewire + Capture	TV Tuner	TV Tuner	TV Tuner	TV Tuner	
nem	nem	nem	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	
igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	
IEEE1394 (2 külső, 1 belső)	IEEE1394 (2 külső, 1 belső)	IEEE1394 (2 külső, 1 belső)	IEEE1394 (1 db), IEEE1394 (4pin, 1 db), S-Video, Composit Audio (2db)	IEEE1394 (2 külső), Composit Video, S-Video, Composit Audio (2 db)	IEEE1394 (2 külső), Composit Video, S-Video, Composit Audio (2 db)	IEEE1394 (2 külső), Composit Video, S-Video, Composit Audio (2 db)	Composit Video, S-Video / S-Video	Composit Video, S-Video	Composit Video, S-Video	Composit Video, S-Video	
IEEE1394, Composit Video, S-Video, Jack Audio (stereo)	IEEE1394	IEEE1394	IEEE1394	IEEE1394, Composit Video, S-Video, Composit Audio (2 db)	IEEE1394, Composit Video, S-Video, Composit Audio (2 db)	IEEE1394, Composit Video, S-Video, Composit Audio (2 db)	nincs	nincs	nincs	S-Video	
PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	PAL/NTSC	
25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps	25/30 fps	25-30 fps	25-30 fps	25-30 fps	25-30 fps	25-30 fps	25-30 fps	25-30 fps	
25 Mbit/sec	25 Mbit/sec	25 Mbit/sec	DV: 25 Mbit/sec. Analóg: 2-10 Mbit/sec	25 Mbit/sec	DV: 25 Mbit/sec. Analóg: co-decódol függ	DV: 25 Mbit/sec. Analóg: 2-10 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	2-10 Mbit/sec	
-	-	-	-	igen	igen	igen	igen / igen	nem / nem	nem	igen	
720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	720×576	
AVI (natív DV), AVI (Preview mode), MPEG2	AVI (natív DV)	AVI (natív DV)	AVI (natív DV), MPEG1, MPEG2	AVI (natív DV)	AVI (natív DV), AVI (Preview mode), MPEG2.	DV forrás: AVI (natív DV), MPEG2. Analóg forrás: MPEG1, MPEG2	MPEG1, MPEG2	MPEG1, MPEG2	MPEG1, MPEG2, DivX	MPEG1, MPEG2	
AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	-	-	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	AVI, MPEG1, MPEG2, WMF MOV, Real Media	
Pinnacle Studio 8, Real Player, Pinnacle Hollywood FX, Smart Sound	Cyberlink Power Director Pro DE	Ulead Media Studio, Adore Magic FX, Cool 3D FX, DV Patch, DV Patch 2	WinProducer 3, Vegas Video LE 3	Dazzle FASTforward, Adobe Premiere 6, Sonic DV/Dit, Real Player, Ulead Media Studio Pro	Pinnacle Studio 8, Real Player, Pinnacle Hollywood FX, Smart Sound	Snazzi DVD Mill, Snazzi DV Studio, Snazzi DVD, MyDVD, Ulead Video Studio 5	TV alkalmazás	TV alkalmazás, Inter-video WinDVR	Pinnacle Studio 8 (trial), Pinnacle Hollywood FX (trial), Pinnacle T-Rex	TV alkalmazás, Ulead Video Studio 5	
PII, 64MB RAM	PII, 64 MB RAM	PII, 64 MB RAM	PIII 600 MHz	PIII 500 MHz, 64 MB	PII, 128 MB RAM	DV-MPEG2-höz P4, egyébként PIII, 64 MB RAM	PII 400, 64 MB RAM	MPEG2 felvételhez P4, 700 MHz, 64 MB RAM	MPEG2 felvételhez P4, 128 MB RAM	PII 400, 64 MB RAM	
Win98/ME/NT/2000/XP	Win98/ME/2000/XP	Win98/ME/2000/XP	Win ME/2000/XP	Win98/ME/2000/XP	Win98/ME/2000	Win98/ME/2000/XP	Win98/ME/2000/XP	Win98/ME/2000/XP	Win98/ME/2000/XP	Win98/ME/2000/XP	
			Mac OS 9.0+								

Pinnacle Studio DV Plus

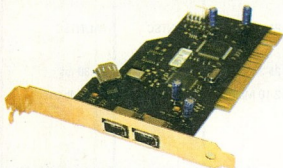

FireWire+szofver

A Pinnacle cég Studio DV elnevezésű csomagja már szerepelt nálunk, újbóli tesztelését mégis indokoltnak láttuk, hiszen a csomaggal a Pinnacle Studio szoftver legújabb, 8.1-es verzióját is megkapjuk. A jól bevált – és könnyen kezelhető –

felület megtartása mellett elsősorban a stabilitás és a biztonság terén sikerült látványos haladást elérni. A használhatóság is jobb lett: bármilyen digitális forrásról egyből MPEG-2-be digitalizálhatunk. A hatékonyabb helykihasználás miatt (DV formátumban 4 Gb-ot hely 20 perc felvétel tárolását teszi lehetővé, MPEG-2-ben ugyanez a hely kb. másfél órányi rögzítésre elég) elég sok időt megtakaríthatunk ezzel az opcióval (ha később a felvételt optikai tárolón szeretnénk tárolni). Digitális forrás esetén egyébként a Preview opciót is választhatjuk: a beolvasás csökkenett felbontás mellett történik, így kevesebb hely kell a szerkesztéshez.

Terratec Cameo 200 DV

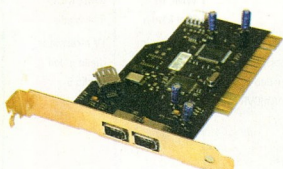

FireWire+szofver

A Terratec videószerkesztői háromféle változatban kerülnek forgalomba, a különbség mindhárom esetben a mellékelt szoftverekben rejlik. Az alapsomagot a Cameo 200 DV jelenti, ehhez a Power Director Pro és a MusicMatch Jukebox

programokat kapjuk. A lényeg természetesen a szerkesztőprogram, amely – mivel alapsomagról van szó – a Power Director Pro DE változata. A leglényesebb „megvonás”, hogy nincs lehetőség realtime MPEG-2-es digitalizálásra (vagyis a rögzítés DV formátumban történik, és a szerkesztés után lehet csak MPEG-2-be konvertálni). Átmeneti effektusokból 60-at, speciális hatásokból pedig 30-at használhatunk. A program felépítése jól áttekinthető, annak ellenére, hogy az ablakból rengeteg információ zúdul a felhasználóra. Jó példa a kényelmes használhatóságra, hogy a kívánt profil kiválasztásához nem kell a menüben máskálni.

Terratec Cameo 600 DV

FireWire+szofver

A gyártótól már megszokott köntösbén, féleses csomagolásban került hozzánk a fekete-arany színkombináció felhasználásával készült kártya. A CD-re felkerült szoftver, az Ulead MediaStudio Pro tulajdonképpen egy alkalmazáscsomag. A

használata során először a Video Capture modulall találkozunk. Ennek segítségével végezhetjük el az adatok másolását a DV kazettáról a merevlemezre. A másik modul a Video Editor. A program alapkiépítésben is tartalmazza az egyszerű szerkesztési munkálatokhoz szükséges eszközöket, a CD-n mellékelt Adorage Magic, illetve Cool 3D programok telepítése után azonban még egy sor (több mint háromszáz) szűrővel gazdagodik a repertoár. Az egyszerűbb világosítási/kontrasztállításai effektusok mellett néhány komolyabb szűrő is helyet kapott (pl. overlay képek csúsztatása a képsáv fölé). Az elkészült anyagot elmenthetjük a merevlemezre.

2002 11 Információk

Típus: Pinnacle Studio DV Plus
 Forgalmazó: Axico
 Ár: 57 290 Ft
 Internetcím: www.pinnaclesys.de, www.axico.hu

Hardver	28	30
Szoftver	36	40
Szolgáltatások	28	30

92 Értékelés:
csúcskategória

PLUSZ

- analóg kimenetek

MÍNUSZ

- a jelenetkeresés lehetne gyorsabb

2002 11 Információk

Típus: Terratec Cameo 200 DV
 Forgalmazó: RCE
 Ár: 16 000 Ft (ajánlott végfelhasználói)
 Internetcím: www.terratec.com, www.rce.hu

Hardver	25	30
Szoftver	25	40
Szolgáltatások	26	30

76 Értékelés:
középkategória

PLUSZ

- olcsó, tökéletes az alapfeladatokra

MÍNUSZ

- nem tud MPEG-2-be rögzíteni

2002 11 Információk

Típus: Terratec Cameo 600 DV
 Forgalmazó: RCE
 Ár: 29 200 Ft (ajánlott végfelhasználói)
 Internetcím: www.terratec.com, www.rce.hu

Hardver	25	30
Szoftver	32	40
Szolgáltatások	26	30

83 Értékelés:
felső kategória

PLUSZ

- a FireWire port kivezetés előlappra

MÍNUSZ

- használati útmutató csak a CD-n van

Tiszta forrásból - 2 év teljeskörű garancia - Önálló jótállási jeggyel

ECS ELITEGROUP

Intel® Celeron™ & Intel® Pentium® 4
mobil asztali PC az ECS Elitegroup-tól

DeskNote

- > 14,1"/15,0" XGA TFT LCD 1024x768
16,7M szín felbontás
- > 8x DVD meghajtó (CDRW-DVD
combo opcionális)
- > Integrált full-duplex Direct Sound
kompatibilis hang
- > 4 USB csatlakozás (2.0 a
P4-es modelleknél)
- > FireWire csatlakozás (P4), integrált
10/100Mbit LAN, integrált
56k/V.90 modem
- > VGA és S-Video kimenet

ÚJ!

Celeron 1,1 GHz

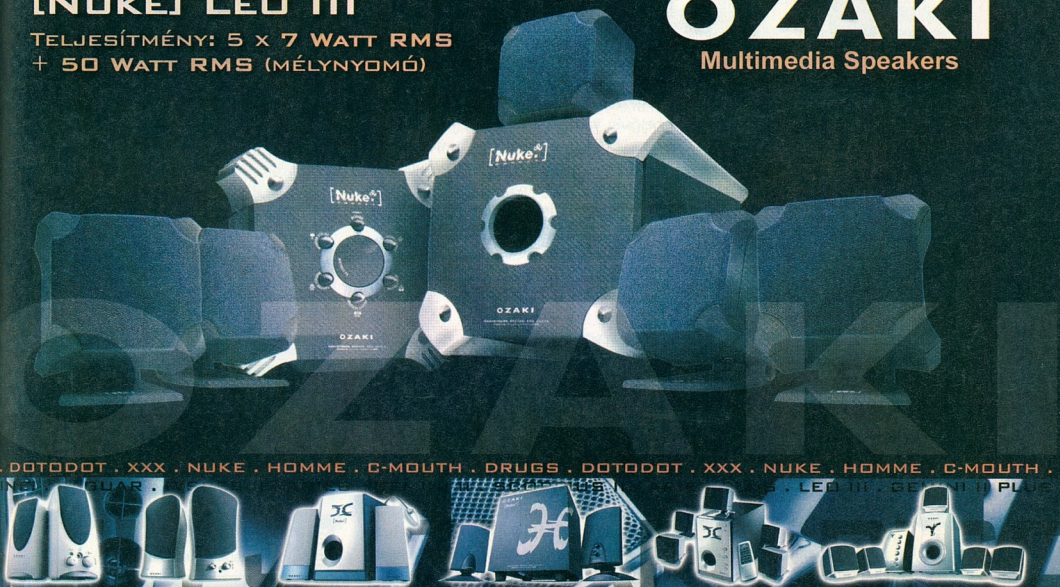
fogyasztói ár:

nettó **249 900 Ft**

[NUKE] LEO III

TELJESÍTMÉNY: 5 x 7 WATT RMS
+ 50 WATT RMS (MÉLYNYOMÓ)

OZAKI Multimedia Speakers

DOTDODOT . XXX . NUKE . HOMME . C-MOUTH . DRUGS . DOTDODOT . XXX . NUKE . HOMME . C-MOUTH .

OZAKI multimedia hangszórók

Spire hűtőventilátorok

SONICblue **RiO** DIGITAL AUDIO

CODEGEN számítógéphez

Pulsar Pulsar Hungary Kft.

Kiemelt nagykereskedő partnerek: Compactive Kft. 220-0318, Hardvercomp Kft. 481-9590, HB Computer Kft. 320-3637, Interboard Hungary Rt. 412-3100, Kiemelt kiskereskedők: AMP Computers Kft. 302-8737, Aqua Computer Kft. 322-4658, Bluefish Computers Kft. 225-3083, Mistral Computerworld Kft. 236-0000

Számítástechnikai disztribúció
1095 Budapest, Soroksári út 42.
Tel.: 219-0395, Fax: 219-0394
sales@pulsar.hu, www.pulsar.hu

ADS USB Instant DVD

Hardveres támogatású kártyák (analóg)

Az analóg kategóriában az ADS egy USB-s termékkel képviselteti magát. A külön hálózati adaptert is igénylő külső doboz igazán tetszetős, és két bemeneti streamet képes kezelni (az egyik csatlakozóblok hátra került), emellett viszont

még analóg kimenete is van – az elkészült felvételek így akár videokazettán is tárolhatók. A capture-ölési és szerkesztési munkálatok elvégzésére ugyancsak a Ulead programját használhatjuk. Ha van optikai lemez írására alkalmas berendezés a gépünkben, akkor a *Sonic MyDVD*-vel rengeteg időt takaríthatunk meg, a szoftver ugyanis lehetővé teszi, hogy a digitizált felvételt egyből DVD-re (CD-re) kerüljön. Ennek a megoldásnak természetesen csak akkor van értelme, ha a másolandó anyagot egy az egyben kívánjuk eltárolni. A MyDVD-vel készített SVCD-, illetve DVD-lemezek természetesen asztali készülékekben is lejátszhatók.

2002
11

Információk

Típus: ADS USB Instant DVD
 Forgalmazó: AT-Comp
 Ár: 54 800 Ft
 Internetcím: www.adstech.com,
 www.atcomp.hu

Hardver	28	30
Szoftver	32	40
Szolgáltatók	26	30

pont

86 Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ

- gyors és egyszerű használat, igényes használati útmutató

MÍNUSZ

- a szerkesztő szoftver tudása átlagos

Dazzle Digital Video Creator

Hardveres támogatású kártyák (analóg)

A Dazzle termékei közül a legkisebb tudású a *Digital Video Creator*, amely USB 1.1 csatlakozású, és MPEG-1 szabványú videó rögzítésére alkalmas. Természetesen csak analóg jellel boldogul, hiszen egy videó vagy videokamera által kif-

nált minőséget ezzel a szabvánnyal teljesen vissza lehet adni (a felbontás maximális mérete PAL szabvány esetén 352 x 288 képpont). A gyártó is elsősorban azt helyezi az előtérbe, hogy a digitális trükkökkel felturbózott vagy a felesleges részeketől megszabadított változat visszamásolható legyen a videokazettára. A szerkesztési munkálatokat a gyártó saját programjával végezhetjük el, az alapfunkciókon túl lehetőség van az események kommentálására is. A kép alapjellemzőit még felvétel előtt beállíthatjuk. A csomagba belekerült a *MyDVD* is, amellyel a DVD-hez hasonló felépítésű, interaktív CDVD-t készíthetünk.

2002
11

Információk

Típus: Dazzle Digital Video Creator
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 48 300 Ft
 Internetcím: www.dazzle.com,
 www.ramiris.hu

Hardver	20	30
Szoftver	20	40
Szolgáltatók	28	30

pont

68 Értékelés:
középkategória

PLUSZ

- viszonylag kis gépigrény

MÍNUSZ

- csak MPEG-1-et kezel

Dazzle DVD.master

Hardveres támogatású kártyák (analóg)

Az analóg jel digitalizálására alkalmas *DVD.master* igazi erőssége, hogy hardveres támogatása révén egyből MPEG2-es formátumba képes rögzíteni az analóg jelet, így egy órányi anyag mérete – a kiváló minőség megtartása mellett – akár a hato-

dára is csökkenhet (kb. 2 Gbájt). A digitalizáláshoz a Dazzle saját programját, a *MoviStar*-t használhatjuk. A program minden fontos funkciót egyesít, a felvétel készítésétől kezdve a film szerkesztéséig mindent elvégezhetünk. A funkciók sokasága mellett a *MoviStar* keretprogramként is szolgál, és külső alkalmazások is indíthatók a segítségével (pl. a DVDIt). Három felvételi mód közül választhatunk: lehetőség van mozgókép és állókép felvételére, vagy csak a *hangsáv digitalizálására* is. A jelforrás tulajdonságainál a szokásos értékek mellett az *élességen* is állíthatunk. Ez különösen a régi kazetták digitalizálásánál tehet jó szolgálatot.

2002
11

Információk

Típus: Dazzle DVD.master
 Forgalmazó: AT-Comp
 Ár: 59 800 Ft
 Internetcím: www.dazzle.com,
 www.atcomp.hu

Hardver	28	30
Szoftver	33	40
Szolgáltatók	30	30

pont

91 Értékelés:
csúcskategória

PLUSZ

- jó minőségű tömörítés

MÍNUSZ

- kicsit lassú szoftver

Dazzle DV.now AV

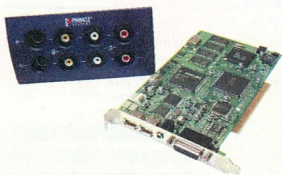

Hardveres támogatású kártyák (analóg)

A DV.now AV a már megismert DV.now nagytestvére. Különbőség gyakorlatilag csak abban van, hogy a DV.now AV már analóg és digitális forrásról egyaránt képes AVI fájlt készíteni DV-formátumban. Elmaradhatatlan kellék a szokásos külső

panel, mivel azonban ez csak a csatlakozókról és az összeköttetésről gondoskodik, nincs szükség külön áram felvételére. Mivel a FAST.forward csak a DV-formátumot ismeri, az MPEG-2-es konvertáláshoz most is az Adobe Premiere-t kell segítségül hívni. A kiváló minőségére garancia, hogy a Premiere a Ligos codecjét használja. A digitalizáló gyakorlatilag a maximumot nyújtja, hiszen a bemeneti jel mellett a kimeneti adatfolyam is egyaránt lehet digitális vagy analóg, s video CD- és DVD-formátumú anyagot is készíthetünk. A programok kezelése nem a legegyszerűbb, ez elkerülhetetlen velejárója a gazdag funkcióválasztéknak.

Pinnacle Studio Deluxe

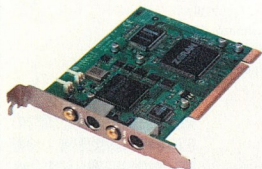

Hardveres támogatású kártyák (analóg)

Természetesen a Studio Deluxe szoftverparkja is megújult. Megkapjuk a Studio 8 szoftvert, ám egyvalamire figyelni kell: annak ellenére, hogy a kártyához csatlakoztathatunk analóg eszközt is, arról nem lehet MPEG-2-es streamet készíteni. Az el-

ső lépés mindenképpen az AVI fájl, a végleges formátumot pedig a szerkesztési munkálatok (vágás, feliratozás, hangsvók keverése, különleges effektusok, átmenetválasztás) után választhatjuk ki (MPEG-1/2, WMA, RealVideo és AVI). Természetesen DV-forrásról is rendelkezésre áll ez a lehetőség. Valamennyi csatlakozónak van kimeneti párja is, ezért az analóg felvétel szerkesztése után a kész anyagot akár videokazettára is visszaférhatjuk. Hasznos kiegészítés a HollywoodFX Plus, amely igen látványos 3D-s, valamint félfprofi szűrővel egészíti ki az alapprogramot (pl. árnyékolás, motion-blur).

Pinnacle DC10 Plus

Hardveres támogatású kártyák (analóg)

A DC10 Plus egy PCI-os bővítőkártyából és egy csatlakozópanelel áll. Ahogy megszokhattuk, a felvételeinket a Pinnacle Studio legrészesebb változatával készíthetjük, szerkeszthetjük. A kezelőfelület összeállításánál minden apró részle-

gyeltek. Az egymásra épülő lépések sorrendje a program felépítéséből magától adódik. Ha a felvételt a Studio alkalmazással készíthetjük, a szoftver automatikusan érzékeli az egyes jeleneteket, és a nekik megfelelő videorészleteket teszi az albumba. A művelet végrehajtása meglehetősen pontos, de szükség esetén kézzel is különválaszthatjuk, illetve újraegyesíthetjük a részeket. Erős gép esetén tömörített formátumba is rögzíthetünk, a későbbi feldolgozás gyorsasága érdekében azonban ezt jobb elkerülni. A storyboard és timeline nézet mellett egy harmadik változatot is választhatunk, amely a gyakorlatok körében lehet kedvelt.

2002 11 Információk

Típus: Dazzle DV.now AV
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 129 700 Ft
 Internetcím: www.dazzle.com, www.ramiris.hu

Hardver	27	30
Szoftver	40	40
Szolgáltatók	30	30

97 Értékelés:
csúscategória

- PLUSZ**
- minden feladatot elvégezhetünk vele
- MÍNUSZ**
- az egyszerűbb munkák az átlagosnál valamivel több időt igényelnek

2002 11 Információk

Típus: Pinnacle Studio Deluxe
 Forgalmazó: Axico
 Ár: 97 790 Ft
 Internetcím: www.pinnaclesys.de, www.axico.hu

Hardver	26	30
Szoftver	32	40
Szolgáltatók	28	30

86 Értékelés:
felső kategória

- PLUSZ**
- saját audio ki/bemenet
- MÍNUSZ**
- analóg forrásnál nagy merevlemez helyigény

2002 11 Információk

Típus: Pinnacle Studio DC10 Plus
 Forgalmazó: Axico
 Ár: 53 680 Ft
 Internetcím: www.pinnaclesys.de, www.axico.hu

Hardver	25	30
Szoftver	38	40
Szolgáltatók	28	30

85 Értékelés:
felső kategória

- PLUSZ**
- kétirányú adatforgalom
- MÍNUSZ**
- importált fájlok esetén lassú a jelenetek felismerése

Snazzi III AV.DV

Hardveres támogatású kártyák (analog)

A Snazzi kártyáinak mindegyike hardveres támogatással rendelkezik a digitalizáláshoz külön programot kapunk. Az egyszerűen csak *Movie Mill-re* keresztelt alkalmazás felülete rendkívül egyszerű, ennek megfelelően persze könnyen ke-

zelhető. Mivel a program feladata csak a digitalizálás, a csomagban további szoftvereket is találunk, amelyek komplett házi stúdióvá egészítik ki az alapprogramot. De maradjunk még a felvétel készítésénél: a rögzítés MPEG-1/2 formátumban történhet. Mindhárom lényeges szabvány (VCD, SVCD, DVD) előre definiált, de lehetőség van a finombeállításra is. A lehető legjobb képminőség elérésére a hangsávok kódolásánál már megszokott mód-szer, a változó bitráta használatát is kijelölhetjük (csak MPEG-2 esetén). A felvétel minőségének a javítása érdekében néhány szűrőt is beiktathatunk a digitalizálási folyamat elé.

Snazzi III DVD Mill

Hardveres támogatású kártyák (analog)

A Snazzi III DVD Mill az előbb megismert kártya egyszerűbb változata: csak az analog források csatlakoztatására van lehetőség. RCA bemenetből egyébként ket-tő is rendelkezésre áll, így valamelyest könnyebb dolgunk lehet, ha többféle sz-

közről szeretnénk digitális „lenyomatot” készíteni. Az igényes csomagolás tartalma egyébként teljesen azonos mindhárom Snazzi modellnél, így a szerkesztési munkálatokat a *Ulead Video Studio 6-os* változatával végezhetjük, az elkészült felvétel pedig, hordozótól függően, a *Sonic MyDVD* vagy a *Nero* segítségével „égethetjük” a DVD-re, CD-re. A Video Studio egyébként sokféle formátumot ismer, ezért biztos, hogy mindenki tud választani a minőség, a sebesség és a tárhelyigény számos kombinációja közül. A felvételek egyébként lineáris módon szerkeszthetők, azaz a változtatásokhoz újra kell tömöríteni a felvételt.

Snazzi III USB2 DVD Mill

Hardveres támogatású kártyák (analog)

A DVD Mill és az USB2 DVD Mill között gyakorlatilag csak a csatlakozási felületekben van különbség. Eddig a külső digitalizálók azért nem terjedhettek el igazán, mert nem állt megfelelő sávszélesség rendelkezésre, s így maximum VCD mi-

nőséget lehetett elérni. Az USB 2.0 szerencsére segít a problémán. A fizikai felépítést a szokásos módon, egy külső csatlakozódoboz használatával oldották meg. Az alkalmazott megoldásnak előnye és hátránya egyaránt van: előny a nagyobb fókú mobilitás és kényelem (nem kell a csatlakoztatással a gép hátulján bajlódni), valamint az, hogy a szokásosnál több dugasz kerülhet az előlapra (lehetővé vált például a hangsávok külön kezelése, RCA audioszatlakozók használata.) Negatívumként könyvelhető el azonban, hogy nem elég az USB által nyújtott feszültség, ezért külön hálózati adapterre is szükség van.

2002 11 Információk

Típus: Snazzi III AV/DV
 Forgalmazó: AT Comp
 Ár: 59 200 Ft
 Internetcím: www.snazzi.com,
www.atcomp.hu

Hardver	30	30
Szoftver	32	40
Szolgáltatók	27	30

89 Értékelés:
 felső kategória

PLUSZ

• MPEG-2-es tömörítés-nél használható VBR is

MÍNUSZ

• kár, hogy minden rész-feladathoz külön programot kell használni

2002 11 Információk

Típus: Snazzi III DVD Mill
 Forgalmazó: AT Comp
 Ár: 43 800 Ft
 Internetcím: www.snazzi.com,
www.atcomp.hu

Hardver	28	30
Szoftver	32	40
Szolgáltatók	27	30

87 Értékelés:
 felső kategória

PLUSZ

• nem kell neki erőmű

MÍNUSZ

• nincs rajta videokimenet

2002 11 Információk

Típus: Snazzi III USB2 DVD Mill
 Forgalmazó: AT Comp
 Ár: 56 200 Ft
 Internetcím: www.snazzi.com,
www.atcomp.hu

Hardver	28	30
Szoftver	32	40
Szolgáltatók	27	30

87 Értékelés:
 felső kategória

PLUSZ

• két bemeneti panel külön audio bemenettel

MÍNUSZ

• külső áramforrásra is szüksége van

INTERNET
Studio**PSINet**

Letöltés...

ADSL Internet AKCIÓ!

BELÉPÉSI DÍJ NÉLKÜL HAVI NETTÓ 11.500 FT-ÉRT!**Privát ADSL:**

(1 éves szerződés esetén)

Egyszeri díj: 0 Ft**Havi díj: 11.500 Ft+áfa****Irodai ADSL:**

(1 éves szerződés esetén)

Egyszeri díj: 0 Ft**Havi díj: 19.800 Ft+áfa**További részletekért látogasson el honlapunkra (www.inext.hu), vagy

érdeklődjön a 473-1060-as telefonszámon

Az akció Privát díjsomagunk esetén 2002. 08. 12-től 2002. 12. 31-ig,

Irodai csomagunk esetében 2002. 08. 12-től 2002. 10. 31-ig tart!

**ADSL előfizetéséhez most
akciós áron kínálunk számítógépet!**

(Celeron 1.7GHz, 128MB RAM, 20GB HDD, 52x CD-ROM, integrált VGA, integrált hangkártya, integrált hálózati kártya, ATX ház, bill. és egér)

76.800 Ft+áfa

InterNEXT Stúdió 1066 Budapest Zichy J. u. 3.

Tel: (1) 473-1060 • Fax: (1) 473-0703 • Email: reg@inext.hu • Web: www.inext.hu**HVC****Hardvercomp Kft.**

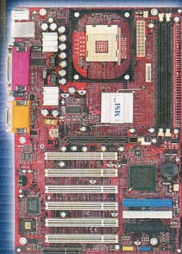
Számítástechnikai Nagykereskedés

1117 Bp., Rudasfoki út 64., tel.: 461-9590, fax: 461-9592.

E-mail: info@hardvercomp.hu, honlap: www.hardvercomp.hu

A VEHETŐ LEGJOBB...

- Alaplapok
- Processzorok
- Winchesterek
- CD-Rom-ok
- Videókártyák
- Hangkártyák
- Monitorok
- Nyomtatók
- Notebook
- Festékpátron
- Egyéb kiegészítők

Típus: **MSI 845E Max (P4, 845E 530MHz)**

SCANDallum!

35 másodperc egy A4-es színes kép?

Igen!Nem véletlen,
hogy a macskám
is ezt szereti...**UMAX**Szkennerék az **ORIGAMI SYSTEM**-s-től
1107 Ceglédi út 1-3., tel.: 431-34-50**POINTER Kft.**Korszerű megoldások,
széles termékkínálat

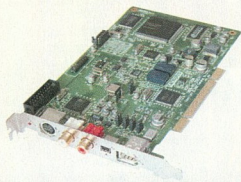
AZ ÖN ÚJ PROJEKTORAI A MITSUBISHITŐL

AKCIÓ!
sRGB **DCDi** **ColorView** **PiP**
 by FAROUJ/A NATURAL COLOR MATRIX
Az eszközök
bérelhetőek

A MITSUBISHI ELECTRIC HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETE

**MITSUBISHI
ELECTRIC****(POINTER Kft.)**Pointer Kft. 1026 Budapest, Bimbó út 160-162. Telefon: 274-2648, 394-2972, 392-0136 Fax: 392-0337
e-mail: info@pointerkft.hu, www.pointerkft.hu

Canopus ADVC1394

Hardveres támogatású kártyák (analóg)

A Canopus kártyájának egyedisége: csupán ez a kártya dicsekedhet 4 pines DV csatlakozóval és ellenőrző LED-del. A kártya analóg és digitális hordozók fogadására egyaránt alkalmas. Composite bemenet ugyan nem került rá, de a problé-

mát a csomag részét képező S-Video-Composite átalakító is megoldja. A fejlett tömörítési algoritmusnak köszönhetően a kártyával digitalizált felvételek kiváló minőségűek. A „Locked audio support” segítségével (ezt egyedül a Canopus kártyája támogatja) még hosszabb felvételek esetén sem csúszik el a kép és a hang. A telepítés után egy apró alkalmazás segít a legfontosabb paraméterek beállításában (pl. hangminta-vételezési frekvencia, videoszabvány). A digitalizálást és a szerkesztést két programmal is elvégezhetjük: az *Intervideo WinProducer* a felvételkészítéstől a CD-re (DVD-re) égetésig valamennyi munkára alkalmas.

Hauppauge WinTV PVR / WinTV PVR USB

tévé tuner (szoftveres/hardveres digitalizáló)

A Hauppauge tévétunere hardveres MPEG-2 digitalizálásra is alkalmas, ezért ideális megoldás lehet, ha tévéműsorokat szeretnénk kiváló minőségben eltárolni. A PCI-os változatot csak S-Video, az USB-sen emellett composite bemenet is talál-

ható, így videót vagy videokamerát is csatlakoztathatunk mindkét termékhez. A tunerek ára kicsit borsos, cserébe viszont a tömörítés hardveres, és elég bármilyen PII-es konfiguráció a működéshez. A felvétel beállítási lehetőségei nem olyan szélesek, mint a „hagyományos” digitalizálóknál, hiszen mindössze négy előre definiált sablonból választhatunk (a felbontást és a bitrátát nem választhatjuk meg). A keretprogram segítségével *Video CD kompatibilis fájlokat* is készíthetünk, illetve CD-re is írhatjuk azokat. Összességében ezt a két terméket akkor ajánljuk, ha elsősorban televíziót nézünk, és csak másodsorban szeretnénk digitalizálni.

Kworld MPEG TV Station PCI / USB

tévé tuner (szoftveres/hardveres digitalizáló)

A Kworld által forgalmazott két készülékkel (szintén PCI-os, valamint USB-s változatok) a tévéező programon kívül az *InterVideo WinDVR* nevű szoftveres digitalizáló szoftverjét is megkapjuk. Az előre meghatározott MPEG-1-es, valamint

négyféle MPEG-2-es profil mellett lehetőség van több egyéni beállítás elmentésére is. Váloztathatók a felbontás, a bitráta, az audióstream jellemzői, illetve az is, hogy a program mekkora fájlméretet használjon maximálisan (természetesen a limit elérése után a felvétel új fájlban folytatódik). Mindkét változatot van S-Video és composite bemenet is, de hang felvétele csak a hangkártyán keresztül történhet. Mint már említettük, a felvétel a WinDVR segítségével történik, mindenféle hardveres támogatás nélkül. Ennek megfelelően a minimális hardverkövetelmény viszonylag nagy: a teljes funkcionálitáshoz legalább PIII 800 MHz-es processzor kell.

2002
11

Információk

Típus: Canopus ADVC1394
Forgalmazó: VM Pro
Ár: 79 000 Ft
Internet cím: www.canopus.com,
www.vmpo.hu

Hardver	30	30
Szoftver	35	40
Szolgáltatások	26	30

pont

91

Értékelés:
csúcscategória

PLUSZ

- minőségi szolgáltatások, könnyű kezelhetőség

MÍNUSZ

- elég borsos az ára

2002
11

Információk

Típus: Hauppauge WinTV PVR / WinTV PVR USB
Forgalmazó: Ramiris
Ár: 58 200 / 58 200 Ft
Internet cím: www.hauppauge.com,
www.ramiris.hu

Hardver	22	30
Szoftver	20	40
Szolgáltatások	25	30

pont

67

Értékelés:
középkategória

PLUSZ

- hardveres tömörítés, szerény gépigény

MÍNUSZ

- a PCI-os változatnak csak S-Video bemenet van

2002
11

Információk

Típus: Kworld MPEG TV Station PCI / USB
Forgalmazó: Hardvercomp Kft.
Ár: 10 250 / 14 100 Ft
Internet cím: www.hardvercomp.hu

Hardver	18	30
Szoftver	20	40
Szolgáltatások	23	30

pont

61

Értékelés:
középkategória

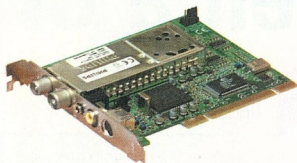
PLUSZ

- igen kedvező az ára

MÍNUSZ

- nem árt hozzá az átlagosnál erősebb gép

Pinnacle Studio PCTV/PCTV Pro

tévé tuner (szoftveres/hardveres digitálizáló)

A Pinnacle cég mindig is híres volt saját fejlesztésű szoftvereiről. A Studio PCTV elnevezésű tévé tuner keretprogramja nemrég megújult, s a kor követelményeinek megfelelően igazán jó alapja

lehet egy otthoni minisztúdióknak. A felvételek digitalizálásakor ötféle profil (VCD, SVCD, DVD LP, DVD valamint egyéni) közül választhatunk. Közülük talán a DVD LP a legérdekesebb, ami a merevlemezigény felére csökkentésével is közel DVD minőséget képes produkálni. Az elkészült felvételeket szerkesztés nélkül közvetlenül a keretprogram segítségével is felírharjuk valamilyen adathordozóra. A szerkesztési munkálatokra alkalmas szoftver ugyancsak saját fejlesztésű. Sajnos azonban a CD-re csupán a Pinnacle Studio 8 próbaverziója kerül, amely időkorláttal rendelkezik.

2002 11 Információk

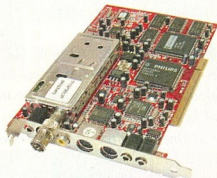
Típus: Pinnacle Studio PCTV/PCTV Pro
 Forgalmazó: Axico
 Ár: 27 000 Ft
 Internetcím: www.pinnaclesys.de, www.axico.hu

Hardver	18	30
Szoftver	25	40
Szolgáltatások	27	30

70 Értékelés: közép kategória

- PLUSZ**
 • könnyen kezelhető
- MÍNUSZ**
 • erős gép kell hozzá

WayJet DVD Maker

tévé tuner (szoftveres/hardveres digitálizáló)

A WayJet készülékének szintén van hardveres támogatása, így bármilyen PIII-as gépen lehetőség van a kódolásra, sőt, ha a kártya saját programját használjuk, akkor a kártyán lévő IC a dekódolást is segíti. Minderre akkor lehet szükség, ha az

elkészült felvételeket valamilyen analóg hordozóra szeretnénk visszairni (a kártyának RCA és S-Video bemenete, sőt S-Video kimenete is van). A minőség kívánatlanságok a szokásos lehetőségek között tallózhatunk: VCD / DVD / egyéni beállítások állnak rendelkezésre. A kártya előnye, hogy a hangsávokat is saját maga kezeli. A gyártók gondoltak a digitalizálási lehetőségekre is, ezért a CD-re a Ulead cég néhány hasznos programját is mellékeltek: a Video Studio, a Photo Explorer, a Photo Express is helyet kapott a koronon. Természetesen mindegyik program teljes verzió változatban kerül a vásárlókhoz.

Higyed Gábor

2002 11 Információk

Típus: WayJet DVD Maker
 Ár: East Computer
 Ár: 48 000 Ft
 Internetcím: www.wayjet.com.tw, www.eastcomp.hu

Hardver	22	30
Szoftver	32	40
Szolgáltatások	23	30

77 Értékelés: közép kategória

- PLUSZ**
 • video- és audiokimenete is van
- MÍNUSZ**
 • kicsit drága

E-mail-je érkezett?

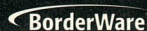
Akkor biztosan kaptok már vírusokat, SPAM-eket, lánccleveleket, trójjákat, tiltott tartalmú leveleket és akad már problémája az üzenetkezeléssel, túlméretes csatolmányokkal, elvesztett levelekkel, távoli hozzáféréssel, SMTP támadásokkal...

Ragadja magához az irányítást !

BorderWare MXtreme Mail Firewall

a legjobb és legbiztonságosabb email menedzsment megoldás.

www.borderware.com

EMJ Hungary Kft. 1145 Budapest, Szugló u. 54
 tel: 469-6030 fax: 469-6031 e-mail: sales@emj.hu

www.emj.hu

Testünkre otthoni felhasználásra szánt videoszerezőket kértünk, árhatár és egyéb korlátozás nélkül.

A beérkezett készülékeket négy kategóriába soroltuk. Az első csoport azok az eszközök alkották, amelyek egy hagyományos FireWire kártyát, valamint valamilyen digitalizáló szoftvert tartalmaztak. Esetükben a hardver teljesen azonos volt, így csupán a szoftverek által kínált lehetőségeket vizsgáltuk.

A második csoportba a csak analóg felhasználásra alkalmas készülékek kerültek. Itt már fontos volt a ki- és bemenetek száma és fajtája, valamint az, hogy az adott kártya kezelje-e a hangsvókat, vagy ezt a feladatot inkább a hangkártyára bízva, illetve azt is megvizsgáltuk, hogy milyen formátumba képes digitalizálni az integrált chip. A szoftverkínálatot természetesen itt sem hagytuk figyelmen kívül.

A kombinált kártyák esetében mindkét „működési módban” megvizsgáltuk a kártyákat. Az utolsó csoport kissé rendhagyó: olyan *tévétvénereket* is teszteltünk, amelyek „gyárilag” képesek MPEG-2 formátumban rögzíteni. Ez történhetett úgy is, hogy a kártya hardveresen támogatta ezt a funkciót, de akadt olyan megoldás is, amikor a csomagban része volt egy olyan program, amely – persze kellően erős esetén – szoftveres úton tette lehetővé ugyanezt.

Testzkonfiguráció

A teszthez használt konfiguráció Gigabyte 8IRXP alaplapra épült, 2,4 GHz-es Pentium 4 processzorral, 256 Mb-át memóriával és IBM IC35L060AVER-07 jelzésű merevlemezrel felszerelve. A gépben FireWire kártya és USB 2.0 vezérlő is volt. Operációs rendszernek – stabilitása miatt – a Windows 2000-et választottuk (telepített SP2-vel).

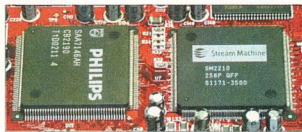
A pontozás során három fő szempontot vettünk figyelembe.

A hardver erőssége (30% – 30 pont)

Elsocként a hardver erősségét értékeltük. Nehéz dolgonk volt, hiszen minden kate-

Így tesztelt a CP

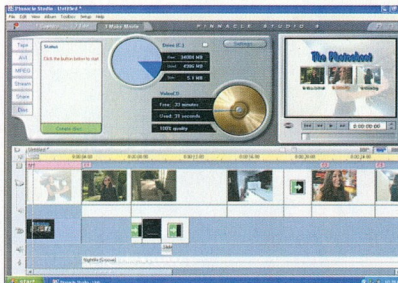
gória esetén eltérő szempontokat kellett figyelembe vennünk. Egyértelmű, hogy a négy kategória között nem lehet összehasonlítani a hardvert. Nem tartottuk járható útnak azt a megoldást sem, hogy a kategóriák esetében eltérő súlyozást alkalmazunk a hardver és a szoftver arányában, ezért úgy döntöttünk, hogy a FireWire kártyák a lehetséges 30 pontból egységesen 25-öt kapnak (kivéve a *Studio DV Plus*, mert annak analóg kimenete is van). Döntésünket azzal támasztjuk alá, hogy a hardver fontossága a kép minőségének megtartásában van, ami DV-formátum esetében maximálisan garantált.

A hardveres tömörítésben főszerepet játszó chippek: balra az analóg-digitális konverter, jobbra az MPEG-2 tömörítést végző lapka

Szoftver (40% – 40 pont)

A csomagok legfontosabb része a szoftver. Értékelnünk kellett a szerkesztőprogram által felkínált lehetőségeket, illetve azokat a pluszprogramokat, amelyek további hasznos funkciókat nyújtanak (pl. 3D-s hatások vagy VCD, SVCD, DVD megírása). Az előbbinél sok mindenre kiterjedt a figyelmünk: vizsgáltuk a program

Az elkészült stream a Studio 8-as szoftverrel, a kimeneti állomány típusának megválasztása előtt

Így értékelt a CP

A videodigitalizálókat három szempont alapján értékeltük:

Hardver erőssége:	30 pont
Szoftver:	40 pont
Szolgáltatások:	30 pont
Összesen	100 pont

Pontozás és értékelés:

Csúcskategória:	90 pont felett
Felsőkategória:	80–89 pont
Középkategória:	65–79 pont
Alsókategória:	65 pont alatt

kezelhetőségét, a szolgáltatások sokféleségét (és persze ezek kölcsönös viszonyát), valamint azt, hogy *milyen bemeneti fájlokat kezel a program, mely formátumokba tud digitalizálni, és milyen beállítási lehetőségeink vannak a már kész anyag elmentésekor.*

A videószerkesztők által felkínált átmeneti effektusok és különleges hatások is a szempontok közé kerültek, valamint az is, hogy a szoftver képes-e irányítani a kamerát (digitális kamerák esetében persze). A minőség mellett azt is meg kellett nézünk, hogy *milyen gyorsan végzi el a kiválasztott műveleteket, készíti el az előnézetet és a kész állományt az adott program.*

Szolgáltatások (30% – 30 pont)

A szolgáltatások címszó alatt a már megszokott tartalmat vizsgáltuk, azaz: a csomag kialakításának az igényességét, a használati útmutató „alkalmasságát”, a csomagban található plusz (opcionális) kiegészítőket (pl. S-Video, composited átalakító, kivezetés előlappra), a weblap tartalmát és az ehhez kapcsolódó terméktámogatást (beleértve a drájerkeket), és persze néztük a garancia időtartamát is.

Higyed Gábor

13+1 TALÁLAT?!

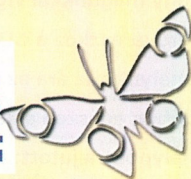
AJÁNDÉK NYOMTATÓ!?

elegendő 13 db

jetprint

www.jetprint.hu
Quality Assured Manufacturer ISO 9001

kelléket vásárolnia
a már meglévő lézer
nyomtatóiba..?!?!

TEL: (1) 222-2919
INFO@PRINTREX.HU

Új HP LaserJet 1000w

jetprint
www.jetprint.hu
Quality Assured Manufacturer ISO 9001

MEGTAKARÍTÁS

MINŐSÉG

KOMPATIBILITÁS

100% GARANCIA

FX1
CD-RW
USB

Tartson lépést a korról, írja CD lemezeit fénysebességgel a Freecom FX-1-el. Hogy legyen hová csatlakoztatnia az új 40x-es külső CD-íróját, most ajándékba adunk hozzá, egy USB-2-es bővítőkártyát.

Freecom külső CD-író ajándék USB-2 kártyával

USB 1/ USB 2 csatlakozású gyors CD-RW író.

Kevesebb mint 3 perc alatt ír meg egy teljes CD-t.

Pillanatok alatt telepíthető. Két év garancia!

multimedia.hu

A termék javasolt végfelhasználói ára 47 920 Ft + ÁFA. Bővebb információ a www.multimedia.hu oldalon. Az OnLine leadott rendelések átvehetők az ország több, mint 150 pontján.

Freecom

Régen státusszimbólum, ma pedig lassan már fizetnek, hogy magunkkal vigyük. Ez a hardvereszköz a CD-író, amelynek az ára az elmúlt időben egészen elképesztő mélypontra jutott: a leggyorsabb modellek sem kerülnek többre 20-25 ezer forintnál – ez igazán kellemes! A gyártók közötti kíméletlen árverseny talán legfontosabb oka, hogy az írható DVD terjedésével mindenki igyekszik még az utolsó filléreket is kinyerni e technológiából.

vasáskor egyesek és nullák alakjában jelentkeznek.

Az **újírható CD-RW** lemezek egy harmadik módszert használnak. Itt az adathordozó réteg a lézer hőjének hatására a fényt visszaverő kristályos formából a kevésbé reflektív amorf formába változik.

Mind a három változat megegyezik tehát abban, hogy az adatok olvasása során valamilyen módon megváltozik a visszavert fény erőssége.

Az írható CD-k egy előregyártott spirális barázdával is rendelkeznek az írófej pozicionálásához, ami 22188-szor ér körbe a lemezen, azaz körülbelül **600 fordulatot tesz milliméterenként**. Ez annyit jelent, hogyha ezt a barázdát kiegyenesítenénk, akkor több mint **öt és fél kilométer** hosszú lenne. Az adathordozók sávok olyan vékonyak, hogy ötven darab együttes vastagsága éri csak el az emberi hajszálát.

Fontos, hogy az adathordozó réteg közelebb van a CD „felső” oldalához, tehát erről az oldalról könnyebb megsérteni, ezért nem ajánlott golyóstollal végezni a feliratozást.

Negyvenen túl

Ami a jelenlegi csúcspot illeti, a negyvenszeres írás és a tizenkétszeres újírás/olvasás képességével felruházott modellek képviselik a felső kategóriát, míg az abszolút luxust a negyvennyolcszoros írás és a huszónégyszeres újírás jelenti. (Tesztelésünk során előfordult, hogy egy gyártó két, egymástól tulajdonképpen csak a sebességükben eltérő modellt is beküldött. Bár a szöveges értékelésben és a táblázatban mindkettővel foglalkozunk, az információs box-ban csak a nagyobb teljesítményű modellt értékeljük.)

Nézzük meg ezután, *hogyan is működik az írható CD!* Az eredeti, úgynevezett nyomott CD-k, amint a nevük is mutatja, *prezéllel* készülnek. Egy átlátszó műanyagból (polikarbonát) készített mesterlemezre nyomják rá azt a vékony, alumínium-bevonatú műanyag fóliát, amely azután képes visszavereni az olvasó lézert fényét. Az alaplemez kis gödrök formájában tárolja az adatokat – így kiolvasáskor az alumínium-rétegről hol visszaverődik a fény, hol a gödröbe jutva szétszóródik. Ezzel szemben az írható CD esetében egy sima műanyag lemezre egy színes, szerves alapanyagú réteg – később majd ez hordozza az információt –, majd az ezt védő vékony aranyréteg, vé-

gül pedig egy lakkréteg kerül. Mielőtt azonban mindenki elrohanna, hogy az írható CD-ről lekaparja az aranyat, eláruljuk, hogy ez a réteg nagyon vékony, mindössze 50-100 nanométer (egy nanométer a milliméter egymilliomod része).

Az adathordozó réteg működése azon alapszik, hogy az író lézert – ami nagyobb teljesítményű, mint az olvasó – egyszerűen „megégeti” ezt a réteget, így keletkezik a kis foltocskák, amelyek azután kiol-

Gyártó	ASUS	Bong	LG	LG
Modell	CRW-4012A	CRW 4012P	GCE-8400B	GCE-8480B
Sebesség (írás/újírás/olvasás)	40x/12x/48x	40x/12x/48x	40x/12x/40x	48x/16x/48x
Működési elv (írás/újírás/olvasás)	Z-CLV/CLV/CAV	Z-CLV/CLV/CAV	P-CAV/CLV/CAV	CAV/CLV/CAV
Buffer mérete	2 Mbájt	2 Mbájt	8 Mbájt	2 Mbájt
Kiürülés elleni védelem	FlextraLink	Seamless Link III	SuperLink	SuperLink
Szoftver	Ahead Nero	Ahead Nero, InCD, DOS meghajtó	Ahead Nero, InCD	Ahead Nero, InCD
Tartozékok	IDE kábel, analóg audió kábel, rögzítő csavarok, üres lemezek, vésznýtő tisque	IDE kábel, analóg audió kábel, rögzítő csavarok, üres lemezek	IDE kábel, analóg audió kábel, rögzítő csavarok	IDE kábel, analóg audió kábel, rögzítő csavarok
Forgalmazó	CASE Hungary Kft.	Reminis Rubin Rt.	LG Magyarország Kft.	LG Magyarország Kft.
Ajánlott végfelhasználói ár (FT)	28 625	19 750	19 430	27 765

Nem árt tudni

A fentiekből is kiderülhet, hogy nem teljesen mindegy, hogy milyen sebességgel frunk, hiszen a nagyobb fokozatok esetén nem biztos, hogy a létező elegendő időt töl az adathordozó rétegen ahhoz, hogy megfelelő „égést” hozzon létre. Ez pedig gond lehet, mert az olvasás nem sikerül, hiszen „homályos” marad a lemez, de azért annyira sikerül ráégetni a foltokat, hogy ne használhassuk megint. Éppen ezért minden CD-re ráírják a javasolt maximális sebességet, amelyet nem igazán kell komolyan venni! Ennek pedig az az oka, hogy gyakran előfordul, hogy a lemezek gyártásakor a leggyorsabb CD-író mondjuk harminckétszeres volt, akkor bizony csak ezt írták fel a borítóra, hiába lenne az alkalmas elvileg akár negyvennyolcszoros írásra is. Érdemes tehát próbálkozni, mondjuk egyszer, ne hogy nagy legyen a selejtarány.

A CD-íráskor gyakran felmerülő CLV, CAV rövidítések jelentése a következők: hogy minél magasabb írási sebességet érjünk el, miközben a lemez fordulatszámát sem növelhetjük a végtelenségig, az összes író dinamikusan változtatja a lemez forgási sebességét. A belső sávok esetében magasabb fordulatszámot használnak, hiszen csak így lehet megfelelő kerületi sebességet elérni, míg a lemez külső területei felé haladva folyamatosan fékezi a pörgő korongot. Pontosan ezt jelenti a CLV, azaz a *Constans Linear Velocity* (állandó kerületi sebesség). Ennek az ellenkezője a CAV, amely *Constans Angular Velocity*-t (állandó szögse-

beiséget) jelent. Ilyenkor semmiféle fordulatszám-változás nem történik, így természetesen folyamatosan nő a kerületi sebesség (és ezzel az adatáramlási sebessége). A két előző módszer kombinációja a *P-CAV*, azaz a *Partial-CAV* eljárás. Ekkor a meghajtó még a lemez „vége” előtt eléri a maximális fordulatszámát (addig CAV elven működik), utána pedig lassít (átvált CLV üzemmódra). Kicsit rosszabb eljárás a *zónákra osztott Z-CLV módszer*. Ebben az esetben a különféle, előre meghatározott helyeken egyszerűen fordulatszám-váltás történik, ám az így kialakult zónákban CLV elven működik a meghajtó.

ASUS CRW-4012A

Azért kellemes érzés az ASUS termékeiről írni, mert mindig lehet azzal a kifejezéssel kezdeni a cikket, hogy „az alaplapjairól ismert tajvani gyártó”. Ez azonban már csak részben igaz, hiszen a keleti óriás cég a videokártyák és a notebook piacán is nevet szerzett magának. Ezzel együtt, bár szintén nem ma kezdett hozzá az optikai tárológységek gyártásához, ezen a területen

még nem cseng olyan jól a neve. Természetesen ezen változtatni szeretnének, talán ezért is látták el negyvenszeres írójukat mindenféle mágius rövidítéssel, mint például *FlextraLink*, *FlextraSpeed* és *DDSS II*. Mindezek azonban semmit sem érnek, ha a meghajtó nem az elvárt minőséget hozza. Lássuk csak...

A márka rajongói számára mindenképpen jó hír, hogy a CD-író előlapján szép méretben ott díszel az ASUS felirat. A dizájnnal sincs semmi gond, és külön pozitívum, hogy nemcsak *eject*, hanem *lejátszógombot* is találunk a kezelőszerkezet között. A működésről két LED tájékoztat.

2002 Információk

Modell: ASUS CRW-4012A

Forgalmazó: CASE Hungary Kft.

Ár: 28 625 Ft

Internet: www.asus.com

Írási sebesség	3	10
Olvasási sebesség	3	5
Tartozékok	4	5
Ár/teljesítmény	3	5

13 Értékelés: középkategória

PLUSZ:

- megfelelő kezelőszervek
- gyors ripplel

MINUSZ:

- a CD-RW lemezeket lassan olvassa

MSI	MSI	Philips	Philips	Plextor	Samsung	Sony	TDK	Tosac
MS-8340S	MS-8348S	PCRW4012	PCRW4816	PlexWriter 48/24/48A	SW240B	CRX195E	CyClone 48/24/48	CD-W540E
40x/12x/48x	48x/16x/48x	40x/12x/40x	48x/16x/48x	48x/24x/48X(40x)	40x/12x/40x	40x/12x/40x	48x/24x/48x	40x/12x/40x
Z-CLV/CLV/CAV	P-CAV/CLV/CAV	Z-CLV/CLV/CAV	P-CAV/CLV/CAV	CAV/P-CAV/CAV	Z-CLV/CLV/CAV	P-CAV/CLV/CAV	CAV/P-CAV/CAV	Z-CLV/CLV/CAV
2 Mbájt	2 Mbájt	4 Mbájt	4 Mbájt	4 Mbájt	8 Mbájt	1984 Kbájt	2 Mbájt	8 Mbájt
Seamless Link	ExaLink	Seamless Link	Seamless Link	BURN-Proof	JustLink	Saját	SMART-Burn	BURN-Proof
Ahead Nero, InCD, DOS meghajtó	Ahead Nero, InCD, DOS meghajtó	Ahead Nero, InCD	Ahead Nero, InCD	Ahead Nero, InCD, PlexTools	Roxio Easy CD Creator, Direct CD	OEM	Nero Express, Nero VisionExpress, InCD, TDK Digital MixMaster	OEM
IDE kábel, analóg audió kábel, rögzítő csavarok, üres lemezek	IDE kábel, analóg audió kábel, rögzítő csavarok, üres lemezek	analóg audió kábel, rögzítő csavarok	analóg audió kábel, rögzítő csavarok	IDE kábel, analóg audió kábel, rögzítő csavarok, 5 db CD-R és 1 db CD-RW lemez, vésznitító tűske	IDE kábel, analóg audió kábel, rögzítő csavarok	OEM	IDE kábel, analóg audió kábel, rögzítő csavarok, üres lemezek, vésznitító tűske, alkoholos filc	OEM
Ramiris Rubin Rt.	Ramiris Rubin Rt.	Multimedia.hu	Multimedia.hu	Ramiris Rubin Rt.	Samsung Electronics Magyarország, EMJ Hungary Kft.	CASE Hungary Kft.	Conflex Kft.	CASE Hungary Kft.
17 750	23 250	22 900	29 900	45 250	17 825	17 000	28 625	21 000

Benq CRW-4012P

A Benq, ami csak úgy mellékesen a „Bring Enjoyment and Quality to life” (körülbelül: élményt és minőséget hozunk) kifejezés rövidítése, az Acer cég márkaneve. Ezen elnevezés alatt egy sor optikai tárolót találunk, például a tesztünkben szereplő CRW-4012P-t. A teljesen átlagos kinézetű meghajtó előlapján a szokásos fülhall-

gató-kimenet és hangerő-szabályozó mellett nemcsak *eject*, hanem egy *play/skip* gombot is találunk. A működésről egyetlen LED tájékoztat, vörösként világítva írás, és zölden olvasás közben. A 2 Mb-át memóriával a *Seamless Link III* örökdió a lemezek felett, így puffertürelés esetén sem gyártunk selejtet. Ami a sebességet illeti: erre igazán nem lehet panasz, a középső mezőnyben helyezkedik el, ami annyit jelent, hogy nagyjából három perc alatt írhatunk tele egy 80 perces lemezt. Az olvasási sebesség is megfelelő, kivéve az újrairtható médium esetét, amikor is a mezőny legrosszabb eredményét produkálta. De legalább az elérés idő jó!

2002
11

Információk

Modell: Benq CRW-4012P
 Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
 Ár: 19 750 Ft
 Internet: www.benq.com

Írési sebesség	4	10
Olvasási sebesség	2	5
Tartozékok	3	5
Ár/teljesítmény	3	5

pont

12

Értékelés:
középkategória

PLUSZ:

• gyors olvasás

MINUSZ:

• lassú rippelés

LG GCE-8400B és GCE-8480B

Amint az a nevekből is kiderül, egy negyvenszeres és egy negyvennyolcszeres írók is kaptunk az LG-től. Különösen érdekes volt az utóbbi, mert egyrészt frissen került a piacra, másfelől pedig a már próbált és kedvelt GCE-8400B utódja. A két meghajtó amúgy külsőre szinte semmiben sem különbözik egymástól, két LED és csak

egyetlen gomb foglalja el az előlapot – kár, hogy már nincs lejátszógomb, mint például a régebbi 8x-os írókon. A két LED közül az írásra a narancssárga, az olvasásra pedig a zöld figyelmeztet.

Amiért a 40x-es író népszerű volt, az elsősorban az *írési sebesség*: ez a leggyorsabb negyvenszeres író, köszönhetően a P-CAV írési eljárásnak. A teljesítménye szép egyenletes szintet mutat, mindegy, hogy írunk, olvasunk, rippelünk: körülbelül ugyanolyan gyors minden területen. Amúgy a nagyobb modellel sem lehet panasz: igazán gyors. A GC-8480B puffertürelése ellen az LG saját *SuperLinkje* véd.

2002
11

Információk

Modell: LG GCE-8480B
 Forgalmazó: LG Electronics Magyar Kft.
 Ár: 27 765 Ft
 Internet: www.lge.com

Írési sebesség	9	10
Olvasási sebesség	4	5
Tartozékok	4	5
Ár/teljesítmény	5	5

pont

22

Értékelés:
csúcscategória

PLUSZ:

• nagyon gyors írás

MINUSZ:

• közepes olvasási teljesítmény

MSI MS-8340S és MS-8348S

A *DragonWriter* sorozatba tartozó két író, a feliratozást leszámítva, a megszólalásig hasonlít egymásra. Egy LED (zöld-piros) és két gomb található mindkettő elején, és a dobozban is ugyanazokat a tartozékokat csomagolták: *Nero*, *IDE* és hangkábel, csavarok, üres lemezek és floppy a DOS-os telepítéshez. A két meghajtó a

puffertürelés elleni védelemhez két különféle eljárást használ: a gyorsabb az *ExacLink*, a lassabb pedig a *Seamless Link* névre hallgató technológiát kamatoztatja.

Amennyire hasonlítanak külalakban, annyira különböznek a teljesítményük terén: a 40x-es változat tesztünk legrosszabb eredményét produkálta, míg a 48x-os „nagyteszt”, kategóriájának egyik legjobbja. Sajnos mindkét írónak gondja van az újrairtható lemezek olvasásával, ezen médiumok esetén bizony jelentősen lelassulnak. Pozitívumként könyveltük el a gyorsabb *DragonWriter* rippelési teljesítményét, amely az előkelő *leggyorsabb pozíciót* jelenti a számára.

2002
11

Információk

Modell: MSI DragonWriter MS-8348S
 Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
 Ár: 23 250 Ft
 Internet: www.msi.com.tw

Írési sebesség: (5)	9	10
Olvasási sebesség	4	5
Tartozékok	4	5
Ár/teljesítmény	3	5

pont

20

Értékelés:
csúcscategória

PLUSZ:

• gyors
• kedvező ár

MINUSZ:

• nincs

siker²

A mobilitás a munka szabadságát kínálja.

A biztonság nyugalmat ígér...

....az erő maga a teljesítmény.

Melyikkel kezdjem? Talán így, ebben a sorrendben, mert mindez együtt egyenes út a sikerhez.

Európa vezető számítógépgyártójának széles termékpalettájáról válassza a célnak legmegfelelőbb típust!

Fujitsu Siemens Computers, 1143 Budapest, Gizella u. 51-57.

Tel.: 36-1-471-2111, Fax: 36-1-471-2110

www.fujitsu-siemens.hu

biztonság²

Megbízható, magas fokú biztonsági elemekkel ellátott és gazdaságos asztali PC-k

Scenic

Intel® Pentium®4 processzor

mobilitás²

Korlátozások nélküli, biztonságos és hatékony munka a Fujitsu Siemens Computers hordozható számítógépeivel

Lifebook

Mobile Intel® Pentium®4 processzor-M

erő²

Jól menedzselhető, skálázható és hibamentesen működő szerverpark

Primergy

Intel® Xeon™ processzor

A Pentium®, Celeron® és az Intel Inside® logo az Intel Corporation vagy leányvállalati bejegyzett védjegye az Egyesült Államokban és más országokban. A Lifebook, a Scenic és a Primergy a Fujitsu Siemens Computers bejegyzett védjegyei.

FUJITSU COMPUTERS
SIEMENS

Philips PCRW4012 és PCRW4816

Mindkét modell szép, aranyszínű tálcával előlapot kapott, így kicsit kilógnak a szürke írók mezőnyéből. A formatervezett eject gomb mellett sajnos már nem maradt hely a lejátszást vezérlő gombnak, és a hangerő-szabályozó is kicsit „túl súlyosított”, szóval elég nehéz forgatni. A működéséről két LED tájékoztat, szépen felira-

tozva funkciók szerint – erre szükség is van, mert mindkettő zöld színű.

Ami a teljesítményt illeti, sajnos azonnal meg kell említeni, hogy mindkét meghajtót kifejezetten rossz elérési idő jellemzi, így aztán a keresgélés meglehetősen sokáig tarthat. Szintén ide kívánczok, hogy a negyvenszeres váltózat csak nagyon nehezen tudta hibátlanul beolvasni az audiolemezt, ezért is sikerült ebben a versenyzámban a leghátul végeznie. Ettől eltekintve egy jó közepes íróval állunk szemben. Sokkal jobban szerepelt a gyorsabb, 48x-os írási sebességű PCRW4816, amely szinte minden területen dobogós helyezést ért el.

Plextor PlexWriter 48/24/48A

A Plextor egyik újdonsága a 24x-es új írási sebesség, amely a piac legjobbjának számít – igaz, az ehhez szükséges lemezek még nem igazán kaphatók. Ami a formatervezést illeti; kifejezetten konzervatív terméktervezők dolgozhatnak a Plectornál, ráadásul a Play/Skip gombról is megfeledkeztek...

A meghajtó működéséről mindössze egyetlen LED tudósít minket.

Figyelmet érdemel a 48x-os CAV írási technológia (ld. „Nem árt tudni” keretes írásunkat), a szuper gyors (68 ms) elérési idő, valamint a Mount Rainer szabvány támogatása (ezzel lehetővé válik a CD-RW lemezek „flopiként” való használata, mindenféle packet-writing meghajtó nélkül).

Azok számára, akik különösen érzékenyek az audiolemezek minőségére, egy egész speciális funkciót kínál az író, VariRec néven. Ezt használva, négyszeres írási sebesség esetén, a felhasználó kis mértékben maga is beavatkozhat az író-lemez teljesítményébe.

Samsung SW240B

A Samsungot mint céget, valószínűleg nem kell bemutatni, és az sem meglepő, hogy CD-írókat is gyárt. A termékpaletta csúcsmodelleje az SW240BRNS névre hallgató, 40/12/40-es képességekkel felruházott meghajtó. A kissé lekerekített előlap szépen illeszkedik a manapság divatosabb, gömbölydedebb formavilágú házak-

ba. Az előlapon egy apró LED (piros/zöld) és egy hatalmas, áttetsző műanyag gomb található. A meghajtó a 8 Mbájtos puffermemóriával és a JustLink technológia használatával igyekszik elejét venni a selejtes lemezek gyártásának. Az írási sebesség optimális beállítását a JustSpeed nevű eljárás végzi. Sajnos hiányzik az UDMA 33 támogatás, ugyanis a meghajtó vagy Multiword DMA 2, vagy PIO 4-es üzemmódban hajlandó működni. A mellékelt program ezúttal a Roxio Easy CD Creator, a hozzá tartozó DirectCD 5.11-gyel. A szoftverek mellett a szokásos kábeleket találjuk, csavarokkal és két üres lemezzel (CD-R és CD-RW).

2002 11 Információk

Modell: Philips PCRW4816
 Forgalmazó: Multimedia.hu
 Ár: 29 900 Ft
 Internet: www.multimedia.hu

Írási sebesség: (4)	9	10
Olvasási sebesség	4	5
Tartozékok	1	5
Ár/teljesítmény	3	5

17 Értékelés:
felső kategória

- PLUSZ:**
- szép dizájn
 - gyors
- MINUSZ:**
- IDE kábel hiányzik

2002 11 Információk

Modell: Plextor PlexWriter 48/24/48A
 Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
 Ár: 45 250 Ft
 Internet: www.plextor.be

Írási sebesség: (2)	7	10
Olvasási sebesség	4	5
Tartozékok	5	5
Ár/teljesítmény	1	5

17 Értékelés:
felső kategória

- PLUSZ:**
- komplett csomag
 - minden elképzelhető kiegészítővel
- MINUSZ:**
- drága
 - kicsit lassú

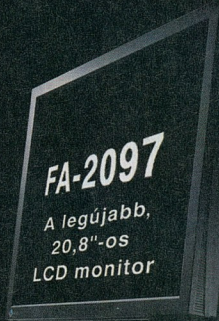
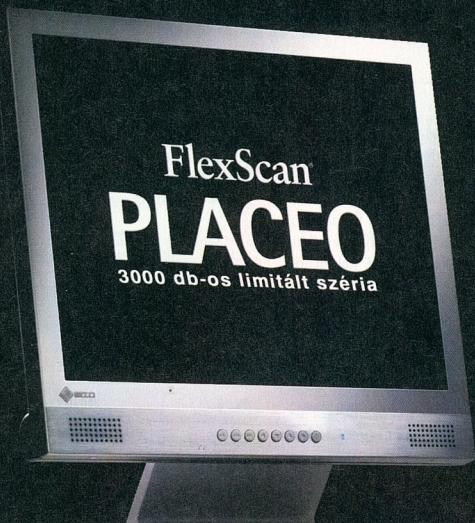
2002 11 Információk

Modell: Samsung SW240B
 Forgalmazó: Samsung Electronics Magyarország Rt., EMJ Hungary Kft.
 Ár: 17 825 Ft
 Internet: www.samsung.hu

Írási sebesség	8	10
Olvasási sebesség	4	5
Tartozékok	4	5
Ár/teljesítmény	4	5

20 Értékelés:
csúcscategória

- PLUSZ:**
- a szolgáltatásaihoz képest olcsó
- MINUSZ:**
- kissé lassú

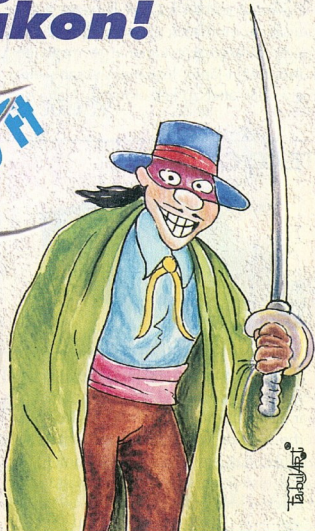
Az EIZO termékek kizárólagos hazai forgalmazója a
Narba Hungaria Kft.
 1034 Budapest, Áldomás utca 4.
 Tel.: 06-1 4300-600 • Fax: 4376-893 • EIZO Hotline: 06-40 EIZO-00
 E-mail: info@narba.hu • www.narba.hu

Itt járt ZORRO és vágott az árakon!

207 700 Ft

- Harmadik generációs technológia
- Két processzoros szupergyors adatfeldolgozás
- 6 oldal/perc színes, 24 oldal/perc mono nyomtatási sebesség
- 192 MB memória!
- Fast Ethernet hálózati illesztés
- 2400 x 600 dpi felbontás

Zorro is szakított a hagyományokkal! Félredobva fekete ruháját színesben jár! Dobja félre Ön is mono lézernyomtatóját és használjon Tally T 8006-os színes lézernyomtatót!
Most mindössze 299 000.-* forintért Ön is Zorro nyomdokába léphet!
 Új fogalom születik: a Tally vágás!

*Nettó, ÁFA nélküli végfelhasználói ár!

Tally
 Computer Printers

Kvint-R Kft.
 1089 Budapest, Delej utca 41.
 Tel.: 477-4050; fax: 477-4060
 posta@kvint-r.hu www.tally.hu

Tally

Sony CRX195E

A Philips-hez hasonlóan a Sony is a CD-szabvány kidolgozója, így igazán ismerni illik a CD-írás csínját-bínját. A cég 40x-es írója a CRX195E névre hallgat, és egyike azon kevés meghajtóknak, amelyek P-CAV eljárással írnak.

A Sony CD-ROM-októl megszokott formaterv kellemes, de semmi extrát nem je-

lent. Sajnos a lejátszó gomb hiányzik az előlapról, és az egyetlen zöld LED sem tudósít igazán arról, mit is művel tulajdonképpen a gép. Mivel a tesztre érkező modell OEM volt, így a doboz tartalmáról csak az internet segítségével tájékozódhatunk. Ezek szerint kapunk IDE kábelt (de audiót nem), csavarokat és a B's Recorder Gold nevű írószoftvert.

Ami a tesztekre illel: *középmezőny*. A Sony a valódi szürke eminenciás, amely megbízhatóan nyújtja az ígért teljesítményt, de semmilyen módon nem emelkedik ki a többiek közül. Az olvasási sebességhez csupán annyit: itt is van „turbo” mód.

TDK CyClone 48/24/48

Ha az ember azt hallja, hogy a TDK is gyárt írókat, akkor arra számít, hogy csúcsmínőségű készülékkel lesz dolga, hisz ki ismerhetné jobban a CD-R lemezek tulajdonságait, mint azok gyártója? És valóban csúcsmínőségű írókat kapunk! A meghajtó külső dizájn-jának leghangsúlyosabb eleme a tálca áttetsző kék előlapja. Alatta ta-

lálunk egy LED-et, amely három színben is képes világítani: zöld olvasáskor, narancsszínű az írási műveletek közben, illetve sárga, ha a puffervegélyvédelem aktív, illetve ha sebességet állít.

A Lite-On által fejlesztett SMART-Burn nemcsak a puffervegélyvédelem ellen véd, hanem egy komplett rendszer, amely a mindenkor tökéletes írásról gondoskodik. Ennek érdekében a firmware-ben egy komplett adatbázist is találunk, amelyben mindenféle alanyaghoz megvan az optimális beállítás. Ha olyan lemezre próbálunk írni, amelyet még nem ismer, akkor néhány gyors mérésel meghatározza ezen adatokat.

TEAC CDW-540E

A Plextorhoz hasonlóan a TEAC is már régen a minőségi CD-írás szinonimája – bár az utóbbi időben mintha kissé a háttérbe szorult volna. Most mindenesetre előrukkoltak egy 40x-es íróval, amely az egyik első ilyen sebességű meghajtó volt a piacon. Mivel OEM verziót, így a doboz tartalmáról „érdemben nem nyilatkozha-

tunk”. A meghajtó egyszerű kinézetű, két LED-del és egyetlen gombbal ellátva. A Sanyo által kifejlesztett Burn-Proof technológia mellett a cég saját Running OPC nevű, sebességkalibráló technológiája is felel az írási minőségért. Ez nemcsak az írás elején képes kiválasztani a megfelelő sebességet, hanem folyamatosan, menet közben is változtathatja. Emellett a TEAC kidolgozta a Fine Focus Control nevű eljárást, amellyel minden írási sebességnél optimálisan képes fókuszálni a lézert.

Annak érdekében, hogy azért ne kelljen állandóan a Burn-Proof-ra hagyatkoznunk, 8 Mbájtnyi puffermemóriát is kapunk.

Rosta Gábor

2002 11 Információk

Modell: Sony CRX195E
 Forgalmazó: CASE Hungary Kft.
 Ár: 17 000 Ft
 Internet: www.sony.com

Írási sebesség	4	10
Olvasási sebesség	3	5
Tartozékok	0	5
Ár/teljesítmény	3	5

10 Értékelés: közepkategória

PLUSZ:
 • halk
 • viszonylag gyors

MINUSZ:
 • OEM

2002 11 Információk

Modell: TDK CyClone 48/24/48
 Forgalmazó: Conflex Kft.
 Ár: 28 625 Ft
 Internet: www.tdk.com

Írási sebesség	10	10
Olvasási sebesség	4	5
Tartozékok	5	5
Ár/teljesítmény	3	5

22 Értékelés: csúcscategória

PLUSZ:
 • nagyon gyors
 • remek kiegészítők

MINUSZ:
 • drága

2002 11 Információk

Modell: TEAC CDW-540E
 Forgalmazó: CASE Hungary Kft.
 Ár: 21 000 Ft
 Internet: www.teac.com

Írási sebesség	4	10
Olvasási sebesség	5	5
Tartozékok	0	5
Ár/teljesítmény	2	5

11 Értékelés: közepkategória

PLUSZ:
 • gyors

MINUSZ:
 • drága

farbax®

Vállalkozás a jövőért.

Original
PrintStar
TONER • INK • RIBBON®

Minőségi, költségkímélő nyomtatókazetták (1983 óta)

Az alábbi típusokhoz:

Hewlett Packard

	öko	PrintStar
DeskJet 710C, 810C (PS45)	3.300,-	3.950,-
DeskJet 840C, 940C (PS15)	3.990,-	4.500,-
DeskJet 600 Serie (PS29)	3.950,-	4.420,-
DeskJet 400, 500, 550 (PS26)	3.950,-	4.420,-
DeskJet 610C, 615C (PS14)	3.890,-	4.390,-
LaserJet 4, 4M, 5N, M	8.900,-	9.500,-
LaserJet 4L, 4P	7.750,-	8.550,-
LaserJet 5P, 6P	8.300,-	10.350,-
LaserJet 5L, 6L	7.800,-	8.730,-
LaserJet 1100	8.970,-	9.900,-
LaserJet 2100, 2200	15.800,-	19.500,-
LaserJet 4000	18.900,-	19.500,-
LaserJet 4100 (ohne Chip)	17.800,-	18.900,-

Brother

	öko	PrintStar
HL 720, 820, 9050, TN200/300	2.670,-	2.800,-
HL 1030, 1200, 1400, TN6600	13.620,-	14.800,-
HL 1650, 1850, 1870, TN7600	14.700,-	16.900,-
HL 2400C, Bk, C, M, Y, TN01 fekete	20.700,-	színes 26.600,-

Canon

	öko	PrintStar
FAX L700, 760, FX-1	9.900,-	11.900,-
FAX L500, 600, FX-2	9.600,-	10.900,-
FAX L200, 300, FX-3	8.900,-	9.500,-
FAX L800, 900, FX-4	9.600,-	13.500,-
FAX L1000, FX-6	20.400,-	24.900,-
Canon	feketé	színes
BJC 600, 610, BJI-201	960,-	870,-
BJC 4000, 5000 BCI-21	980,-	1.950,-
BJC 3000, 6000 BCI-3	990,-	870,-
BJC 8200 BCI-5	1.350,-	1.470,-

Epson

	öko	PrintStar
EPL 5500 T/D	7.200,-	8.900,-
EPL 5700 T/D	14.250,-	15.900,-
Epson	feketé	színes
Stylus 480, 580, TO13/14	1.440,-	8.900,-
Stylus 680, 685, TO17/18	6.190,-	6.300,-
Stylus 880, TO19/20	1.110,-	1.770,-
Stylus C60, C50, TO28/29	2.880,-	3.150,-

Viszonteladókat keresünk!

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák. A mindenkori árváltoztatás jogát fenntartjuk.

További termékeinkről kérje tájékoztatónkat!

Üres festékkazettáját visszavásároljuk!

Carbon Kft. Márkabolt Budapest II. ker., Lövház u. 27/a. • Tel.: 1/212-4432 • Fax: 1/212-5278

Hungaro-Nord Kft., Miskolc, Szentgyörgy u. 64-66. • Tel.: 46/561-254

Carbon Kft. Központ Szombathely, Lovas u. 23. • Tel.: 94/500-620 • Fax: 94/316-578

Amint a CD-írók tesztjének címéből is sejthető, ezúttal a csúcskategóriát, a 40x-es és az annál gyorsabb írókat vizsgáltuk. Tesztünknek az adott aktualitást, hogy ezen készülékek árai is egyre elfogadhatóbbak.

Így értékelt a CP

A CD-írókat négy szempont alapján értékeltük:

Írási sebesség:	10 pont
Olvasási sebesség:	5 pont
Hozzáadott értékek:	5 pont
Ár/teljesítmény:	5 pont
Összesen	25 pont

Pontozás és értékelés:

Csúcskategória:	20 pont felett
Felsőkategória:	15-20 pont
Középkategória:	10-15 pont
Alsókategória:	10 pont alatt

Mivel ezen írási sebességnek megfelelő adatátvitel a 6000-7200 Kbájt/s tartományban mozog, érdemes egy komolyabb konfigurációt „alátenni”. Mi is így tettünk, ugyanis mind a 13 példányt egy ASUS A7V333-as alaplapon 512 MB PC2800-as memóriát és AMD AthlonXP 2000+ processzort tartalmazó gépben, „szűz” Windows XP-SP1 operációs rendszer alatt teszteltük. Az írók az alaplapra integrált IDE vezérlő másodlagos portjára, master eszközök-ként csatlakoztak, míg az ATA-100-as me-relevéne az elsődleges csatlakozón „lógott”. Más ATA eszköz nem volt a gépben. A Windows XP *Eszközkezelőjében* minden esetben ellenőriztük a DMA üzemmód bekapcsolását. Ez fontos lehet, hiszen az ilyen sebességű adatátvitel már nem igazán biztosítható a PIO módok egyikével sem.

Így tesztelt a CP

A tesztprogramok: a Nero Burning ROM 5.5.9.9-es verziója, valamint az ehhez mellékelt CDSpeed és InfoTool szoftverek. Az írók első feladata az volt, hogy egy 702 Mbájtos, előre elkészített image-fájlt írjanak ki egy lemezre – természetesen közben mérték az időt! Következő lépésben a CDSpeed programmal vizsgáltuk írási képességeiket. Ez a program egy rendkívül hasznos mérőeszköz, ugyanis mind az írás, mind pedig az olvasás közben folyamatosan méri, és grafikonon ábrázolja a meghajtó sebességét, valamint a lemez fordulatszámát. A CDSpeed egyébként annyira „élesben” tesztel, hogy az általa elkészített lemezt hatalmas számú értelmetlen fájljal tölti fel, tehát semmiféle szimulációt nem alkalmaz. A lemez lezárása után kijelzi a kezdő- és a végpontban mért sebességet, valamint ennek az egész lemezre vonatkoztatott átlagát. A mi szempontunkból természetesen ez utóbbi a legfontosabb adat.

Teljesen hasonló módon működik az *olvasási sebesség* mérése. Mind CD-R, CD-RW, mind pedig nyomott CD-k esetében vizsgáltuk, hogy ténylegesen „hány-szeres” teljesítményre képes az író. Azért érdekes mindhárom típus esetében mérni a sebességet, mert például az újrírható lemezeket a legtöbb CD-ROM lassabban olvassa. Utolsóként egy 74 perces zenei lemez következett, egyfelől sebesség, másfelől a kiolvasási minőség ellenőrzése céljából. Ezt a zenei lemezt szintén a CDSpeed program állítja elő, amely azt fi-

gyeli, hogy a leolvasott „zene” mennyire tökéletesen felel meg annak a jelnek, amelyet ő maga ír fel a lemezre.

A leírtakból is látszik, hogy minden egyes író méréséhez legalább három üres lemezt használtunk fel, de szerencsésen, a *Multimedia.hu* Kft.-nek köszönhetően, alapanyagból sem szenvedtünk hiányt, ők adták ugyanis a nagy sebességgel írható lemezeket.

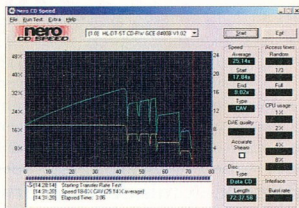
A pontozás

A pontozás négy szempont szerint történt, ezek rendre: *írási sebesség*, *olvasási sebesség*, *hozzáadott értékek* (ez alatt elsősorban a doboz tartalmát kell érteni) és végül az *ár/teljesítmény arány*. Mivel írókról van szó, az írási sebességet egytől tízig terjedő skálán pontoztuk (s ez az összeredmény 40 %-át jelentette), míg a többi kategóriában csak öt volt a maximálisan szerezhető pontszám (ezek tehát 20 %-ot értek).

Ennek a rendszernek egyetlen hátránya mutatkozott: a 48-szoros írók természetesen minden esetben 40-szeres társaiknál, amely miatt úgy tűnhet, hogy kicsit „unfair” a verseny. Ám azt nem érdekel a sebesség, csak a kategóriákon belül szeretné összehasonlítani, az a 48-szoros írók esetében nyugodtan vonjon le ötöt az összpontszámából!

A Sony és a Plextor írókat – amelyek olvasási sebessége növelhető – az alapbeállításon teszteltük. Ennek egyébként az volt az oka, hogy véleményünk szerint a legtöbb nyugalom úgyis elfelejtjük minden egyes bekapcsolás után külön aktiválni a „turbo” módot.

Ami pedig a szolgáltatókat illeti, itt az OEM termékek természetesen nagy hátránnyal indulnak (0 pontot kapnak), de mivel ezek jóval olcsóbbak is dobozos társaiknál, az ár/teljesítmény szempontjából visszakaphatják az így elvesztett pontszámokat.

A CDSpeed képet ad az írási teljesítményről

R. G.

Lemezek javítása Decemberben 30% kedvez.

Ne dobja ki sérült lemezeit!

A Digitalizáló Stúdióban

Gödöllő, Dózsa Gy. u. 8.

CD, DVD, Playstation Tel.: 28/513-696

CONTEG

**PROFESSIONÁLIS
ÁLLÓ ÉS FALRA
SZERELHETŐ
EGY ÉS TÖBB RÉSZES
RACK SZEKRENYEK ÉS
NYITOTT SZERELŐKERETEK
6U-TÓL 45U-IG.**

A szekrényekhez minden szükséges tartozék (tartósínek, polcok, lámpa, ventilátor-modulok, kábelrendező és elosztó) megtalálható árukinálatunkban.

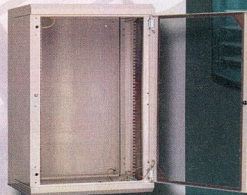
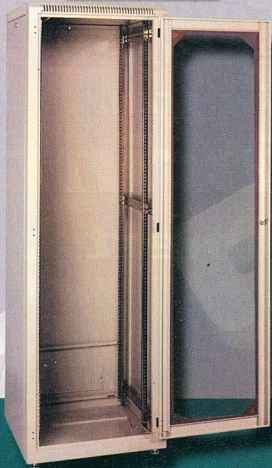
A Conteg magyarországi disztribútora:

AlphaSonic Kft.

Nagykereskedelmi értékesítés:

1047 Budapest, Tinódi u. 18. Tel.: 231-4090, fax: 231-4099

E-mail: info@alphasonic.hu <http://www.alphasonic.hu>

ANT

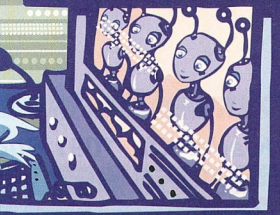
Újgenerációs adatvédelem

Új hangyafajt fedeztem fel, különös ismertetőjelei: Kékek, a bolyt erős összetartozás jellemzi, rendszer-szemléletűek, megdöbbenően jó kombinációs képességgel rendelkeznek...

A hálózatépítő csoportból vonuljon át három hangya a rendszerfejlesztésre. Feladatuk: hálózatfelmérés, megoldás kidolgozás, tökéletes kivitelezés. Az új modulnak kifogástalanul kell illeszkednie a meglévő környezethez. Nem köthetünk kompromisszumokat, csak a hibátlan teljesítés elfogadható.

ANT Kft.

Újgenerációs adatvédelem

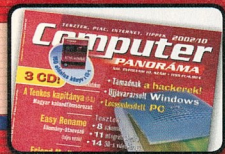
További kutatási eredményeim: www.ant.hu

Info vonal: 331-5353

Készítsen saját CD-t!

CD-melléklettel megjelenő
Computer Panoráma
egyéves előfizetés
+ LG GCE-8400B CD-újraíró =
= 24990 forint

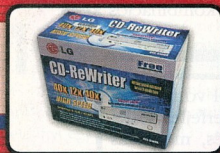
Fizessen elő, mert ...

az elsők között, az otthonában
kapja meg az újságot,

naprakész információkhoz juthat
a számítástechnika világából,

dobozos LG CD-újraíró
adunk extrákkal.

Rendelje meg most:

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6964, fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Internet: www.computerpanorama.hu/akciok

Még több információ: www.computerpanorama.hu

LG GCE-8400B
CD-újraíró
(40x CD-író, 12x CD-újraíró,
40x CD-olvasó)

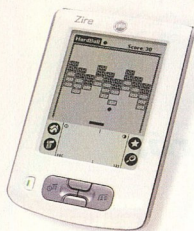
2 év garanciával!

Tartozékok:
CD-író program (Nero 5.5, InCD)
magyar nyelvű leírás
E-IDE (ATAPI) és audió kábel

Az akció a készlet erejéig érvényes!

Programok PDA-kra
CD-/DVD-mellékletünkön számos freeware és sok demo- és próbaverzió várja a tenyérgépek tulajdonosait.

Új belépő a PalmOS világba, a Zire

Új gépek a Palm-tól

Bár lapzártánkkor még igencsak titokzatos légkör övezte a *Palm* cég újdonságait, azért néhány aprócska, ám fontos információ mégiscsak napvilágot látott. Ezek alapján három új gépre számíthatunk a tenyérgépek piacát eddig vezető gyártótól, s a három újdonságból kettő október 28-ra várható. A *Tungsten* kódnevű kereszttel masina a PalmOS legújabb, 5-ös verzióját használja majd, és beépített Bluetooth támogatással is dicsekedhet. A megújított külső – amely a *Sonytől* elcsábított tervezőknek köszönhető – nagy valószínűséggel egy *Texas Instruments OMAP1510*-es, ARM kompatibilis 175 MHz-es processzort és 16 Mbájtnyi RAM-ot rejt. 320x320-as színes kijelző, mikrofon, fejhallgató-kimenet és hangszóró gondoskodik majd a PalmOS 5 multimédiás lehetőségeinek a kihasználásáról, és természetesen *SD/MMC bővítőhelyet* is találunk majd rajta. A készülék ára körülbelül 500 dollár lesz. A másik csúcskategóriás gép tulajdonképpen egy *Veld* névre keresztelt „okos telefon”, GPRS alapú, vezeték nélküli hálózattal rendelés. A harmadik gép a „belépő”

Az igazán profioknak szánták az új csúcskategóriás Palm gépet

Apró segítők

Az árak csökkenésével és funkcióik bővülésével egyre inkább nő a különböző tenyérgépek népszerűsége. Időszérűnek tűnt tehát, hogy mi is részletesebben foglalkozunk a PDA világ híreivel és újdonságaival.

kategóriába tartozik. A *Zire 2* Mbájt RAM-al és PalmOS 4.1 operációs rendszerrel lesz megerősítve, bővítési lehetősége nincsen, és a hírek szerint egy USB szinkronizáló kábel és egy töltő jár majd hozzá. Csekélyke tudását alacsony ára kompenzálja majd, amely 90 dollár körül lesz.

Magellan GPS-modul

A GPS téren „rég motorosnak” mondható a *Magellan* cég *GPS Companion Premium* modulja, amelyet a Palm m500-as szériához terveztek, üdítő színfolt a

A Magellan és M515-ös segítségével egyszerűbben kiigazodunk Európa útjain

GPS világban. Viszonylag kedvező, 90 ezer forint körüli áron meglepően sok lehetőséget kínál az utazó kedvű felhasználóknak. A modul csatlakoztatása egyszerű: a két AAA elem behelyezése után csak „beültetjük” a palmunkat az univerzális csatlakozó segítségével a *Magellan*-ba. Előtte azonban érdemes egy gyors szinkronizálással átöltetni tenyérgépünkre a szükséges szoftvert a telepítőlemezről, hiszen a program segítségével elvégezhetjük az alapbeállításokat, és – 250 Kbájt körüli helyfoglalással – gyakorlatilag a modul összes lehetőségét elérhetjük. Így

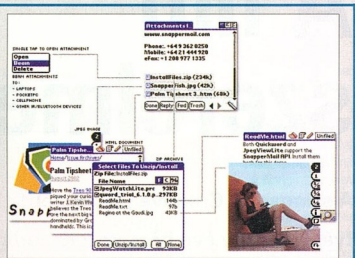
pontosan meghatározhatjuk a földrajzi helyzetünket, mozgásunk sebességét, a haladási irányunkat, a megtett utat stb.

A csomagban találunk még két CD-t. Egyiken a *TomTom CityMaps* található, több mint 100 ezer nyugat-európai város részletes térképével, a másikon a *TomTom RoutePlanner Europe* kiadása, minden fontosabb nyugat-európai ország részletes térképével. Európa azon része, amelybe mi is beletartozunk, sajnos kevésbé részletes, de arra mindenképpen jól használható, hogy egy-egy külföldi útvonalat akár a magyarországi kezdőponttól meghatározunk, ugyanis a térkép a főbb magyarországi útvonalakat (sztrádák, főutak, nagyobb utak, hidak stb.) is tartalmazza. A *Magellan* tehát egyelőre inkább azoknak lehet jó, akik gyakran utaznak nyugat-európai országokba, és nem kívánunk ösztömlőni a térképekkel. Az természetesen nem kizár, hogy idővel hazánkról és főbb városairól is elkészülnek majd a részletes térképek, s akkor már a honi turizmus hódoló is elgondolkozhatnak, érdemes-e áldozni a pontosabb helymeghatározás oltárán, sőt, talán Budapest utcáin is könnyebb lesz majd eligazodni. A méret itt is lényeges: gyakorlatilag bármikor zsebre vágthatjuk palmunkat *Magellan*ostól, nem kellene extra nadrágzsebek. Természetesen a GPS eme változatát leginkább az autósok tudják kihasználni, így a csomagban találunk egy szivargyújtóra csatlakoztatható kábelt, hogy ne a ceruzaelemek merüljenek le, és egy rögzítőt is, amelynek a segítségével „elfüggeszthetjük” interaktív térképünket, hogy mindig szem előtt legyen.

A *Magellan* tehát nagyon hasznos „jóság” is a sokat utazóknak. Ráadásul nemcsak a Palm m5xx szériához, hanem – *Springboard*on keresztül – a *Handspring Visor* sorozathoz csatlakoztatható válto-

Snapper Mail béta

Letölthető már a *Snapper Mail* levelezőprogram béta változata, amely a csatlakozás letöltésének támogatásán kívül komoly lehetőségeket kínál azok megtekintéséhez is. Így a megfelelő külső alkalmazásokkal akár asztali natív fájlformátumokat is megjeleníthetünk PalmOS alapú gépünkön, beleértve a HTML, az TXT, a ZIP és a JPEG állományokat. Ennek megfelelően a program a memóriakártyák használatát is támogatja.

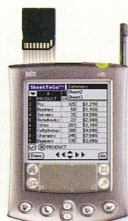

Végre natív formátumokat is megjeleníthetünk tenyérgépünkön

zatban is megvásárolható a *Guards Távközlési Rt.*-nél.

Palm m515

A *Palm m515*-ös modell a cég *m500*-as családjának legifjabb tagja, amely valóban professzionális jellemzőkkel büszkélkedhet. A jól látható, 65 ezer színrű TFT kijelző, a szokásos 160x160-as felbontással, valamint a kisméretű, kézbe illő, könnyűfém borítású ház jelenti a külsőt. A tartalmi jellemzők is sokat ígérők: 16 Mbájt memória, 33 MHz-es *Dragonball VZ* processzor és *PalmOS 4.1*-es operációs rendszer. A szokásos határidőnapló, kalkulátor, címtár stb. funkciók mellett a mellékelt CD-ről nyomban bővíthetjük is gépünk tudását, például a *Documents to Go* irodai csomaggal. A 16 Mbájtnyi memóriának köszönhetően az *m515* tucatnyi program és adat befogadására kész. Választék persze van, közel tízezer *PalmOS*-re készült shareware és freeware vár letöltésre az interneten, beleértve a böngészőket, a játékokat, a levelezőrendszereket, a projekt menedzsereket és még sok más érdekességet.

A *Palm m515* tulajdonosai szoftverek ezrei közül válogathatnak

Rendelkezésünkre áll az *SD-*, illetve a *MultiMediaCard* bővítési lehetőség, így alkalmazásokat, memóriabővítőket vagy éppen a *Palm Bluetooth* kártyájt használva növelhetjük gépünk tudását. S ekkor még nem beszélünk az univerzális csatlakozóról, amelyhez – az USB szinkronizáláson kívül – *GPS* rendszereket, *MP3*-lejátszót, billentyűzetet vagy éppen digitális fényképezőgépet is csatlakoztathatunk. Az egyetlen, amit fájjalhatunk, hogy ezekben a modellekben már nem lehet ceruzelemet tenni. Szerencsére az akkumulátor sokáig bírja, de ha nem akarjuk magunkat a véletlenre bízni, találunk a kínálatban szivargyújtóhoz csatlakoztatható töltőt vagy univerzális csatlakozóhoz kapcsolható elemtartót is.

Handspring Treo 270

Az a megtesteltetés ért bennünket, hogy az elsők között vehettük kézbe a *Handspring* cég „okos telefonját”. Vagy inkább telefonfunkciókkal bővített kézi számítógépet? Nos, a kérdésre nehéz pontos választ adni, annyit azonban bizonyos, hogy a *Treo* család újabb taggal bővült, amely személyben mobiltelefon és színes képernyővel büszkélkedő személyi titkár. Utóbbi minőségében egy *Motorola Dragonball VZ33*-as processzor által „meghajtott” *PalmOS 3.5H* operációs rendszerre épül, amelyet természetesen kiegészítettek néhány – többek között a telefonfunkciókat megvalósító – saját alkalmazással. Így a kisgép képes írni-olvasni a *SIM*-kártya tartalmát, írhatunk és fogadhatunk *SMS*-t, küldhetünk és fogadhatunk leveleket, *WAP*-olhatunk, sőt a beépített böngészővel – amely nem más, mint a népszerű *Blazer* – akár szörfözhetünk is az

interneten. Minthogy *Handspring* termékéről van szó, természetesen a szokásos *PalmOS* határidőnapló kibővített változatát és egy bővített kalkulátort is kapunk a géppel, néhány extra funkcióval.

A képernyő felbontása 160x160 pixel, de a kijelző – méretét tekintve – kisebb, mint mondjuk a *Palm*-féle *m515*. Ennek oka, hogy a fejlesztők igyekeztek minél kényelmesebbé tenni a telefon hurcolását, így az alig szélesebb egy átlagos telefonnál. A használati értéket ez cseppet sem rontja, így is tökéletesen látható rajta minden. A billentyűzetének köszönhetően gyorsan írhatunk vele, és a rendszer különböző funkcióit is könnyen elérhetjük, csak meg kell szoknunk a mini méretet. Még az ékezetes karakterek is könnyen elővárázsolhatók rajta. Bár mi csak a billentyűzetes változattal találkoztunk, állítólag létezik *grafittis kiadás* is, így annak sem kell lemondania róla, aki azt szokta meg régebbi *Palm* készülékein.

Bővítési lehetőség sajnos nincs a gépen, meg kell elégednünk a kevesnek éppen elég nem mondható 16 Mbájtnyi memóriával. Az viszont már sokkal fájóbb, hogy a *Handspring*nél megszokott *Springboard* bővítőhely is hiányzik. A készülék kártyafüggetlen mobiltelefonként is megállja a helyét, bár a tartását kicsit szokni kell.

Melyiket válasszuk?

A *Palm* éppen most próbálja meg felrázni a *PDA* piacot új gépeivel és a professzionális modellek mellett egy igen olcsó – a mezei menedzserkalkulátorok ár-szintjén lévő – kisgépet is kínál. A *Zire* kódnevű hallgató *PDA*-nak nincsenek kimagasló tulajdonságai, mégis nyújt annyival többet az előbb említett kalkulátoroknál, hogy átcsábítsa azok használatóit a tenyérgépek világába.

A fő kérdés persze minden bizonnyal az lesz, ki mire fejleszt majd később, kinőve a *Zire* lehetőségeit. *PalmOS*, *Windows CE* vagy éppen *Pocket Linux* alapú gépet választanak-e az újdonsult felhaználók? Mi minden esetre mindent megteszünk, hogy kedvet teremtünk a vásárláshoz, és megkönnyítjük a választást. Reméljük a *CD*-n található bőséges válogatást is örömmel fogadják majd olvasóink, hiszen a 100 legjobb freeware program mellett sok demo- és próbaverzió is várja az „inyenceket”.

Nákovics László

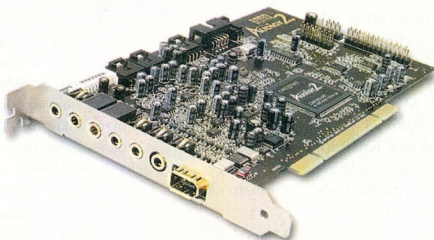
A mai világban már megszokott a 16 bites hangminőség: a zenei CD-k hangját is így élvezhetjük, s 16 biten muzikálnak a népszerű hangkárttyák. Ezen nincs is kivétel, hiszen a 16 bites hang köztudomásúlag minőségi és élvezetes. Az igazi audiofilek viszont tisztában vannak azzal, hogy létezik ennél igényesebb hangzás is, például a 24 bites. A felbontás növekedésével ugyanis a részletgazdagság is megnő. Ez bárki számára nyilvánvalóvá válhat, ha 8 bites, 16 bites és 24 bites felvételeket hasonlít össze. 8 bit esetén a hanganyag élettelen, AM rádióhoz hasonlítható, a 16 bit már kétségtelenül jobb minőséget produkál, míg a 24 bit nyilvánvalóan a legjobbat nyújtja. Bár az igazsághoz hozzátartozik, hogy a 24 bit nem jár akkora minőségi előrelépéssel, mint amikor 8-ról 16 bitre váltunk, mégis érezhetően precízebb, részletgazdagabbá válik a hangzás – az erre fogékonyak minden bizonnyal érzékelik ezt a különbséget. Az eredeti Audigy, a külső Extigy és az Audigy2 mind tiszta és gazdag 24 bites hangminőséget kínálnak.

Miért „fakóbb”?

Minél nagyobb a felbontás, annál több információt tud közvetíteni a reprodukált hang. Ugyanez igaz a mintavételezési frekvenciára is. A mintavételezési frekvencia megmutatja, hogy másodpercenként hányszor kerül rögzítésre a hangforrás a felvétel során. Ha például egy hangkárttyához csatlakoztatott mikrofonba énekelünk, akkor a hangunkról másodpercenként több ezer „pillanatfelvételt” rögzít a kártya. Ezt az adatot „hertzben” fejezzük ki: például 192 kHz esetén 192000 „pillanatfelvételt”, vagy szaknyelven *mint*a készül másodpercenként. A visszajátzásánál a hangkárttya gyors egymásutánban játssza le ezeket a mintákat. Ennek tudatában máris érthető, hogy miért „fakóbb” a hagyományos zenei CD-k két csatornás, 16 bit/44,1 kHz-es hanganyaga.

A hifi szerelmeseinek

A szingapúri Creative piacra dobta legújabb 24 bites hangkárttyáját, az egy éve bemutatott Audigy közvetlen utódját. Az Audigy2 kitűnő minőségű, többcsatornás felvételi és lejátszási lehetőséget kínál 24 bit/96 KHz-en. Az új hangkárttyával kifejezetten a vajt fülű hallgatóságot célozza meg a cég, ugyanis ez az első PC-s termék, amely – remek jel-zaj viszony mellett (106 dB) – a DVD-Audio szabványt is támogatja.

árt, ha minél tisztább a reprodukált hang. A hangkárttya által kellett háttérzaj a jel erősségéhez (pl. zene) viszonyítva feltűnően alacsony, mindössze 106 dB.

Újdonságok

Az újdonságok közé tartozik az Audigy2 támogatja a Dolby Digital EX-t, és mivel THX-minősítést kapott, a THX-hangú filmek az otthonunkban is a moziiban tapasztalt hangminőségben élvezhetők. Az eredeti Audigy-nál is megtalálható EAX Advanced HD-efekteket természetesen az utódban is helyet kaptak. Az SB1394-csatlakozó (FireWire) sem maradhatott ki, amelynek a segítségével egyszerűen kapcsolhatunk a PC-hez például DV-kamerát, és egyéb eszközöket (az átviteli sebesség az IEEE1394 szabványnál 400 Mbit/s, ami 30-szorosa az USB 1.1-nek). A játékosok pedig külön értékelné fogják, hogy az SB1394 csatlakozóknak keresztül összekapcsolhatják a gépeiket egy közös játékos

Csöndes Áron

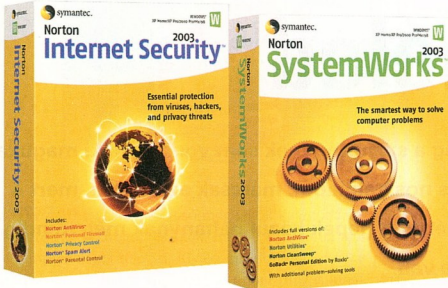
Muzsika 192 MHz-en

Az Audigy2 által támogatott DVD-Audio szabvány sztereóban akár 192 kHz-en is „muzsikálhat”, 24 bites minőségben. Ez azonban nem minden: a nagy tárolókapacitásnak köszönhetően a DVD-Audiónál többcsatornás hangzás is elérhető 24 bit/96 kHz minőségben. A többcsatornás, térbeli hangzást már ismerhetjük a moziból, azonban jó tudni, hogy nemcsak a filmnél lehet többcsatornás audioélményt elérni, hanem bármilyen DirectSound 3D-t támogató játéknál is. Az Audigy2 akár 6.1-es hangszórórendszereket is meg tud hajtani, ebben az esetben a már ismert 5.1-es hangzás egy különálló hátsó center-elemmel bővíti, azaz a mögülnk jövő hangok külön csatormát kapnak.

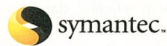
A minőségi hangzáshoz persze az sem

További információk:
www.soundblaster.com

legjobb barátaim

Biztonságos kapcsolat egy bizonytalan világban. A Symantec bemutatja 2003-as termékeit. A vírusokkal, a hackerekkel és a magánélet fenyegetőivel szemben a Norton Internet Security™ 2003 biztosítja az alapvető internetes védelmet. Imár a Spam Alert segítségével megakadályozhatja, hogy nemkívánatos emailek árraszák el a postadobáját, valamint a gyermekek online védelméről is gondoskodik a Parental Control funkció révén. A Norton SystemWorks™ 2003 egy tökéletes problémamegoldó készlet, mely megvédi számítógépét a vírusoktól, javítja a teljesítmőképességet, eltávolítja az internetezés hordalékát, gyors és egyszerű rendszerhelyezéssel biztosít, illetve életemben tartja a modernes internet kapcsolatot. További információit kérjük keresse fel oldalunkat a www.symantec.hu címen.

KVENTA

Kventa Kft.
1067 Budapest, Podmaniczky u. 37.
Telefon: 269-9302
www.kventa.hu

DEMAND 2000

Demand 2000 Kft.
1052 Budapest, Andrássy út 6.
Telefon/Fax: 269-3215
www.demand.hu

KIMSFT 99

Kimsft 99 Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fuz. 2.
Telefon: 319-0219 Fax: 319-9760
www.kimsft.hu

**QUERTY
COMPUTER**

Querty Computer Kft.
1111 Budapest, Bartók Béla út 14.
Telefon: 466-9377 Fax: 385-26-87
www.querty.hu

Raptor

Raptor Kft.
6000 Kecskeméti, Rákóczi út 2.
Telefon: 761-01-070
www.raptor.hu

R+R PERIFÉRIA

R+R Periferia Kft.
1071 Budapest, Petőfy u. 35.
Telefon: 321-2688 Fax: 343-3308
www.perifia.hu

Symantec, the Symantec logo and Norton Internet Security are registered trademarks of Symantec Corporation. Norton Internet Security is a trademark of Symantec Corporation. ©2002 Symantec Corporation. All rights reserved.

Kézben tartott tájékozódás!

SZÁMÍTÓGÉP + GPS = NAVIGÁCIÓ

Vásárolja meg a Magyarország ÚtInfo rendszert, és többé nem bajlódik a papírtérképekkel. Asztali és kézi számítógépeken egyaránt használható. Illesztési lehetőség más rendszerekhez (DLL).

Magyarország útvonalajánló

Utcaszintű térképek az ország összes településéről

Windowsos kézi számítógépek (PDA) és tartozékai nagy választékban

Autós beszerelő készletek

PDA + térkép már 151 500 Ft + áfától

Térképtár Kft. Tel: 329-1842, 340-3190
1139 Bp., Hajdú utca 42-44. www.terkeptar.hu

NOTEBOOK

14,1" XGA TFT, 1,6 Ghz
256 MB, 30 GB

8xDVD+CDRW, 56 k+10/100
Ingyen táska+USB optikai egér
2 év garancia

Ára: 359 900

CONCEPTRONIC

The Concept of Global Communication

Hálózatok, Switchek
8 portos switch
10/100 lannal

Ára: 9000

Modemek, ISDN-ek
Külső 56 k modem

Ára: 8000

Wireless kártyák
11 MBps wireless kártya

Ára: 29 900

Multimédia kártyák
USB Grafikus tábla

Ára: 11 900

Áraink az áfát nem tartalmazzák

MK Trading 1111 Bp., Budafoki út 15.
info@mkcomputers.hu, www.mkcomputers.hu

Az otthoni számítógépek közül a legtöbbet minden kétséget kizáróan a *Commodore 64-esből* adták el. A kultikus darab a piaca történő bevezetése után két évvel megdöntötte az eladási rekordokat, és 1982-től 1993-ig tartó pályafutása során *legalább 22 millió darabot* értékesítettek belőle világszerte. Ma szinte hihetetlen ez a tény, hiszen egy olyan gépről van szó, amelyen – több mint tíz éven keresztül – ez enyhe fazonigazításon kívül gyakorlatilag semmit sem változtattak, Magyarán az első példány ugyanazt tudta, mint legutoljára előállított társa. A gép még a *Guinness Rekordok Könyvében* is helyet kapott, példátlan eladási darabszámnak köszönhetően. A siker azzal magyarázható, hogy a masina tudásában egé-

Egy legenda újjáéled

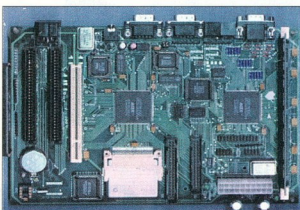
Úgy tűnik, még a számítógépek sem vonhatják ki magukat a ma oly divatos nosztalgiából, márcsak azért sem, mert a mára már idejétmúlt gépek közül néhánynak még mindig óriási kultusza van.

A poraiból feltámadó „főnix”: a gép, amely szinte mindenki számára ismerős

szem forradalmi nyújtott a maga idejében, ennek ellenére mindenki számára hozzáférhető volt az alacsony ára miatt.

A memóriája 64 Kbájtos volt, amely eleinte még nagyon komoly gyérveténynek számított. Nagyfelbontású grafikus üzemmódokra volt képes, sprite-okat kezel, emellett 16 színű palettáról válogathattunk. Az IBM PC-hez ekkor még külön CGA videovezérlőt kellett vásárolni, ha színeket akartunk látni a képernyőn (ráadásul a CGA 320x200-as felbontásban is csak négy szín tudott megjeleníteni). Nem feledkezhettünk el a *SID-ről* (*Sound Interface Device*) sem. Ez a vezérlő gondoskodott a hangról, mérhető nem is akármilyen minőségben. Hasonló színvonalat az IBM csak 1987-ben, az *Adlib* hangkártya megjelenítésével tudott produkálni. Mindezt a vásárlók azzal honorálták, hogy a kezdeti kissé borsos ár drasztikus csökkentése után milliószámra

A Commodore One jelenlegi formájában

vásárolták az így egyfajta népszámítógéppé vált terméket.

A nyolcbites csoda nagyjából a Commodore cég bukásával egyidőben, 1994-ben tűnt el a boltok polcairól. Azonban maig is rengeteg veszik újra elő, vagy fogalmazhatunk úgy: el sem tették, sőt, még-ig jelennek meg rá új játékok! Talán a legizgalmasabb fejlemény a masina utóéletében, hogy egy lelkes hölgy, *Jeri Elsworth* fogta magát, és időt és fáradságot nem kímélve, poraiból újjáélesztette a mesebeli főnixet.

A készülő termék a *Commodore One* nevet kapta, és gyakorlatilag a C64 2002-es, továbbfejlesztett változata. Azon túl, hogy megőrzi a C64 összes képességét, bővült a tudása. Mivel maga a Commodore One egy alaplap, a felhasználónak kell hozzá micro ATX típusú házat, ATX tápot, meghajtó(k)at, PS/2 billentyűzetet, egeret és SVGA monitort kötni.

A C1-et *65c816-os* processzor hajtja, amely megközelítőleg 20 MHz-en fut, és kompatibilis a 6502-es processzorral. Tartalmaz egy másodlagos 6502-es processzort is, az I/O támogatásához. A rendszerén 50 MHz-es. A C1 SuperVIC grafikus lapkája a VIC-II kompatibilitáson túl további grafikus üzemmódokat is kínál. A klasszikus SID is továbbfejlesztett változatban kapott helyet a gépben: a *MonsterSID* már 16 sztereó *SID* (1-8 bal, 9-16 jobb) csatormát kínál.

A gépben 32 Mbajt memória lesz, amiből 16 Mbajt áll a főprocesszor rendelkezésére, míg a másik 16 Mbajt a videovezérlő használhatja, és további 64 Kbajtot kap a *MonsterSID*. Természetesen nem hiányozhatnak a joystick-portok sem. Maga az operációs rendszer (a UNIX/QNX-szerű *Wings Compact Flash* memóriakártyán) kap helyet.

A projekt anyagi támogatását és a termék terjesztését az *Individual Computers* nevű cég vállalta. Az arról annyit lehet tudni, hogy 200 dollár (kb. 60 ezer Ft) alatt lesz.

Csöndes Áron

További információk:
www.commodoreone.com

SAMSUNG ODD termékek

SW240 CD-író

Az **SW240** a CD-író/olvasó meghajtók kategóriájában igen erősnek számító készülék, mely a kifinomult SAMSUNG formavilágot tükrözi. Kiváló tulajdonságai mellett puffer alulcsordulási védelem (buffer under run) is kínál, amely jelentősen javítja az írási hatékonyságot. A DVA rezgéselnyelő technológiával szerelt meghajtó 8 Mbájtos puffer mellett 1MB flash memóriával rendelkezik. 40-szeres írási és olvasási sebessége és 12-szeres újrairási sebessége kellemes munkaeszközzé avatja. Átlagos hozzáférési ideje 110 ms. CD - RW lemezekből a 700/650 Mbájtosat fogadja, míg CD-R lemezek esetén 800/700/650/550 Mbájt kezelésére képes. Minden lényeges lemeztípust kezel. Írási metódusa DAO, TAO, SAO, multisession és packet writing.

SM332 Combo meghajtó

Az **SM332 COMBO** a jövő generációját képviselő meghajtó, egy készülékben ötvözi az optikai lemezekkel elvégezhető összes feladatot, így ár/teljesítmény aránya igazán magával ragadó. Működési paramétereiben a meghajtó-kategóriában is a felső kasztba emelik. Az alkalmazott puffer alulcsordulási védelem (buffer under run) és a DVA rezgéselnyelő technológia nyugodt, megbízható működést garantál. 32-szeres CD-írás, 10-szeres újrairás, 40-szeres CD-olvasás és 12-szeres DVD-olvasás a sebességi paramétere. 8 Mbájtos pufferrel és 1 Mbájt flash memóriával rendelkezik. Írási metódusai DAO, TAO, SAO, multisession és packet writing. Az átlagos hozzáférési idő CD-módban 110 ms és DVD esetén 130 ms. CD - RW lemezekből a 700/650 Mbájtot fogadja, míg CD - R lemezek esetén 800/700/650/550 Mbájt kezelésére képes.

1995 óta a **SAMSUNG** egyik fő résztvevője az optikai disc drive-ok (ODD) piacra vezetésének. A **SAMSUNG** folyamatosan olyan termékkínálattal kínál vásárlóinak, melyek a technológiai háttér és működési tulajdonságok ismerete nélkül is egyszerűvé teszik a választást az ODD termékek kínálatából, és ezzel elégedett vásárlókra talált szerzte a világon.

A **SAMSUNG** Magyarországon is bővíti eddigi ODD termékkínálatát az **SW240 CD-íróval** és az **SM332 Combo** meghajtóval. Előbbi dobozzal és anélkül, míg utóbbi dobozzal kerül forgalomba. Mindkét termék vízszintesen és akár függőlegesen is beépíthető a számítógép házba. Mindegyik SAMSUNG ODD termék motoros tálcával fogadja az olvasni, vagy írni kívánt lemezt, és az összes létező és fontos formátumot gond nélkül olvassák, illetve írják (CD-R/RW,CD-DA,CD-ROM/XA,video és photo CD stb.). Az ODD meghajtók a viszonylag nagy lemezforgatási sebesség és a rendkívül precíz lézerpozicionálási igény miatt olyan technikák kidolgozását igényelték, melyek a készülék mechanikai stabilitását messzemenőképpen biztosítják a pontos, megbízható működés érdekében, és egyben kímélik a felhasználókat a káros zajoktól. A SAMSUNG ODD termékeiben is a legmodernebb technikákat veti be a kiváló minőség érdekében.

D.V.A. – Dinamikus rezgés elnyelő

A forgásból eredő rezgés és zajkeltő hatás különösen a kisfrekvenciás tartományban (60 Hz körül) jelentős és okozhat zavarokat. A dinamikus rezgéselnyelő eszköz ezeket a rezonanciákból eredő rezgéseket és zajokat hivatott csökkenteni. A DVA alkalmazása jelentősen csökkenti a lemez és a szerelvény 60 Hz körüli rezgéseit, és elnyomja az akusztikus zajokat .

A **SAMSUNG** ODD termékeinek két új képviselője még könnyebbé teszi a választást az optikai diszkek kínálatából.

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

www.samsung.hu

USB adapter

Billinton Bluetooth

A vezeték nélküli kapcsolatok létrehozásának jelenleg legegyszerűbb megoldása a Bluetooth csatlakozás. Csak a legújabb PC-kbe és notebookokba kerülnek bele ezek a csatlakozások, ezért jelenthet nagy segítséget az USB portra csatlakoztatható *Bluetooth adapter*. A Billinton készülékéhez adott szoftver telepítése után az adaptert csak rá kell dugni az USB portra. Az eszköz segítségével számos alkalmazásra használhatjuk a Bluetooth-kapcsolatot. Ezen keresztül összeköthetünk számítógépeket, és fájlokat küldhetünk, illetve fogadhatunk. Egy másik alkalmazási mód, ha egy helyi hálózathoz kapcsolódunk.

A *Billinton* adapterével könnyen csatlakozhatunk a „bluetooth-os” mobilokhoz. A kapcsolatot használhatjuk *internet-elérésre* vagy *faxküldésre* és *-fogadásra*. Próbáink során egy *Sony-Ericsson T68i telefon GPRS internet* kapcsolatát teszteltük a Bluetooth átvitelen keresztül. A beállítások után elő sem kellett venni zsebünkéből a telefont, hogy az interneten böngésszünk vagy elektronikus leveleinket ellenőrizzük. Ez utóbbit, ha beállítottuk a rendszeres időnkénti lekérdezést, akkor is el tudta végezni a számítógép, ha éppen beszélünk a telefonnal.

A tesztelt összeállításnál, a szabványban meghatározott 10 méternél távolabbról is sikerült a Bluetooth-kapcsolatot létrehozni.

Hordozható projektor

LG RL-JT10

Sokat utazó ügynökök fegyvertárába ma már nemcsak a hordozható számítógép, hanem a projektor is beletartozik.

Az „ultrahordozható” kategóriába sorolható az LG új *RL-JT10* terméke, amely annyira friss fejlesztés, hogy a hozzánk került példányon még az „engineering sample” matrica díszelgett.

A kis vetítő mindössze 1,9 kg súlyú, és kényelmesen elfér egy A4-es papírlapon, ám 1024x768-as felbontású LCD paneljének segítségével kiváló minőségben – 400:1 kontraszarány jellemzi! – képes a számítógépes grafikák megjelenítésére. A fényerő tekintetében sem lehet okunk panaszra, 1200 ANSI lumen nappal is jól látható.

Annak érdekében, hogy a kis méret ne menjen a csatlakozók számának rovására, az LG egy külön kis adapteren helyezte el a csatlakozók nagy részét. A projektoron csak D-SUB bemenetet találunk, az RGB, kompozit és S-video bemenetet a külső dobozka rejti. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy házimozis felhasználóhoz kevésbé alkalmas a projektor, bár a 38 dB-es zajszint önmagában nem hangos, de a kép színtónusa inkább a világos felé hajlik, amely számítógépes grafikánál kiváló, de a filmek esetében sajnos már annyira előnyös.

A bemutatók zökkenőmentes megtartását segíti a távirányító és az aljába épített lézermutató.

Beviteli eszköz

C-Pen 10

C-Pen 10 egyesíti a *ceruza-szkennert* technológiát, az *egér* funkcióját és az *aktív egérpaddot*. Az USB portra csatlakoztatható eszközzel közvetlenül a PC-s alkalmazásokba szkennelhetjük a nyomtatott szöveget. A nagyjelítményű karakter-felismerő szerkeszthető karakterekké konvertálja a nyomtatott szöveget. A szoftvercsomag szótárt is tartalmaz, így még pontosabb lehet a felismerés számos idegen nyelv esetében is. A C-Pen 10-hez egy aktív pad is tartozik, amelyen szokványos egérként is használhatjuk. Ezen az egérpaddon testre szabhatjuk az aktív gombokat, így egyetlen gombnyomással elindíthatunk egy alkalmazást, megnyithatunk egy weboldalt, vagy beilleszthetünk egy előre definiált szöveget. A karakter beolvasás és felismerés sebessége *másodpercenként 15 centiméteres*.

A C-Pen 10 támogatja az összes európai nyelvet, jelenleg 23 különböző nyelvhez konfigurálható. Az eszközön két gomb van, egy *automatikus trigger* és egy *funkcióbillentyű*. A trigger össze van kötve egy optikai érzékelővel, így amikor lenyomjuk a papírra, a szkennelés automatikusan elkezdődik. A funkcióbillentyű úgy működik, mint az egér bal gombja.

A próbák során nagyon pontosan és gyorsan sikerült több különböző nyomtatott anyagból beolvasni szövegeket. Ezek között volt újság, lexikon, névjegykártya, valamint tintasugaras- és lézernyomtatóval készült irat.

11
2002

Névjegy

Computer

USB eszköz

Név: Billinton Bluetooth USB adapter
 Kategória: USB eszköz
 Forgalmazó: BaSys Magyarország Kft.
 Internetcím: www.basys.hu

- + sokrétű felhasználási lehetőség, gyors átvitelt
- notebookhoz csatlakozva a kiálló adapter könnyen megsérülhet

11
2002

Névjegy

Computer

projektor

Típus: LG RL-JT10
 Kategória: projektor
 Forgalmazó: LG Magyarország Kft.
 Internet: www.lge.hu

- + könnyű, jó képmínőség
- a lencsevédő könnyen szétesíks

11
2002

Névjegy

Computer

beviteli eszköz

Név: C-Pen 10
 Kategória: beviteli eszköz
 Forgalmazó: BL Marketing Kft.
 Internetcím: www.bl.hu

- + egyszerű telepítés, gyors és pontos szöveg-felismerés
- egy vezeték nélküli változat még kényelmesebb lenne

Projektor

CS5 multivetítő

A mindössze 2,7 kg súlyú kivetítő egyaránt alkalmas irodai, iskolai bemutatókhoz vagy házimozikhoz. Olyan kicsi, hogy egy utazótáskába is becsúszatható.

A CS5 Multivetítő nagy, 1800 ANSI lumen-es fényerősséget kínál SVGA felbontásban. Ez a próbák alatt, nappali fényviszonyok között is páratlanul éles képrészleteket és tisztaságot nyújtott.

A projektor használatának látványos része a be-, illetve a kikapcsolás. Az egy gombnyomással bekapcsoláskor minden korábban használt paraméter visszaáll, így többek között a projektor lába is annyira emelkedik ki, mint ahogy azt legutóbb beállítottuk. A ferde vetítésről még azt is érdemes elmondani, hogy a beépített dőlésszög-érzékelő automatikusan igazítja a trapéztorzítást. Az automata forráskiválasztás garantálja a szinte azonnali kapcsolódást gyakorlatilag bármely PC-hez, DVD-lejátszóhoz vagy más audiovizuális forráshoz.

A bemutatókhoz jól használható a beépített hangszóró, a négyzeres digitális zoom, illetve képkimérvítés funkció. Az egységcsomagban található távvezérlő mini joystickje drótnélküli égerként is működik, ezáltal egy USB-vel ellátott PC-t is vezérelhet.

A vetítőhöz adott Projector Station szoftver segítségével a PowerPoint bemutató és a digitális kamera képei egyetlen előadással könnyűszerrel kombinálhatók.

5.1-es hangfelszet

Mercury HT5800

Mind népszerűbbé válik az otthoni moziás, nem csoda hát, hogy egyre több cég gyárt 5.1-es hangfalrendszereket. Így tett a Mercury márkánéven forgalmazó Kobian is, amelynek középkategóriás modellje a HT5800. A hatalmas és nehéz dobozon több, impozánsnak szánt felirat található – például 5800 watt PMPO, THX, AC-3 és DTS. Ezeknek azonban nem kell bedőlni, hiszen nem hőszugárzót vettünk, így a PMPO adatnak semmi értelme, és mivel belső dekódert nem tartalmaz a rendszer, így az AC-3 és DTS jelet sem képes értelmezni. Ezzel szemben egy külső dekóder használatával (ez lehet egy számítógép hacsatarnás hangkártája is) egész jó minőségű 5.1-es hangzást hallhatunk. A HT5800-as belső erősítője a mélynyomóban található – ez utóbbi negyedrendű sávszűrős felépítésű. A maradék öt hangszugárzó egyforma, kicsit a BOSE Lifestyle rendszerére emlékeztet a külsejük. A készlet tartalmaz még öt állványt, amelyek segítségével falra is rögzíthetjük a hangszugárzókat. Mivel a kis tartók csukló segítségével minden irányba állíthatók, nem lesz gond a megfelelő elhelyezéssel sem. Az erősítő és a satellit-sugárzók közötti összeköttetésről vékony „madzagok” gondoskodnak, rugós csatlakozókkal. A dekóderhez, illetve a hangkártához három-három RCA-RCA, illetve RCA-jack kábel segítségével kapcsolódhatunk.

Szünetmentes táp

MGE Evolution 500

Az MGE Evolution szünetmentes tápsorozatát szerverekhez ajánlja a gyártó, ennek megfelelően a készülék szolgáltatásai is ehhez igazodnak. Az 500 VA (350 W) teljesítményű készüléknek négy IEC szabványú foglalat van, amelyből kettő programozható – így a rendelkezésre állási idő kb. 10-30 perc (felhasználástól függően).

A főszűrő kialakítás miatt (az UPS mindössze 4,5 centiméter magas) kis ventilátor segíti a szellőzést, a működés azonban még így is majdnem hangtalan.

A készüléket fekvő és álló helyzetben egyaránt üzemeltethetjük, sőt a mellékelt kiegészítőkkal akár falra is szerelhetjük. A feszültségkimaradás mellett a feszültségingadozás (a 160 és 294 V közötti tartományban) és a frekvenciaeltérés káros hatásaitól is véd az Evolution 500, továbbá lehetőség kínálkozik adatkábel védelmére is.

A kimenetek folyamatosan egyenáramról kapják a feszültséget, ezért átkapcsolási idővel sem kell számolnunk. Az előállított jel szinuszos, kiváló minőségű.

Természetesen alapfelszereltség a PC-vel való összeköttetés, amely soros és USB kábelben egyaránt létrejöhethet.

A támogatott operációs rendszerek között a Windows család tagjai mellett a Unix, a SUN Solaris, a Netware valamint az IBM, a HP és a Compaq rendszerek is megtaláljuk.

11. 2002. Névjegy

Computer
projektor

Név: CS5 multivetítő
Kategória: projektor
Forgalmazó: Sony Hungária Kft.
Internet cím: www.sony.hu/kivetito

- + nagyon egyszerű kezelés, hatalmas fényerő, éles kép
- a lámpa teljes fényerejénél hangos a hűtőventilátor

11. 2002. Névjegy

Computer
hangfal

Típus: Mercury HT5800
Kategória: hangfal
Forgalmazó: Hardvercomp Kft.
Internet: www.kobian.com

- + minőségi kidolgozás, jó ár/érték arány
- kissé nehézkes kezelés

11. 2002. Névjegy

Computer
UPS

Név: MGE Evolution 500
Kategória: szünetmentes táp
Forgalmazó: MGE Systems Hungary
Internet cím: www.mgeups.com

- + majdnem hangtalan
- kissé drága

Longhorn – a legújabb Windows

A Windows XP utódjával kapcsolatban a Microsoft szigorú hallgatásba burkolózik. A kérdezősködésekre a következő rövid választ kapjuk: „Igen, lesz új Windows. A kódneve Windows Longhorn, és várhatóan 2004-ben kerül piacra.”

Írásunkban e titkolózás ellenére megpróbáljuk felvázolni, hogyan képzei el a Microsoft az ideális PC-t és a Windows jövőjét.

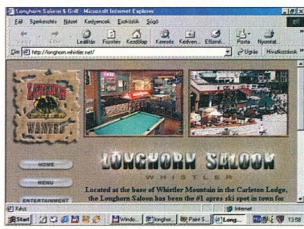
A Microsoft máskor lényegesen bőbeszédűbb, ha új operációs rendszernek a meghirdetéséről van szó. A szokatlan csend feltehetően azzal függ össze, hogy a Microsoft még két új Windows termékkel szeretne piacra lépni a Longhorn előtt: a *Windows XP Service Pack 1*-gyel és mindenekelőtt a *.NET Serverrel*, amelyből a Release Candidate 1 (RC 1) július végén jelent meg. A 2002 elejére ígért Server – komoly késéssel – csupán 2003 tavaszára várható, de legkorábban is csak 2002 utolsó negyedévére készülhet el. A Windows Longhorn beharangozása esetleg tönkretethetné az említett két termék karrierjét, s a lehetséges vásárlók az újabb rendszerre kíváncsián esetleg elnapolnák operációs rendszerük frissítését.

Sí-marketing

William Poole, a Windows üzletfejlesztési igazgatója a trósztellesen per során – egy idén májusban született perirattól kiolvashatóan – elmondta, hogy a Longhorn-csapat nagyrészt az XP fejlesztőiből áll, akik az XP befejezése után kezdtek el az új rendszeren dolgozni.

A Windows Longhorn azonban korántsem az utolsó fejlesztés a Microsoftnál, a tervek szerint ezt a *Blackcomb* nevű újabb Windows követi. Az elnevezésekből kiolvasható a Microsoft-dolgozók hobbija –

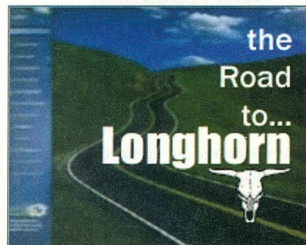
már ha hihetünk a *Microsoft Research* al-elnökének, *Richard Rashidnak*, aki a Microsoft Research egyik júliusi találkozáján azt mondta, hogy a *Whistler* (a Windows XP kódneve) és a *Blackcomb* elnevezések a kanadai *Whistler* síparadicsom két egymással szomszédos hegycsúcsra utalnak. A két hegy között fekvő *Whistler* településen pedig van egy *Longhorn* nevű kávézó.

A Windows Longhorn névadója? A kanadai Whistlerben található, azonos nevű kávézó [homepage-e](http://longhorn.whistler.net) (longhorn.whistler.net)

A névadásnak azonban komolyabb háttere is van. Eredetileg a *Blackcomb* kódnevű rendszer lett volna a *Whistler* utódja, amint azt *Bill Gates*, egy 2000 júliusában Orlando-ban rendezett fejlesztői konferencián bejelentette. A Longhorn tehát csak egy köztes lépés, „kávészünet” lenne a Windows XP és a *Blackcomb* között?

Ez ellen szól egyrészt a kései kibocsátási

dátum: ha a Longhorn 2004-ben köztes megoldásként megjelenne, akkor nem kerülhetne 2005 előtt piacra a *Blackcomb*, ami viszont közel 4 éves szünetet jelentene a Windows XP kiadásához képest. A Microsoft vezetőinek nyilatkozatai sem támasztják alá ezt az elképzelést. *Jim Allchin*, platformfejlesztési csoportalelnök 2002 februárjában egy San Francisco-i konferencián úgy nyilatkozott, hogy a Longhorn a Microsoft egyik nagyon fontos célkitűzése (*big focus*), különféle új termékek gyűjteményeként. A *Fortune* magazin júliusi cikkében pedig *Bill Gates* elmondta, hogy *Steve Ballmer* elhatározta, hogy sok fontos termékújrást ötvöztet a Longhornban.

Az új desktop

A Longhorn egyik újítása a Windows desktop. Az idei *Windows Hardware Engineering* (WinHEC) konferencián kerültek nyilvánosságra ezzel kapcsolatban az első részletek. A DirectX új verziójának a támogatásával a desktop, a grafikus kártya révén, *hardvergyorsítást* kap. A DirectX verzió azonban még nem készült el: a *DirectX 9.1* 2003-ra várható, s az utódját a Longhornba integrálják.

A hardvergyorsítás megváltoztathatja a Windows felületet. Az *eWeek* (www.eveek.com) *Jim Allchint* idézi: az új technika révén a desktop háromdimenziós funkciókkal is rendelkezhet. A felhasználói programok pedig profitálhatnak az operációs rendszer jobb grafikai megjelenítéséből. A grafikai gyorsításnak köszönhetően 3D-s megjelenítés nélkül is szebb lehet a Windows, mert mostantól a számítógépes

játékokhoz hasonló grafikai hatások is elérhetőek lesznek.

Hivatatosan persze még nem ismertették a desktop konkrét megjelenését, mindenestre az interneten megtekinthető egy elég rossz minőségű és kevésbé informatív film, valamint screenshots, melyek állítólag a Longhorn-desktopot ábrázolják, igaz 3D-s elemek nélkül. Bár ezek feltehetően hamisítványok, aki kíváncsi rájuk, megtekintheti az anyagokat a www.winsuper-site.com címen.

A Fortune cikke Bill Gates szavait idézi, aki egy *Outlook Plus* elnevezésű szoftvert is szeretne integrálni a Longhornba. Az *Outlook Plus* olyan digitális asszisztens, amely önállóan kezeli a telefonhívásokat és az e-maileket. Ha a tulajdonos házon kívül van, továbbítja az üzeneteket. A rendszer felismeri a sürgős üzeneteket, megbeszéli és visszaigazolja azokat a határidőket, amelyeket a felhasználó a naptárában rögzített. A rendszer azt is rögzíti, hogyan dolgozik a felhasználó, kivel kommunikál, milyen dokumentumokat készít, illetve tekint meg. Mindezzel megkönnyíti a személyes adatok, ügyek intézését és rendszerezését.

Szép színes, de valószínűleg nem eredeti: az állítólagos Longhorn-desktopok egyike

Gates ugyanebben a cikkben beszél az úgynevezett *digitális tintáról* is, amellyel a felhasználó a képernyőre (avagy egy más, touchpadszerű eszközre) írhat vagy rajzolhat. Gates el szeretné érni, hogy ezeket a jegyzeteket és vázlatokat egy *Instant Messaging* program segítségével lehessen továbbítani. Ezek olyan „feature”-ök, melyek talán már a Windows Longhornban is benne lesznek. A kézírásfelismerés ugyan már régóta működik a Windows *CE.NET Embedded* operációs rendszerrel felruházott PDA-kban, akárcsak a Windows XP-s tablet-PC-kben. A beépített kézírásfelismerővel ellátott Windows Messenger azonban újdonságnak számítana.

DVD-írás

A WinHEC konferencián jelentették be azt is, hogy az új Windows támogatást a *DVD+RW+T* is. A Microsoft már eddig is használta a *Sonic Solutions* (www.sonic.com) DVD-író technikájának (MyDVD) licencét, azt azonban még nem lehet tudni, hogyan integrálják ezt a technikát a Windowsba, de feltehetően a Media Player vagy a MovieMaker új verziójának az eleme lesz.

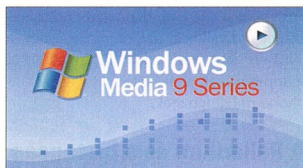
A Microsoft *Corona* kódnevű, új Windows Media 9 médiaplatformja szolgálhat adatokkal a Longhorn multimédiás lehetőségeire vonatkozóan. A platform új videostreaming technikával rendelkezik a szélessávú hálózatok és a hosszú időn át a hálóra kapcsolódó eszközök (*always on*) számára. A felhasználó a ma szokásos átviteli zavarok nélkül nézheti a weben található videókat. Ezen a területen a fő cél, hogy minél jobb audio- és videominőség érjenek el, minél kisebb fájl méret mellett.

A *Freestyle* kódnevű Windows XP Media Center Edition alapján is képet kaphatunk a Windows Longhorn multimédiás lehetőségeiről. A Windows XP ezen kiadását a DVD-lejátszóként, videolejátszóként vagy televízióként használhat, konzolként vagy settop-boxként felépített PC-knek szánták. Ezért a Microsoft programozói új, áttekinthető felületet terveztek, ami a PC távirányítós kezelést is lehetővé teszi. A *Media Center Edition* 2003 elejétől már kapható lesz Japánban.

A *Freestyle*-hoz és a *Coronához* hasonló projektek megmutatják, merre tartanak a fejlesztések: a PC-nek olyan *mediaközponttá* kell válnia, amely kiválthatja a televíziót, a hifi-tornyot, a DVD- és a videolejátszót. Ez ugyan már ma is lehetséges, ám csak kiegészítő szoftverek és némi barkácsolás segítségével. A jövőben az operációs rendszer talán már eleve támogatja ezeket a funkciókat.

Új fájlrendszer

Úgy tűnik, jelentős változások lesznek a Windows fájlrendszerében is. *Jim Allchin* egy eWeek-interjúban beszélt arról, hogy sokoldalú keresési lehetőségekkel rendelkező fájlrendszert szeretne létrehozni. A Windows Server-rendszerek termékfejlesztési csoportjában dolgozó *Peter Houston* nyilatkozatai is hasonló irányba mutatnak. Az eWeek idézi a Longhorn Serverrel kap-

A Windows Media 9 módosított változata a Longhornba is bekerül

csolatban mondott szavait: a *Server számára az eddigi fájlrendszer, amely külön fájlként kezeli az adatokat, nem megfelelő*. Bill Gates a Fortune cikkében úgy vélekedik, hogy a fájlrendszer nem lehet gyűjtőhely, hanem sokkal inkább az e-mailek archiválási rendszeréhez kell hasonlítani. Fontos, hogy a felhasználó tetszőleges kritériumok alapján kereshessen benne, miközben a rendszer lehetőleg gyors válaszidővel működik.

Gyors találati eredmények, sokoldalú keresési lehetőségek – mindez inkább egy adatbázisrendszerre emlékeztet. Elképzelhetőnek tűnik egy *SQL (Standard Query Language)* lekérdezőes rendszer, amely hasonló technikát alkalmazna, mint az *SQL Server* jövődbeli verziója.

Az adatkezelés az új operációs rendszer egyik kulcskérdése, legalábbis ha hihetünk Bill Gates *Fortune* magazinban tett kijelentéseinek. Egységesen kell kezelni az összes adatot, az e-mailtől a születésnap MP3-on át a mozifilmig. Lényeges elvárás, hogy a rendszer segítsen a felhasználónak a fontos adatok keresésében, függetlenül az adatbázis elhelyezésétől.

inkluzív .NET

Szinte 100%-os biztonsággal megjósolható, hogy a Longhorn rendelkezni fog a *.NET*-tel, és így a felhasználó *XML (Extended Markup Language)* alapon – a platformtól függetlenül – használhat adatokat és szolgáltatásokat. A cél, hogy oldják a hálózatok és a különböző eszközök (mint például a desktop-számítógépek, PDA-k, smartphone-ok) közötti határok.

Ám a projekt lassan halad, belátható időn belül csak a Windows rendszerek profitálhatnak ebből. Külön fejlesztők dolgoznak azonban már azon, hogy a *.NET* technikákat a Linux számára is hasznosítsák. Ha minden a Microsoft stratégiának elképzelési szerint alakul, akkor a fel-

használók a világ minden tájáról hozzáérhetnek adataikhoz az interneten vagy a .NET-en keresztül, akár PDA-val, akár settop-boxszal, akár laptopgal vagy smart-phone-nal dolgoznak.

A Palladium és a biztonság

Ha a PC ilyen sok információt tárol a felhasználójáról és ennyi feladatot elintéz, akkor bizony megfelelő módon kell védeni, különben a desktop súlyos rizikófaktorrá válhat a támadók kezében. Ezért valószínűsíthetjük, hogy a Palladium a Longhorn biztonsági rendszerének része lesz. A fenti kódnév mögött számos biztonsági funkció rejlik. A név egy Pallasz Athéné istenképtől ered, amint Trója biztonságát garantálta, amíg a városban volt. (A mondában azonban ez a biztonság csak átmeneti volt. Az istenképet a görög Diomédész és Odüsszeus ellopta. A következményeket pedig mindannyian jól ismerjük...)

A Palladium alapja egy biztonsági hardver (Security Support Component) a PC-

ben. Ez tartalmazza azt a kódot, amely azonosítja az adott számítógépet. A biztonság egy Public Key-eljárással a PGP e-mail-kódolási programhoz hasonlóan működik. A kód segítségével az SSC fájlok is kódolhat, és ezzel használhatókná teszi azokat a támadók számára.

A Windows Kernel operációs rendszer új elemmel gazdagodik, amelynek a neve: *Trusted Operating Root (TOR)*. Ennek hozzáférése van az SSC-hez, annak a segítségével kódolja az adatokat és felügyeli a fájlhozzáférést. A felhasználói programok a *Trusted Agentek* révén kommunikálnak az SSC-vel. A Palladium által védett adatok csak a Trusted Agentekkel és a felhasználó határozott engedélyével érhetők el.

A projekt kritikusai szerint a Palladium esetében inkább arról lehet szó, hogy a szerzői jogokat kívánják védeni. Az operációs rendszer a TOR-ral és az SSC-vel egyértelműen képes azonosítani egy PC-t, könnyű tehát egy új másolásvédelmet konstruálni, mely megakadályozza, hogy egy másik számítógépre installálják a

Windowst. Ugyanez az audio- és video-fájlok esetében is elképzelhető lenne: ezeket is csak bizonyos számítógépeken lehet lejátítani.

A Microsoft állítása szerint a Palladium független a szerzői jogvédelemtől, a *Digital Rights Management* (DRM). A DRM az új biztonsági kiegészítések nélkül is működik, például az aktuális Windows XP-ben. A Palladiumnak vannak olyan funkciói, amelyeknek semmi közik a DRM-hoz, mint például a kódolás vagy a hozzáférés ellenőrzése.

Összegzés

A Microsoftnak komoly tervei vannak a Windows-utóddal kapcsolatban. Úgy tűnik – legalábbis ha hihetünk a menedzserek nyilatkozatainak –, hogy a Longhorn nem hozes megoldást, mint a Windows ME, hanem inkább a Windows XP-hez hasonlóan jelentős előrelépés. Az ígéretek szerint a Longhornban „minden sokkal jobb lesz”.

Rendeljen az Interneten

www.kimsoft.hu

KIM-SOFT '99 Szoftverkereskedelmi Kft.
 1112 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
 Tel.: 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760

A köztölt árak nem tartalmazzák a 25 ill. a 12%-os áfát.

Adatbázis-kezelő szoftverek	Fejlesztő rendszerek	Operációs rendszerek	Egyéb szoftverek
ACCESS 2002 Ujg. Hun. 98 900,-/29 500,- Crystal Reports 9.0 Prof. (Ujg.) 158 900,- Crystal Reports 9.0 Developer 187 900,- FileMaker Prof. v8.0 (Ujg.) 96 400,- Microsoft SQL Server 2000 + 5 Cal. 384 900,- MS Visual FoxPro 7.0 Prof. 144 900,- MS Visual FoxPro 7.0 Prof. Ujg. 74 800,- Oracle Database 9i Std./Entrep. Hivjón!	Borland C++ Builder 6.0 Pro Ujg. 114 900,- Borland Delphi 7.0 Prof. Upgrade 99 900,- Illuminatus Opus (2002 Irisszesse) 36 400,- Illuminatus Opus Pro 99 900,- Install Shield Express v3.5 119 900,- Install Shield Developer 7.0x 387 900,- Macromedia Director Shockwave 409 900,- MSDN Professional 7.0 (1 év előfiz.) 309 900,- Visual BASIC .NET Standard 174 900,- Visual C++ .NET Standard 29 200,- Visual Studio 6.0 Prof. (Licence + CD) 174 900,- Visual Studio .NET Prof. Upgrade 145 400,- Visual Studio .NET Prof. (Licence + CD) 174 900,-	Windows XP Home Ujg. 56 900,-/29 992,- Windows XP Home /Prof. OEM 25 400,-/39 992,- Windows 98 magyar OEM 28 400,- Windows 2000 Server 259 900,- Windows 2000 Server + 5 Client 259 900,- Red Hat Linux v8.0 Personal 15 900,- Red Hat Linux v8.0 Pro 54 900,- SUSE LINUX 8 Prof. magyar 16 800,- Novell Netware 6.0 for SBS (5 user) 224 900,-	Adobe GoLive 6.0 for Win. 141 900,- Macromedia Dreamweaver MX 144 900,- Macromedia Flash MX 179 900,- MS FrontPage 2002 magyar 46 900,- MS Money 2002 for Win32 9 200,- Profents Library 2000 CD (2000 TFF) 14 900,- "Sikló titkár" for Win32 (géprakták) 6 800,- MS Project 2002 for Win32 169 900,- MathCAD 2001i Prof. for Win 299 900,- Sound Forge 6.0 for Win. 134 900,- Surround-Boot4.0 (M. útvonal-tervező) 6 500,- Szuffit Light Számoló Rendszer 11 200,- Réciz Raktár Nyilvántartó 6 240,- REVOLUTION Számítás vezérlő Std. 39 920,- Kütes-Szó Készlet és Számta 59 900,- Egyéb ügyviteli programok Hivjón!
Szövegszerkesztők, editorok MS Word 2002 Hun. Ujg. 89 900,-/22 500,- MS Proofing Tools 2002 22 500,- Multi Edit 9.0 for Win32 (Akcio) 44 900,- TextPad 4.5 for Win32 16 800,- Ultra Edit 9.0 for Win32 17 900,-	Grafika, képfeldolgozás, CAD ACD/See3 6.0 for Win32 (Ujg.) 18 600,- Adobe Photoshop 7.0 for Win32 228 900,- Adobe Premiere 6.5 for Win. 206 400,- Adobe After Effects 4.0 206 400,- AutoCAD LT 2002 Ujg. 219 900,-/61 900,- CorelDRAW 11 Win. & Mac Spc. 112 900,- CorelDRAW 11 Upgrade 93 400,- CorelDRAW 9 Essentials (Akcio) 29 900,- Big Box of Art for Win (22 CD) 23 800,- DesignCAD Express v2 39 900,- DesignCAD 3D Max v12 87 900,- Floor Plan 3D Design Suite 6.0 19 900,- PaintShop Pro 7.0 Win32 Special 27 400,- SmartDraw 6.0 Std. Prof. 27 900,-/46 800,- Ulead Cool 360/ Cool3D v3.5 7 400,-/13 200,- Ulead DVD MovieFactory v1.0 10 400,- Ulead DVD Picture Show Digital Camera 5 11 800,- Ulead GIF Workshop for Win32 6 800,- Ulead GIF Animator v5.0 9 600,- Ulead PhotoExplorer Pro 7 (Akcio) 8 600,- Ulead Photo Impact 8.0 for Win (Ujg.) 27 900,- Ulead Pict-Photo Collection 1.1 42 900,- Ulead Video Studio 6.0 DVD & CD Deluxe 22 900,- Visio 2002 Prof./Standard 141 400,-/58 000,-	Szegedprogramok, kommunikáció ARL 2.75 (bimóti) program 19 300,- Chyenne ARCserve 2000 Workgr. 149 400,- Dataviz Conversion Plus Suite 28 400,- Diskeeper 7.0 for Win. 22 400,- Drive Image 5.0 (Ujg.) 15 900,-/10 900,- Easy CD Creator 6.0 Deluxe 19 900,- F-PROT for v5.22 (1 User) 1 Évés kök. 36 400,- McAfee VirusScan 6.0 /Pro 9 900,-/13 900,- McAfee Internet Security 15 900,- Norton SystemWorks 2003 Upgrade 19 900,- Norton Antivirus 2002 magyar 15 900,- Norton antivirus 2003 Ujg. 17 800,-/11 200,- Norton Ghost 2003 Ujg. 17 900,-/11 200,- Norton Internet Security 2003 22 400,- Norton SystemWorks 2003 Upgrade 16 400,- Norton SystemWorks 2003 Prof. 35 400,- Norton pcANYWHERE 10.5 Win32 64 900,- Norton Utilities 2002 Ujg. 15 600,-/9 800,- Panda Antivirus v6.0 Platinum Ed. 11 792,- Partition Magic 8.0 Ujg. 19 900,-/14 900,- PKZip 5.0 for Win32 (Akcio) 15 900,- RAR/WinRAR (1 user) 10 500,- Virtual CD v4.0 Single user 14 900,- Windows Commander 5.0x 10 900,- WinFax Pro 10.0 /Upgrade 24 400,-/14 800,- WinFax 4.4 Standard /Pro 32 400,-/46 700,- WinZip 8.1 for Win16/Win32 11 400,-	Anglo-magyar Országgyűzőasztár 15 170,- Lopogó Angolul 1. /2. /3. (gyűjtemény) 2 670,- Manó Angol Manó Német 4 277,-/4 277,- Mo!Mouse 2.1 angol-magyar szótár 6 241,- Mo!Mouse 3.0 Prof. (240 000 szó) 15 000,- Mo!Mouse-magyar nyelvészor 15 170,- Encyclopedia Britannica 2002 CD 19 834,- Helyesírás-nyelvtan (1. a. oszt.) 2 670,- Szuperagy (logika-játékok) 2 223,- ManóQ/Manó olvasás 1. 4 277,-/4 277,- Manó Maték 1. /2. /3. 4 277,-/4 277,- Tarkabérs Írásgyűzőasztár 5 345,- Emilioslatok /Észak-Parkajia 3 562,-/4 900,- Hogyan csinálunk kariert? 1 177,- Magyarország nemzeti parkjai II. 3 562,- Matematika 1. és 2. oszt. (Mókus Iskola) 3 564,- MS Encarta 2003 Reference Lib. 19 400,- MS AutoRoute 2002 Europe 57 795,- MS Encarta 2003 Reference Lib. 19 400,- Szoftész /Tudós-hozzérősköp 2 000,-/2 990,-
Kiadványkészítő programok Adobe Acrobat 5.0 CE/Ujg. 86 900,-/35 800,- Adobe Design Collection 6.0 (InDesign, Photoshop, Illustrator, Acrobat) 351 900,- Adobe FrameMaker 7.0 Ujg. 297 900,- Adobe InDesign 2.0 CE Ujg. 259 900,-/55 400,- Adobe InDesign 2.0 188 900,- Adobe PageMaker 7.0 Plus 188 900,- Corel Ventura 10 Ujg. 224 900,-/98 900,- MS Publisher 2002 Win32 Hun. 35 200,- QuarkXPress 5.0 for Win32 (Ujg.) 347 400,- FinaleReader Pro 6.0 (OCR program) 34 000,- Microsoft Omnigraff 2001 34 900,-	Irodai programcsomagok Hancorn Office 2.0 Std. for Linux 9 900,- MS Office XP SBE magyar OEM 79 900,- MS Office XP Prof. magyar OEM 92 900,- MS Office XP Prof. magyar upgr. 94 900,- MS Proofing Tools 2002 (Helyesírás) 22 500,- MS Works 7.0 (angol) 34 000,- Magyar Office Standard verzió 24 000,- WordPerfect Pack 3 (Akcio) 28 600,-	CorelDRAW 11 Special Edition 112 900 Ft + áfa Most ajándék CorelDRAW 9 Essentials programmal!	Játékszoftverek, ismeretterjesztő CD-k nagy választékban Nyitva tartás: hétfő - péntek 8³⁰ - 17 óráig

Home of the Evening English Show 7-10 PM.

Minden este angol nyelvű műsor 19–22-ig

Celine Dion Will Smith Sugababes Lighthouse Family
George Michael Nelly Moby Safri Duo Avril Lavigne

David Gray

Shalene

Puddle of

Bruce Springsteen

Jamie Black

Sheryl Crow

Travis Co

Calling

Seven An

Def Leppard

Nickelback

Vanessa Carlton Muse Sarah Whatmore

Jennifer Lopez Michael Bolton Red Hot Chili Peppers

Beverly Knight Alanis Morissette Nelly Furtado Appleton

Michelle Branch Mariah Natalie Imbruglia Bon Jovi

BRIDGE

102.1

mic Kitten

stacia Sita

Aerosmith

el Westlife

c Anthony

k Shakira

Toploader

Sweetbox

Shop Boys

ny Kravitz

**'ALL YOUR FAVORITES
& TODAY'S BEST MUSIC'**

A KEDVENCEID ÉS A LEGJOBB MAI ZENÉK

INFORMATIKA RT.

NYELVI TUDÁSBÁZISOK
cégeknek, intézményeknek!

*Professzionális szótárak,
fogalomtárak
intraneten!*

6771 Szeged, Mályva u. 34.
Tel.: (62) 406-133, fax: (62) 405-722
www.scriptum.hu

A cég, mely megeremtette a vállalati biztonságot, most forradalmasítja azt.

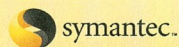
A biztonságos vállalat bemutatása. A Symantec immár 20 éve védi a vállalatokat a vírusok és a rosszindulatú kódok ellen. Azonban a fenyegetések egyre komplexebbek és egyre nagyobb számban vannak jelen, ezzel

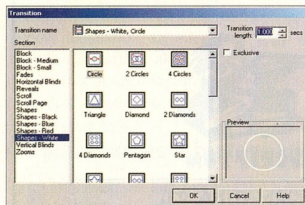
Symantec Integrált Biztonság

Integrált Gateway Security	Integrált Client Security
▶ Behatolás-detektálás	▶ Behatolás-detektálás
▶ Tűzfal/VPN	▶ Tűzfal
▶ Tartalomszűrés	▶ Vírusvédelem
▶ Vírusvédelem	▶ Menedzsment
▶ Menedzsment	

együtt a vállalatok pedig egyre sebezhetőbbek. Most megjelen egy forradalmian új megoldás. A Symantec Integrált Biztonság összefogja a szükséges biztonsági eszközöket egy egységes rendszerben. Az eredmény: hatékonyabb menedzsment, gyorsabb válaszadási képesség és ezáltal még teljesebb védelem az egész vállalat számára.

További információért látogasson el weboldalunkra: www.symantec.hu vagy hívja a 061-452-8006-os telefonszámot.

Az átmenetek száma korlátozott, de azért elég bőséges

Két ok is van, amiért az *Opus Flex* nagyon is kézenfekvő megoldást jelent az interaktív honlapok készítésében. Az egyik, hogy a *Macromedia Flash* nem tartozik az egyszerűen kezelhető alkalmazások közé, dacára annak, hogy a most megjelent MX változat felülete már barátságosabb, a másik pedig az, hogy az *Opusban* készült multimédiás alkalmazásainkat – néhány megkötés figyelembe vételével – szinte egy az egyben felvihetjük az internetre, vagy akár Linuxra is adaptálhatjuk. Az *Opus* immár *multiplatformos multimédia fejlesztőrendszerre* nőtte ki magát, ami, ha figyelembe vesszük, hogy elfér egy flopin, igazán szép teljesítménynek tűnik.

Lehetőségek és korlátok

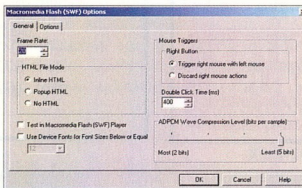
Az élet persze nem fenéig tejfel, így nyomban meg is jegyezzük, hogy akad néhány olyan funkció az *Opusban*, amely a *Flexben* nem használható. Jó néhány utasításról és effektőről le kell mondanunk – például nem használhatunk adatbázisokat, videókat, 3D átmeneteket, nyomtatási, vágólap és multiframe akciókat stb. –, de még így is igen látványos és sokoldalú végeredményhez juthatunk. Ráadásul nem kell megtanulnunk egy új fejlesztőrendszer használatát, így a megszokott *Opus* felületen, könnyen és gyorsan előállíthatjuk a megálmodott bemutatót. Minthogy az *Opus* rendelkezik alapvető vektoros eszközzel, kihasználhatjuk a vektorgrafika nyújtotta lehetőségeket is, így a végeredmény mérete jelentősen csökkenthető, ami nem elhanyagolandó tényező, amennyiben multimédiás honlapon vagy internetre szánt animáción törjük a fejünket.

Fejlesztési alapelvek

Ha egy kész művet kívánunk áttülnetni *Flash* alapokra, akkor elegendő behívni

Flash oldalak egyszerűbben

Nem is olyan régen még újdonságként számolhattunk be az *Illuminatus Opus* és az *Opus Pro* megjelenésétől. Mára már egy kiegészítő is elkészült, amelynek köszönhetően az *Opusban* készült multimédiás alkalmazásokat akár az interneten is közzétehetjük *Macromedia Flash* formátumban.

A végleges SWF állomány elkészítése előtt beállíthatjuk a fontosabb jellemzőket

az eredeti forrást az *Opusba*, kiválasztani a *Publication* menüpontban a *Publication Properties* menüpontot, és a *Type* fülre kattintva bejelölni az *Opus Flex* lehetőséget. Az *Opus* automatikusan lecsereéli, illetve letiltja a *Flexben* nem használható effektusokat, és a *Publish* lehetőséget választva máris elkészíthetjük a kívánt SWF állományt. Persze ha a letiltott utasítások nálunk létfontosságú funkciót tölthetnek be – például adatbázis-kezelést használtak egy *Opus Pro* bemutatóban –, akkor bizonyi kénytelenek leszünk kicsit átdolgozni a kérdéses részt. Amennyiben egy teljesen új *Flash* alkalmazást kívánunk készíteni, érdemes rögtön a fejlesztés kezdetén beállítani, hogy csak az *Opus Flex* lehetőségeit lássuk, így elkerülhető, hogy a későbbi konvertáláskor lényeges változtatásokra legyen szükség. A *Flash* változójánál lényeges a kis- és nagybetűk közötti különbség, míg az *Opusban* ez nem játszik szerepet. Azonban ha az *Opus Scriptben* felváltva használjuk egy változóba a betűméreteket, *SWF* formátumba konvertálva már nem kapunk működőképes vég-

eredményt. A *Flash* szövegkezelési módjait is használhatjuk a *Flexben*, ezek közül a *Publish Wizardban* választhatjuk ki a számunkra megfelelőt.

Publikálás

A kész művet a szokásos *Publish* menüpontban fordíthatjuk le, csak ezúttal nem EXE, hanem SWF formátumra. Kérésünkre az *Opus* a szükséges HTML kódot is mellékel, így könnyebben elhelyezhetjük az elkészült animációt vagy interaktív elemet egy kész oldalban. Megadhatjuk a másodpercenként lejátszandó képkockák számát is, ezek csökkentésével természetesen az állomány mérete is zsugorítható.

Amennyiben hangokat, zenéket is használunk, azok tömörítési arányát is meghatározhatjuk. A végeredmény pedig nem más, mint egy szabványos *Flash* bemutató.

Összegzés

Az *Opus Flex* igazán megfelel azoknak, akik már dolgoztak az *Opus* valamelyik változatával, és egyszerűen szeretnék *Flash* formátumban is publikálni műveiket, de jó választást jelent azoknak is, akik gyorsan szeretnének látványos és interaktív SWF bemutatókat készíteni, lehetőleg a *Macromedia Flash* használatának elsajátítása nélkül. A *Flex* egy professzionális fejlesztőrendszer igazán hasznos kiegészítője.

Nákovics László

Műsorvezetők:

Fiala János

Petrányi Judit

Rónai Egon

Nagy Ibolya

Bornemissza Tamás

**88.1 Játék 8 héten keresztül
naponta 8 ajándék, hetente 1 extra ajándékkal**

Műsorajánlat:

Kelj fel Jancsi – hétfő-péntek 6.30-9.00

Small Sister – szerda 19.00-22.00

Kívánságműsor Pataki Sándorral

szombat-vasárnap 14.30-17.30

Aki komolyan rábízza mindennapi teendőinek számoltartását kézi masszisztensére, számtalanszor kerülhet olyan helyzetbe, amikor nem pusztán határidőnaplóként vagy telefonregiszterként lenne jó használni a PDA-t, hanem mobil irodaként is. Vagyis jó lenne bármikor, bárhol megírni egy dokumentumot, szerkeszteni egy Excel táblázatot vagy csak hozzáférni a leveleinkhez, illetve elküldeni a válaszokat. Hosszabb szövegeket beírni ugyan nem mindig kényelmes a grafiti vagy a virtuális billentyűzet segítségével, ám ma már szinte minden PDA típushoz kapható külön billentyűzet, az esetek többségében kis helyen megbérelhető, összehajtható változatban. Egy ilyen billentyűzettel és az *iambic Office* segítségével

Palm Portable Keyboard

Ha igazán „nagy tételben” kívánunk irással foglalatokodni az utazásaink során, érdemes beszerezni egy *csatlakoztatható billentyűzetet* is a tenyérgépünkhöz, hiszen a grafiti vagy a virtuális billentyűzet használata nagy mennyiségű szöveg beírásakor már kényelmetlenné válhat. A Palm saját fejlesztésű, összehajtható billentyűzete szinte minden szempontból megfelelő választásnak bizonyulhat. Összehajtva alig nagyobb a PDA-nknál, s bár nem

csomagolhatjuk bele a tenyérgépünket, mint a hajlékony változatokba, cserébe viszont sokkal jobban emlékezett a használata egy notebook billentyűzetére, mint hajtogatható társai esetében, így hosszú távon jóval kényelmesebb azoknál. Külön tápra nincsen szükség hozzá, minimális energiaszükséglettel a kispépből fedezi. Ékezetes karaktereinket is könnyedén elérhetjük az **Alt** + [karakter] billentyűkombinációval, például: **Alt** + **q** = á, **Alt** + **a** = é, **Alt** + **y** = ő stb. A tenyérgép funkcióbillentyűt is közvetlenül elérhetjük a billentyűzetről, és a menük, illetve a gyorsbillentyűk használata is megoldott.

A mini iroda

Az iambic cég PalmOS alapú irodai csomagjával magunkkal vihetjük tenyérgépünkön Word és Excel dokumentumainkat, leveleinket, sőt bárhol, bármikor szöveget szerkeszthetünk vagy számolótáblákat készíthetünk.

vel valóban úgy dolgozhatunk, mintha komplett PC-s irodai csomagban szerkesztenénk szöveget vagy számolótáblát. Ráadásul az új verzió felülete nemcsak izlense, hanem nagyon praktikusra is sikerült. A csomag négy alkalmazásból áll, a *FastWrite* szövegszerkesztő, a *TinySheet* táblázatkezelő, az *iambic Mail* levelező és az *iOffice* szoftverekből. Az utóbbi gyakorlatilag egy felületen egyesíti a három másik program dokumentumait, a könnyebb áttekinthetőség kedvéért. Kapunk még egy desktop alkalmazást is, amelynek a segítségével ide-oda konvertálhatjuk a PC és a tenyérgép között a dokumentumainkat.

FastWrite 1.01

A *FastWrite* gyakorlatilag egy minden igényt kielégítő szövegszerkesztő, PalmOS alá. Ennek megfelelően használhatunk benne különböző formázási módokat (Bold, Italic stb.), igazításokat (balra, sorkizárt stb.) és felsorolásokat, illetve színeket is kiemelhetünk szövegeket. Ezeket az

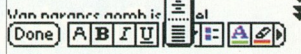

A különböző formátumok jól áttekinthető listába rendezve

Szóval a fontosabb jellemzők:

Ékezetek előállítás

Alt + **q** = á
Alt + **a** = é
Alt + **y** = ő
Alt + **c** = ö
Alt + **b** = ÷
Alt + **n** = ú
Alt + **,** = ü
Alt + **.** = ű
Alt + **g** = í

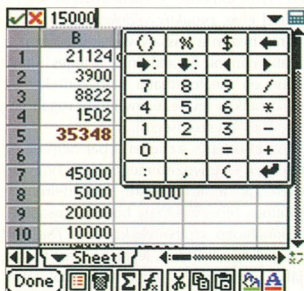
Épp olyan ügyes, mint asztali társai

eszközöket egyszerűen elérhetjük a képernyő alsó részén elhelyezkedő eszköztárból, amely ha utunkban van, egyetlen mozdullal eltüntethető és szükség esetén visszahívható. A *View* menüben számos, a hosszabb dokumentumok olvasását segítő eszköz található, így például a *Bookmark Manager* vagy az *auto scroll* (szöveg automatikus görgetése) lehetőséget. Az utóbbinak beállítjuk a sebességét is. A *FastWrite* több formátumot is használ, így létrehozhatunk Word DOC, RTF, Palm DOC, HTML, TXT vagy éppen Memo dokumentumot is. Ezek közül az RTF, a DOC és a HTML típusok közötti különbséget csak akkor érzékeljük, ha szinkronizáljuk az anyagainkat az asztali PC-vel. Ilyenkor a PC-n futó *iambic Office Manager* az adott formátumra konvertálja őket. A DOC és a Memo formátumok értelemszerűen a PDA-n is különböznek, így egy Memo dokumentumot rögtön elolvashatunk a PalmOS Memo programjában, míg a Palm DOC formátumot például a *Palm Reader*ben használhatjuk. A *FastWriter*ben beállítjuk a betűtípus és -méretet is,

ám ezek a beállítások csak akkor láthatók, ha a dokumentum a szinkronizálás során átkerült az asztali gépre. Nem árt tudni, hogy a Wordben már a formázásoknak megfelelően látjuk a szöveget, míg a ténylegében csak a PalmOS alapértelmezett karaktereivel.

TinySheet 4.12

A *TinySheet* a csomag Excel kompatibilis táblázatkezelője, ennek megfelelően különböző számológéptáblákat készíthetünk, az Excel formátumának megfelelő képleteket használva.

Az egyik legkényelmesebben használható táblázatkezelő PalmOS alatt

A fontosabb függvényeket a *Paste Function* ikononnal egyetlen érintéssel elérhetjük. Némi korlátozást jelent, hogy csak a PalmOS alapfontkészletét használhatjuk, de gyakorlatilag ez nyújtja a legjobb átláthatóságot kis felbontás (160x160) esetén. Természetesen több munkalapot is használhatunk, amelyek kö-

zött *kereshivatkozások* is alkalmazhatunk. Sőt, a *TinyChart* segítségével egyszerűen készíthetünk akár 3D-s grafikonokat is az adatainkból, amelyeket természetesen szintén elmenthetünk a táblázat részé-
ként, egy külön munkalapon. Jó dolog, hogy a táblázatokat készítő memóriakártyákon is tárolhatjuk.

iOffice

A csomag „felületi” összefogója az *iOffice*, amelyben egy listában tekinthetjük át dokumentumainkat a kettőszelött képernyő alsó részén, és beérkezett levele-

Mindent összefog a csomag részeként kapott iOffice program

inket is láthatjuk a felső térfélen. Új dokumentum létrehozását innen is kezdeményezhetjük. A dokumentumok mellett egy kis kártya ikon jelzi, ha az adott dokumentum a bővítőkártyán foglal helyet.

iambic Mail 2.11

Az *iambic Mail 2.11* nem a legújabb verzió az *iambic* cég levelezőprogramjából, így le kell mondanunk néhány új szolgáltatásról (például a csatolások küldéséről), ám még így is az egyik legjobb PalmOS-re készült e-mail-kliensről beszélhetünk.

Több hozzáférést is képes kezelni, így ha több e-mail-fiókunk van, bármelyikhez hozzáférhetünk akár egy mobiltelefon és a tenyérgepünk segítségével. Kezeli a csatolásokat is, s amennyiben rendelkezünk memóriakártyával, a csatolt állományokat is fogadhatjuk. Ezek elolvasásához azonban már nem nyújt segítséget, így például ha egy XLS állományt kapunk, azt eltárolhatjuk, de mivel átkonvertálni nem tudjuk,

Egy kis „köztökösés”

Az ékezetes karakterek konvertálásával nem tapasztaltunk gondot, bár esetenként a hosszú „ü” változott „u”-ra. Két apróság azért szemet szúrt. Vajon miért maradt ki a *FastWrite*-ből a memóriakártya használatának a lehetősége, és miért nem képes a csatolásként fogadott *XLS* és *DOC* formátumokat konvertálás nélkül olvasni a csomag egyetlen programja sem? Az előbbire valószínűleg hamarabb kapunk új utóbirát, de azért bizakodjunk, hogy megtalálják a módját az eredeti *Office* formátumok felhasználásának is.

a *TinySheet* már nem fogja megnyitni. Természetesen ha hazaértünk, az asztali PC-nen már átalakíthatjuk a *TinySheet* számára is emészthető formátumra, vagy egyelőre átírva a csomagot megnyithatjuk az Excelben.

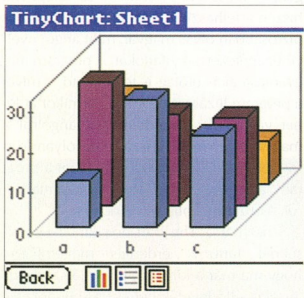
JPG képek megtekintésére már akad néhány alkalmazás PalmOS alatt (például a *JPGView*), így ha ilyet kapunk csatolásként, gond nélkül megnézhetjük a memóriakártyáról. Megjegyezzük, hogy a szinkronizáláskor „átkerülő” *Word* és *Excel* csatolásokat automatikusan konvertálja az *iambic Office Manager*, így azok gond nélkül olvashatók a PDA-n a *FastWrite*, illetve a *TinySheet* programokkal.

Összegzés

Az *iambic Office* a leghatékonyabb irodai csomagok egyike PalmOS alatt, igazi vetélytársként talán egyedül a *Documents To Go* említhető, különösen annak új verziója. Tudását és összetettségét tekintve igen hatékony és jól kezelhető eszközt ad a felhasználók kezébe, ráadásul támogatja a nagyobb felbontást is, így a Sony tenyérgepeken is nagyszerűen kihasználható, ami különösen a *TinySheet* esetében lehet előny.

Az *iambic Office 1.5-öt* javasoljuk mindenkinek, aki mobil irodai megoldásokban gondolkodik. Azt is javasoljuk, hogy a programot egészítse ki az *iambic Mail 3.0*-val, amely már csatolások küldésére is alkalmas, valamint egy *Palm* billentyűzettel, hiszen több oldalnyi szöveg bevitelére a grafiti ma már nem a legyorsabb megoldás.

Nákovics László

Táblázatunkat grafikonra is megjeleníthetjük és elmenthetjük

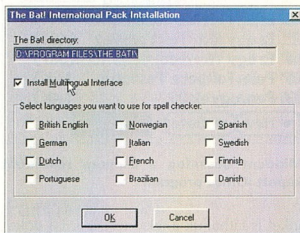
The Bat!

A programot és a hozzá tartozó kiegészítőket CD-/DVD-mellékletünkön találják.

Így is lehet levelezni

Az elektronikus levelezés egyik közismerten legnagyobb kockázata a vírusátmadások veszélye. Mivel az Outlook nem csupán célpontja, hanem eszköze is a levelező vírusoknak és programférgenek, sokan keresnek és találnak alternatív – s természetesen olcsó – megoldást levelezéseik lebonyolítására.

Vállalati környezetben érdemes már a szerveroldalon megoldani a levelek és a levélmellékletek kötelező vírusellenőrzését, s többnyire ezt az utat is választják, ám azok is találhatnak megoldást, akik otthonról leveleznek vagy nem engedhetik meg maguknak egy saját nagykapacitású levelezőszerver üzemeltetését. Az ajánlott programok egyike a *The Bat!* nevű shareware levelezőprogram, amelynek nem csupán a magyarítása

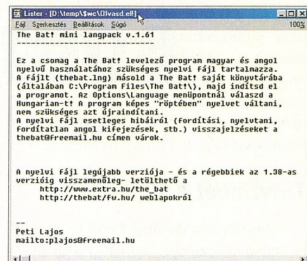

Az International Pack telepítésekor akár 12 felkínált nyelv helyesírás-ellenőrző segéd-fájljait is telepíthetjük

készült el, hanem a hazai támogatása is hosszú ideje megbízhatóan és eredményesen működik.

A leveleküldeményekben nem csupán maguk a levelek utazhatnak, hanem csatolt fájlok és a levélszövegbe láthatóan vagy rejtve beágyazott programok is. Mindaddig, amíg ezek nem jutnak vezérléshez, azaz valaki vagy valami el nem indítja őket, pusztá adatsomagként kezelhetők, ám megfelelő ellenőrzés és védelem nélkül egészen a törlesztékig *potenciális fenyegetést* jelentenek a leveleket befogadó számítógépek és a hozzájuk kapcsolódó helyi számítógép-hálózatok számára.

A levelekben érkező programkártévek több módszerrel is igyekeznek elősegíteni, hogy akár a beépített automatizmusokon keresztül, akár a felhasználók megtévesztésével valamiképp vezérléshez jussanak.

A magyar nyelvi csomag telepítése sem igényel pilótaviszágt

Az ilyen támadások ellen, divatos kifejezéssel élve, *proaktív védekezéssel* kell élnünk, hiszen a passzív védekezés, azaz a csatolmányok fogadásának a teljes tiltása könnyen megfoszthatja nyüzserünket az elektronikus levelezés nyújtotta rugalmasságtól és egyszerűségtől.

Az első lépés az lehet – bár nem ez az egyetlen és üdvözítő megoldás –, hogy lesereljük a levelezésre alapértelmezett Outlook programot egy biztonságosabbra. A kínálkozó szoftverek közül a *The Bat!* megfelelőnek látszik, legalábbis ezt mutatják a több tízezres hazai felhasználótábor tapasztalatai.

A The Bat! és kiegészítői

Túldolai keretes írásunkban felsorolunk néhány forrást, ahol megtalálhatják a *The Bat!* telepítőcsomagjait, segédfájljait és kiegészítő segédprogramjait. Ugyanitt a letöltendő, illetve telepítendő fájlok rövid ismertetése is olvasható.

A hazai viszonyokat ismerve, célszerű a programhoz kínált kiegészítő fájlokat, segédprogramokat is letölteni és telepíteni, hiszen a felhasználók többsége továbbra is biztosabban olvas magyar, mint angol nyelvű üzeneteket, sűgőfájlokat. A program magyarítása akár utólag is telepíthető, s mivel a program lezárása nélkül is bármikor át lehet váltani az alapértelmezett angolról a magyar nyelvre és vissza, még olyan környezetben is ideális választás lehet a program, ahol egyaránt dolgoznak vele magyarok és külföldi kollégák, főnökök.

S ha már a *The Bat!*-hoz kínált bővítésként tartunk, érdemes megemlíteni, hogy ma már a kimenő, illetve a szerkesztés alatt álló levelek helyesírás-ellenőrzése is elvégezhető a programon belül, illetve a *Microsoft Office* megfelelő helyesírás-el-

! Extra biztonság

Azoknak, akik extra biztonságra vágyanak a levelezésükben, a hazai forgalmazó a *The Bat!* egy újabb továbbfejlesztést ajánlja: a *SecureBat!* szintén a *Ritlabs* terméke. Ennek a funkciói teljesen megegyeznek a *The Bat!* programéival, viszont a levelekhez való hozzáférést egy kulcstartón hordható kisméretű USB kulcs (hardvertoken!) meglétéhez köti, amelyet a szoftver jogosultja mindig magánál hordhat. A levelezéssel teljesen biztonságban tudhatják, illetéktelenek nem olvashatják. A program egy 128 bites, hordható hardvertokenben tárolt kulccsal titkosítja a védett rendszeren a leveleket, a címjegyzéket, a konfigurációs fájlokat. A kulcs ellopása, elvesztése esetén sincs gond, csak a jogosult felhasználó által ismert egyéni PIN kódot kell megadni a titkosítás feloldásához.

JÁTSSZ A PÉNZEDDEL!

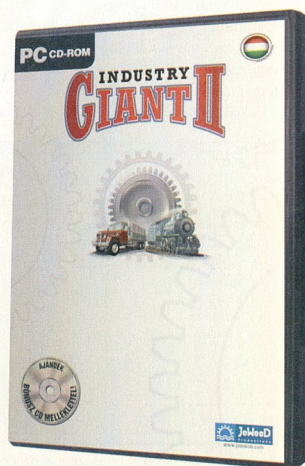

INDUSTRY GIANT II

A PÉNZ BOLDOGÍT!

A 20. századi termelési, ipari és szállítási fejlődés pontos szimulációja
Forradalmi menürendszer
Teljes valóság-hűség, részletes termelési folyamatok

- Akár 50 különböző szállítási mód segítségével építheted üzleti birodalmadat
- Rendkívül részletes grafika
- Többjátékos lehetőség Helyi hálózaton (LAN) vagy Interneten keresztül

lenőr moduljaival. A hagyományos nyelvi ellenőrök mellett az ékezetmentes levelek ellenőrzése is megoldható.

A The Bat! és a vírus(ok)

Sokan előszeretettel emlegetik, hogy a mai levelező programkérvők túlnyomó többsége az Outlook különböző kiadásait „fogyasztja”. És mégis, a nyilvánvaló tények ellenére, az Outlook a leggyakrabban használt levelező kliens. Mivel ennek a magyarázata külön tanulmányt igényelne, maradjunk annyiban, hogy komoly létjogosultságunk van az *alternatív levelezőprogramok*-nak.

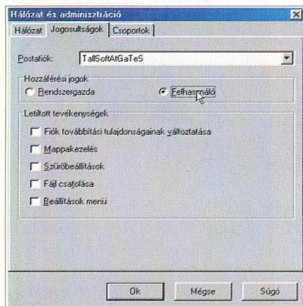
A The Bat!-et azért szokás az alternatív megoldások között emlegetni, mert bár belülről maximálisan programozható, semmiképp sem hajtja végre automatikusan a kívülről jövő üzenetekben elhelyezett szkript-programokat.

Biztonsági beállítások

A The Bat! menürendszerén belül több helyen is találunk biztonsági beállítási lehetőségeket. Az egyes levelező postafiókok jelszavát védhetők az illetéktelen megnyitás ellen (Postafiók / *Fiókjelszó beállítása*, **Ctrl+F12**), a felhasználói jogok korlátozhatók (Beállítások / *Hálózat és adminisztráció* ezen belül *Jogosultságok* lapon a *Lezártított tevékenységek*).

A *Beállítások / Vírusvédelem* menüparancson keresztül előhívható panel szolgál a vírusvédelmi pluginek telepítésére és beállítására. Ezzel egy korábban már telepített „on demand” típusú víruskereső programot integrálhatunk a levélkezelési folyamatokba.

A kiválasztott postafiókba lépve a *Postafiók*

A programon belül a rendszergazda korlátozhatja a felhasználók jogosultságait

A The Bat! fő és kiegészítő csomagjai

A programhoz számos forrásból is hozzájuthatunk. A legegyszerűbb talán, ha a Computer Panoráma CD- és DVD-mellékletét vesszük kézbe, hisz ezeken kollégáink számos egyéb hasznos segédprogram mellett a The Bat! csomagjait is rendszeresen elhelyezik. Aki ennél frissebb kiadásokra, újabb verziókra vágyik, az az alábbi címek valamelyikén kezdheti a keresést:

www.ritlabs.com – a fejlesztők weboldala

www.thebat.macasoftware.hu – a magyar képviselő

ftp.elif.stuba.sk/pub/pc/comm – a SAC gyűjtemény

Természetesen számtalan más helyen is megtalálhatók a program telepítő- és segédcsomagjai, de érdemes lehet a fent felsorolt lehetőségekkel kezdeni.

the_bat.exe

Egy körülbelül 2,5 Mb-ot méretű angol nyelvű telepítőcsomag, amelyet csak el kell indítani, követni kell a program utasításait, és el kell végezni a szükséges beállításokat.

intpack.exe

Mintegy 3,5 Mb-ot méretű, szintén angol nyelvű telepítőcsomag, amely további 11 nyelv támogatását is tartalmazza.

langpack_161.zip

A legutolsó programkiadásához készült magyar nyelvű segédállomány, kimerítő telepítési ismertetővel.

TBHun161.exe

Öntelepítő csomag a magyar nyelvű

segédállományok és a súgó telepítéséhez.

spell.rar

Egy folyamatosan fejlesztett ingyenes magyar helyesírás-ellenőrző modul a The Bat! levelezőprogramhoz és egyéb, zömmel freeware és shareware szövegszerkesztő programokhoz.

unaccent.rar

Ékezetek nélküli e-mail levelezésben használható magyar helyesírás-ellenőrző kiegészítő a The Bat! programhoz.

pgpdlis.zip

A The Bat! maga is rendelkezik egy saját, természetesen korlátozott képességgel, de már használható *PGP titkosítási lehetőség*gel. E modulok telepítése azonban lehetővé teszi, hogy a *PGP* komolyabb, külön programként telepített változatait is használhassuk levelezőprogramunkkal.

EASetup.exe

A The Bat! hazai képviselőlet ellátó *Macasoftware* *Bt. Email Alarm* programjának a telepítőcsomagja.

BackupTheBat.exe

A *BackupTheBat* programmal a The Bat! postafiókjainak a tartalmáról készíthetünk a továbbiakban is jól használható biztonsági mentéseket.

Youvegotmail.zip

Segédprogramcska a beérkező levelek jelzésére.

drwebbav.zip

Vírusellenőrző plugin a *Dr.Web Antivirus* program használatához.

ok / Tulajdonságok... (**Shift+Ctrl+P**) menüponttal előhívható beállítópanelen a *Levélkezelés* ág választásakor jutunk a levélküldetés beállításához, amely a kért levelek letöltés előtti törlésében nyújthat segítséget. A spam levelek tömeges támadása ellen pedig a *Postafiók / Levélszűrők* (**Shift+Ctrl+S**) menüponton keresztül a *Szelektív letöltés* mappában hozhatunk létre új szűrőket. Itt a *Speciális* lapon adható meg annak az előkészített fájlnak a neve és az elérési útvonala, ahonnan a program a nem kívánt levelek kiszűréséhez használható szövegmintákat olvashatja be.

AV pluginek a The Bat!-hoz

Az *1.60-as The Bat!* verzióban vezették be a víruskereső plugineket. Bár a *RitLabs* ftp oldalán több programhoz is kínálunk

ilyen plugineket, e sorok írója eddig csak két működő változatot talált, a *Dr. Web Antivirus*hoz készített *DRWEB.BAV* fájlt és a *Kaspersky Antivirus*ét. A magyar képviselő szerint a többi népszerű programhoz is elkészültek már a .BAV fájlok, de ezeket közvetlenül az adott antivirus szoftver fejlesztőitől kell letölteni. A hazaiak közül értesüléseink szerint a *VirusBuster*nél fogtak hamarosan bekezelezeni ilyen kiegészítő program elkészítésébe.

A .BAV pluginek működésének lényege, hogy a The Bat! a konfigurálásakor megadott könyvtárban elhelyezkedő víruskereső programot ereszti rá a fogadott vagy küldeni tervezett levelekre és levélmellékletekre. Az ellenőrzés után pedig a víruskereső kilép a memóriából, és nem foglalja feleslegesen tovább a rendszer erőforrásait.

N. G

A · E · G · O · N
MAGYARORSZÁG
INGATLAN-KFT

Budapest IX. kerületében,
a Kínizsi utcában, 691 m²-es

**SZÁMÍTÓGÉP-
KÖZPONT**
2002. december 1-jétől
BÉRBE ADÓ.

Informátikai központ, szerviz,
nagykereskedelmi központ
és iroda céljára alkalmas.

A Ráday utcában
72 m²-es, 160 m²-es, 812 m²-es

**IRODÁK
BÉRBE ADÓK.**

Szolgáltatások:
24 órás biztonsági szolgálat,
legkondicionált irodák,
bérelt vonali internet-csatlás,
mélygarázs.

Telefon: (1) 476-5733, (1) 476-5720,
(30) 371-6569, fax: (1) 476-5721,
e-mail: Ibaloghi@aegon.hu

www.aegoningatlan.hu

**DIGITALIS
FÉNYKÉPEZŐGÉPEK**
az Alagútnál

**Fuji - Nikon - Canon
Casio - Olympus - Sony
Minolta - HP - Kodak**

digitális fényképezőgépek hatalmas választéka

Fuji FinePix S2 S802 F601 F401 304
Nikon CoolPix 5700 4500 4300 175 2009
Canon G3 S4530 A40 730 IXUS V9 330
Olympus E2010 4000 730 300 220 120
Casio QV 5700 R4/R3 4000 Exilim
Sony DSC F717 S85 P9 P7 P1 P51 P31
Minolta Dimage 7i 5 404 304 X

Canon PowerShot A40 Olympus Camedia 3002

CompactFlash 32 - 512 MB
SmartMedia 32 - 128 MB
MemoryStick 32 - 128 MB
MMC 32 - 128MB SD 32 - 512MB
Nikon dia/filmszkennerok
Olympus digitális diktáfonok

Canon minidV kamerák

MV550i 22x opt. zoom,
fénykép rögzítés

10, 20, 30 GB MinidStor (FireWire)
mobil háttértár fényképekhez

DigiFénykép - MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Attila út 47.
H-P: 10-10h Sz: 10-10h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

PRODISMA

**TELJESKÖRŰ
3 ÉV
CSERE
GARANCIA**

Vége a várakozásnak!

Kiváló ár/teljesítmény érték.

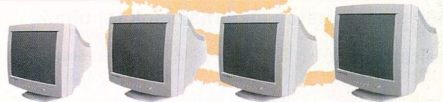
Egyedülálló gyári **csere** garancia:
vásárlástól számított első évben
országos helyszíni teljeskörű csere garancia,
második-harmadik évben országos szervizházzalát
átévőhelyein érvényesíthető teljeskörű cseregarancia.

IGEN!

Nem kell várnia a javításra...

Keresse a számítástechnikai szaküzletekben.

Kínalunk:

PRT-541502	PRT-701709	PRT-951709	PRT-951909
15" Orion képcső	17" Orion képcső	17" Orion képcső	19" Orion képcső
0.28 pixel	0.27 pixel	0.25 pixel	0.25 pixel
1024x768/60Hz	1280x1024/60Hz	1600x1200/75Hz	1600x1200/75Hz
MPRII	TC099	TC099	TC099

Szervizpartnerünk:

1047 Budapest Gárdi Jenő u. 41. Tel.: 06-1-399-04-05

Cedrus
Számítástechnikai Kft.

1103 Budapest, Dömsödi u. 1/b.

Telefon: (1) 433-4147

Fax: (1) 264-8549

cedrus@cedruskft.hu

www.cedruskft.hu

A Cedrus Számítástechnikai Kft. a JETWAY termékek -VGA kártyák, alaplapok, TV tunerek, TFT monitorok- kizárólagos magyarországi disztribútora.

V333U JW

ATA 133
VIA KT 333 Chipset
Socket A
FSB 266
5 PCI, 1 AGP
3 DDR (333 MHz) slot
AC 97 integrált
hangkártya
6 V2.0 USB

PX400DAZ JW

ATA 133
VIA P4X400 Chipset
Socket 478
FSB 533
5 PCI, 8x AGP, 3 DDR (400/333 MHz) slot
AC 97 integrált hangkártya
6 V2.0 USB
on board IEEE 1394

B45GEA JW

ATA 133
Intel 845GE Chipset (Új!)
Socket 478
FSB 533
5 PCI, 1 AGP,
2 DDR (400/333 MHz) slot
integrált VGA
AC 97-4CH integrált hangkártya
6 V2.0 USB
→ Xear Rear Effect
fülhallgató

...a többszörös
tesztgyőztes

...a legújabb
termék!

...a legjobb
ár-érték arány!

The Brand You Can Trust

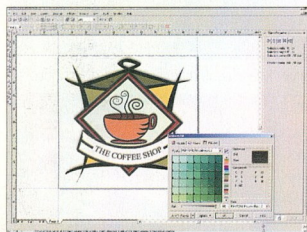
...építsünk új alapokra. **JETWAY**
www.jetway.hu

Minden egy dobozban

A megújult Corel végre piacra dobta népszerű grafikai csomagjának várva-várt új verzióját. A jól csengő Graphics Suite név alatt ismerős alkalmazások lapulnak, megannyi új szolgáltatással.

A Corelnél eddig – lehet, hogy csak a véletlen hozta így – a páratlan verziózámmal ellátott DRAW csomagok szinte mindig jobban sikerültek, mint páros társaik. A 10-es változat nem tűnt mérőföldkőnek, ám a soron következő 11-es annál vonzóbb.

A Corel 11 esetében nem pusztán verziózámmal váltásról van szó. Valamennyi alkalmazásnál szembevetendő a felületek egységes megújulása. Szinte minden testre

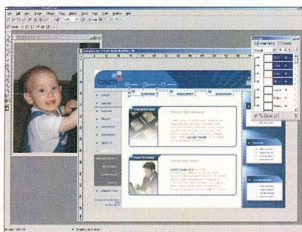
A CorelDRAW felülete is jelentősen megváltozott, de nem elégedtek meg ennivel!

szabható, s végre a dokkoló ablakokat is kényünk-kedvünk szerint helyezhetjük el a képernyőn. A Photo-Paint lebegő ablakait akár átlátszóvá is tehetjük, s így még akkor is viszonylag jól látható a szerkesztett kép, ha az ablakok föltette helyezkednek el. Megváltozott a színelőző belső motorja is, így a Kodak legfrissebb színelőző rendszerét használhatjuk. A Windows XP és Windows ME esetében a WIA lehetőséget is bevehetjük. Ekkor a szkennelésnél és a digitális kamerák képeinek a beolvasásakor nem szükséges a hardvergyártó meghajtóját és kezelőfelü-

letét használni, hanem ipari szabványnak megfelelő rendszeren keresztül kerülnek a képek beolvasásra.

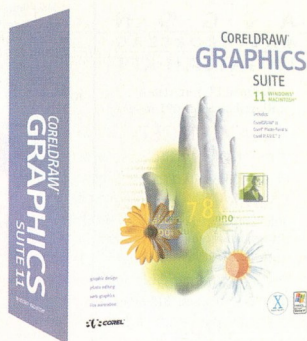
A CorelDRAW 11 újdonságai

A csomag talán legnépszerűbb tagja, a névadó vektoros illusztrációs program, a CorelDRAW számos újdonsággal dicsekedhet. A *Szimbólumkezelő* segítségével

A Photo-Paint 11 kényelmesebb és ügyesebb, mint az elődei

bármely objektumot szimbólumként tárolhatjuk, hogy a későbbi munkánk során gyorsan és tetszőlegesen rendezhessük. A nyomásérzékeny eszközök is nagyobb támogatottságnak örvendenek az új verzióban. Az új, hárompontos rajzoló eszköz pontosabbá teszi a rajzolást – a hárompontos ellipszisznél például megrajzolhatjuk az átmérőt, majd a következő kattintással az ellipszis magasságát adhatjuk meg. Az új *Pen Tool* használata egyszerű és gyors módja az egyenes vonalak és a görbék rajzolásának. Továbbfejlesztették a szövegkezelést is, így a szövegek

importálásakor, illetve beillesztésekor – a vágólapról – megtarthatjuk vagy törölhetjük a korábbi formázásokat. A paragrafus szövegek görbévé konvertálása lehetővé teszi a művészi hatások (artistic effektek) alkalmazását a paragrafusokra. A CorelDRAW 11 továbbfejlesztett *mágnés funkciót* kínál, hogy a grafikus objektumok mozgatható és pontos elhelyezése még egyszerűbbé váljon. Az új verzió már arra is lehetőséget kínál, hogy a mágnes hatósugarát meghatározzuk, testre szabjuk ezt a funkciót. Ez az új eszköz gondoskodik arról, hogy beállíthassuk az objektumok közötti minimális távolságot, mielőtt azok egymáshoz tapadnának a mozgatható során.

Megújult az *Align and Distribute* (elrendezés és elosztás) dialógusablak is, s az ablak bezárása nélkül is lehetőség van tovább folytatni a munkát, majd bármikor visszatérni. A jobb SVG támogatás mellett immár a rétegeket is használhatjuk a PSD és a CPT exportnál, ennek köszönhetően pedig zökkenőmentesebbé válik a fotószerkesztőkkel való együttműködés.

A CorelDRAW átlátszó hátteret is ad az exportált képnek. Az *Adobe Acrobat 5*

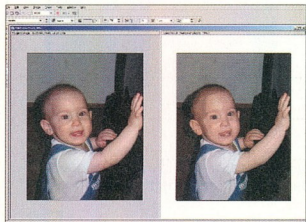
Corel 11 a Windows XP alatt

Örömhír a Windows XP felhasználóknak, hogy immár többfelhasználós megoldásokat is alkalmazhatunk a Corel csomag programjain, így például limitálhatjuk a felhasználók számát, korlátozhatjuk a hozzáférési jogokat, és minden felhasználó a saját beállításait használhatja a csomag alkalmazásaiban.

és a PDF/X formátum exportja és importja is lehetséges, mi több, PDF állomány behívásokon kiválaszthatók az importálni kívánt PDF oldalak. Az AutoCAD (DXF/DWG) állományokkal is ügyesebben bánt az új változat, s akár metszeti, nézeti görbét vagy rúcsálót is készíthetünk 3D objektumokból.

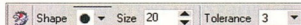
A Photo-Paint új köntösben

A Micrografx-szal történt összeolvadás, úgy tűnik, igencsak jót tett a csomag fotószerszertőjének. Az új kezelőfelület eleve jobban használható az elődökénél, ráadásul – eszköztárak és billentyűzetkombinációk tekintetében – könnyen átalakítható a

A CorelTrace „felületgazítás” után éppen azt nyújtja, mint eddig. Hatékony!

PhotoShop-hoz szokott felhasználók számára, így az átszokás a Photo-Paintre jócskán megkönnyíthető. A fotóretusálás könnyítésére bekerült a Red-Eye Removal Tool (vörösszemeeffektus-eltávolító), amelyet éppúgy használhatunk, akár egy esetet. Egy kattintás a változtatandó képrészlet fölött, és máris eltűntek a horrorisztikus piros szemek. Ráadásul a „tűrészathar” is beállítható. Az új Cutout maszkolóeszköz segítségével a maszkolás még egyszerűbb, az Image Slicing (képszeletelés) lehetőség pedig megkönnyíti a nagyméretű képek internetre portálását. Így akár egy teljes honlapot is megtervezhetünk a Photo-Paintben. A CorelDRAW-hoz hasonlóan, a Photo-Paintben készíthetők rolloverek, s akár hangokat is rendelhetünk hozzájuk. További jó szolgálatot tesz az internetre fejlesztőknek a képoptimalizációs eszköz, a helytakarékoság ugyanis ebben az esetben igencsak fontos szempont lehet. Megtalálható a JPEG 2000 támogatás is, ez az internetre fejlesztett új fájlformátum még nagyobb tömörítési aránynál is jobb minőségű képet kínál a korábbiakhoz képest. Érdekes feladat egy panorámakép készítésé-

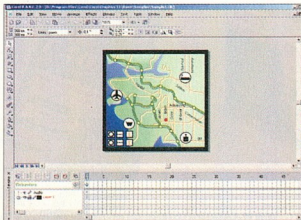
A vörösszemeeffektus eltüntetése néhány kattintással csúpn

se több képből, ehhez a Photo-Paint szintén segítséget nyújt. Továbbfejlesztették az árnyékolási lehetőségeket is, sőt, megtalálható az új Spot Filter effekts, amelynek a használatával olyan hatást érhetünk el, mintha szűk mélységélességgel fókuszálnánk volna fényképezéskor egy tárgyra. A fókuszban lévő elem élessé válik, a környezete pedig elhomályosodik.

A Dust and Scratch segítségével a képek retusálásakor lehetővé válik régi vagy sérült fényképek virtuális és automatikus hibajavítása. Az EXIF fájlátmozgatásnak köszönhetően pedig JPEG, TIFF és EXIF fájlok is szerkeszthetők anélkül, hogy a program változtatna a digitális kamera adatait, beállításait. Így bármikor megnevezhető, hogy az adott fénykép milyen kamerabeállításokkal készült.

Egyéb csemegék

Az internetre fejlesztők bizonyára örömmel nyugtázzák, hogy a 10-es csomag részeként nem túl fényesen debütáló Corel RAVE animációs program is megújult, és jóval stabilabban működik, mint az elődje. Az eszköztár bővülésén kívül Macromedia Flash exportnál lehetséges a szövegek exportálása is (nem alakítja őket görbévé a program), így jelentősen csökkenhet a fájlméret. A 3D-s forgatási lehetőségek szintén jól hangzanak azok számára, akik a Flash helyett kényelmesebb és gyorsabban használható környezetben szeretnék elkészíteni az internetre szánt vektoros animációkat. A RAVE persze elsősorban animációk készítésére használható, a Flash teljes kiváltására valószínűleg még mindig nem alkalmas, ám a feladatát tekintve sokkal hatékonyabban alkalmazható.

A RAVE 2 igazi vektoros animációkészítő

A Corel-csomag tagjai

A Graphics Suite 11 dobozában a megszokott alkalmazások új verzióit találjuk, így a CorelDRAW 11 vektoros illusztrációs szoftvert, a Photo-Paint 11 fotószerszert, a Corel RAVE 2 vektoros animációkészítőt, a Corel Trace 11 konvertálóprogramot (a segítségével bitmap képekből készíthetünk vektorosakat) és a Corel Capture 11 „képernyőfotózót”. A csomagba került még a Scansoft OmniPage SE, a Bitstream font Navigator 4 for Windows, a Font Reserve for Macintosh, a Kodak Digital Science és néhány hasznos segédprogram, mint például az Acrobat Reader. A csomagból természetesen ezúttal sem maradhattak ki a clipart-(10000) és fotó-(1400) gyűjtemények, no meg az ezer darab TrueType és Type 1 betűkészlet sem. Ajándékot is kapunk jó néhány nagyfelbontású, nyomdai fénykép „személyben”. A doboz tehát nem éppen üres, a mellékelt öt CD és a kézikönyvek már az első látásra kellemes érzéssel töltik el a bontogatásával foglalatokodó grafi-

kust. A Corel Trace is látványos felületi kezeléssel esett át, ám gyakorlatilag nem tartalmaz lényeges újításokat az elődjeihez képest. A Corel Capture a csomag „jó hogy van, de ha nem lenne sem hiányozna” része, szintén a felületében újult meg.

Összegzés

A CorelDRAW és a Photo-Paint lényeges újdonságain kívül még számos módosítást és kiegészítést találhatunk a 11-es verzióban. Úgy tűnik, a Corel beváltotta ígéretét, és valóban eltolta grafikai csomagját a professzionális felhasználói réteg felé. A nyomdai munkák előkészítése és a kreatív hirdetések készítése mellett a csomag abszolút mértékben alkalmazható a multimédia és az internet területén is. A magyar felhasználók bizakodva nézhetnek a kiegészítők megjelenése felé is, hiszen várható a magyar nyelvi helyesíráseellenőrző és elválasztó modul is, sőt a magyar nyomdai szabványoknak megfelelő betűkészlet-gyűjtemény is. A Mobimouse for CorelDRAW 11 segítségével pedig a menüpontok és üzenetek fordíthatók magyarra.

Nákovics László

FAX MEGRENDELŐLAP

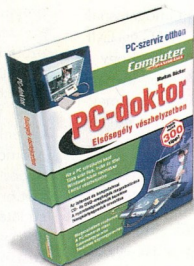

Computer Panoráma
1091 Budapest, Üllői út 25. • Terjesztési osztály: tel.: 456-69-64, fax: 456-69-70

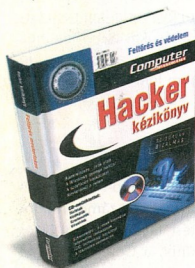

Igen, megrendelem a **CD-írás A-tól Z-ig** című könyvet **3490 Ft-ért** példányban

Igen, megrendelem a **PC-doktor** című könyvet **3990 Ft-ért** példányban

Igen, megrendelem a **Hacker kézikönyv** **4990 Ft-ért** példányban

Igen, megrendelem a **PC-tuningolás 2003** című könyvet **4990-ért** példányban

A PC-tuningolás könyvet november 8-tól szállítjuk.

Részletes tartalom: www.computerpanorama.hu/megrendeles címen.

A fenti áraink a postaköltséget nem tartalmazzák. A küldeményeket utánvéttel postázzuk.

FAX: 456-69-70

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Cégnév (név):
.....
Kapcsolattartó neve/beosztása:
.....
Telefon:
Fax:
E-mail:
Cím: helység:
.....
út/utca/tér:
h.sz.: em./ajtó:

POSTACÍM:

Név:
Cím: helység:
.....
út/utca/tér:
h.sz.: em./ajtó:
Telefon:
Az előfizetést csekken
 átutalással rendezem.
..... dátum
..... aláírás

FAX MEGRENDELŐLAP

Computer Panorámá

1091 Budapest, Üllői út 25. • Terjesztési osztály: tel.: 456-69-64, fax: 456-69-70

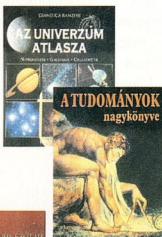
- Igen, megrendelem a **CD-melléklettel** megjelenő **Computer Panorámát** egy évre most még 10 990 Ft-ért és választok egyet az alábbi öt ajándék közül

KÖNYVEK:

- az Univerzum atlasza
 A Tudományok nagykönyve

CD-K:

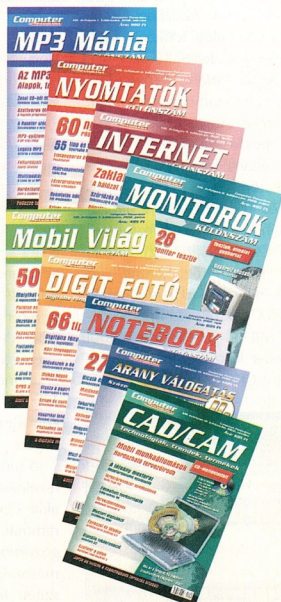
- English in Action nyelvoktató program
 A világtörténelem kronológiája
 Európa-szótár (német-magyar, magyar-német)
 Európa-szótár (angol-magyar, magyar-angol)

A lapot 2002.havi számtól kérem.
További információk a választható útikönyvekről a www.computerpanorama.hu/elfozetes címen.

- Igen, megrendelem a következő **DVD-melléklettel** megjelenő **Computer Panorámát** 2390 Ft-ért.

- Igen, megrendelem az **MP3 Mánia** című kiadványt (990 Ft)
 Igen, megrendelem a **Nyomatok** című kiadványt (595 Ft)
 Igen, megrendelem az **Internet** című kiadványt (595 Ft)
 Igen, megrendelem a **Monitorok** című kiadványt (495 Ft)
 Igen, megrendelem a **Mobil Világ** című kiadványt (495 Ft)
 Igen, megrendelem a **Digit Fotó** című kiadványt (695 Ft)
 Igen, megrendelem az **Notebook** című kiadványt (695 Ft)
 Igen, megrendelem az **Arany Válogatás II** című kiadványt (1495 Ft)
 Igen, megrendelem az **CAD/CAM** című kiadványt (695 Ft)

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Cégnév (név):

Kapcsolattartó neve/beosztása:

Telefon:

Fax:

E-mail:

Cím: helység:

út/utca/tér:

h.sz.: em./ajtó:

POSTACÍM:

Név:

Cím: helység:

út/utca/tér:

h.sz.: em./ajtó:

Telefon:

Az előfizetést csekken

átutalással rendezem.

..... dátum

..... aláírás

A fenti áraink a postaköltséget nem tartalmazzák. A küldeményeket utánvétell postázzuk.

FAX: 456-69-70

Böngésző

Netscape 7

Bár a böngészőháborúnak már vége, új köntösbe bújva jelent meg a színen a régi, nagy titán. A Netscape ugyan alumaradt *Microsoft Internet Explorerrel* folytatott ádáz küzdelemben, azonban maig is sokkalban él a nosztalgia e termék iránt. Azóta persze új játékosok is feltűntek, a böngészők piacán, például az *Opera* és a *Mozilla* – mindkettő jelentősen rányomja bélyegét a Netscape 7 megszületésére. A hetes verzió a nemrég debütált, nyílt forráskódú *Mozilla*-böngészőre épül, bár a legjellegzetesebb új funkcióit épp az *Opera*-tól leste el. Ezek egyike – mellesleg a 7-es verzió kínálja legnagyobb újdonság – a „*fülezett felhasználó felület*, amely arra

szolgál, hogy gombnyomásra váltogathassunk a már megnyitott weboldalak között. A könyvjelzőkkel kombinálva remekül lehet használni, hiszen egy könyvjelzővel akár egy több oldalt magába foglaló „ablakkészletet” is megnyithatunk. Így egyetlen gombnyomással előhívhatjuk például az összes általunk olvasott hírrészt. Egy másik – megint csak *Opera* ihlette – kényelmes újítás az *egy gombos keresés*: jelöljünk be egy szót, majd kattintsunk rá a jobb gombbal, és már rá is kereshetünk a webben (a használt keresőt mi választhatjuk ki a beállításoknál). A Netscape 7 számos internettel kapcsolatos szolgáltatást integrál magába. A böngészőn kívül tartalmaz még levelezőprogramot, azonnali üzenetküldőt és beépített rádiót. A *Netscape Mail* egy gyors, megbízható levelező, amely könnyen beállítható szűrőkkel és gyorskeresővel is dicsekedhet. Hasznos szolgáltatás, hogy akkor is értesítést kapunk az új levelek érkezéséről a tálcán, ha nem indítjuk el a Netscape-t. Említhet érdemel még a továbbfejlesztett letöltésközvetítő, az okos, konfigurálható oldalsó panel (sidebar) és a gyorsabb indulás.

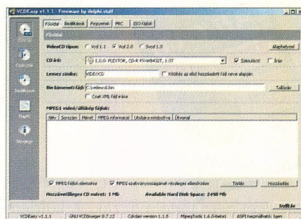
VCD-lemez készítő

VCDEasy

A *VCDEasy* egy ingyenes, mégis hasznos program, már ha rendelkezünk DVD-lejátszóval. A programmal ugyanis képesek leszünk arra, hogy videóinkat (DV-kamerával készített felvételeket, *DivX*-videókat stb.) és képeinket (digitális fényképezőből, szkennerről stb.) egy hagyományos CD-lemezre írva lejátszassuk az otthoni DVD-lejátszóinkban. Hogyan éri el ezt a *VCDEasy*? Úgy, hogy *VideoCD* (VCD és *SVCD*) formátumú CD-lemezeket készíthetünk vele. A *VCD* (*Video Compact Disc*) formátum ugyanolyan CD-t igényel, mint a hagyományos zenei CD-k, és egy ilyen médiumon 80 percnyi mozgóképet tudunk tárolni. Állóképekből 1980 darab kerülhet egy lemezre, de akár mozgó- és állóképek keverékéből is készíthetünk CD-t. A DVD-hez hasonlóan menük és fejezetek is létrehozhatók. A VCD az MPEG-1 tömörítési szabványt használja a video- és audiótároláshoz, így a VCD minősége kb. a VHS-típusú felvételekével egyezik meg. A VCD-lemezek a legtöbb asztali DVD-lejátszóban megtekinthetők. VCD-lejátszók is léteznek, de eme készülékek csak Ázsiában tudtak elterjedni, még a DVD előtti időkben. Most azonban újra kelendőek lettek.

Az *SVCD* a *Super VideoCD* rövidítése. Az *SVCD* az *MPEG-2* szabványt használja. Az ilyen lemezeket ugyancsak számos DVD-lejátszó képes visszaadni.

A *VCDEasy* néhány további eszközt is kínál a fő funkcióknál, azaz a MPEG-1 és MPEG-2 fájlok és az MPEG-1 és 2 állóképek XML leírásán kívül. A *VCDImager*-rel az XML-fájlból CD képfájlt készíthetünk, amit azután CD-re égethetünk. A *VCDImager*-nek más funkciói is vannak, így például *VideoCD*-kről való ripplelés lehetősége. Az *MJPEG*-gel a képeinkből MPEG állóképeket készíthetünk, amelyek azután *PhotoVCD*-re tehetünk.

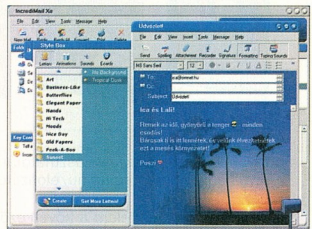

Levelezőprogram

IncredIMail XE

Az *IncredIMail* egy különleges levelezőprogram, amellyel üzeneteink kinézetét frissíthetjük, másként fogalmazva: rájátszhatjuk fel elektronikus leveleinket.

A lehető legjobb térháza cseppest sem nevezhető szükségesnek, lássuk tehát, mit is újít ez az ötletes „e-mail-bazár”. *Értesítők*: animált karakterek, amelyek új levél érkezetről tájékoztatnak. Ezek akkor is működnek, ha a levelezőprogram nincs megnyitva – természetesen az aktív internetes kapcsolat elengedhetetlen. *Levélhátterek*:

kiválaszthatjuk a hangulatunkhoz illő vagy a levél tartalmához kapcsolódó „legütösebb” háttérter. Persze mindig ügyeljünk arra, hogy a levélünk formális vagy informális jellegű-e.

3D-s hatáselemek: levél küldések, megnyitások, törlések gyönyörű 3D effektusban gyönyörködhetünk. *Animációk*: üzeneteinket animációkkal is gyarapíthatjuk, amelyek – a félreértések elkerülése végett – nem csatolt állományként utaznak a levéllel, hanem be vannak ágyazva az üzenetekbe. *Érzelmonok*: a fórumokról jól ismert grimaszoló arcocskák és egyéb mókás, érzelmi állapotokat sugalló ikonok nagy mennyiségben.

Hangüzenetek: akár a saját hangunkkal is személyesebbé tehetjük az e-maileket. *Kézelt írott aláírások*: saját aláírásunkat is kényelmesen odabigyeszthetjük a levél végére.

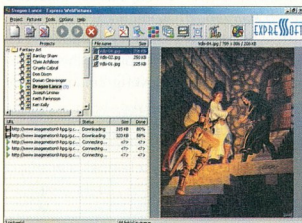
Jó tudni, hogy az *IncredIMail*lel küldött leveleket nem csak azok nézhetik meg, akik ugyancsak rendelkeznek eme programmal, sőt, még csak különleges bedolgozómodulra sincs szükség ahhoz, hogy mások is megtekinthessék a programmal készített mókás, kedves személyre szabott leveleket.

Képletöltő

Express
Webpictures 1.69

Az óriási mennyiségű szöveges információ túl az internet tele van jobbnál-jobb képekkel. Százezernyi olyan webhely van, ahol érdekes képek rejthetnek. Ha egy-egy képet szeretnénk letölteni a merevlemezre, az önmagában még nem túl megterhelő feladat: elég egy jobb klikk, majd a kép letöltése opciót választani. Ha azonban sok képet szeretnénk egy weboldaltól letölteni, már körülményesebb az eljárás, ugyanis ki akarna minden egyes képre külön-külön kattintgatni. Arról az esetről már nem is szólván, ha egy teljes webhely képanyagát szeretnénk gyorsan és minél kevesebb munkával a merevlemezünkhöz tudni.

Nos, éppen erre a problémára nyújt hatékony megoldást az *Express Webpictures*. A program használatával a folyamat a végletekig leegyszerűsödik: csupán meg kell adnunk a képet tartalmazó URL címet, és ez ez az okos kis alkalmazás átteszi az adott oldalt, majd az összes ott található képet letölti az általunk megadott mappába. Mivel több szálon folynak a letöltések,

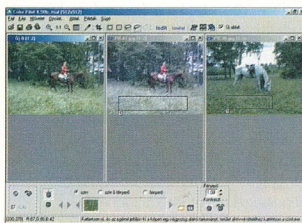
a program rendkívül gyorsan másolja a kért képanyagot a gépünkre. Ha nem akarunk gépelni, akkor azt is megtehetjük, hogy megragadjuk a képalábrát rejtő linket, és a program doboz ikonjába húzzuk – a letöltés máris megindul!

Feltehető persze, hogy nem akarunk egy oldalról minden képnek minősülő ikont, felületi elemet, miniatúr képet letölteni. Ilyenkor konfigurálhatunk egy szűrőt, ahol megadhatjuk a letöltendő képek minimális vagy maximális méretét, továbbá pixelben kifejezett szélességét és magasságát. A programból a beépített képnézetgető sem hiányozhat, így azonnal megtekinthetjük a szerzeményeinket.

Képfeldolgozó

Color Pilot 4.5

Ha digitalizáltunk már lapolvasóval fényképet, vagy vannak rosszul exponált, digitális fényképezővel készített felvételeink, talán felmerült már bennünk a gondolat, hogy milyen jó is lenne valamilyen egyszerű úton-módon feljavítani a képek minőségét. Nos, a *Color Pilot* zseniálisan egyszerű módot kínál arra, hogy egyszerű-

en helyrehozzuk a képeket, azaz *színkorrekciót* végezhessünk rajtuk. A program működési elve a referenciaszínnek használatán alapszik. Ha valamilyik színnel nem vagyunk megelégedve, akkor ki kell választanunk egy referenciaszínűt az adott képből vagy egy másik, sikeresebb fotóról, majd egyszerűen „be kell másolnunk” a javítandó képhe – máris kivirult a felvételen a színnyújtásban tárolhatjuk a referenciaszíneinket, hogy később minél egyszerűbben feljavíthassuk fotóinkat.

Ez a megközelítés azzal az előnnyel is jár, hogy könnyen megoldható lesz több kép azonos stílusban történő korrekciója (a katalógosok előkészítésénél ez kimondottan kedvező). Az eljárások megismeréséhez a program tizenöt példát nyújt, érdemes ezekkel elsajátítanunk az egyébként egyszerű műveleteket.

A *Color Pilot* esetében tehát nem kell tanulmányoznunk a színrendszereket, hanem a természetes „színyelven” hajthatjuk végre a színkorrekciót – ezért a program használata végtelenül egyszerű, ráadásul magyarul is „beszél”. Az alkalmazásában könnyen tapasztaltakká válhatunk (magyarán, egy jól használható színyfürtmennyre tehetünk szert), így következetesen és folyamatosan jó eredménnyel dolgozhatunk. A *Color Pilot* technológiája *bedolgozómodul* formájában is hozzáférhető, így közvetlenül használható a *Photoshop*, a *PhotoDeluxe*, a *PhotoPaint* és a *Paint Shop Pro* szoftverekben.

Tweaker

Powerstrip 3.29

A *Powerstrip* neve szinte fogalomává vált a legelső verzió óta, hiszen ez volt az első olyan meghajtott program-független alkalmazás, amely lehetővé tette a grafikus lapka és a memória órajelének a növelését. Mára a *Powerstrip* rendkívül fejlett hardvertámogatást nyújtó segédprogrammá vált, amely a *Matrox Millennium I461* kezdve a legújabb *SIS Xabre* és *Radeon 9700* modellekig szinte az összes grafikus kártyával együttműködik. A rendszertálcáról előhívható egyszerű menüből mintegy 500 beállítási lehetőség tárul a szemünk elé, a színkorrekciótól kezdve a képernyő geometriáján át, egészen az órajel szabályozásáig. A program érzékeli, ha egy adott alkalmazás elindul, és ekkor automatikusan aktiválja az ehhez speciálisan használni kívánt képernyő-, szín-, és teljesítmény-beállításokat. Lehetőséget nyújt arra is, hogy játék közben egyes billentyűkombinációkkal állítsunk a gamma értéket, így kivilágosítva a képet. A frissítési frekvencia hardver szabályozása gondoskodik arról, hogy a használt operációs rendszertől függetlenül, soha nem ragadjunk meg 60 Hz-nél. A *Powerstrip* to-

vábbi finomságokat is tartogat, így átfogó diagnosztikát, AGP-eszköz konfigurálást, Windows erőforrás-felügyeletet, fizikai memória-optimalizálást, és a legfejlettebb monitorátogatást. A játékosok sem fognak csalódní, hiszen folytatva a legelső változat teremtette hagyományát, a *Powerstrip* játék közben is lehetővé teszi az órajel állítást billentyűkombinációkon keresztül, és az aktuális órajel sebességeket a képernyőre írja.

A végére még egy apró figyelmeztetés: az órajel sebességeinek gyári alapértelmezett beállításokon felüli növelése a képmínőség romlását, a rendszer instabilitását és a képernyőcsatoló károsodását eredményezheti.

Stratégiai/szimulációs játékok

Midway

Új magyar termék a láthatáron! A *Philos Labs*-ból kivált *Mithis*-csapat egy olyan valószínűleg 3D stratégiai/szimulációs játékon dolgozik, mely a II. világháború tengeri ütközeteit eleveníti meg. A *Midway*-ben hiteles képet kapunk arról, milyen változások ment keresztül a tengeri hadviselés a háború folyamán. A játékos különböző tengeri, tengeralatti és légi egységeket, azaz hajókat, tengeralattjárókat és repülőgépeket irányíthat a csaták során. Összesen negyvenféle egység fölött vehetjük át az irányítást, sőt történelmi hadihajók (pl. a *Bismarck*) is megtalálhatók lesznek a játékban. A százfélé különböző típusú géptípusok alkatjaiban pedig további kellemes ráadás.

A valószínűleg feltételezett tengeri ütközetek azonban nem csak az ügyességünket és a cselekvőképességünket teszik próbára, hiszen a megfelelő taktikai döntések meghozatala is részét képezi a kihívásnak. Ráadásul az erőforrások menedzselése sem maradhat ki, így stratégiai érzékünkről is bizonyosodhatunk.

Négy oldal – amerikai, angol, német és japán – közül választhatunk. Érdekesség, hogy „kézzelfogható” kapitányt is választhatunk ezzel, hiszen a játék célja, hogy hősinünket a kapitányi rangról tengeraggyá léptessék elő. A kapitányok, tiszték és a legénység többi tagja együtt alkot egy csapatot – a győzelemhez egy hatékony gárdát kell kiválasztanunk belőlük. A legénység és a felettesek egyedi képességei befolyásolják a játékot, és ezek a képességek fejlődhetnek is a játék során.

A játékhoz használt 3D grafikus motor elképesztő látványvilágot produkál – ilyen részletességgel még bizonyosan nem találkoztunk semmilyen hasonló műfajú játékban! A hajókon, tengeralattjárókon és a repülőgépeken kívül a kikötők és a tengerparti lövegek is fontos szerepet kapnak. Nagy kár, hogy a *Midway* megjelenése még messze van, hiszen csak 2003 végére/2004 elejére ígérik a fejlesztők.

Akciójátékok

Ghost Master

Ritkaság számba megy olyan játékról hírt adni, amely igazi unikum a manapság tapasztalható dömpingben – a *Ghost Master* pedig épp ilyen kivételes alkotásnak ígérkezik! A játékban azt a feladatot kapjuk, hogy egy csapat szellemet irányítva halálra rémisszük a halandókat. A 23-féle szellem mindegyike más-más képességekkel dicsekedhet. Vannak olyanok, amelyek képesek zavarni vagy tönkretenni a technikai eszközöket (például „megbokrosítani” a tv-t), mások tárgyakat lebegtetethetnek a levegőben, s van olyan „alkalmazottunk” is, aki képes vért fakasztani a falból. Az álommanók „kiesik” az alvók legtitkosabb félelmeit, más túlvilági lények pedig kisebb földrendést is okozhatnak. Összesen 150-féle képességgel győzhetjük az élöket.

Miután elhelyeztük a szellemeket, megmutathatjuk mire képesek: tevékenykedhetnek önmaguktól, de akár pontos utasításokkal is elláthatjuk őket. Az emberekre hatást gyakorolhatunk a helyiség hőmérsékletének megváltoztatásán, hangokon, zajokon, „goromba” látványon és szagokon keresztül.

Azonban koránt se gondoljuk, hogy a játék célja a szimpla ijesztgetés. Húsz küldetést keretében kell a legkülönbözőbb célokat megvalósítanunk. A szellem-képességeket használni el kell értünk, hogy az emberek azt tegyék, amit mi akarunk: kibontsák egy adott helyen a falat, hívják a rendőrséget, vagy egyszerűen átmeneküljenek egy másik szobába. A feladatok teljesítésén keresztül képezhetjük szellemeinket, hogy új képességekre tegyenek szert, továbbá új szellemekhez is hozzájuthatunk.

A rémisztgetés helyszínei változatosak lesznek: elhagyott rendőrség, farnon, hajón, götikus kúrián, kórházban, katonai támaszponton kísérhetünk. A 3D-s világ lenyűgöző, az ötlet felettből szellemes.

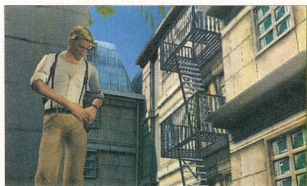

Kalandjátékok

Broken Sword3:
The Sleeping Dragon

A kalandjátékok kedvelőinek bizonyára nem cseng idegenül a *Broken Sword* név. A nemsokára trilógiává bővülő sorozat szereplői, *George* és *Nico* – a két magándeiktív – ezúttal is egy misztikus ügybe keverednek.

Bár a rajzfilmszerű kinézet marad, a harmadik epizód teljes 3D külsőt kapott. Ennek ellenére a készítőik igyekeznek számos egyedi személyiséggel felruhálni a szereplőket – a kifejező gesztusokon kívül az érzékletes arcjáték sem marad el.

Persze nem ez az egyetlen változás az előző részekhez képest, ugyanis az irányítás sem a hagyományosnak mondható point&click-elvet követi, hanem inkább a *Tomb Raider*hez hasonlítható. Persze senki sem számítson esztelen lövöldözésre és ügyességi részek garmadája, hiszen jelen esetben egy izzig-vérig kalandjátékról van szó.

Ami a történetet illeti, ismét okkult témájú darabban állunk szemben, ahol – csodák-csodája – újra feltűnnek a színén a *Templomok Lovagok*. A játék kezdetén *George* a Kongó-folyó felett repülőgépbalesetet szenved, míg ezzel párhuzamosan nőnemű társát, Nicót egy hacker keresi fel Párizsban, s megpróbál segítséget kérni tőle. A hackerrel azonban valaki rövid úton végez. Bár eleinte látszólag semmi kapcsolat nincs a két főhős sztorija között, az események előrehaladtával a két szál természetesen keresztezni fogja egymást. A klasszikus fejtörőkon túl gyakorta kerülünk majd olyan helyzetekbe, ahol pillanatok alatt kell meghoznunk egy-egy döntést, például egy felgyevertett támadóval szembekerülve sebtiben kell döntenünk arról, hogy elmenekülünk, vagy nekiugrunk az illetének. A *Broken Sword 3* minden bizonnyal megdobogtatja a virtuális kalandorok szívét!

Ügyességi játék

Rayman 3:
Hoodlum Havoc

A nyaknélküli, kéznélküli, lábatlan hős, *Rayman* visszatér a színre! Azonban nem egyszerű ügyességi játékról van itt szó, hiszen a *Rayman* legújabb része fejtörőket és egyéb, más stílusból ismert elemeket is tartalmaz. Az előző részekből ismert elemek száma is jelentősen gyarapodott: kedvenc hősünk ezúttal 13 újabb kreatúrával is kénytelen szembenézni, ráadásul ezek mindegyike egyedi mesterséges intelligenciával dicsekedhet. A *Hoodlumok* a legveszélyesebbek közülük – ők nagykabátba burkolózva próbálnak véget vetni *Rayman* pályafutásának. A legrosszabb bennük az, hogy hadseregbe szerveződve keserítik meg az életünket: vannak közöttük mesterlövészek, akik távolról is képesek leszni főhősünkre, vannak gránátosok, akik szilvapálinka-alapú gránátalóvik *Raymant* és így tovább. Néha teljesen váratlanul ütnek rajtunk, s még az is előfordul, hogy egyenesen a levegőből! A képregényszerű környezet és a szereplők, a hangulatos megvilágítás és a változó időjárás elemek vicces és egyben bizarr helyzetek sokaságát teremtik. A készítőik külön hangsúlyt helyeztek arra, hogy elkerüljék az ügyességi játékok jól ismert kliséit és helyszíneit. Óriási, éjszaka világító gombákkal teletűzdelt erdőből indu-

lunk, további kalandjainkat pislákoló templombelső, kopár, csontokkal teli pusztaság, eszement masinákkal felszerelt Hoodlum-gyár jellemzi. *Rayman* animációja különösen mókás lesz: grimaszol a fájdalomtól, a meglepetéstől felszaladnak a szemöldökei, örömtáncot lejt egy-egy pályavégi főellenfél likvidálásakor. A mázskálós játékok 3D köntösbe bújtatott gyönyörszene várhatóan 2003 márciusában érkezik.

Horror/lövöldözős játék

The Thing

John Carpenter rendező immár klasszikussá vált remekműve, a horror/sci-fi egyveleg *Dolog* visszatér, ám ezúttal a számítógépünk képernyőjére. Szinte félelmetes belegondolni, hogy a *Kurt Russell* főszereplésével készült film már 20 éves, hiszen 1982-ben borzongatta először meg az erre fogékonyak idegét.

A játék, ahelyett, hogy újra felelevenítene az eredeti forgatókönyvet, ott veszi kezdetét, ahol a film véget ért. A sztori szerint egy katonai alakulat vezetőjeként egy sarki kutatóbázisra küldenek minket, oda, ahol a film cselekménye bonyolódott. A feladat nem túl szívdéridő: egy tudományos kutatócsoportnak nyoma vesszett, így ki kell derítenünk az igazságot.

A „*Thing*” megvalósítása nem sok kívánivalót hagy maga után. A 3D-s környezet szép, a textúrák részletesek, a világítás is remek. A karakterek-modellék jól animáltak és a játék során nem találkozunk két azonos arcú figurával. Sok helyen láthatóan átgondoltan építették fel a harci szituációkat, és a társaink mesterséges intelligenciája is megfelelő – így izgalmas csatákban van részünk.

Az irányítás megszokható, azonban mindenképp említésre méltó, hogy külsőnézetes perspektívából irányítva, a főhősünkkel pusztán jobbra és balra nézelődhetünk. Fel vagy le csak akkor tekinthetünk, ha lenyomjuk a *szabadnézet* gombot, viszont ekkor nem mozoghatunk. Normál üzemmódban a célzás automatikus, míg szabadnézetben mi irányítjuk a fégyver csövét.

Mindent összevetve a *Thing* egy igen csak kellemes horror/lövöldözős játék, helyénvaló sztorival, hangulatos grafikával és hanggal, és megfelelő akció-injekcióval ahhoz, hogy magához láncoljon.

Kalandjáték

Mafia

1930-as évek Amerikája: swing, szeszitalom és *Al Capone*. Ki ne halott volna érő a jellegzetes korszakról, amely olyan filmeket ihletett, mint például a klasszikusnak számító *Keresztapa*? A maffia aranykora most a számítógép képernyőjéről köszön vissza a *Hidden&Dangerous*-ról elhíresült cseh *Illusion Softworks* tálasásában. Belekóstoltunk a csemegébe, és elégedetten állapítottuk meg: igazi ínycséggel van dolgunk.

A játékhoz egy komplett 3D várost kreáltak a készítőik. Bár *Lost Heaven* egy fiktív hely a 30-as évek Amerikájában, mégis valóságosnak tűnik. Házak, emberek, bandák, autók, negyedek, és nem utolsósorban maffiózók népesítik be. A kidolgozottság folytán azonnal magával ragad minket a hangulat. A járókelők és oldtimer autók mellett olyan kuriózumokkal is összefutunk, mint a felnyíló híd és a helyi vasúthálózat (amivel akár utazgathatunk is!).

A történet szerint egy fiatal gengszterpalántát, *Tommy Angelót* alakítjuk, akit véletlenül összejátszása során a *Salieri-család* „alkalmazottjává” válik. A Donnak dolgozva számos – filmekből is ismert – feladatot kell teljesítenünk: van itt védelmipénz-szedés, más családok „életének” megkeserítése, autós üldözések, robbantás, utcai verekedés, spicli elnémitása, és még sorolhatnánk a munkánk részleteit napnyugtáig. A játék-

ban komoly szerepet játszanak az autók, amelyekből körülbelül 60 korabeli típus található. Természetesen fokozatosan jutunk hozzájuk, vagyis inkább lassanként tanuljuk meg, hogy köthetjük el őket. A *Mafia* húsz küldetése igazán filmszerű élménnyel kecsgetett, ugyanis a játékok rengeteg előre megírt jelenetors teszi egy „egész estét betöltő” *Keresztapa*-mozihoz hasonlatossá.

Csöndes Áron

Akárcsak az elmúlt két hónapban, most is száz kérdést teszünk fel jártékos kedvű olvasóinknak, az informatika világából és újságunkról.

A válaszokat november 20-án éjfélig várjuk, akár egyszerre is a 300 feleletet. A válaszokat beküldhetik fénymásolat formájában szerkesztőségünk címére (1091 Bp. Üllői út 25.), faxon (36-1-456-6970), vagy – CD-/DVD-mellékletünk felhasználásával – közvetlenül e-mailben.

A legtöbb helyes megfejtést beküldő olvasó ajándéka egy Minolta színes lézernyomtató, a II. helyezett egy DVD-meghajtót kap, míg a bronzérmes jutalma egy éves CP-előfizetés és könyvújdonságok.

Az utolsó forduló

Minolta-QMS magicolor
2300 DeskLaser hálózati
színes nyomtató

Nagyszabású tudásteresztünk utolsó fordulójához értünk.

Valaki számára szinte kézzel fogható közelségbe került

fődjünk, a színes lézernyomtató. Persze előbb még meg kell helyesen válaszolni az újabb száz kérdést...

1 Mi a lapkakészletek megjelenési idejének helyes sorrendje?

- a./ VX, TX, FX
- b./ FX, VX, TX
- c./ FX, TX, VX

2 Mit jelent a Z-CLV rövidítés?

- a./ Z-compressed Composit-level Video
- b./ Zone-Constans Linear Velocity
- c./ Z-axis Component Low Video

3 Mennyi az SXGA felbontás?

- a./ 1024x768
- b./ 1280x1024
- c./ 1600x1200

4 Mire utal a 8514/a rövidítés?

- a./ Régi terminál
- b./ Adatátviteli szabvány
- c./ Az IBM régi grafikus szabványa

5 Mekkora a Hercules szabványú videokártyák felbontása?

- a./ 640x480
- b./ 720x384
- c./ 800x600

6 Hány MHz-en működött az eredeti IBM PC/AT?

- a./ 8
- b./ 7
- c./ 6

7 Mekkora az USB 2.0 sávszélessége?

- a./ 400 Mbit/sec
- b./ 480 Mbit/sec
- c./ 600 Mbit/sec

8 Mekkora az IEEE 1394-es port sávszélessége?

- a./ 400 Mbit/sec
- b./ 480 Mbit/sec
- c./ 600 Mbit/sec

9 Minek a rövidítése az F betű a F1..F12 gomboknál?

- a./ Format
- b./ File
- c./ Function

10. Melyik NEM programozási nyelv?

- a./ C++
- b./ PL/I
- c./ HP/C

11. Hogy hívják azt az új, 16 bites kódozást, amellyel karaktereket jeleníthetünk meg (pl. a Windows XP használja)?

- a./ HTML Code
- b./ Unicode
- c./ Lempel-Ziv Coding

12. Miért NT a Windows NT?

- a./ New Technology
- b./ Network Transfer
- c./ Network Terminated

13. Milyen felbontásúak a DV filmek?

- a./ 500 sor
- b./ 700 sor
- c./ 480 sor

14. Mi a VCD szabványban meghatározott „bitráta”?

- a./ 1125 kbps

- b./ 1250 kbps
- c./ VBR

15. Lehet-e szövegeket, képeket csatolni az MP3-as fájlokhoz?

- a./ Nem, mert az ID3 ezt nem teszi lehetővé
- b./ Igen, az ID3v2 segítségével
- c./ Igen, a formátum ezt alapból tudja

16. Minek a rövidítése a CCD?

- a./ Capacitance-coupled Device
- b./ Charge Coupled Device
- c./ Composite Coupled Device

17. Mennyi a PIO 4 adatátvitel sebessége?

- a./ 4 MB/sec
- b./ 8 MB/sec
- c./ 16 MB/sec

18. Melyik a melegebb színhőmérsékletű monitor a következő kettő közül? 4800 K és 6000 K

- a./ 6000 K
- b./ 4800 K
- c./ Ezek nem is színhőmérsékletek

19. Hány tranzistorból áll az ATI R300-as chipje?

- a./ 80 millió
- b./ 57 millió
- c./ 110 millió

20. Mekkora a DTS hang „bitráta”?

- a./ Változó, általában 384 kbps
- b./ Változó, általában 768 kbps
- c./ 768 kbps

21 Hány csatornás a THX hangrendszer?
 a./ Ez nem hangrendszer
 b./ 5.1
 c./ 7.1

22 Hány csatornás hangot támogat az SB Live! eredetileg hardveresen?
 a./ 131
 b./ 128
 c./ 256

23 Mi az a MIPS?
 a./ Multiple Intel Processor System
 b./ Multiple Instruction Parallel System
 c./ Million Instruction Per Second

24 Lehetséges-e távolról, hálózatról bekapcsolni egy számítógépet?
 a./ Megfelelő alaplappal, hálózati kártyával és összekötő kábellel igen
 b./ Megfelelő hálózati kártyával minden további nélkül
 c./ Nem

25 Milyen színkeveréssel dolgoznak a nyomtatók?
 a./ Additív
 b./ Szubsztraktív
 c./ Asszociatív

26 Milyen színkeveréssel dolgoznak a monitorok?
 a./ Additív
 b./ Szubsztraktív
 c./ Asszociatív

27 Milyen halmazállapotú a plazmamonitorokban lévő plazma?
 a./ Folyékony
 b./ Gáz c./ A plazma egy külön halmazállapot

28 Megváltoztatható-e egy hálózati kártya MAC-címe?
 a./ Persze
 b./ Bizonyos kártyáknál igen
 c./ Nem

29 Hány Hz-es mintavételezési frekvenciával dolgozik a PS/2 egér W98 alatt?
 a./ 40
 b./ 80
 c./ 100

30 Létezik-e egygombos egér?
 a./ Nem
 b./ Igen, az első PC-s egerek voltak ilyenek
 c./ Macintosh gépekhez van ilyen

31 Milyen színű a DVD-ben használt lézerek?
 a./ Vörös
 b./ Zöld
 c./ Kék

32 Mi az összefüggés a digitális videózásban használt Y, Cr és Cb között?
 a./ Ez három különálló, független csatorna
 b./ $Y = R - Cr, Y = B - Cb$
 c./ $Y = R + Cr, Y = B + Cb$

33 Hogyan számítható ki a digitális videózásban használt Y komponens?
 a./ $Y = .299 * R + .587 * G + .114 * B$
 b./ $Y = .295 * R + .537 * G + .124 * B$
 c./ $Y = .129 * R + .588 * G + .134 * B$

34 Mi az az OGG?
 a./ Ingyenes zenetömörítő szabvány
 b./ Linuxos tömörítőprogram
 c./ Képszerkesztő a Mac OS 8.1 alá

35 Hogy készül a 90 perces CD?
 a./ Kicsit nagyobb külső átmérővel
 b./ Kicsit kisebb belső átmérővel
 c./ Kicsit sűrűbb spirállal

36 Mi a különlegessége az UHU-Linux-nak?
 a./ Macintoshon is futtatható
 b./ Magyaroknak készült Linux-verzió
 c./ Semmi

37 Futtatható-e a Windows 98 egy régebbi 40 MHz-es gépen?
 a./ Nem
 b./ Igen, problémamentesen
 c./ Csak akkor, ha legalább 64 Mbájt memória van a gépben

38 Készíthetünk-e „biztonsági” másolatot másolásvédelem DVD-lemezről?
 a./ Igen, de csak házi használatra
 b./ Ennek semmi törvényi akadálya
 c./ A törvény ezt kategorikusan megtiltja

39 Mi a Jobline internetes portál rendeltetése?
 a./ Információkat kínál felvételizőknek
 b./ Online állásközvetítés
 c./ Online árverések

40 Milyen eszköz az IBM Microdrive?
 a./ IBM gyártmányú miniatűr merevlemez
 b./ Memóriakártya fényképezőgépekbe
 c./ IBM meghajtóprogram merevlemezhez

41 Mi az OTP Direkt?
 a./ Az OTP online hírlap
 b./ Az OTP telefonos átutalási rendszere
 c./ Az OTP internetes home-banking rendszere

42 Mi a QuickTime program?
 a./ Az Apple multimédiás lejátszóprogramja
 b./ A számítógép óráját beállító program
 c./ Elektronikus stopperóra

43 Mit jelent az FTP rövidítés?
 a./ Az Fast Transaction Procedure
 b./ File Transfer Protocol
 c./ Floppy Test Program

44 Mit jelent az archív attribútum?
 a./ A fájl írható és olvasható is
 b./ A fájl csak olvasható
 c./ A fájl titkosítva van

45 Mire szolgál a karantén a Norton Antivirus programban?
 a./ A vírusadatok tárolására
 b./ Az ellenőrzött állományok átmeneti tárolására
 c./ A nem vírusmentesített állományok tárolására

46 Az alábbiak közül melyik nem hálózati topológia?
 a./ Kereszt
 b./ Soros
 c./ Csillag

47 Milyen kábel végére kerül BNC csatlakozó?
 a./ Twisted pair
 b./ Koax
 c./ Optikai

48 Minek a rövidítése a WLAN?
 a./ Szelessávú helyi hálózat
 b./ Virtuális helyi hálózat
 c./ Vezeték nélküli helyi hálózat

49 Melyik hálózati eszközzel lehet csökkenteni az adatforgalmat?
 a./ Switch
 b./ Hub
 c./ USB

50 Melyik böngészőben lehet letiltani a pop-up ablakokat?
 a./ Opera
 b./ Internet Explorer
 c./ Netscape Navigator

51 Milyen sebességet lehet elérni soros hálózaton?

- a./ 1 Mbit/s
- b./ 10 Mbit/s
- c./ 100 Mbit/s

52 Milyen programmal tudjuk ellenőrizni számítógépünk IP beállításait?

- a./ Ipconfig vagy winipcfg
- b./ lpc vagy wipc
- c./ ipstat vagy wipstat

53 Mire jó az APIPA?

- a./ Automatikus betárcsázásra
- b./ Automatikus vonalbontásra
- c./ Automatikus magánhálózati IP címzésre

54 Hány bájtus egy Unicode karakter?

- a./ Kettő
- b./ Négy
- c./ Nyolc

55 Minek a protokollja a POP3?

- a./ Weboldal feltöltés
- b./ Elektronikus levél feltöltés
- c./ Elektronikus levél letöltés

56 Mekkora a szabványos DVD-kép felbontása?

- a./ 640X480 képpont
- b./ 720x480 képpont
- c./ 567x480 képpont

57 Mire szolgál a Macrovision áramkör?

- a./ Segítségével kinagyíthatjuk a képet
- b./ Megakadályozza a DVD képének másolását
- c./ Megakadályozza a DVD hangjának másolását

58 Mekkora a DVD maximális videó bit-rátája?

- a./ 9,8 Mbit/s
- b./ 3,6 Mbit/s
- c./ 10,08 Mbit/s

59 Milyen karaktereket kell a telefonszám elé írni, ha el akarjuk rejtetni saját számunkat?

- a./ #36#
- b./ *31#
- c./ #31#

60 Mire jó a PUK kód?

- a./ A billentyű zárat lehet feloldani vele
- b./ Ha háromszor elrontottuk a PIN kód beírást, ezzel lehet feloldani a SIM kártya blokkolás

c./ Használhatjuk a PIN kód helyett, ha ezt könnyebben tudjuk megjegyezni

61 Milyen karakterekkel lehet ellenőrizni a hívásátírányítás állapotát?

- a./ *#43#
- b./ #43*
- c./ *43#

62 Mi a HSCSD?

- a./ Csomagkapcsolt, nagysebességű adatátvitel
- b./ Vonalkapcsolt, nagysebességű adatátvitel
- c./ Vonalkapcsolt, alacsony sebességű hangátvitel

63 Mit jelent a rádiócella?

- a./ Az a hely, ahová a bázisállomást telepítik
- b./ Szigorúan zárt rádióadó
- c./ Az a terület, amelyet egy bázisállomás kiszolgál

64 Lehet-e csatolt állományokat küldeni PalmOS alatti levelező szoftverből?

- a./ Igen, az Eudora PalmOS változatából
- b./ Igen, az iambic Mail 3.0-ból
- c./ Nem, erre nincs lehetőség

65 Lehet-e Opus Pro fejlesztőrendszerben Flash animációkat készíteni?

- a./ Igen, az eredeti program is képes erre
- b./ Csak az Opus Flex kiegészítő telepítése után
- c./ Nem, csak standard EXE és SCR programok készíthetők Opus Pro-ban

66 Létezik-e vírus PalmOS alatt?

- a./ Nem, eddig még nem jelentek meg ilyen vírusok
- b./ Igen, ráadásul nincs vírusirtó program ellenük
- c./ Létezik, és például a Symantec készít ellenük vírusirtót PalmOS alá

67 Mire használható a Best Possible Privacy program?

- a./ Állományok titkosítására a helyi hálózaton
- b./ Levelek és csatolások titkosítására
- c./ Tűzfalként alkalmazható vállalati rendszerekben

68 Melyik a Mandrake Linux legújabb verziója?

- a./ 8.0
- b./ 8.1
- c./ 9.0

69 Hány darab clipartot találunk a havi CD-, illetve DVD-mellékletünkön?

- a./ 100
- b./ 500
- c./ 1000

70 Melyik film található a havi CD-mellékletünkön?

- a./ A Tenkes kapitánya
- b./ Vuk
- c./ Istent játszva

71 Melyik film található a havi DVD-mellékletünkön?

- a./ A Holtsáv
- b./ Én és a tábornok
- c./ Hóbertos hétvége

72 Melyik Linux disztribúció található meg a havi DVD-mellékletünkön?

- a./ SuSE Linux 8.1
- b./ Mandrake Linux 9.0
- c./ Mandrake Linux 8.2

73 Milyen témakört ölel fel a Kossuth Kiadó kiadványa a havi CD-/DVD-mellékletünkön?

- a./ Utazás
- b./ Fizika
- c./ Kémia

74 Melyik várost mutatjuk be a havi CD-/DVD-mellékletünkön?

- a./ Szombathely
- b./ Budapest
- c./ Pápa

75 Eltávolítható-e az Internet Explorer 6.0 a Windows XP-ből?

- a./ Nem, annak szerves részét képezi
- b./ Igen, a Windows XP SP1 segítségével
- c./ Nincs is benne Internet Explorer 6.0

76 Használhatunk-e nyomtatási előképet az Internet Explorer 5.5-ben?

- a./ Nem, ez a lehetőség csak a 6.0-s változatban érhető el
- b./ Igen, van ilyen lehetőség
- c./ Nem, az Internet Explorer verziók egyikeben sincs ilyen lehetőség

77 Melyik nem vektoros képformátum?

- a./ CDR
- b./ BMP
- c./ WMF

78 Minek a rövidítése a PWL fájlkiterjesztés a Windows ME-ben?

a./ Password Library b./ Power Level
c./ Password Level

79 Melyik nem képfórmátum?

a./ PNG
b./ PSD
c./ PPT

80 Lehet-e egy oldalra több képet nyomtatni a Paint Shop Pro 7.04-gyel?

a./ Nem, egyszerre csak egy képet nyomtathatunk
b./ Igen, de csak kisméretű nézőképeket
c./ Igen, magunk szabhatjuk meg a képek számát és méretét egy oldalon

81 Melyik az Adobe Photoshop legutóbbi verziója?

a./ 6.0
b./ 7.0
c./ 8.0

82 Melyik CP DVD-mellékleten szerepel a Folytassa forradalmár c. film?

a./ 2002/6
b./ 2002/8
c./ 2002/10

83 Melyik CP DVD-mellékleten szerepel a Szemszedett szenzáció c. film?

a./ 2002/7
b./ 2002/8
c./ 2002/9

84 Melyik két programot hasonlítottuk össze 2002/10-es számunk Szorító rovatóban?

a./ Flash MX és LiveMotion 2.0
b./ Flash MX és FrontPage XP
c./ Neobook 4.1 és Opus Pro

85 Milyen utasítással tilthatjuk le az IE6 szimbólumtárát HTML kódból?

a./ <meta http-equiv="imagetoolbar" content="no">
b./ <meta http-equiv="imagetoolbar" content="false">
c./ <meta http-imagetoolbar="none">

86 Mire való a Swish 2.0?

a./ MPEG videók szerkesztésére
b./ Fotóretusálásra és képszerkesztésre
c./ Flash animációk készítésére

87 Lehetséges-e távoli segítségnyújtás Windows XP alatt interneten keresztül?

a./ Csak más gyártók programjaival
b./ A Remote Desktop Connection segédprogrammal, amely a rendszer része
c./ Ez a lehetőség hiányzik a Windows XP-ből

88 Mire használható az ACID Pro program?

a./ Zenék szerkesztésére, újrakeverésére
b./ JPG képek nézegetésére
c./ Kémiai képletek rendezésére

89 Melyik a legújabb CorelDraw verzió?

a./ 9
b./ 10
c./ 11

90 Készíthetünk-e Flash animációkat a CorelDRAW Graphics Suite csomag legújabb kiadásával?

a./ Igen, a Corel RAVE 2.0 segítségével, amely a csomag része
b./ Nem, csak vektoros ábrákat készíthetünk
c./ Nem, csak bitmap képeket szerkeszthetünk

91 Melyik a legutóbbi PalmOS verzió?

a./ 4.0
b./ 5.0
c./ 6.0

92 Mi a futtatható állományok kiterjesztése Linux alatt?

a./ .EXE
b./ .BAT
c./ Nincs meghatározott kiterjesztés, az állomány attribútumai határozzák meg a futtathatóságot

93 Melyik KDE verziót találjuk meg a Mandrake Linux 9.0-ban?

a./ KDE 2.2.1
b./ KDE 3.0.1
c./ KDE 3.0.3

94 Hány nyelv közül választhatunk a Mandrake Linux 9.0-ban?

a./ 20
b./ 40
c./ 60

95 Mire való a Linux startx utasítása?

a./ A grafikus felület indítására
b./ A DirectX emuláció bekapcsolására
c./ Nincs ilyen utasítás

96 Mit jelent Linux alatt a „mountolás” kifejezés?

a./ A grafikus rendszer indítását
b./ A rendszer konfigurálását
c./ Meghajtó csatlakoztatását

97 Milyen operációs rendszer alatt használható a StarOffice csomag?

a./ Linux
b./ Windows
c./ Mindkettő

98 Melyik program helyettesíti a Microsoft Defragot a Norton System-Worksben?

a./ Speed Disk
b./ Disk Doctor
c./ Disk Defragmentator

99 Kezelhető-e több postafiók egyetlen Outlook Express programmal?

a./ Nem
b./ Igen, akárhány
c./ Csak kettő

100 Az Outlook melyik funkciójával vihetjük át az üzeneteket egy másik levelezőrendszerbe?

a./ Mentés másként
b./ Archiválás
c./ Exportálás

1	9	17	25	33	41	49	57	65	73	81	89	97
2	10	18	26	34	42	50	58	66	74	82	90	98
3	11	19	27	35	43	51	59	67	75	83	91	99
4	12	20	28	36	44	52	60	68	76	84	92	100
5	13	21	29	37	45	53	61	69	77	85	93	
6	14	22	30	38	46	54	62	70	78	86	94	
7	15	23	31	39	47	55	63	71	79	87	95	
8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	88	96	

Hobbiszakácsok paradicsoma

A középosztály lassan, de biztosan növekvő életszínvonalának egyik kétségtelen mércéje, hogy a gasztronómia egyre kitüntetettebb helyet foglal el tagjainak életében. Ezt bizonyítja a minőségi borok fokozódó népszerűsége, a vendéglőkultúra lendületes fejlődése és a hobbiszakácsok számának növekedése.

Ma már olyan természetességgel beszélünk a *szusi* vagy a *tikka* nagyszerűségéről, mint ahogy azt a filmvásznon látjuk. Nem véletlen az sem, hogy egyre többen kapnak kedvet eme ízek sajátkezü előcsalogatására. A főzés és különösen a családban eltanult 30-40 étel elkészítése már nem csak az asszonyok kiváltsága. Sőt! Nemcsak a mesterzakácsok, hanem a főzést élvezetből gyakorlók között is sokan az erősebbik nem képviselői. Az internet nagy segítséget nyújthat a főzésben, különös tekintettel arra, hogy a szakácskönyvek nemcsak egyre szebbek, de egyre drágábbak is.

Nemzetközi kínálat

A legegyszerűbb módszer ezúttal is: bepötyögni valamelyik keresőbe a kívánt étel nevét, és esetleg szűkíteni a keresést. (Ez a megoldás garantált sikerrel jár, ha tudjuk az étel angol nevét vagy egy olyan nemzetközi ételkülönlegességre keresünk rá, mint a *tiramisu* vagy a *gazpacho*.) Kézenfekvő megoldás az angol nyelvet ismerők számára, ha a kereső portáljáról kiindulva logikus sorrendben végighaladnak a témákon. Annyi ingyenes oldalt találunk, hogy csak győzzék azokat „átlapozni”. Például a Google-val az *Alapoldal* – *Home* – *Cooking* vonalon egy hatalmas gyűjteményhez jutunk, ahol a *World Cuisines* opció kiválasztva 2784 oldalt kapunk (755 európai, 643 ázsiai, és 465 afrikai).

Hazai ízek

Magyar nyelven is szép számmal akadnak a hobbiszakácsok által, illetve örömeire készített honlapok. A *Medwe* honlapján van egy receptes link, ez alatt a lapszerkesztő kedvenc receptjeit találhatjuk meg. (www.medwe.hu/receptek) A választék nem nagy, 4 leves, 10 főétel, 5 hidegkonyha-variáció és 5 desszert elkészítéséhez kaphatunk tanácsot. A lap értenye, ami a kezdőknek hátrány, hogy a konyhatechnológiai leírásokat dekagrammok és milliliter helyett, személyes élmények, szubjektív meglátások kísérik.

A vendéglőkalauz www.eszemisom.hu is szép receptoldallal rendelkezik, a főoldalon a *Recepttár*a kattintva hívhatjuk elő a több száz, ábécé sorrendben jelentkező receptet. Nem ártana valamiféle más rendszer is, például alapanyag-centrikus, „fogás-alapú” (előétel – leves – főétel – desz-

szert), esetleg etnikai osztályozás. De így ömlesztve is tanulságos ide látogatni. Külön ki kell emelni az ízléses ételfotókat.

Meg lehet próbálni a már említett keresési módszert a magyar portálokon is, per se valamivel szerényebb eredménnyel. Az *Origoról* (www.origo.hu) kiindulva a *Női lapozó* – *Rama receptklub* vonalon egy értékes linkgyűjteményhez juthatunk. Az *Origoról* (www.origo.hu) kiindulva a *Női lapozó* – *Rama receptklub* vonalon egy értékes linkgyűjteményhez juthatunk, mely többek között (*Katalógus* címszó alatt) etnikai linkcsoportokat is tartalmaz. Megtalálhatjuk a mediterrán konyha, így a görög vagy a francia konyha receptjeit is. A görög linkek között a legnagyobb fogás az *Agni* 108 receptből áll és három katinálással teljes egészében letölthető gyűjteménye volt. (<http://www.geocities.com/kouzinagni/index.htm>) Ezek között szerepelnek a Görögországból vagy a budapesti görög éttermekből ismert klasszikus ételek receptjei, a spenótos rétestől, a muszakáig.

Az *Indexen* (www.index.hu) sem hazontalan a hasonló manőver. A „*Katalógus* – *ház, kert, gyerek, család* – *sütés-főzés*” pontokon keresztül juthatunk közel száz csoportosított linkhez. Az összeállítás összességében nem rossz, de furcsa, hogy például a magazinok, folyóiratok címszó alatt csak egy link található. A *receptek* alatt összegyűjtött linkek nem a keresőknél megszokott, szedett-vedett, egy-két receptes lapot adó kapcsolatok sorozata, hanem valóban értékes tippgyűjtemény a kereséshez. Néhány ajánlat: *Konyhamester* (www.csomopont.hu/konyha/kolesz/konyhasz.htm), „*Mindmegette*” (www.mindmegette.hu), *Webfázék* (www.externet.hu/webfazelek/). Ezek különösen azoknak ajánlhatók, akik konkrét céllal látogatnak

el egy receptoldalra. A kereséssel hamar ellenőrizhetik, hogy megvan-e az igényelt információ.

Benke László mesterszakács honlapja (www.lacibacsi.hu) sajnos még építés alatt áll, Mulan lapja, a *Netszakács* pedig nem elérhető (www.tar.hu/mulan/netszak/netszak.html).

Feltétlenül meg kell említeni a *Startlap* (www.lap.hu) tematikus linkgyűjteményeit. Ezek közül a legfontosabb a www.konyha.lap.hu, ahonnan számtalan elágazás lehetséges.

A vegetáriánus konyhától sokan idegenkednek, pedig többet kínál, mint a húst szójjával és magokkal pótló ételeket. A növények sajtóságos, nem húst utánzó elkészítési módjai viszont a legmeggrösztebb húsevőknek is érdekesek lehet, hiszen a hús is csak akkor nyújt igazi élvezetet, ha megfelelően körítjük és tálaljuk, például különböző növényekkel: salátákkal, párolt zöldséggel, burgonyával, rizzsel, főzelékekkel esetleg gyümölcsökkel. A startlap vegetáriánus oldalán persze sok „ideológiai” linket találunk („miért ne együnk húst”).

Külön kis zárt világ a *Hix Konyha levelezőlista* és annak archívuma. Internetes böngészése unalmas, járattása (megrendelés: subs.konyha@hix.hu) viszont érdekes lehet: pár Kbájt naponta, amely általában törölhető, de választ kaphatunk kérdéseinkre, és időnként érdekes beszámolókat olvashatunk a hawai-tól a japán konyháig.

Magazinok

Szólni kell végül az „analog” lapok online változatairól. A *Fakanál* és a *Magyar Konyha* honlapja ideje nem érhető el, nem tudni miért. A Magyar Konyha legfőbb konkurense, a ma *Konyhamagazin* nevet viselő lap, viszont tartalmas honlappal (www.konyhamagazin.hu) várja a szőrözött. A Hagyományos és Mai Magyar Konyha lapok ötvözetét, ma röviden *Konyhamagazinként* emlegetjük. Az előbbinek az erénye az időnként jelentke-

ző borkóstoló rovat, az utóbbinak az „anyalapénál” sokkal jobban sikerült fotók. Az archívum a 2002-es számokat tartalmazza.

Végül, a talán legigényesebb – magát az ínyencek lapjának valló – szakfolyóirat, az esztétikára igen sokat adó, és mi tagadás, a recepteket nem egyszer némi öncélúsággal túlbonyolító *Konyhaművészet* oldalát (www.konyhamuveszet.hu) említenénk. Még akkor is, ha a netváltozat tulajdonképpen ügyes reklámfogás. Úgy nyújt ízelítőt a számokból, hogy a téma iránt érdeklődők garantáltan kedvet kapnak a lap megvásárlásához. Az archívum 2000-ig nyílik vissza. A Konyhaművészetet leginkább azoknak ajánlanánk, akik a főzést műalkotásnak fogják fel, és van türelmük órákat pepecselni egy étellel, amit egy 3-4 fős társaság negyedóra alatt felfal. Tény viszont, hogy a díszítéshez igazán jól hasznosítható ötleteket ad.

Jó szőrözést, ihletet az alkotáshoz és végül jó étvágyat kívánunk!

Dorozsmai Endre

Lassú? Cserélje gyorsabbra!

ADSL internet akció START csomag

384/64 kbps átviteli sebesség
1 e-mail cím 25 MB tárhellyel
1 MB webtárhely

formalmi díj mentes kapcsolat
1 éves szerződés esetén kiépítési díj nélkül!

**Időszerű
megoldások**

10 700 Ft / hó

Viszonteladók jelentkezését is várjuk.

1054 Budapest, Alkotmány u. 20.
Tel.: 06-1-302-8888, fax: 06-1-302-8890/18
e-mail: info@kronet.hu

www.kronet.hu

Megrendelés előtt kérje tájékoztatónkat! Áraink az áfát nem tartalmazzák.

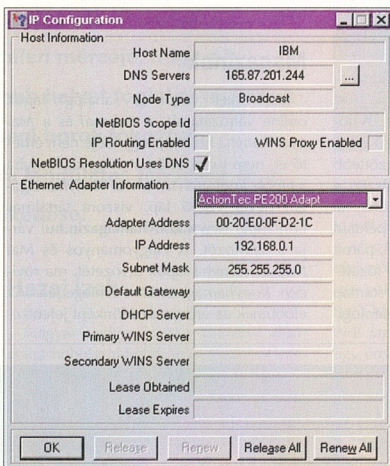
Egyre több kisvállalkozásnak, otthoni irodának van néhány gépből álló helyi hálózata. Telefonvonal és internetkapcsolatból azonban csupán egyetlen áll rendelkezésükre. A SyGate programmal egyszerűen lehet megosztani ezt a kapcsolatot, így egyszerre böngészhetnek, levelezhetnek a hálózat több gépén.

Az, hogy az internet mindennapi életünk szerves részévé vált, már közhely. Valóban egyre több helyen és formában találkozunk a hálózattal, és egyre többen használják fel és ki a gyorsaságát és kényelmét. Egy nagyvállalatnál vagy oktatási intézménynél természetes, hogy a kiépített helyi hálózatot mindenki el tudja érni a világhálózatot. Ennek a megvalósításához persze informatikai szakemberekre, drága programcsomagokra és professzionális internetkapcsolatokra van szükség. Mit teyennek azonban azok a kis irodák, esetleg otthoni hálózatok, ahol csupán néhány számítógép van, és nincs rá sem ember, sem pénz, hogy egy külön internetkiszolgáló gépet üzemeltessenek. Pedig mennyivel egyszerűbb lenne, ha nem csak arról a számítógépről lehetne elektronikus levelezést folytatni vagy böngészni, amelyekben a modem van. A Sybergen Networks Inc. programjával öt percnyi munkával, minden szakértelem nélkül megoszthatjuk az internetkapcsolatot a helyi hálózat minden gépe között, ráadásul külön számítógépre sincs szükség ehhez.

Helyi TCP/IP hálózat

A SyGate program használatához csupa olyan dolgra van szükség, ami valószínűleg már megvan. Olyan gépek kelljenek, amelyeken Windows 95/98/NT/2000/XP

Internet egyszerűen

A winipcfg programmal ellenőrizhetjük, helyes-e a TCP/IP beállítások

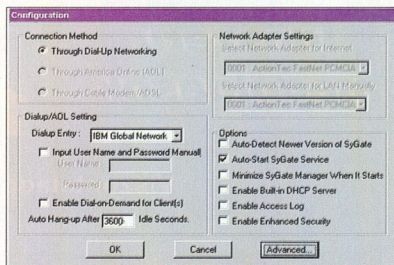
operációs rendszer működik, egy helyi hálózat és egy internetkapcsolat. Ezek közül az egyetlen, amin el kell végezni néhány beállítást, a helyi hálózat. Ha a kis iroda vagy az otthoni gépeink össze vannak kötve egyenrangú hálózatba, bizonyára eddig csak nyomtatáshoz, fájlok eléréséhez, másolásához használtuk azt. Az internetkapcsolat megosztása azonban egy kicsit más, hiszen ebben az esetben nem elegendő a NetBEUI protokoll, amelyet a Windows használ a munkacsoporton belüli kommunikációhoz. Az internet megosztásához létre kell hozni egy kis magánhálózatot, ami ugyanazt a TCP/IP protokollt használja, mint az internet. Erőli az adatátviteli szabványról azt kell tudni, hogy minden, a hálózathoz csatlakozó gépnek van egy száma, ez alapján le-

het tudni, hogy egy adott zenet kinek szól. Az internet számítógépeinek szigorú rend szerint adják ki ezeket az IP címeteket (számokat), de vannak olyan számtartományok, amelyeket kizártak a világhálózatból, így ha innen választunk IP címetek a gépeinknek, biztosan nem kerülnek összeütöztetésbe más számítógépekkel.

Ha még nincs a számítógépünkön a TCP/IP hálózat telepítve, akkor a Windows Control Panel/Network/Add utasítással adjuk hozzá a hálózati kártyánkhoz a TCP/IP protokollt. Ha ez már szerepel a hálózati összetevők között, akkor csak a helyi hálózatnak megfelelő címetek kell beállítani.

A 192.168.0-val kezdődő IP címtartomány nem szerepel a világhálózatban, így ezt választhatjuk a helyi hálózatnak. Ez azt jelenti, hogy akár 256 gépet is üzemeltethetünk, hiszen az IP cím utolsó része 0 és 255 között változhat.

Azt a gépet, amelyiken a SyGate program fog futni, nevezzük ki szervernek. Ennek a gépnek a IP cím beállításai legyenek a következők:

A SyGate Manager paramétereit között a biztonsági eszközöket is megtalálhatjuk

IP address: 192.168.0.1
Network Mask: 255.255.255.0
Gateway: nincs beállítva
DNS: nincs beállítva

A többi gép beállításánál csupán az IP számok térnek el egymástól, hiszen egyedi címe kell, hogy legyen mindegyik számítógépnek. Ennek megfelelően a TCP/IP beállítások a következők:

IP address: 192.168.0.2 vagy 192.168.0.3 és így tovább
Network Mask: 255.255.255.0
Gateway: 192.168.0.1
DNS: 192.168.0.1

Ezek után már csak újra kell indítani a gépet, és készen is vagyunk mindennel.

A puding próbája

Mielőtt kipróbálnánk az internetkapcsolat megosztást, ellenőrizzük, hogy jól működik-e a kis TCP/IP hálózatunk. Az előbb beállított paramétereket a *winpfcfg.exe* programmal vizsgálhatjuk meg. Ezt az segédprogramot a Windows 95/98 könyvtárában találhatjuk. Indítása után egy kis ablakban láthatjuk, milyen IP cím és egyéb beállítások tartoznak a számítógéphez. Azt is megnézhetjük, hogy látják-e egymást ezen a protokollon keresztül a hálózatba kapcsolt gépeink. Nyissunk ehhez egy DOS ablakot, és használjuk a *ping* utasítást. Írjuk be valamely munkaaállomáson

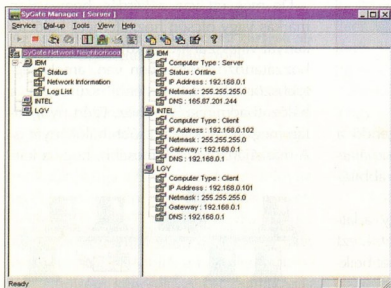
ping 192.168.0.1

Ha minden működik, akkor választ ilyesmit kell kapnunk:

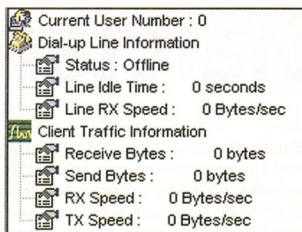
Pinging 192.168.0.1 with 32 bytes of data:

Reply from 192.168.0.1: bytes=32 time=1ms TTL=128

Reply from 192.168.0.1: bytes=32 time=1ms TTL=128

A kliens gépekről is láthatjuk az egész hálózatot, és ezekről is kezdeményezhetjük az internetkapcsolatot

Mindig pontosan tudhatjuk, hányan használják a SyGate-et, mekkora a kimenő és bejövő adatforgalom

Reply from 192.168.0.1: bytes=32 time<10ms TTL=128

Reply from 192.168.0.1: bytes=32 time<10ms TTL=128

A ping utasítás csupán annyit tesz, hogy megnézi a hálózatot, létezik-e a keresett gép, azaz érkezik-e onnan válasz. Ha a *winpfcfg* vagy a *ping* nem adja a kívánt eredményt, ellenőrizzük újra a beállításokat a *Control Panel*-ben.

Ezután következhet az igazi próba, az intrenet elérése a hálózat gépeiről. Indítsuk el a szervernek kinevezett gépen a SyGate programot. Első indításkor még kell adni néhány adatot, például, hogy milyen az internetkapcsolat, de ezek a beállítások a legtöbbször maradhatnak az alapértelmezett értékeken. A *SyGate Manager* ablakában azonnal láthatjuk, hogy milyen állapotban van a program, van-e online kapcsolat, illetve milyen gépek jelentkeztek be a rendszerbe.

A *Manager* szolgáltatás használatakor a TCP/IP beállításokat a program automatikusan elvégzi a telepítéskor, mind az internetkapcsolattal bíró szerver gépen, mind a klienseken. A hálózat többi gépére továbbra sem kötelező telepíteni a programot, de ha ezekre is feltöltjük a szoftver kliens változatát, akkor itt sem kell nekünk elvégezni a beállításokat, és a későbbi használathoz is számos kényelmi szolgáltatáshoz jutunk (internetkapcsolat létrehozása és bontása a kliens gépekről, hálózati forgalom figyelése, bizonyos webhelyek elérésének a tiltása).

A szervernek kinevezett gépen az internetkapcsolat létrehozása után már nincs is más teendőnk. A kis hálózat minden gépéről használhatjuk a

böngésző programot, küldhetünk és fogadhatunk elektronikus leveleket vagy akár *FTP programot* is futtathatunk. Arra azonban figyeljünk, hogy a Windows internet beállításainál engedjük meg a LAN-on keresztüli internet kapcsolatot és a levelezőprogramnál se alkalmazzuk a tárcsázásos kapcsolat lehetőségét.

A SyGate természetesen nem tudja megővelni a sávszélességet. Azt mindenképpen figyelembe kell venni, hogy egy telefonos modemem keresztül egyszerre többen töltenek le nagy állományokat, bizony lelassul a kapcsolat. Azonban elektronikus levelek elküldésekor és fogadásakor, illetve böngészéskor nem csökken észrevehetően a sebesség.

A SyGate program próbaváltozata ingyenesen letölthető a <http://www.sygate.com> címről és megtalálható CD-/DVD-mellékletünkön is. Ez egy minden szolgáltatást tartalmazó változat, a korlátozás csupán annyi, hogy legfeljebb 100 Mb-át adatot lehet áthozni rajta.

Gyarmati László

notebook WORLD Asus Compaq

NOTEBOOK bemutatóterem
1092 Bp Ráday u. 49. H-P 09.00-17.00

Használt márkás notebookok beszámítása készpénzes vagy bizományos átvételre.

új COMPAQ és ASUS notebookok napi árkövetéssel!

Néhány ár október 10.-én!

ASUS L3800 / P4 mobil 1800 / 30 GB 15" (1400*1050) / 256 DDR RAM / DVD 1.44 floppy / 56.6 modem / 100 ethernet 2 év garancia. ár: 389.900 Ft+áfa

ASUS L3800 / P4 mobil 1800 / 40 GB 15" (1400*1050) / 256 DDR RAM / DVD / CD-RW / floppy / 56.6 modem / 100lan 2 év garancia. ár: 459.900 Ft+áfa

Compaq N800 / P4 - 1600 Mhz / 20 GB 14" (1024*768) / 256 DDR RAM / DVD 56.6 mod / 100 lan ára: 379.900 Ft+áfa

Használt notebookok

Márkás szerviz által bevizsgált használt gépek:
Pentium II 30.000 - 100.000 Ft
Pentium III 70.000 - 160.000 Ft
Pentium III 150.000 - 280.000 Ft

Az árak tájékoztató jellegűek!

[Http://www.notebookworld.hu](http://www.notebookworld.hu)
Weblapunkon készletünk naponta több alkalommal változik!!!
Ajánlatok fényképekkel és adatokkal.

Tel.: 217 - 3333, Fax: 476 - 8397
06 30 399 3333 v. 06 20 398 7350

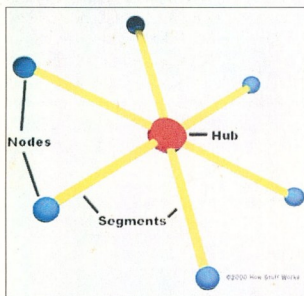
Vajon melyik hálózati kártya a legmegfelelőbb? Megéri drága, márkás összetevőket vásárolni? Írásunkban igyekszünk tanácsot adni, hogy mit és hogyan vásároljunk, ha hálózati komponensekről van szó.

A vásárlás előtt meg kell fontolnunk, milyen struktúrára (topológiára) lesz szükségünk az ethernet-hálózatunk számára. A soros és a csillag elrendezésnek is megvannak az előnyei és a hátrányai.

Csillag topológia

A csillag rendszer onnan kapta nevét, hogy minden egyes gép egy elosztóval van összekötésben, eloszóról – képszerűen – középen helyezkedik el. Ennek az elrendezésnek két előnye is van: igen praktikus, hiszen, ha egy számítógép felmondaná a szolgáltatást, a többi attól még zavartalanul végezheti a munkáját. A soros topológiával nem lehet garantálni ugyanezt. A csillag hálózat akár 100 Mbit/s adatátviteli sebességet is elérhet, mindezt közel elfogadható áron. Az egyes számítógépeket maximum 100 méter hosszúságú kábellel köthetjük az elosztóhoz, anélkül, hogy drága jelerősítőre lenne szükségünk.

Ezeknek az előnyöknek azonban megvan az ára. Ez általában magasabb, mint a

A csillag topológia

Hálótervezés

soros elrendezésé. Ennek egy igen nagy hányadát maga az elosztó teszi ki, amelyre legkésőbb akkor lesz szükség, amikor két gépnél többet szeretnénk egymással összekötni. Ezen felül minden számítógéphez külön kábelt kell leraknunk, amely a ráfizetés mellett jelentős munkatöbblettel is jár.

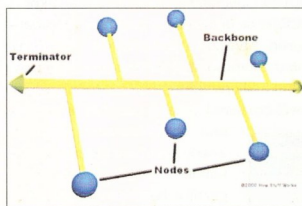
Soros topológia

A legújabb ethernet-hálózatokat már ritkán telepítik soros elrendezésben. Ennek egyik oka, hogy a soros hálózatok, maximálisan 10 Mbit/s sebességükkel jóval lassabban dolgoznak. A soros topológia esetén felhasználásra kerülő koax ká-

A soros elrendezésű hálózatokhoz koax kábelt használnak

belek messze nem olyan nagy teljesítményűek, mint amilyenek a csillag hálózat esetében alkalmazott *Twisted-Pair (TP)* kábelek, nem is beszélve arról, hogy jóval érzékenyebben reagálnak a zavaró jelekre is. Körülbelül 15 számítógép használata esetén – otthoni körülmények között –

A soros topológia

a 10 Mbit/s sebesség bőven elegendő a közös internet- és nyomtató- használatához, valamint adatállományok továbbítására.

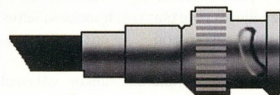
Aki azonban rendszeresen nagy adatelemzéseket szeretne megmozgatni, ezt a megoldást csak számos kávéüznet beiktatásával „élvezheti”.

A soros elrendezés jó tulajdonsága, hogy minden gép azonos kábellel csatlakozik, jóval kevesebb vezetékre van szükség, kapcsolóra pedig egyáltalán nincsen. Ezáltal időt és pénzt takaríthatunk meg. Azt azonban nem szabad elfelejteni, hogy amennyiben az egyik számítógép kiesik, vagy egy kábel elszakad, akkor a hálózat a többi számítógép számára sem lesz elérhető.

Attól függetlenül, hogy melyik topológiát fogjuk alkalmazni, először is azt kell megtudni, hogy mely csatlakozási felületek szabadok még a számítógépen. Hálózati kártyák ISA- és PCI-csatlakozással kaphatók. Léteznek USB hálózati adapterek is, amelyek a számítógép megbontása nélkül illeszthetők a számítógéphez. Az USB port rendszerint 10 Mbit/s-ra korlátozza az adatátviteli sebességet, függetlenül attól, hogy milyen sebességhez kompatibilis az adapter. Azok a notebook-tulajdonosok járnak igazán jól, akik PC-Card

Hálózati kártyák

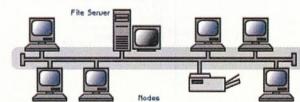
át fogjuk alkalmazni, először is azt kell megtudni, hogy mely csatlakozási felületek szabadok még a számítógépen. Hálózati kártyák ISA- és PCI-csatlakozással kaphatók. Léteznek USB hálózati adapterek is, amelyek a számítógép megbontása nélkül illeszthetők a számítógéphez. Az USB port rendszerint 10 Mbit/s-ra korlátozza az adatátviteli sebességet, függetlenül attól, hogy milyen sebességhez kompatibilis az adapter. Azok a notebook-tulajdonosok járnak igazán jól, akik PC-Card

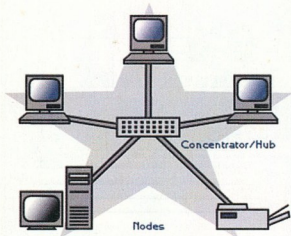
A koax kábelek végére BNC csatlakozó kerül

helyükre hálókártyát vesznek. Bár ez valamivel drágább, könnyű installálni, és a segítségével akár 100 Mbit/s adatátviteli sebességet is elérhetünk.

De még ott van a kérdés, hogy vajon márkás vagy olcsón hozzáférhető hálózati kártyát válasszunk-e. A különbség főként a hozzátartozó szoftverben van, amely legtöbbször elengedhetetlenül szükséges a hálózati adminisztrációhoz. Ezért nyugodtan megvehetjük az olcsóbb hálókártyát is. A márkájánál jóval fontosabb, hogy a kár-

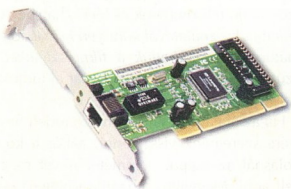

Soros elrendezésnél egyetlen kábellel van felfűzve az összes hálózati eszköz

Csillag elrendezésnél nem okoz gondot ha územ képtelenné válik egy vagy több gép

Ha a megfelelő csatlakozásokkal rendelkeznek. A csillaghálózat kialakításához szükséges Twisted Pair kábelek RJ45 konnektorokban végződnek. Ezek egyébként kísérletiesen hasonlítanak az ISDN telefontcsatlakozókhoz. Az ezen végződéshez kompatibilis kártyákat 10BaseT-, illetve 100BaseTX – kártyáknak nevezik. Mindössze elméleti jelentősége van a különbségnek: a 10BaseT kártya maximálisan 10 Mbit/s adatátvitelt tesz lehetővé, míg a 100BaseTX kártya ennek a tízszeresét is képes teljesíteni. A gyakorlatban ma már majdnem kizárólag csak 100BaseTX kártyákat árusítanak, amelyeket alkalomadtán át lehet kapcsolni 10 Mbit/s sebességre is, hogy így hozzák létre az összeköttetést egy lassabb hálókártyával.

Az asztali gépekbe való hálózati kártyák általában PCI csatlakozó felületűek

Aki a soros elrendezés mellett dönt, BNC csatlakozóval ellátott, más néven 10Base2 hálózati kártyára lesz szüksége. Persze talán inkább kombikártyákat is, amelyek működnek úgy a BNC csatlakozó, mint az RJ45 port esetén. Ezek az úgynevezett 10Base2/10BaseT kártyák mindkét kábel típushoz megfelelnek, mégis mindkét esetben csak 10 Mbit/s adatátviteli sebesség elérésére képesek. A két csatlakozás egy időben történő használata nem lehetséges.

Hálózati kábel

A csillag topológia esetén Twisted Pair (TP) kábeleket kell alkalmaznunk. A nevét onnan kapta, hogy a belsejében két darab rézér fut. Többféle minőségben is hozzáférhető: 1-7 ig kategorizálják őket (angolul: *Categories*). Az 5-ös kategória, röviden CAT5 ezidőtájt minőségben és árnban a legjobb. Ezen az adatátviteli sebesség elérheti a 100 Mbit/s-ot. Nincsen értelme alacsonyabb kategóriájú kábelt venni. Aki hosszútávú befektetésre tervez, az válaszsza a CAT7-es kábelt, amelynek a segítségével akár az 1000 Mbit/s adatátviteli sebességet elérheti is. Ha majd 2-3 éven belül kaphatóak lesznek a Gigabit hálózati kártyák, új kábel lerakása nélkül, akár meg is szerezhető hálózatának sebességét.

A TP kábel esetén ügyelni kell az *ármýkölés*re. Az UTP kábel ármýkölés nélküli, ezért érzékenyebb a zavaró sugárzásra, illetve mikrohullámokra, mobiltelefonokra. Az STP kábel ezzel szemben ármýkolt, és ennél már csak a különleges védelemmel ellátott S/STP kábel biztonságosabb. Mivel a védelemmel ellátott kábelek kevésbé elasztikusak, nehezebb őket lerakni. Mindenkinek magának kell eldöntenie, melyik kábel típus a legmegfelelőbb.

A BNC dugaszolóval ellátott, soros topológia esetén felhasználásra kerülő koax kábel esetén nincs ekkora választék. Mindkét kábel esetén érdemes olyan változatot beszerezni, amelynek a végeit már ellátták csatlakozóval. Aki maga kívánja méretre vágni a kábelt, majd ellátni azt csatlakozóval, akaratlanul is több hibalehetőségnek ad helyet, és emellett több munka is vár rá.

Elosztó

Az elosztó kifejezés esetén még nem említettük, hogy ennek is két válfaja létezik, a *hub*, illetve a *switch*. A két változat kívülről igencsak hasonlít egymásra: mindkettő körülbelül cipődoboz nagyságú, amit elláttak négy vagy annál több RJ45 típusú hálózati csatlakozóaljzattal (porttal), és egy sor lámpácskával, amelyek mindegyike információ-ó közöl a csatlakozás állapotáról.

A különbség a bensejében rejlik. A hub-ok olcsóbbak, cserébe viszont kevésbé intelligensen dolgoznak. Az egy számítógépről származó adatokat minden csatlakoztatott számítógépre továbbítják. A céljéneknak kell eldöntenie, hogy neki szánják-e az adatokat. Ez a munkamódszer meg-

növeli a hálózat forgalmát, ezzel lassítva az adatátviteli sebességét. Ha egy hálózatot több mint három-négyen kívánnak használni, úgy a switch-t ajánljuk. Az elosztó ezen fajtája felismeri, hogy melyik adatállományt hova kell eljuttatnia, és megkíméli a többi számítógépet a felesleges adatszolgáltatástól. Ez nemcsak hogy hatékonyabb, hanem ezáltal lehetővé válik, hogy olyan dolgokba is belelássunk, amelyeket nem nekünk szántak. A hub-nak és a switch-nek igazodnia kell a hálózati kártyák sebességéhez. A legtovább ma hozzáférhető szerkezet alapvetően 100 Mbit/s sebességű, de ha szükséges, le tud kapcsolni 10Mbit/s sebességre. Erre akkor is képes, ha az adott hálózatban kizárólag 100 Mbit/s sebességű ele-

A switch csökkenti a hálózati forgalmat

mekek vannak. Ez a funkció akkor lehet hasznos, ha egy olyan vendég gépet, például notebookot szeretnénk a hálózatba kötni, amelyek csak lassabb hálókártyával rendelkeznek. Szokás használni a „*Switching Hub*” kifejezést. Ez ne téveszen meg senkit, ebben az esetben is hagyományos hub-okról van szó, amelyek képesek átváltani a 10, illetve a 100 Mbit/s-os sebesség között.

Router

Hub és switch helyett számos ISDN-, illetve DSL-Router is használhatunk elosztó gyanánt. Ezek az eszközök, amellet hogy hub- és switch-funkcióval is rendelkeznek, további előnyökkel is szolgálnak. Alkalmazásukkal közösen lehet csatlakozni az ISDN-re, illetve az internetre. Nyomatatók is csatlakoztathatók a routerekhez. Viszont: minél több a funkció, annál többet kell érte fizetnünk.

Rádióhálózat

Az IEEE-802.11b szabványú rádióhálózatok, vagyis a *Wireless Local Area Networks* (WLAN)-ok, kábelek nélkül is működőképesek, de jóval drágább és lassabb megoldások.

Videó levélben

Nem mindegy, hogy mennyi ideig tart, amíg kedvenc klipjeinket letöltjük. Egy program, a Flix segítségével jelentősen csökkenthetjük a videofájlok méretét.

Az internetes videók nagy sávszélességű kapcsolat meglétét igénylik. Ma még azonban nem minden felhasználó rendelkezik ADSL vagy kábelmodem kapcsolattal, viszont már vannak olyan programok, amelyekkel nincs is szükség erre.

Eddig a teljes videoanyagot le kellett tölteni ahhoz, hogy meg lehessen azt nézni. Azok nagy méretűek voltak, és így sok időnket elrablották. Az eddigi videolejátszó programok három videoformátumot különböztettek meg: *Real Player*, *Quick Time* és *Windows Media*. A készítők azonban nem tudhatták előre, hogy a felhasználók milyen lejátszóval rendelkeznek, emiatt az oldalukon mind a három formátumban elkészítették aynagaikat. Így vannak olyan címek, ahol mind a három formátumban megvan ugyanaz az oldal. Amikor le akarunk játszani egy oldalt, először el kellett dönteni, hogy milyen formátumban szeretnénk azt letölteni, majd telepíteni kellett a hozzá tartozó lejátszóprogramot, ami elég sok időt igényelt, a számítógép és a kapcsolat sebességétől függően.

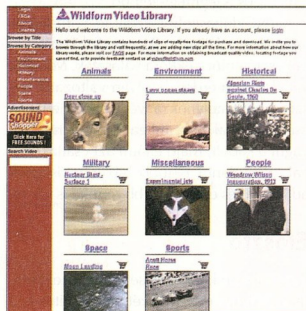
A *Flix* (www.wildform.com/flix) egy hasznos kisalkalmazás, ami az internet videoformátumot *Flash* eredetű *SWF* formátummá alakítja. Már a töltés alatt le lehet játszani a fájlokat. Az *SWF* sok előnnyel rendelkezik. Először is, csak *Flash* plug-in-t igényeli, amivel a legtöbb felhasználó rendelkezik. Mindezekben felül ellenőrizhető a tűzfalakkal, ami nem mondható el a többi videoformátumról.

Egyszerű használat

A videoanyagok átalakítása nagyon egyszerű. Ki kell választani a videót, meg kell határozni a kapcsolatot, amelyen keresztül majd letöltjük, és meg kell nyomni az *encode* gombot.

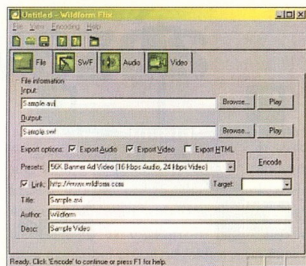

Aki ismeri a *Flash*-alapú szövegszerkesztőt, az *SWISH-t*, sok hasonlóságot fog felfedezni. Négy lépést kell tennünk, mielőtt egy fájlt tömörítenénk. Ezek egyértelműek, amikor a szoftvert használni kezdjük. Meg kell adni a *be-* és *kimenet* helyét. Amikor egy videoklipet kiválasztottunk, a *Flix* kimenő helyként az eredeti könyvtárat fogja kijelölni, csak a fájl kiterjesztését változtatja majd *SWF*-é. A további lehetősé-

gek: *audio-* vagy *videofájlok*, *HTML formátum*. A teljes klipet hivatkozásként egy másik fájllhoz is kapcsolhatjuk, címet, szerzőt és megjegyzést is fűzhetünk az eredményhez. Az *SWF* ablakában megjelölhetjük a kódolatlan *SWF* fájlokat. A jobb eredmény érdekében a keret méretét illeszkedik az átalakítandó bemenő anyag méretéhez.

Ezután határozzuk meg a hangbeállításokat. Az eredeti formátum *WAV* vagy *MP3* lehet. Meg kell adni az eredeti fájlbeállításokat, és mivel az eredményként

kapott *SWF* fájl képeket tartalmaz, arról is lehet dönteni, hogy milyen minőséget szeretnénk kapni.

A 70 százalékosra csökkentett *pixel mennyiség* még megfelelő *képmínőséget* nyújt. Ha nem csökkentjük nagyon, akkor a film nem fog ugrálni lejátszás közben, persze a fájl mérete ilyenkor nagyobb lesz. A 70 százalék itt is elfogadott érték. Megtárolhatjuk a visszajátszó gombot is, ennek a segítségével kiderülhet, hogy élvezhető formára csökkentettük-e a képet.

Közzététel

Az elkészült *SWF* fájlokat egyszerűen elhelyezhetjük weboldalakon, s alkalmazhatók videó reklámcímkek elkészítésénél is. A *Flash* elemekhez objektumleírát kell kapcsolni, aminek segítségével a böngészők majd felismerhetik és lejátszhatják. A fájltábla használatával könnyen *HTML* formátumúvá alakíthatjuk a filmrészleteket. Ezután az elkészült szöveget már el tudjuk helyezni az oldalunkon.

Ha az átalakított fájlt nem az eredeti helyére szeretnénk visszatenni, akkor a kódolásnál az *output* paraméter nevet meg kell adni. Megváltoztathatjuk a háttér színt is, hogy a képek jobban illeszkedjenek meglévő oldalunkhoz. Ezt a ténylegést is a paraméterfájlból tehetjük meg.

Sajnos, mint minden jól használható program, ez sem ingyenes, a teljes letölthető változatért 99 dollárt kell fizetnünk.

Az Internet rovat elkészítéskor a széles-sávú szolgáltatásról a *chello* gondoskodott. A mobil internet eléréshez a *WesTel* hálózattal és egy *Ericsson T68GPRS* telefon használtunk.

Az összeállítás készítette:

Gyarmati László

Gond a vírusvédelem?

Problémát okoz a vírusirtó szoftverek kezelése? Nem tudja, kihez fordulhat segítségért?

Hiszen már jó ideje van megoldás!

VirusBuster

www.virusbuster.hu

A magyar VirusBuster **egy kézből kínál teljes körű, több szintű vírusvédelmi megoldásokat** szinte bármilyen hardver- vagy szoftver-környezet számára. Kiegészítő szolgáltatásokkal ötvözött megoldásai leveszik a terhet mind a rendszergazdák, mind az otthoni felhasználók válláról. A szolgáltatásoknak köszönhetően **bármely probléma egyszerűen megoldható**, így a váratlan krízishelyzetek és a kiterjedt vírusfertőzések is. A technikai támogatást közvetlenül a fejlesztő rendszermérnökei biztosítják, **magyar nyelven**, a hazai viszonyok teljes ismeretében.

Ezt az értéknovelt szolgáltatást a magyar közsféra évek óta nagyra értékeli és elismeri. A VirusBuster kiemelten kezeli a magyar közintézményeket, így közöttük fejlett partneri viszony alakulhatott ki.

A VirusBuster Kft. **a magyar közintézmények hivatalos vírusvédelem szállítója** a közbeszerzés keretében.

**Ön megkapja a szükséges háttérszolgáltatásokat?
VirusBuster – az Ön problémája legyen a mi gondunk.**

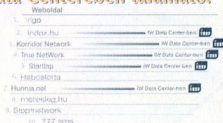
1116 Budapest, Vegyész utca 17–25.

telefon: 36 1/382-7000
www.virusbuster.hu

fax: +36 1 382 7007
mail@virusbuster.hu

Naponta átlagosan több mint **15 millió** magyar weboldalt töltenek le!

Magyarország 10 leglátogatottabb weboldala közül
minden második az Interware Rt. Data Centerében található!

A magyarországi szervertermekben elhelyezett ügyfél szerverek
több mint **50%-át** az Interware Rt. szolgálja ki.*

Interware, Magyarország vezető server hosting-szolgáltatója.

A hirdetésben szereplő számadatok auditált weboldalakra vonatkoznak.

További információ: Interware Internet Szolgáltató Rt.
1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22. Ügyfélszolgálat: (06-40) 200-166
E-mail: info@interware.hu, www.interware.hu

Grafikus

ASP központ

Internetes használat

több mint **15** éves tapasztalatra épülő

több mint **280** integrált komplex megoldás

több mint **2 400** ügyfél által alkalmazott

több mint **16 000** példányban telepített program vagy önálló modul

több mint **25 000** user

LIBRA

**Integrált
Gazdálkodásirányítási
Rendszer**

Kiemelt szolgáltatásai:

- ajánlott, előkészített számlatükör,
- multidimenziós könyvelés,
- multidevizás könyvelés,
- konszolidált mérleg és eredménykimutatás,
- Cash - flow információk, lekérdezések, elemzések,
- dinamikus, hierarchikus controlling,
- Drill down - hozzáférési lehetőség,
- tetszőleges üzleti év definiálása,
- széles körű logisztikai funkciók támogatás:
 - konszignációs raktárkezelés,
 - webes, internetes, intranetes kapcsolati rendszer,
 - Business to Business,
 - Business to Customer - kapcsolat.

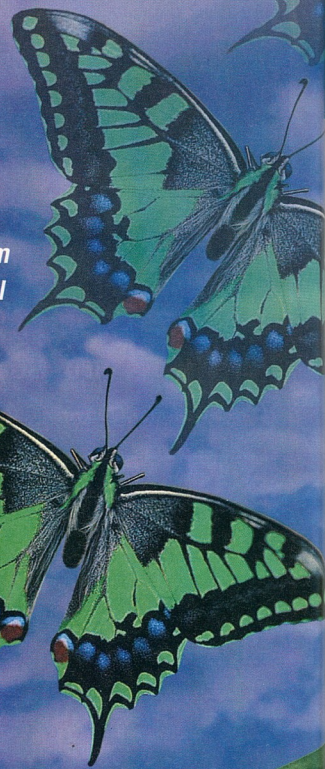
Volán Elektronika Rt.

1111 Budapest, Karolina út 65.

Telefon: 3723-333, fax: 3723-189,

honlap: www.mve.hu, e-mail: info@mve.hu

NET
LIBRA 4GA-6iTM
VOLÁN ELEKTRONIKA
ASP

Magyarország felfedezése

A 2002. év nagy nyereményjátéka

Minden hónapban három kérdést teszünk fel olvasóinknak. Ezek közül kettő a Computer Panorámában megjelent cikkhez kapcsolódik, egy pedig a CD-melléklet új multimédiás sorozatához, a Magyarország felfedezéséhez.

Játékunk fődjia egy kétszemélyes hétvége a Zemplénben.

Az év végén játékunk résztvevői közül sorsoljuk ki a nyertest, aki a festői Lapis-patak völgyében található Telkibányán gyönyörködhet a természet szépségeiben.

Mennyi a TFT monitorok kapcsolási ideje?

1. 1 - 2 ms
2. 40 - 60 ms
3. 1 - 2 s

Mi a bitráta?

1. adott időegységre jutó bitek száma
2. az az idő, ami alatt 1 bit a processzortól a videokártyához ér
3. bitek törlésének egy módja

Hány méter magasak a pápai Nagytemplom ikertornyai?

1. 72 méter
2. 42 méter
3. 62 méter

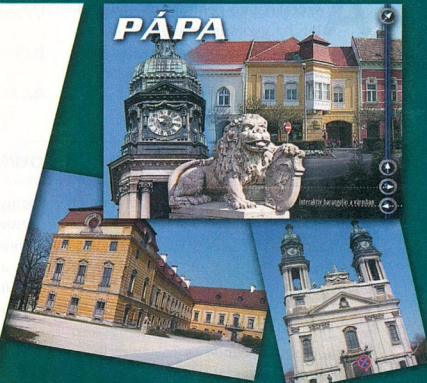
Az oldal alján található három négyzetbe írja be a helyes válaszoknak megfelelő számokat, és küldje be szerkesztőségünkbe, illetve - feltüntetve elérhetőségét - e-mailen keresztül üzenje meg a három számot a következő címre:

c.panorama@cpanorama.hu

Szeptemberi nyerteseink:

Bálint János, Szeged
Krakkó Tímea, Nagyhódos
Kuzmina Jekatyerina J., Budapest

Nyerteseinket postán értesítjük.

A hétvége helyszíne

Játékunk támogatója a filmszemle.hu, ahol Magyarország legnagyobb mozifilmes adatbázisa található.

Név:

Cím:

Telefon:

E-mail:

**Magyarország
felfedezése**

I.

II.

III.

A helyes választ beküldők között minden hónapban 3 db Computer Panoráma ajándékesomagot is sorsolunk.

**Beküldési határidő:
2002. november 22.**

NOVEMBER

Hangcsapda

„Slágerlisták a webről” cikkünkben bemutatott, miként kínálják a rádióállomások programjait az interneten. Jelen cikkünkben a gyakorlat oldaláról közelítjük a témát, hiszen a WaveRec program és a hangkártyánk segítségével minden hangot felvehetünk, amit a PC-nk lejátszik, így például az internetes rádióállomások adásait is.

A PC a számítógépből egyre inkább szórakoztató centrummá válik, főleg ha gyors internetelés és például tévékártya is segíti. A WaveRec nevű freeware program segítségével a számítógép felvevőként is használható.

1 A hang beállítása a Windowsban

A WaveRec a hangkártya bemenétét használja a felvételhez. Mielőtt futtatnánk a programot, rögzítsük a Windows hangbeállításait. Megmutatjuk, hogyan megy ez a Windows 98-nál és az XP-nél.

► kattintsunk duplán a *hangszóró* ikonra, jobbra a Windows Tálcan. A Windows XP alatt nem látni ezt az ikont? Ak-

kor nyissuk meg a *Vezérlőpult*-ot, és kattintsunk a *Hangok és audioeszközök* ikonra. Itt aktiváljuk az *Eszköz hangereje* alatt a *Hangerőikon elhelyezése a Tálcan* beállítást, és zárjuk le az ablakot OK-val. Most már megjelenik a hangszóróikon.

► Dupla kattintás a hangszóróra, s megjelenik a *Hangerő* ablak. Válasszuk a menü-

soron a *Beállítások* alatt a *Tulajdonságok* menüpontot. A *Hangerő beállítása* alatt jelöljük ki, hogy *Felvételhez*. Figyeljünk arra, hogy az alsó mezőben minden opció aktiválva legyen. Hagyjuk jóvá OK-val. A *Felvétel* ablakban kapcsoljuk be a sztereomixert úgy, hogy a *Kiválasztás* előtti dobozát megjelöljük. Fejezzük be az audio-beállítások konfigurálását az ablak bezárásával.

2 A WaveRec konfigurálása

Telepítjük a WaveRec-et. A program az alapverzióban csak WAV-fájlfórmátumban vesz fel zenét, ami nagyon sok helyet foglal el a merevlemezen. Ahhoz, hogy MP3 formátumban is tudjon felvenni, szükség van hozzá egy programkönyvtárra, a *gogo.dll*-re.

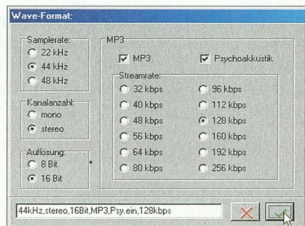
► Ha ezt a fájlt meg akarjuk keresni az interneten, használjuk a www.google.hu keresőt és a *gogo.dll*, valamint a *download* keresőszavakat. A letöltött fájlt csomagoljuk ki ugyanabba a könyvtárba, amelyben a WaveRec is található.

► Indítsuk el a hangforrást, tehát a streamet vagy a zenei adót, amelyről fel-

akarunk venni, végül indítsuk el a WaveRec-e. Ehhez kattintsunk kétszer a bal egérgombbal a *WaveRec.exe* fájlra.

► Most határozzuk meg a fájlfórmátumot, amelyben fel akarjuk venni a zenét. Ehhez kattintsunk a *Beállítások* területen a kék színű szögletes gombra. Itt a veszteségmentes, de helyrabló WAV formátum (kb. 10 Mbájt/perc) vagy az MP3 formátum között választhatunk. Az MP3 hasonló minőségben csak a tizedét igényli egy ugyanolyan hosszú felvételt tartalmazó WAV-fájlnak. Ha döntötünk, ezt közöljük OK-val.

► A *Fájlnév* alatt kattintsunk a könyvtárikonos gombra. Menjünk arra a könyv-

tárba, amelyben a felvételeket tárolni szeretnénk. Írjuk be a felvétel nevét, pl. „Top_40_MTV”, és rögzítsük a *Mentés* gombbal. Kapcsoljuk be hozzá a *Dátum/idő hozzáadását*. Így tudni fogjuk, mikor vettük fel a fájlt.

Kodak digitális fényképező akció!

Kodak CX4200 69 990 Ft
Kodak CX4230 99 990 Ft
Kodak CX4330 139 990 Ft
Kodak LS420 199 990 Ft

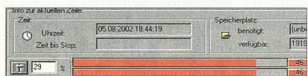

Ajándék Datafab kártyaolvasóval!

3 A felvétel hangerejének a beállítása

Ha egy streamet túl nagy hangerővel veszünk fel, az eredmény hangzása torz lesz. Ezért a felvétel előtt egyenlítsük ki a hangot:

▶ Menjünk a WaveRec menüjében a *Beállításokhoz*, és válasszuk a *Hangerőbeállítás...t*. kattintsunk a *Felvétel (cél audiobemenet)* előtti keresztre. Vá-

lasszuk ki a szabályozót, amelyet előzőleg a felvételhez meghatároztunk. Esetünkben ez a sztereomixer. Hagyjuk jóvá az OK-ra kattintva.

▶ Állítsuk be szobai hangerőre a zene forrást, amelyről felvesszünk. Most a WaveRec főablakában nyomjuk le a *Start* gombot. Hogy a WaveRec hangokat vesz fel, azt abból láthatjuk, hogy az ablak alsó szélén két piros oszlop jelenik meg, amelyek a zene intenzitása szerint mozognak.

▶ Hogy a mutatót a felvételnél a hangerőhöz igazítsuk, használjuk a hozzá tartozó szabályozót. Kattintsunk a gombra jobbra lent a programfelületen. Megnyílik a *Hangerőbeállítás* ablak. Állítsuk be úgy a szabályozót, hogy a piros oszlopok ne érik el teljesen a skála végét. Ha a felvétel túlzérezelt, azt a WaveRec piros gombokkal mutatja a szabályozóoszlopok mellett. Ebben az esetben addig csökkentjük a vezérlés százalékkértékét, amíg a piros mezőben már nem lesz nagyobb a szám.

4 Automatikus felvétel

A Top 40-et persze nem mindig éppen akkor adják, amikor időnk van, és meg tudjuk nyomni a *Felvétel* gombot. Hogy mégse mulasszuk el a slágerlistát, abban a WaveRec időzítőfunkciója segít.

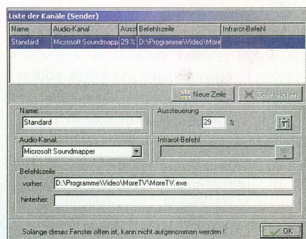
▶ Kattintsunk az *Új sor* gombra. Ezzel egy új időzítést hozunk létre. A WaveRec főablakában menjünk az *Aktuális sorok szerkesztése* területre. A *Start-nál* írjuk be a felső mezőbe a program dátumát és alatta a kezdet időpontját. Az *Időtartam* alatt adjuk meg, mennyi ideig tart az adás. Az idő- és dátummezőbe semmit sem kell beírni a *Stop-nál*. A WaveRec automatikusan kiegyenlíti az értékeket.

▶ Hogy a WaveRec fel tudjon valamit venni, ahhoz el kell indítani az audioforrást. A WaveRec ezt a feladatot is átveszi tőlünk.

Kattintsunk a menüsoron a *Nézet* alatt a *Csatornák listájára*. Itt a *Parancssor* területen írjuk be a program elérési útvonalát, amely felvételi forrásként szolgál. Esetünkben ez a *MoreTV* program, amelynek az MTV top 40-et kell lejátszania.

▶ Menjünk a *Windows Intéző*-ben arra a mappára, amelyben a lejátszóink található. Az *Intéző* címsorában látjuk a programkönyvtár elérési útvonalát. Ez az esetünkben így néz ki: *D:\Programok\Video\MoreTV*. Egérrel jelöljük ki a sort, kattintsunk rá a jobb egérgombbal, és a helyi menüből válasszuk a *Másolás-t*.

▶ Menjünk a *WaveRec*-hez, és kattintsunk a *Parancssornál* jobb gombbal az *Előtte* mezőbe, válasszuk a *Beillesztés-t* a helyi menüből, hogy a másolt sor bekerül-

jön a mezőbe. Most egészítsük ki a lejátszó nevével. A lejátszó egy végrehajtható fájl .exe végződéssel, a mi esetünkben ez a *MoreTV.exe*. Végül a parancssor nálunk így néz ki: *D:\Programok\Video\MoreTV\MoreTV.exe*. Zárjuk be az ablakot OK-val. Ezzel beprogramoztuk a WaveRecet az automatikus felvétellel.

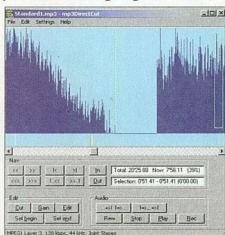
5 Az MP3-fájl vágása

Ha egy felvételt idővezérléssel vettünk fel, akkor egyetlen hosszú fájlunk kapunk, nem pedig az egyes dalokat külön. Hogy a streamet szét tudjuk vágni a dalokra, ahhoz szükség lesz egy programra. Mi a freeware *mp3DirectCut* segítségével mutatjuk be, hogyan megy ez. (A program CD-/DVD-mellékletünkön is megtalálható.)

▶ Nyissuk meg dupla kattintással az *mp3DirectCut*-ot. A *File/Open File*-lal nyissuk meg az MP3 fájlt. A program grafikuson jeleníti meg az MP3 fájl hangerőgörbéjét.

▶ A grafikon a keresztülhúzott sárga vonal mutatja a helyet, ahol a dalban ép-

pen tartunk. Az első dal kezdetét úgy találjuk el, ha az *Audio* területen lenyomjuk a *Play* gombot, és a kívánt pontig futtatjuk az MP3 fájlt. Állítsuk le a dal *Stop-pal*, és nyomjuk le a *Set begin* gombot.

▶ Fogjuk meg az egérrel a négyyszögletű csúszkát a grafika alatt, és húzzuk lassan jobbra. Egy dal végét többnyire arról ismerjük fel, hogy a hangerőgörbe láthatóan leesik, és egy hosszú kihagyást mutat. Hogy meggyőződjünk róla, játsszuk le ismét a *Play-jel* a dal. Ha megtaláltuk a dal végét, jelöljük ki egy kattintással a *Set End* gombra.

▶ Most kattintsunk az *Edit* területen a *Cut* gombra, és rögtön utána az *Edit* gombra. A kijelölt részlet saját MP3-fájllal tárolásához válasszuk a menüsoron a *File/Save Selection* pontot. Fájlnevéként adjuk meg a dalcímét, és kattintsunk a *Mentés-re*. ■

A Streamripper nevű program ugyanolyan kényelmes, mint amilyen egyszerű módot kínál a zene felvételére MP3-fájlokban, amely egy plug-in a kedvelt MP3-lejátszóhoz, a Winamphoz.

Ide a Top 40-et!

A Streamripper egy igazán ügyes segédprogram: felismeri, hogy a Winamp egy MP3 streamet játszik-e le az internetről. Kívánságra egyetlen kattintásra felveszi a streamet és a merevlemezre menti. Ha a stream tartalmazza a

különböző számok ID-tag információját, akkor a streamripper külön MP3 fájlokban tárolja a dalokat a rendes nevük alatt. A plug-in letölthető például a www.pcco.de/aktuell címről, vagy CD-/DVD-mellékletünkről.

1 Fogjuk munkára

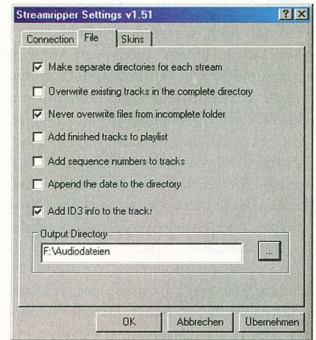
A program telepítéséhez egyszerűen kattintsunk duplán a fájlra, és kövessük az utasításokat. Figyeljünk rá, hogy ugyanabba a könyvtárba installáljuk a plug-int, ahol a Winamp is van. Ha befejeződött a telepítés, indítsuk el a Winampot. A streamripper erre automatikusan elindul. Ezt felismerjük a tálcán megjelenő, SR ikonról. Mielőtt a plug-innel fel tudnánk venni, a programot konfigurálni kell.

▶ Kattintsunk a jobb egérgombbal a Streamripper ikonra, amelyet a Windows Tálcra jobb szélén látunk. Válasszuk a helyi menüből a *Megnyitás-t*, mire megjelenik a Streamripper programablaka.

▶ Nyomjuk le az *Options* gombot. Ezzel megnyitjuk a programbeállítások ablakát. A *Connection* regisztrlerapon hagyjuk meg a meglévő beállításokat. Váltunk a *File* lapra.

▶ Az *Output Directory* mezőben adjuk meg a mappát, amelyben a streamrippernek a felvett dalokat tárolnia kell. A *Skins* regisztrlerapon végre kiélhetjük a fantáziánkat, s még más külsőt is adhatunk a programnak.

Itt három skin közül választhatunk, amelyekről a *Skin Preview* mintát ad. A beállítások átvételéhez és az ablak bezárásához kattintsunk az OK gombra.

2 Az adó kiválasztása

Hogy a streamripper fel tudjon venni, ahhoz a Winampnak le kell játszania egy streamet. A streamek legátfogóbb, a Winamp-playerrel kompatibilis könyvtárát, a www.shoutcast.com weboldalon találjuk. A weboldalon több mint kétezer internetes rádióadót sorol fel, stílusirányok szerint felsorozva. Az adók a countrytól a punkig játszanak zenéket: az aktuális top 40-es lista lejátszásához és felvételéhez az alábbiakat kell tenni a Winampgal.

▶ A Shoutcast weboldal bal oldalán üssük fel a *Comprehensive Genre List* menüt. Menjünk a *Top 40* kategóriára. A felsorolt adókból válasszuk ki a kedvenceinket. A zenével együtt elküldött cím információk

Rank	Action	Station
1	[Tune In]	[Pop Top 40 Alternative] CLUSTER Radiostor
2	[Tune In]	[Pop Top 40 Urban] CLUSTER HitRadio.com
3	[Tune In]	[Top 40 90s Pop Rock] Cable Radio live to E
4	[Tune In]	[R&B URBAN HIP HOP TOP POP] JJ JOHNSON
5	[Tune In]	[Pop Top 40] CLUSTER JJ McKay's Hot Hit R

miatt a HitRadio.com adót ajánljuk, amely www.hitradio.com címen is elérhető.

▶ Kattintsunk a hozzá tartozó *Tune In!* gombra. A megnyíló *Filedownload* ablakot hagyjuk jóvá a *Megnyitás* gombra kattintva. Erre a Winamp-Player felcsatlakozik az internetre, és lejátszza a streamet.

▶ A felírás indításához nyissuk meg a streamripper, duplán kattintva az SR ikonra, jobbra lent a *Tálcán*. Egy kattintás a *Start* gombra, s a streamripper, dalcímmel és ID-taggal ellátva, az előzőbe kiválasztott mappába menti a dalokat. A felvétel befejezéséhez nyomjuk le a *Stop* gombot.

DataWave MDSL

HIPERGYORSAN. BÁRHONNAN.

AKCIÓ

Már 39 000 Ft/hó-tól!*

Minden 15. előfizetés ingyenes!*

40 000 Ft-os üzemanyag-utalványt nyerhet!

- A **DataWave MDSL** a **GTS-DataNet** mikrohullámú internetszolgáltatása – most már az ország számtalan pontján.
- Az **MDSL** gyorsan telepíthető, telefonvonalat nem igénylő, mikrohullámú internet-szolgáltatás azoknak, akiknek szükségük van gyors és megbízható internet-hozzáférésre.
- A **DataWave MDSL** most akár mindössze **39 000 Ft-os havi díjjal**, ingyenes belépéssel az ország számtalan pontján megrendelhető. Ráadásul most **minden 15. megrendelőnek az első évben díjmentesen** biztosítjuk a szolgáltatást!*
- Ha velünk szerződik, és ajánl nekünk valakit, aki szintén megrendeli szolgáltatásunkat, új előfizetéséhez **10, 20 vagy akár 40 ezer forint**os üzemanyag-utalványt adunk Önnek ajándékba – a választott szolgáltatás-csomagtól függően.

BAJA • BÉKÉSCSABA • CSORNA • DEBRECEN • DUNAÚJVÁROS • EGER • GYŐR • KAPOSVÁR • KECSKEMÉT
MISKOLC • NAGYKANIZSA • NYÍREGYHÁZA • PÉCS • SALGÓTARJÁN** • SIÓFOK** • SOPRON • SZEGED
SZEKSZÁRD • SZÉKESFEHÉRVÁR • SZOLNOK • SZOMBATELY • TATABÁNYA • VÁC • VESZPRÉM • ZALAEGERSZEG

*128/64kb/s MDSL szolgáltatás és 3 éves szerződéskötés esetén, csak a fenti városokban. (Az ár az ÁFÁ-t nem tartalmazza.)

**Csak MDSL 128/64-es csomagot tudunk biztosítani.

Az akció 2002. október 31-ig, illetve a készlet erejéig tart.

GTS DataNet

Professzionális távközlési szolgáltatások

www.datanet.hu

Ügyfélszolgálat: (06) 1 452-4490

e-mail: mDSL@datanet.hu

Míg egy merevlemez elérése ideje körülbelül 10 msec, a memóriához csak 0,06 msec szükséges. Manapság a RAM (Random Access Memory) több 100 Mbájtos tárkapacitása megfelel az öt évvel ezelőtti merevlemezeknek. Óhatatlanul is felmerül a kérdés: nem lehetne-e kihasználni a nagyobb sebességet, mondjuk egy „RAM-lemezzel”. Az átfogó alkalmazásokhoz és a Gbájtos nagyságrendű adatokhoz azonban még mindig a merevlemezek jelentenek gazdaságosabb és biztonságosabb megoldást.

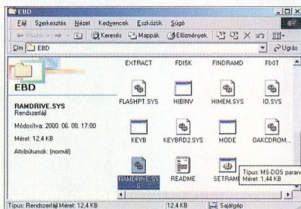
RAM-diszket egy meghajtó segítségével hozhatunk létre (a Windows 98-nál ez a *Ramdrive.sys*), amely *virtuális meghajtónak* rendezi be a memória egy részét. A memóriaterület kap egy meghajtóbetűjelet, és a továbbiakban merevlemezként szolgál.

A RAM-diszkekkel úgy dolgozunk, mint egy merevlemez, ám azt tudni kell, hogy a számítógép leállításakor a RAM-disk minden adata elvész. Éppen ezért a modern RAM-disk programok *image*-et vagy *backup*-ot helyeznek el a merevlemezre a RAM-diszkről.

A *Solid State Disk*, a RAM-disk hardveres megoldása – bővítőártya és memória-modulok formájában – kiegészítő áramel-

Merevlemez-szimulátor

Hozzunk létre számítógépünkben egy merevlemez a memóriára olvasási és írási sebességével. Nem lesz nehéz dolgunk, hiszen RAM-disk meghajtó van a Windows 95, 98, ME-hez, a 2000-hez és az XP-hez is.

A RAM-disk létrehozásában egy meghajtó segít

látással kerül el az adatvesztést, nagyjából egy akkumulátor formájában. A biztonsági image-eket ennek ellenére sem lehet elhagyni.

Felhasználási példák

Nézzük meg ezek után, milyen adatok is valók egy RAM-diszkre. A spektrumuk az ideiglenes fájloktól az alkalmazásokon át a szervertéként használatig terjed, ráadásul a RAM-disk arról is gondoskodik, hogy a merevlemez ne legyen túl töredeztett.

A Windows Temp könyvtára

Első felhasználásként helyezünk el minden *Temp* könyvtárat a RAM-diszken. Ehhez a Windows 98 alatt hivatkozásokat kell írni az *autoexec.bat*-ba. Kattintsunk a *Start/Futtatásra*, írjuk be: *syedit*. Megnyílik a *Rendszerbeállítás-szerkesztő*.

Válasszuk ki az *autoexec.bat*-ot, és egé-

szítsük ki a következő sorokkal, ahol a *t* a RAM-disk-meghajtó:

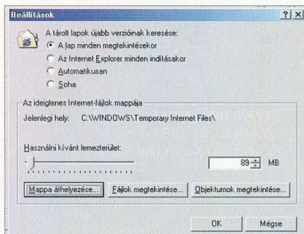
```
md t:\temp
set temp=t:\temp
set tmp=t:\temp
```

Mentsük el az *autoexec.bat*-ot, és indítsuk újra a Windows-t. A Windows *Temp* könyvtárak ezután a RAM-diszkre kerülnek, s mi törölhetjük a *Temp* mappát a Windows könyvtárból.

Alkalmazások Temp-könyvtárai

Sajnos nem minden program használja a Windows *Temp* könyvtárat, ilyen például a *Netscape* és az *Internet Explorer*. A *Temp* könyvtárat tehát közvetlenül választjuk ki a RAM-diszken mindkét programban.

A *Netscape*-nél válasszuk a *Szerkesztés/Beállításokat* és *Speciális* alatt a *Cache*-t.

Az *Internet Explorer*nél is áthelyezhetjük a *web-cache*-t

Előnyök és hátrányok

Égész alkalmazásokat lehet a RAM-diszkre installálni és onnan indítani. Az olvasás, az adatok rendelkezésre tartása és mentése a RAM-ban történik, a merevlemez terhelése nélkül.

Persze ez nem mindig jelent előnyt, az időmegtakarítás főleg a program felépítésétől függ. A kisebb programok adatai a RAM-disk nélkül is a gyors memóriában állnak rendelkezésre.

Nem árt tudni, hogy a RAM-diszknél némi többletidőt igényel az image-ek betöltése és írása. Így a játékok-benchmarkok, amelyek nem számolnak a program felépítésével, nem mutatnak különbséget a RAM-disk és a merevlemez működése között.

Időt azoknál a programoknál nyerhetünk, amelyek nem folyamatosan futnak, hanem alkalmanként indítjuk el őket egy-egy géphasználat alatt, mint például a böngészőt, a mail-programokat vagy a táblázatkezelőket. Az időnyereség annál nagyobb, minél gyakrabban nyitjuk meg a programot egy periódus alatt.

Lemezre menthetjük a RAM-dizsk meghajtót a Windows 2000-hez és az XP-hez

A regiszterlapon jegyezzük be a *Temp* könyvtárat. Az *Internet Explorernél* válasszuk az *Eszközök/Internet-beállítások*-at. Az *Ideiglenes internetfájlok* alatt az *Általános* regiszterlapon kattintsunk a *Beállítások*, az új ablakban a *Könyvtár áthelyezésére*, és válasszuk ki a RAM-dizsk meghajtót. Zárjuk be és indítsuk újra a gépet. Az ideiglenes internetfájlok most már a RAM-diszken landolnak.

A web-cache áthelyezésének az hatása, hogy a cache leállításakor kiürül, és ha újból betöltjük az internetoldalakat, akkor azok gyorsabban épülnek fel.

Az internet-cache maximális használatának egy session alatti átlagos értéke 16 és 32 Mbájt között van, bár vannak, akik 50 Mbájtosra ajánlják a *Temp* könyvtár tervezését.

ZIP-archívok

Hasonló megfontolások érvényesek a tömörítő programokra is, mint amilyenek a böngészők. A *WinZip* például figyelmen kívül hagyja a *Set Temp* DOS-parancsot, tehát itt is kézzel kell megváltoztatni a könyvtárat. A *Beállítások/Mappa* alatt adjuk meg *Munkakönyvtárnak* a RAM-dizsk *Temp* könyvtárat.

Ráadásul a RAM-dizsknek ahhoz is elég nagyann kell lennie, hogy elég hely jusson a *Temp* könyvtárban az átfogóbb installációknak. Tesztjeink során a *SYSmark* benchmark, amelynek a telepítés alatt több 100 Mbájtra van szüksége, felmondta a szolgálatot, mert a *Temp* könyvtár túl kicsi volt neki. Olyan programokhoz, amelyek nagyobb *Temp* könyvtárat igényelnek, vissza kell térni az eredeti beállításokhoz. Telepítésekhez és nagy adatmennyiségekhez nagyobb RAM-diszkekre van szükség.

Az adatbázisok elérése és a bennük történő keresés felgyorsítható a RAM-diszkre helyezéssel. De például *Access*-adatbázisokat (MDB) csak a multiuser-rendszereknél érdemes folyamatosan RAM-diszken elérhetővé tenni, hiszen ezek általában használják az adatbázist, és nagyon sok RAM-juk van.

Windows 2000

A Microsoft nem ad saját RAM-dizsk-meghajtót a Windows 2000-hez és az XP-hez. Ám az interneten a download.microsoft.com/download/win2000ddk/sample01/1/NT5/EN-US/Ramdisk.exe címről le lehet tölteni egy meghajtót, amelynek részletes leírását a *Knowledge Base* (Q126381-

TIP Tanács profioknak

Azoknál a profioknál, akik szerveret működtetnek, vagy sosem kapcsolják ki a számítógépüket és weboldalakat üzemeltetnek (különösen az Internet Information Serverrel és az SQL-lel), célszerű a RAM-diszkre tenni a weboldalt, ez ugyanis felgyorsítja az oldal letöltését.

cikk) tartalmazza. A *RAMDISK.EXE* önkicsomagoló fájl, amelyet dupla kattintással egy tetszőleges könyvtárba csomagolhatunk ki. A RAM-dizsk-meghajtót új eszközként illesztjük a rendszerbe. Ehhez nyissuk meg a *Vezérlőpultot* és ott a *Rendszert*. Indítsuk el a *Hardver* regiszterlapon a *Hardververázslót*. A következő ablakban válasszuk az *Eszköz hozzáadását* és kattintsunk a *Továbbra*. Kattintsunk az *Új eszköz hozzáadása* gombra. Jelöljük ki a *Nem, egy listáról akarom kiválasztani a telepíteni kívánt eszközt* opciót, és kattintsunk a *Tovább* gombra. A következő menüben *Hardverfűpustnak* válasszuk az *Egyéb eszközök* bejegyzést, és a következő ablakban az *Adathordozó*-t. Adjuk meg a telepítőfájlok elérési útvonalát. A telepítést követően a RAM-dizsk *Z meghajtóként* áll rendelkezésre.

A RAM-dizsk szabvány mérete a telepítés után azonban csak 1 Mbájt. A méret változtatásához indítsuk el a *Start/Futtatás*-t, és írjuk be: *regedit.exe*. A meghajtót minden paraméterét a *Hkey_Local_Machine\SystemControl\Set001\Services\Ramdisk\Parameters* kulcsban találjuk. A *DriveLetter* bejegyzés rendeli a megadott meghajtóbetűjelet a RAM-diszkehez, a *DiskSize* a méretet rögzíti bájtnban. ■

TIP Bootolás alatt

Figyelem! A RAM-dizsk még nem létezik a bootolás alatt. Olyan ideiglenes fájlok tehát, amelyeket a nem létező mappába kellene írni, lefagyaszthatják a rendszert.

DIGITÁLIS FOTÓTECHNIKA

A HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KODAK ÉS DATAFAB DISZTRIBÚTOR

DIGITÁLTECHNIKA Kft.
Budapest, 1149 Egressy út 5.
T.Á.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Nagy I. u. 35.
T./f.: 96/517-500, Fax: 517-501
www.dit.hu foto@dit.hu
ÁFA nélküli árak!

SZENZÁCIÓS ÁRAK:
69.990 - 99.990 - 139.990 -199.990 Ft ÁFA-val!!!!

Kodak

CX

KÖNNYEN KEZELHETŐ

DX

SOKFÉLE BEÁLLÍTÁS

LS

ELEGÁNS, KICSÍ

1 EGY KATTINTÁS ÉS KÉSZ A FELVÉTEL

2 EGY GOMBNYOMÁS A DOKKOLÁS ÉS MÁR BENT VAN A SZÁMÍTÓGÉPBE

3 EGY EGÉR-KATTINTÁS ÉS ELKÜLDTE E-MAILLEN VAGY KÉSZ A PAPIRKÉP

ÚJ EASYSHARE SOROZAT

Amikor Larry Page és Sergey Brin Stanford-doktoranduszok négy évvel ezelőtt megalapították a Google-t, még mindenki az *Infoseek*kel, az *Excite*-tal és társaival keresett. Azóta ezek a keresőgépek már régén a feledés homályába merültek. A Google azonban sikeresen él tovább, mert ez a keresőgép a céljára korlátozódik, mindenféle cifra-ság nélküli, egyszerűen kezelhető és gyors. És aki keres, az – a szabadalmaztatott *PageRank* technológia (ld. keretben) révén, amelyet már más szolgáltatók (pl. a *Yahoo!*) is kínálnak – találni is fog; ha tudja, hogy kell optimálisan használni a remek Google-t.

1 Amit kereshetünk

A legtöbb felhasználónak a *webkeresés* jelenti a Google legfontosabb funkcióját. De ha betöltjük a www.google.com-ot, illetve a www.google.hu-t, akkor az alapér-

! PageRank – a Google szíve

A szabadalmaztott PageRank-technológia a Google szerint objektívan értékeli a weboldalak fontosságát, miközben *500 millió változót* és több mint *két milliárd keresési fogalmat* hasonlít össze. Ehhez szervezőeszközként a web erőteljes linkstruktúráját használja. A dolog lényege: a Google egy linket az A weboldalról a B weboldalra *bizonyítékként* értelmez az oldal jelentőségére vonatkozóan („Votum”). Minél több link irányul egy oldalra más weboldalakra, annál magasabbra kerül ez az oldal a Google-rangsorban. A Google szerint így nincs lehetőség a keresési eredményeket célzott tömeges linkeléssel manipulálni, de bizonyítékok nem kerültek elő. Azt is figyelembe kell venni, hogy az úgynevezett *szponzor-link*ek a találati listákon a rangsoron kívül helyezkednek el, és megfelelően jelölve vannak.

Extra-tipp: tudni akarjuk, milyen más weboldalakon található link egy bizonyos URL-re? Ha a *link*: operátort az URL-hez kapcsoljuk, ezt is megtudhatjuk: pl.: „link:www.cpanorama.hu”.

Hatékonyabb keresés

A Google ma már nem csupán néhány beavatott kiváltsága, a Google

igazi „internetes használati eszközzé” vált. Azonban ahhoz, hogy a lehető legjobb eredményeket kapjuk, még a legjobb keresőgépet is jól kell tudni kezelni. Ebben segítenek tippjeink és trükkjeink.

3 A „Stop szavak” használata

A Google normál esetben figyelmen kívül hagyja az olyan szavakat és betűket, amelyek ún. „stop szavakként” ismeretesek.

Itt olyan fogalmakról van szó, mint a *http* vagy *.com*, kötőszavakról, mint az *és*, illetve a *vagy*, de szám- és betűkombinációkról is, amelyek normál esetben kevesebb segítenek a keresési eredmény szűkítését. Ha azonban mégis be akarjuk vonni ezeket a szavakat a keresésbe, akkor az illető szó elé tegyünk egy „+” jelet. Példa: ha olyan weboldalakat akarunk találni, amelyek a *Piroska* és a *farkas-t* tartalmazták, akkor írjuk be:

Piroska +és a farkas

4 Keresés szócsoportokra

Ha szócsoportokra keresünk pontosabb eredményt kapunk az automatikus kereséssel és „stop szavak” használatával. Ehhez több keresőszót kell idézőjelben megadnunk.

Ezek azután egy szócsoportot alkotnak, amelynek pontosan így kell előfordulnia az átnézett dokumentumokban ahhoz, hogy a Google találatként adjon meg. Nézzünk most erre is egy példát! Ha olyan weboldalakat akarunk megtalálni, amelyek a *Piroska* és a *farkas-t* tartalmazták, akkor írjuk be:

„*Piroska és a farkas*”

A Google négy „keresési területet” kínál

telmezésben aktivált „Web” mellett három további „keresési területet” találunk. Egy kattintás a *Képek-re* a legkülönbözőbb formátumú képek kereséséhez vezet, a *Csoportok* a usenet fórumokon belüli keresésre szolgál, és a *Könyvtár-ra* klikkelve megnyílik a *Google-könyvtár*. A web- és a csoportkeresés kezelésének az alapelvei azonosak, úgyhogy a most következő tipppek nagy része mindhárom területen használható.

2 Automatikus keresés

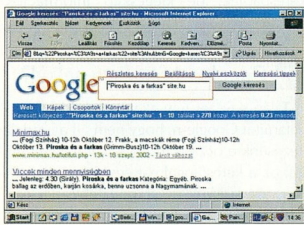
Nem árt tudni, hogy ha több keresőszót írunk be tetszés szerinti sorrendben a keresőmezőbe, akkor eredményként csak azokat a weboldalakat kapjuk, amelyek valamennyi keresőszót tartalmazták. Nincs szükség *ÉS*, *AND* vagy más vezérlőszekvenciák megadására a keresőszavak között.

5 Ékezetek figyelembevétele

A Google nem tesz különbséget a kis- és a nagybetűs írásmod között. Minden betűt kisbetűsként értelmez. Az alapértelmezett keresés az ékezeteket és megkülönböztető jeleket sem veszi figyelembe. Például a „kövek” és a „koevek” ugyanazokat a keresési eredményeket adja. Ha ezt nem akarjuk, tegyünk egy „+” jelet a valójában kívánt keresőszóhoz. A „+kövek” például figyelmen kívül hagyja a „+koevek” példálau figyelmen kívül hagyja a „koevek” szót tartalmazó eredményeket.

6 Országkorlátozás

A „site” funkciót arra is használhatjuk, hogy egy adott ország összes domainjére korlátozzuk a keresést. Ez persze fordítva is működik: ki is zárhatunk minden domaint egy meghatározott országvégződéssel („-site”).

Most a hazai domainekre korlátozzuk a keresést („Piroska és a farkas” site: .hu)

Ha a „Piroska és a farkas”-t minden magyar weboldalon (.hu-domainek) akarjuk keresni, akkor a keresés: „Piroska és a farkas” site:hu

7 Domain-korlátozás

Vannak bizonyos szavak, amelyeket, ha egy kettőspont áll utánuk, a Google operátorként értelmez. Ezek közé tartozik a site;, s ha egy domain nevet írunk mögé, akkor a keresés és az eredmények erre fognak korlátozódni. Ez a Csoportok területen természetesen nem működik. Példa: ha a Piroska és a farkas (szócsoport)-ot a www.est.hu oldalain keressük, akkor a keresőedzős így fog kinézni:

Piroska és a farkas site: www.est.hu

Természetesen ki is zárhatunk egy domaint a keresésből, ha megfelelően operálunk „-site”-tal .

8 Szavak kizárása

Ahogy a „+” jellel kifejezetten bevontunk egy szót a keresésbe, úgy ki is zárhatunk egy szót, ha egy mínusz jelet teszünk közvetlenül elé. Ügyeljünk arra, hogy a -jel előtt ki kell hagyni egy karaktert, különben a kereső kötőjelként értelmezi. Esetünkben találhatunk olyan weboldalakat, amelyek tartalmazzák a Piroska és a farkas-t, de a „képeskönyv” szót nem: „Piroska és a farkas”-képesköny

9 Keresés a HTML-től eltérő fájlformátumokra

Ugyanazon az alapon, mint a site:-ot, a filetype: vagy az ext: operátorokat is használhatjuk. Ilyenkor a Google csak olyan dokumentumokat keres, amelyek megfelelnek az általunk megadott fájlformátumokra. A webkeresésen belüli támogatott fájlformátumok például a PDF, a DOC, a PPT, az RTF, az XLS, a PS, a WRI. A meghatározott fájlformátumokhoz a csoportok

A találatok mind-mind PDF fájlok (filetype:pdf „Piroska és a farkas”)

és a képeken belül nem lehetséges. Felhasználási példa: ha a „Piroska és a farkas” témához csak PDF-fájlokat találunk, ezt írjuk a keresőbe: filetype:pdf „Piroska és a farkas”

10 Keresés oldalcímben vagy URL-ben

Ha azt szeretnénk, hogy a keresett fogalom egy weboldal címében (<TITLE>-tag) szerepeljen, akkor használhatjuk az in:title: operátort, ha pedig azt akarjuk, hogy a keresett szó egy oldal URL-jének a része legyen, akkor az inurl:-t. Ha például a „Piroska és a farkas”-t oldalcímben részéket ki-

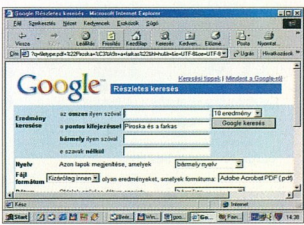
! A keresés jövője

A Google-rajongók és mindenki, aki az akar lenni, egy kísérleti oldalon tesztelheti a legújabb keresőtechnológiákat. A <http://labs.google.com> címen például egy beszédalapú keresést is bemutatnak. Felhívunk egy bizonyos telefonszámot, megadunk egy keresőfogalmat, és kattintásra megjelenik egy oldal az eredményekkel. A mindennapi használathoz érdekes lehet egy definíciós keresés kísérleti verziója is. Egy fogalom megadásakor a keresőgép rövid magyarázatot szolgáltat és linkeket a bővebb magyarázatokhoz. Ez a Google szójegyzék azonban még csak angoul áll rendelkezésre. Extra-tip: aki ahhoz a PC-s generációhoz tartozik, amely még egér nélkül nőtt fel, a Google-labs-on a billentyűzeten keresztül keresésvizérlésre is talál lehetőséget. <http://labs.google.com>

ressük, akkor így adjuk meg a keresőedzőst: in:title:„Piroska és a farkas”

11 Speciális keresőfunkciók

Akinek egészen speciális feltételekre van szüksége a keresés sikeréhez, az menjen a Részletes keresés linke a Google kezdőoldalon. Itt például olyan eredményeket lehet találni, amelyek kötelező kombinációban tartalmaznak – vagy nem tartalmaznak – bizonyos szavakat. A nyelvél

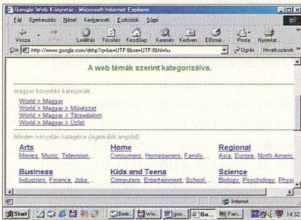

A Részletes keresésnél speciális feltételeket találunk

kiköthetjük, hogy a keresési eredmények csak adott nyelvében lehetnek. Ezen kívül kérésüthünk célzottan meghatározott fájlformátumokat, domaineket vagy linkeket. A lehetőségek sokoldalúak – érdemes kipróbálni őket.

12 Kategóriakeresés

A <http://directory.google.com> alatt, vagy a *Könyvtár-ra* kattintva, a Google kezdőlapon elérjük a *Google-könyvtár*-at. Ez a webkönyvtár, amelyet állandóan fejlesztenek és ma már weboldalak ezreit ka-

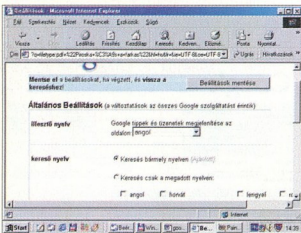

A Google könyvtára témák szerint katalogizál

tegorizálja, önkéntes segítők weboldal-összeállításaira és a PageRank technológiára építve. A keresőmező segítségével minden alkategórián belül lehetséges a szokásos Google keresés is. Egy meghatározott téma alapján bizonyos körülmények között így hatékonyabb lehet a keresés, mint a sima webkeresés. A korábbi tippeink tehát a Google-kategóriákon belül is korlátlanul használhatók.

13 A Beállítások testreszabása

A *Beállítások* híperhivatkozáson keresztül a Google kezdőlapon egy oldalra jutunk, ahol egyszerűen az igényeinkre szabhatjuk a keresőgépet. A beállítások

Igényeinkhez igazíthatjuk a keresőgépet

mentésének feltétele a cookie-k engedélyezése. Az „*Illesztőnyelv*” beállításal meghatározhatjuk, hogy milyen nyelven jelenjen meg a Google. Ha a keresést bizonyos nyelvekre akarjuk korlátozni, akkor ezt a *Keresőnyelv* szakaszban tehetjük

meg. De az alapbeállítását csak speciális igény esetén ajánljuk megváltoztatni. Ugyanez érvényes az eredmények számára, amelyeket a Google oldalanként mutat. Végül mentjük az esetleges változtatásokat, a *Beállítások mentése* gombbal.

14 „Tizenkilencre lapot húzok” keresés

Nincs sok időnk, vagy utáljuk a sok keresési eredményt? Akkor indítsuk a keresést a *Tizenkilencre lapot húzok* gombbal, és közvetlenül az első weboldalra jutunk, amelyet a Google a keresőkérdésünkre felmatott. Ennek többször van értelme, mint gondolnánk. Például a *Computer Panorama* szó begépelése közvetlenül magazinunk honlapjára visz.

15 Hasonló oldalak

A Google lehetővé teszi, hogy egy keresési eredményhez hasonló oldalakat találjunk. Hatítsunk bármelyik találatnál a *Hasonló oldalak* linke, és új találatokhoz jutunk rokon, illetve ugyanolyan tartalommal. Ezen a módon egy keresést gyorsan lehet meghatározott eredményre korlátozni.

16 A Google-archívum oldalainak használata

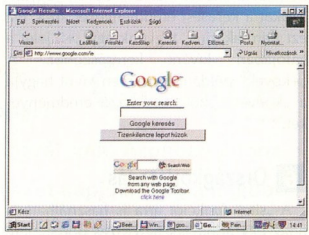
Időnként előfordul, hogy egy találat-oldal már nem létezik, vagy abban a pillanatban éppen nem érhető el, vagy az utolsó látogatásunk óta megváltozott. A *Tárolt változat* linkkel ilyenkor elérhetjük a Google által tárolt változatot.

17 Google eszközsor keresés-szakértőknek

A *Google Toolbar* mint kiegészítő eszköztár az Internet Explorerben (5. verziótól) szinte nélkülözhetetlen segítség mind azoknak, akik gyakran dolgoznak a Google-lal. Ingyenesen letölthető a www.google.de/intl/de/options.html címről, és a keresőfunkciók mellett praktikus szolgáltatásokat is tartalmaz, mint a talált keresőfogalmak kiemelése a dokumentumokban. A Google Toolbar a Windows 95-től használható.

18 Még tömörebben...

Bár a Google már a leggyorsabb keresőgépek közé tartozik, van még lehetőség, hogy felgyorsítsuk a Google-keresést. Használjunk a szokásos cím helyett a www.google.com/ie-t a keresőgép kar-

Fel is gyorsíthatjuk a keresést

csúított változatát találjuk, amely ugyanannyi eredményt szállít, mint a megszokott keresőablak, de kiegészítő információk nélkül.

19 Google – böngésző nélkül?

Talán egyszer úgy akarunk majd keresni valamit a Google-n, hogy nem áll a rendelkezésünkre böngésző. Nos, ezt is lehet. Írjuk be a keresőfogalmat egy e-mail tárgyának, és küldjük el a google@capeclear.com címre. Válaszként megkapjuk mailben a tífz toptalálatot. Erről a szokatlan keresési módszerrel a <http://capesciencecapeclear.com-on> címen találunk további információkat.

20 Előzetes keresések eltávolítása (IE5)

Végül egy típer mindazoknak, akik még az Internet Explorer 5.0-val szűrőznek. A keresés követése, mint ennek a böngészőnek a tulajdonsága, a Google-keresésnél főleg, illetve zavaró lehet. Ezt a funkciót úgy kapcsolhatjuk ki, ha az *Eszközök* menüben az *Internet-beállításokat*, majd a *Találatom regiszterlapot* választjuk. A *Személyi adatok* alatti részen válasszuk az *Automatikus kiegészítést*. Ezután kattintsunk az *Úrlapok törlése* gombra. Ugyanebben az ablakban az *Úrlapok* elől is távolítsuk el a pipát – ezzel a korábbi keresőkérdések a jövőben már nem fognak megjelenni, és nyugodtan „google-ozhatunk.” ■

1990 Ft

Társaságban is játszható erotikus társasjátékok, vetőkörös pókerek, erotikus teletext, ügyességi játékok.

1990 Ft

Szótárprogramok és nyelvoktató játékok, valamint ajándék teljes verziójú keresztrejtvény lexikon.

1990 Ft

Igaz világsztár játékokos bőrhébe bújva vehet részt a világ legrangosabb labdarúgó eseményein.

1990 Ft

A Forma-1 játékok segítségével bekerülhet a száguldo cirkus világába. A CD-n teljes verziójú autókatalógus is található.

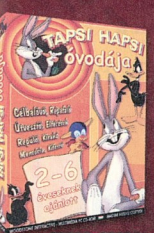
6500 Ft 3490 Ft

Ez a program ugyan gyerekeknek készült, de a felnőttek is hatékonyan tanulhatnak belőle.

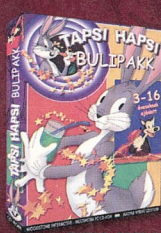
10000 Ft 3490 Ft

Angol nyelveknek készült magyar nyelvet oktató program. Hasznos tananyagok és gyakorlatok.

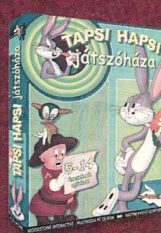
6500 Ft 2990 Ft

Óvodások számára készült kiadvány rengeteg ügyességi- és oktatási játékkal, videókkal.

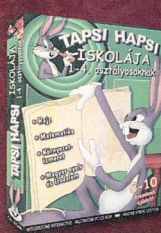
6500 Ft 2990 Ft

Tapsi Hapsi nyomdájában meghívókat, üdvözlőkártyákat, plakátokat készíthetnek és nyomtathatnak a gyerekek.

6500 Ft 2990 Ft

Számos érdekes játék a klasszikusoktól kezdve (pl. ládatalogatás) egészen a modern 3D repafalig.

6500 Ft 2990 Ft

Tapsi Hapsi tantermében Matematika, Magyar, Környezet és Rajz tantárgykból vizsgálhatnak a kisdíjak.

6500 Ft 2990 Ft

Tapsi Hapsi tantermében Matematika, Magyar, Biológia, Földrajz, Fizika tantárgykból vizsgálhatnak a diákok.

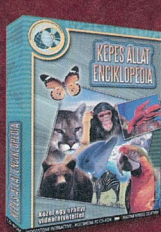
6500 Ft 1990 Ft

A legtovább kérdés, a legnagyobb tudás, a legolcsóbb ár. Tesztelje tudását, tanuljon jótuljait.

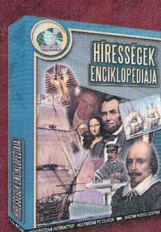
6500 Ft 3990 Ft

Ennek a modern nagy-lexikonnak a segítségével visszatérhetnek a század legfontosabb eseményeire.

6500 Ft 3990 Ft

Rengeteg szöveges információ, képek és videofelvételek százi segítségével nyerhet betekintést az állatvilágba.

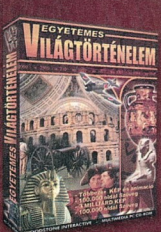
6500 Ft 3990 Ft

Utazók, felfedezők, szerkesztők, művészek, feltalálók, politikusok életét ismerhetjük meg.

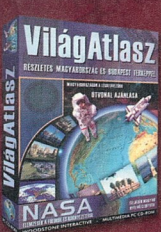
6500 Ft 2490 Ft

Ez a kiadvány öt tantárgy érettségi feladatainak megoldókulcsait, tételdiagnozisait tartalmazza.

6500 Ft 2990 Ft

Általános világtörténelmi lexikon rengeteg szöveggel, keresési lehetőséggel.

8000 Ft 5990 Ft

A világ összes országának térképe, NASA elemzések a földről, részletes Magyarország és Budapest térképek.

19000 Ft 9900 Ft

59000 Ft 29900 Ft

Az Office2003 egy könnyen kezelhető magyar nyelvű irodai programcsomag, amely egy nagyon olcsó alternatívát kínál más, hasonló programokkal szemben. Az Office csomag részei a szövegszerkesztő, a táblázatkezelő és a képszerkesztő szoftver.

Szövegszerkesztő:
A csomag egyik eleme a Microsoft® Word kompatibilis szövegszerkesztő. A megszerkesztett leveleket kezel: * doc (Win 9x / 2000 / XP), * rtf, * html, * xhtml, * txt, * css, * pfb, * jpg, * wpl, * wpt formátumban. A program elkészítés formázott szövegek elkészítésétől kezdve a komplex formanyomtatványok szerkesztésig igen sok dokumentumtípus létrehozására. Lehetőségek címlők, diagramok, táblázatok kezelése, nyomtatása, dokumentumok közvetlen Internet formátumba történő mentése.

Táblázatkezelő:
A csomag másik eleme a Microsoft® Excel kompatibilis táblázatkezelő. A táblázatokat kezel: * xls (Win 9x / 2000 / XP), * csv, * dbf, * wks, * wks, * wcl, * wjz, * xls, * xsp formátumban. A program elkészítés táblázatok elkészítésére, csoportosítására, adatok rendezésére és szűrésére, 3D-s grafikonok elkészítésére, adatok analízisére. Az adatokat közvetlenül a cellákban is szerkesztheti és módosíthatja.

Képszerkesztő:
Az Office tartalmaz egy Adobe® Photoshop flatten formátumot ismerő, kiemelkedően magas tudással rendelkező fotóprogramot is, amely az alábbi formátumokat kezel: * psd, * ppt, * bmp, * gif, * jpg, * tga, * tif, * wmf, * msp, * pct, * cal, * clip, * fax, * ico, * ifx, * msp, * png, * ppc. A program kiemelkedő funkciók közt tartozik az automatikus képméretű javító, fotókról vörös szem elrejtése, fotószűrők és hibajavító funkciók. Scanner és digitális kamera kezelése.

Professionális verzió:
Az alap verzióban bemutatott szövegszerkesztő, táblázatkezelő- és képszerkesztő programok mellett a Professionális szoftvercsomag az alábbi elemeket is tartalmazza:

1000 betűkészlet, Angol-Magyar szótár, Magyar-Angol szótár, Német-Magyar szótár, Magyar-Német szótár, BUSINESS számlázó rendszer, Ünyvitánytörző rendszer, Magyarország autótulaj.

Termékeinket postai utánvétellel is megrendelheti: ☎ 302-4420

WWW.WOODSTONE.HU
WOODSTONE INTERACTIVE CD-ROM FEJLESZTŐ ÉS KIADÓ KFT.

1066 Budapest, Teréz krt. 36., 1385 Budapest 62, Pf.: 890, Tel.: 302-4420,
Fax: 302-2102, E-mail: ws_@hotmail.com, Web: http://www.woodstone.hu
Akciónk árak 2002. december 31-ig érvényesek. Az árak az ÁFA-t tartalmazzák!

A legfontosabb lépés a helyes „alapkép” kiválasztása, UFO-t ugyanis nem minden fényképre lehet tenni (illetve mindegyikre lehet, de nem mindig hihető...)

Egy UFO lefényképezése (elvileg) úgy történik, hogy meglátjuk az objektumot a levegőben, előkapjuk a fényképezőgépet, és hirtelen kattintunk. Ezért azután a képek semmiképp sem szabad „beállítottak” tűnnie, sőt meg az sem baj, ha ferde, illetve helytelen a képesség. Készítsünk,

Még nincs rajta az UFO, de már csak pár perc...

vagy keressünk a neten egy képet, amely nem ábrázol semmi különösöt, csak egy utat, mezőt vagy ilyesmit. Fontos, hogy elég nagy sávban látszódjon rajta az égbolt – ide kerül majd az UFO.

A Paint Shop Pro *Image/Rotate* menüjében válasszuk a *Free opció*t, és adjunk meg értéknek mondjuk 4-et. Így négy fokkal elfordítjuk a képet – mintha nagy izgalomban ferden tartottuk volna a fényképezőt. A forgatáskor keletkezett fehér szélkeket egyszerűen vágjuk ki. Ha esetleg túl éles (kontrasztos) a kép, akkor nyugodtan tegyünk rá egy kis módosítót: *Effects/Blur/Average* (értéknek adjunk meg 6-ot) – ezáltal a kép elmosódott lesz. Természetesen a hatás akkor a legjobb, ha a saját környezetünkről (kert, ház, stb...) készítettünk egy fotót.

Keressünk UFO-t !

Persze lefényképezhetünk egy teáskanánat vagy díszlámpát is a kertben, az internet azonban tele van UFO képekkel – ne fáradjunk hát magunkat, keressünk egyet a www.google.com címen. Kattintunk az *Images* fülre a keresőablak felett,

UFO-s fényképek

Jelen cikknek nem célja vitát nyitni arról, hogy léteznek vagy sem azonosítatlan repülő tárgyak (röviden UFO-k). Rengeteg amatőr és profi fénykép kering a neten és a sajtóban a témáról – a szomorú igazság azonban az, hogy ilyen fotók készítése roppant egyszerű...

és írjuk be hogy *UFO*. Lehetőleg olyat keressünk, ami mögött csak az égbolt látszik. Ha megvan, a *Freehand Selection Tool*-al (kis lasszó ikon) vágjuk körbe – a lasszó beállításai a következők legyenek: *Selection Type: point to point, Feather=0, Antialias bepipálva*. Bal klikkel leteszünk egy kijelölés vonalat, jobb klikkel pedig véglegesítjük a kijelölést. Ha valahol elrontjuk, akkor a *backspace*-szel haladhatunk visszafelé. Azép lassan rajzolgassuk körbe a tárgyat. Ha megvagyunk, nyomjunk egy *Ctrl+C, Ctrl+V* kombinációt: ezzel kapunk egy új képet, egy UFO-t háttér

Egy internetről levadászott UFO: ő lesz majd rajta a képkönnk...

egy *Ctrl+L*-t: így az UFO egy új rétegen kerül a képre. Kicsinyítsük addig az UFO-t (*Deformation Tool* – felülről a harmadik eszköz), amíg nem tűnik megfelelően „távolinak”. Ugyanezzel az eszközzel akár forgathatjuk is. Ha megvagyunk, ismét te-

Az UFO elegánsan elhúz balról, jobbra...

nélkül. Ha jobban megfigyeljük, látható, hogy a példában szereplő UFO-ra pontosan a másik oldalról esik a fény, mint az alapképen, ezt gyorsan megoldjuk egy *Image/Mirror* módosítóval az UFO-n.

Jönnek az idegenek !

Van tehát két képünk: egy UFO háttér nélkül és egy háttér UFO nélkül ©. Nyomjunk *Ctrl+A*-t, majd *Ctrl+C*-t az UFO-n, majd váltunk az alapképre, és nyomjunk

gyünk egy UFO-t a képre (ugyanúgy mint az előzőt, tehát új rétegen legyen), őt viszont fessük feketére, majd tegyünk rá egy *Image/Flip* módosítót: így megkapjuk az UFO-nt a fejlel felé, feketében. Ebből lesz az árnyék: tegyünk be az UFO alá, nyomjunk rá egy *Effects/Blur/Blur more* módosítót, és a réteg átlátszóságát (a *Layer* palettán) állítsuk 65% körüli értékre. Így tudunk „sorozatképet” is produkálni, egyszerűen mindig tegyük arrébb az UFO-t és az árnyékot. No persze egy szakértő megmondja, hogy ezek hamis képek, de a barátokat meglepni azért jó lesz... -Hen

COREDRAW
GRAPHICS
SUITE
11

AZ ALKOTÁS ÍZE

Codra Kft. • Corel magyarországi képviselet
1119 Budapest, Vahot utca 6.
Telefon: 481 2160 • Fax: 481 2162
corelinfo@codra.hu • www.codra.hu
Érdeklődjön viszonteladóinknál!

DIGITCAM
A DIGITALIS PARTNER

Fujifilm
FinePix S602Z

- 6 millió képpontos képméret (max. 2832x2128-as felbontás)
- 3,1 millió képpontos SuperCCD
- Nagy fényerejű objektív f: 2,8-3,1
- 6x optikai zoom: 35-210mm
- 55mm s átmérőjű objektív
- Manuális élesség állítás gyűrűvel
- Központi érzékelős vakusűrvel
- Mini LCD kb. 90%-a kepet adó kereső
- Igényelt felbontásgenerálási állítás
- Érzékenység: ISO 100/200/400
- Sorozatfelvétel- 5kép/másodperc
- 18x visszavetítési zoom
- Super-Macro fém-től
- S-M + G- Type II memóriafogólat
- IBM MicroDrive támogatás

Nikon Coolpix 5700 Minolta Diimage 7i Canon PowerShot G2 Casio Exilim EX-M1

Boltunk Canon, Fujifilm és Nikon bemutatóterem és mintabolt.

Digitális mintabolt és szaküzlet
Nagy- és kiskereskedelmi értékesítés

H-1072 Budapest, Rákóczi út 4-6.

Astoria Edeánfalv.

Tel.: (36 1) 235 0570, 71

Fax: (36 1) 235 0572

www.digitcam.hu

digitcam@elender.hu

Nyitvatartás:

Hétfő - péntek: 10.00 - 18.00

Szombat: 10.00 - 14.00

A K C I Ó !

IBM 1GB MicroDrive Kit
3 év garanciával!

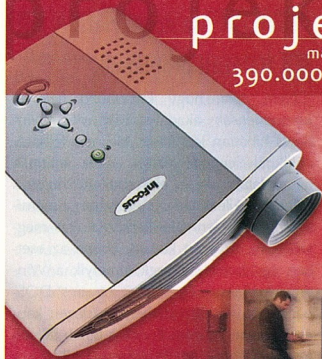
nettó 76.000,- Ft

DigitCam. Együtt nővünk az igényekkel.

EXTREME

projektor

már
390.000,- Ft + ÁFA-tól

plazma képernyők
projektorok
házimozsi - vetítőkészletnek

Infocus LP530 projektor, XGA, 2000 ANSI Lumen,
Farpujda DCDi videoprocesszor, csak most a készlet erejéig

1 080 000,- Ft + ÁFA

Ugyanitt: vetítőkészletnek, plazma képernyők,
interaktív táblák...

ISK Hungária Kft.

H-1203 Budapest, Török Flóris u. 70.

Tel.: 06-1-421-5490 • Fax: 06-1-421-5491

Web: www.isk.hu • E-mail: info@isk.hu

A választás szabadsága!

Delphi 7

Kylix 3

A Borland Delphi 7 Studio új, teljes mértékben integrált Web-es fejlesztést, modellezést, jelentéskészítést kínál, a keresztplatformos (Cross-Platform) technológiák pedig megkönnyítik a fejlesztők teljesítményét, szabadságát.

Delphi™ alkalmazások átvitelre Microsoft® .NET-re már ma elkezdődhet!

A Model Driven Architecture™-nek (MDA™) köszönhetően kevesebb kód karbantartása szükséges

Alkalmazások tervezése és modellezése UML™ technológiával

A Delphi alkalmazások gyorsabban kerülnek a Web-re, keresztplatformos jelentések készítése

A Kylix 3 az első Linux-on futó gyors alkalmazás-fejlesztést támogató eszköz, mely integrált környezetet biztosít az Object Pascal és a C++ nyelven végzett programozás számára. Ezzel a Windows-on Delphi és a C++ Builder immár Linux-on is megvalósult.

A választás szabadságának példája: használja a C/C++ vagy a Delphi™ programnyelvet!

Gyorsabban dobhatja piacra megoldásait a CLX™ komponens alapú fejlesztéssel!

Használja fel a keresztplatformos fejlesztés teljesítményét (Linux/WIN)

Szállítson business-to-business integrációt Web Services-zel a BizSnap™-ot használva!

www.borland.hu/delphi

www.borland.hu/kylix

Már mobil eszközökről is elérhetőek vagyunk:

wap.borland.hu

Borland

Borland Magyarország Kft.
1143 Budapest, Hungária kör. 1-5.

TANFOLYMAINK:

www.borland.hu/tanfolyam

ÚJ AKCIÓINK:

www.borland.hu/akcio

tel: (06-1) 467 37 89

fax: (06-1) 467 37 82

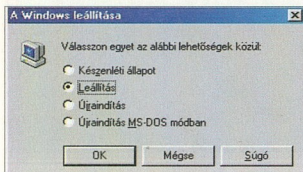
e-mail: info@borland.hu

wap: wap.borland.hu

www.borland.hu

Úgy tűnik a világ legegyszerűbb dolgáról van szó. Rákattintunk a *Start/Leállítás*-ra, majd a *Leállítás* opciót választjuk. A Windows egy kis időre elsötétíti a képernyőt, kilép és kikapcsolja a PC-t. Ilyen egyszerű ez, legalábbis elméletileg.

A valóság azonban gyakran másképp fest. Vagy lefagy az operációs rendszer a leállítás alatt, vagy csupán egy fekete képernyő jelenik meg, amelyben a kurzor villog valahol, avagy a rendszer rögtön ismét újraindul. A legtöbb felhasználó ilyenkor a „Brute-Force”-módszert választja, azaz lenyomja a *Power*, illetve a *Reset* gombot, pedig ilyenkor mindig fennáll az adatvesztés veszélye. Jobb tehát a gyökereinel megragadni a problémát. Az okkeresésbe a szoftvert és a hardvert egyaránt be kell vonni.

Egyszerűbb már nem is lehetne, hiszen csak a „Leállításra” kell kattintani. Vagy mégsem?

A leállításnál ismertett gondok szinte kizárólag a Windows 9x-sorozatot, vagyis a Windows 95/98, 98 SE és ME operációs rendszert érintik. A Windows NT és 2000 felhasználó csak ritkán találkozhat ezzel a problémával.

1 A Windows 98 SE shutdown programhibája

A legtöbb gond a leállítás során éppen a Windows 98 (Windows 98 SE) rendszernél lép fel. Itt a *Gyors leállítás* opció alapértel-

Tipp A patch telepítése

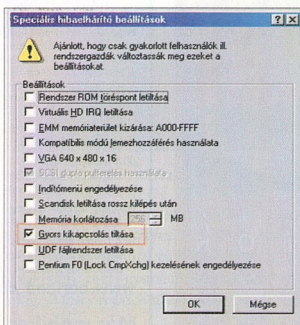
Figyelem! A gyors leállítással kapcsolatos patch-et csak a Windows 98 SE alatt szabad telepíteni. Előtte az összes aktív programból ki kell lépni. Gondoljunk mindenekelőtt a háttérben futó vírusölő programokra, mert ezek akadályozhatják a patch hibátlan telepítését.

Kilépés egyszerűen

Bármilyen meglepő is, a „shutdown” a Windows alatti folyamatok legkomplikáltabbjai közé tartozik, így olykor féléresikerül. Ilyen esetekben érdemes kipróbálni a tippjein-

mezésben aktív. Ebben az üzemmódban a betöltött illesztőprogramok nem törődnek az egyébként szokásos módon a memóriából, hanem csak egyszerűen befejeződnek. Ez ugyan gyorsabb, de kiakaszthatja a leállítást.

Az első lépésben tehát a gyors leállítást kell kikapcsolnunk. Ehhez kattintsunk a *Start* menüben a *Futtatás* parancsra majd adjuk ki az *msconfig* utasítást. Ezzel elindítottuk a Windows rendszerkonfiguráló programját. Ebben a segédprogramban alapértelmezésben az *Általános* registerlap aktív. Ezen nyomjuk le a *Speciális* felirattal kapcsolót. A megjelenő listában aktiváljuk a *Gyors kikapcsolás tiltása* opciót. Zárjuk be az összes ablakot OK-val, és próbáljuk ki, hogy még mindig fennáll-e a probléma.

Aktiváljuk a „Gyors kikapcsolás tiltása” opciót!

Ezt az opciót a *Registry*-ben is megváltoztathatjuk. Indítsuk el a *Start/Futtatás* parancsral és a *REGEDIT.EXE* utasítás kiadá-

sával az editort, és hatoljunk el a *HKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Control\Shutdown* kulcsig. Itt találjuk a *FastReboot* paramétert, amelynek az értékét 1-ről 0-ra kell állítanunk. A *Microsoft* egy patch-et is kínál erre a feladatra, amely automatikusan megváltoztatja a fenti értéket, és még egy-két rendszerfájlt is kicserél. Ekkor a gyors kilépés opciót eltávolítja a rendszerkonfiguráló programból. A patch a *Microsoft* weboldalán található.

2 Hálózati problémák

Nem ritka, hogy különböző hálózati komponensek akadályozzák meg Windows hibátlan leállítását. Ha más felhasználóknak engedélyeztük egyes mappák használatát, akkor előfordulhat, hogy a Windows a leállításkor nem képes a számítógépünkkel fennálló kapcsolatokat megszüntetni, és ezért kiakad. Ebben az esetben egy batch-fájl segít, amelyik a Windows leállításakor végrehajtja a „net” DOS-parancsot, amely valamennyi idegen kapcsolatot megszüntet. Ennek a batch-fájlnak az ismertetése „A Windows leállítása a parancsorból” bekezdésünkben található.

Ugyanez történhet akkor is, ha a Windows 98 SE több olyan hálózati meghajtóval áll kapcsolatban, amelyekhez helyi meghajtóbetűjelet rendeltünk. Minél több ilyen meghajtóról van szó, annál nagyobb a hiba fellépésének a valószínűsége. Ebben az esetben vagy korlátozzuk e „mapa-ell” meghajtók számát, vagy még az operációs rendszer leállítása előtt kézzel bontjuk a kapcsolatokat. A *Microsoft* ezt a problémát a Windows ME és az XP alatt már megoldotta.

Gondot okozhat még az *Internet Explorer* is. A 4.01 verzió egy programhibát tartalmaz, amely akadályozza a PC leállítását, ha a leállítás pillanatában a számítógép még élő hálózati kapcsolattal rendelkezik. A Microsoft ezt a hibát a *4.01 SP1* verzióban kijavította. Ez a verzió a Windows 98-nak is a része. A feltételezett felállítás tehát a következő: A *Windows 95* alatt az *IE 4.01* verzió volt telepítve, amelyen egy *Windows 98*-as update-et hajtottunk végre. Ekkor a hiba sajnos nem szűnik meg. A megoldás: vagy a *Windows 98* telepítése előtt el kell távolítani az *Internet Explorer*-t, vagy egyből a böngésző egy újabb verziójára kell átnyergelnünk.

Az is segíthet, ha az összes, használaton kívüli hálózati protokollt eltávolítjuk. A legjobb, ha csak az interneten is használatos *TCP/IP* protokollt hagyjuk meg, és a helyi hálózatunkban is ezt használjuk. Katintsunk a jobb oldali egérgombbal a *Hálózatok* ikonra az asztalon, és a helyi menüből válasszuk a *Tulajdonságokat*. Itt például töröljük az összes többi protokollt, mint *NetBEUI* vagy *IPX*, ha amúgy sem használnánk őket.

3 A Start fájlok szerkesztése

Egy további lehetséges hibaok a *Windows 95* és *98* alatt a *config.sys* és az *autoexec.bat* indítófájlokban bújhat meg. Ennek ellenőrzésére nevezzük át őket, pl. *config.tst-re* és *autoexec.tst-re*. A *Windows ME* alatt, amely ezt a két fájlt már nem készíti el, illetve üresen hagyja, futtassuk az *msconfig* parancsot. Ott az *Általános* regiszterlapon kattintsunk a *Szelektív indítás-ra*, és kapcsoljuk ki a *Környezeti változók betöltése* opciót. Ezután indítsuk újra a gépet, majd állítsuk le a *Windows*-t. Ha ez sikerrel járna, akkor sikerült megcsípni a bűnösöket.

A *Windows 95* és *98* alatt úgy kell megváltoztatni a két fájlt, hogy az operációs rendszer velük is tökéletesen tudjon leállni.

Először is nevezzük vissza őket az eredeti nevükre. Ahhoz, hogy a továbbiakban szerkeszteni tudjuk ezeket a *Windows 98* alatt, az *msconfig* programot, míg a *Windows 95* alatt a *sysedit* szerkesztőprogramot kell használnunk.

A hiba felállás egyike az *emm386.exe* memóriakezelő nem kerül betöltésre. Ezt úgy lehet kikényszeríteni, hogy a *config.sys* fájlban az első helyre beírjuk az alábbi sorokat:

```
DEVICE=C:\WINDOWS\HIMEM.SYS
DEVICE=C:\WINDOWS\EMM386.EXE
NOEMS RAM
```

DOS=HIGH,UMB
De ha már itt tartunk, akkor egészítsük ki a két következő sorral is:

```
FILES=50
BUFFERS=50
```

Mindkét indítófájlból figyeljünk az illesztőprogramok, például a hangkártya vagy a *SCSI*-adapter könyvtárait és változóit megadó sorokra. Ezeket a sorokat átmenetileg deaktiválhatjuk. Ehhez vagy a *REM* szócskát írjuk a sor elejére, vagy deaktiváljuk a *Windows 98* és *ME msconfig*-jában a megfelelő kijelölő jelölő négyzetet.

Egyes *DOS* programok, mindenekelőtt a játékprogramok, adott memóriakonfiguráció igényelnek, amelyet a *config.sys* és az *autoexec.bat* segítségével lehet beállítani. Ahelyett, hogy ehhez megváltoztatnánk a két indítófájlt, inkább egy másik módszert válasszunk a *Windows 95/98* alatt e két program futtatásához. Kattintsunk az éger jobb oldali gombjával a program exe fájljára, és válasszuk a *Tulajdonságok* opciót. A *Program* nevű regiszterlapon a *batch-feldolgozófájlj* sorban megadhatunk egy *batch* fájlt, amelynek a parancsait az *exe* fájl futtatása előtt fel kell dolgozni. Ezzel a *batch* fájllal és a *himem.sys*, valamint az *emm386.exe* segítségével konfiguráljuk a kívánt programkörnyezetet, és az ehhez a fájlhoz vezető nyomonlatot írjuk be a fent nevezett sorba.

4 Hibás illesztőprogramok

A leállítási zavaroknál a *működéskeptelen illesztőprogramok* is szóba jöhetnek. Az ilyen hibákat a legegyszerűbben akkor lehet felismerni, ha a *Windows* az adott illesztőprogram telepítését követően nem hajlandó végrehajtani a *Shutdown*-t. A hibakeresés sajnos komplikáltabb.

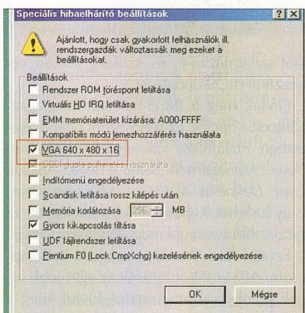
Az *nVidia* régi *Detonator* drávjere is meggátolja a leállítást. A www.nvidia.com címen található az újabb verziók, amelyeknél már megszüntették ezt a problémát. Ha az új illesztőprogram sem segít, akkor kapcsoljunk át az *msconfig*-gal a *Windows VGA* illesztőprogramjára. Kattintsunk az *Általános* regiszterlapon a *Speciális-ra* (a *Windows ME* esetében), illetve a *További opciókra* (*Windows 98*), és ikszeljük be a *VGA 640 x 480 x 16* opciót. Nyugtázzunk kétszer az *OK*-val, és indítsuk újra a *Windows*-t. Ezután kapcsoljunk ki

! Patch a Windows ME-ben

A Microsoft a *Windows ME*-be már beépítette a gyorsleállítással kapcsolatos patch-et. Ezt úgy ellenőrizhetjük, hogy megkeressük a vonatkozó *Registry* kulcsot, és megnézzük a *Fast-Reboot* értékét.

a beállítást, és indítsuk újra a *Windows*-t.

A grafikus kártyák illesztőprogramjain kívül a hálózati kártyák illesztőprogramjai is sok bosszúságot okoznak. Ezért szeressük be az internetről a kártyánk legújabb illesztőprogramját. Megpróbálhatjuk a meglévő illesztőprogramot is eltávolítani, a *Windows*-t leállítani, a kártyát kiszerezni és az operációs rendszert ismét elindítani.

A grafikus kártya illesztőprogramján is állíthatunk

Ezután szereljük ismét vissza a kártyát, és telepítsük újra az illesztőprogramot. Az is segíthet, ha egy másik aljzatba rakjuk át a hálózati kártyát.

5 Az energiagazdálkodás kikapcsolása

Egy másik potenciális hibaforrás a *PC energiagazdálkodása* lehet. A régebbi *APM* (*Advanced Power Management*) eljárásnál a konfigurálás a *BIOS*-ban történt. Mivel az újabb számítógépek szinte kivétel nélkül a *Windows* által vezérelt *ACPI-t* (*Advanced Configuration and Power Interface*) használnák, így a *BIOS APM* opciót kikapcsolhatjuk. Persze előbb nézzünk utána az alaplapunk gyártójának a honlapján, hogy a számítógépünk már a legújabb *BIOS* ver-

Tipps Shutdown – csendben

Ha a Windows a leállítás során elakad, akkor gyakran az operációs rendszer újratelepítése segít. Ez persze jóval több időbe kerül, mint az eddig ismertett módszerek. Ezért előbb indítsuk el a védett üzemmódban a Windows-t, és így próbáljuk meg leállítani. Ha ez sikerül, akkor a hibát feltehetőleg egy hardverkomponens, illetve az illesztőprogramja okozza.

A másik lehetőség egy *hiányzó hangeffektus program* lehet. Ha a Windowsnak a leálláskor hangot kellene hallatnia, ám nem találja az erre szolgáló WAV-fájlt, akkor szintén elakadhat. Próbáink tehát kapcsoljuk ki a *Vezérlőpulton* a *Multimédiában* a Windows leállításához rendelt hanghatást.

ziót tartalmazza-e, és szükség esetén végezzünk BIOS-update-et.

Hívjuk meg a BIOS-ban az energiagazdálkodási opcióit. Ez rendszerint önálló fejezetben található, amelynek többnyire *Power Management Setup* a neve. Állítsuk *User Define*-ra a *Power Management*-et, vagy ha lehet, kapcsoljuk ki, s vele együtt az összes többi energia-megtakarítási opcióit is.

Ezután az a Windowsban is ki kell kapcsolni APM-et. kattintsunk az jobb oldali gombjával az *Asztalra*, hívjuk meg a *Tulajdonságokat*, és lépünk be az *Eszközkezelőbe*. A rendszerösszetevők listájából töröljük ki (a Windows 95 alatt), illetve kapcsoljuk ki (a Windows 98 és ME alatt) az esetleges *Advanced Power Management* támogatást.

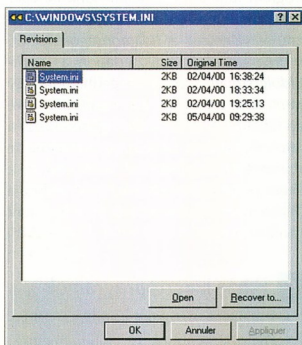
Persze bizonyos számítógépeken az új ACPI szabvánnyal sem boldogul a Windows. Ennek többnyire az az oka, hogy ez az energiagazdálkodás nincs rendesen be szerkesztve a BIOS-ba. Egyes BIOS-verziókban létezik egy olyan opció, amellyel az ACPI kikapcsolható. Indítsuk el a Windows-t, és a *Vezérlőpulton* lépünk be a *Hardver-be*. kattintsunk kétszer a *Továbbra*, és a következő ablakban állítsunk be igen-t. Még egyszer nyomjuk le a *Továbbot*, amivel elindítjuk a hardverfelismerést. Ekkor az ACPI-illesztőprogramok eltávolításának a rendszerből. Ennek persze az az ára, hogy lemondunk a Windows energia-takarékos üzemmódjáról. Ide tartozik többek között a merevlemez és a monitor kikapcsolása a szünetekben.

Ha a BIOS nem rendelkezik megfelelő opcióval, akkor máshogyan kell eljárunk. Indítsuk el a *regedit.exe* szerkesztőt, és keressük meg benne a *HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Detect* kulcsot.

A *Szerkesztés/Uj* menüben válasszuk a *DWORD* érték opcióit, és névként írjuk be az *ACPIOption*-t. kattintsunk kétszer a bejegyzésre, és adjuk neki a 2 értéket. kattintsunk az OK-ra, és lépünk ki az editorból. Végezetül ismét futtassuk a hardverfelismerőt az ACPI-illesztőprogramok eltávolításához.

6 Hibás programok

A békés rendszerleállítási hibás programok is megakadályozhatják, ha mondjuk valamilyen illesztőprogram vagy alkalmazás az eltávolítása után adatmaradékot hagyott vissza, például DLL-fájlok formájában. Ezek a már szükségtelen, mégis betölt

A visszaállítási pontok elkészítésében a GoBack program is segíthet

tött fájlok a Windows hibás működését okozhatják, és megakadályozhatják a hibátlan leállást.

Habár a Windows eltávolító rutinja egészen jó, mégsem nyújt teljes biztonságot. A programok tökéletes eltávolításánál cél szerű egy másik utat követni. Ha a Windows ME alatt dolgozunk, akkor használjuk az operációs rendszer *Rendszer-vizsgáló* programját. Egy új alkalmazás vagy illesztőprogram telepítése előtt állítsunk be egy visszaállítási pontot. Ha a munka során később azt tapasztalunk, hogy a PC-nk instabillá vált vagy nem lehet rendesen leállítani, akkor térünk vissza ehhez a

visszaállítási ponthoz és ezzel a korábbi rendszerállapothoz.

Ezzel szemben a Windows 95 vagy 98 tulajdonosoknak a visszaállítási pontok elkészítésénél idegen gyártók termékeihez kell fordulniuk. Használhatjuk például a *GoBack*-et, amely ugyanúgy működik, mint a Rendszer-visszaállító, de még néhány kiegészítő funkcióval is felszerelték.

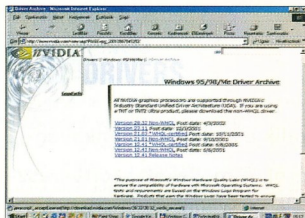
A hirtelen fellépő Windows-hibák esetén a háttérben futó, a rendszerbe mélyen beavatkozó programok, mint amilyenek a víruskeresők és a tűzfalak, a fő gyanúsítottak. Ha a Windows nem képes őket hibátlanul lezárni, akkor adott esetben megszakíthatják a leállítást.

Célszerű először próbaképpen kikapcsolni az ilyen programokat. Ehhez a legjobb, ha az *msconfig* rendszerkonfiguráló programot használjuk, amely az *Autostart* regiszterben vezeti az összes olyan alkalmazást, amelyet a Windows automatikusan betölt az indulásakor. A megfelelő kijelölőnégyzet kikapcsolásával tudjuk meggátolni az alkalmazás elindulását. A legjobb, ha először az összes négyzetet kiürítjük, és így vizsgáljuk meg, hogy működik-e a leállítás. Ha igen, akkor nagy valószínűséggel ez a lista tartalmazza a bűnöst. Egymás után aktiváljuk a bejegyzéseket, és minden változtatást követően ellenőrizzük a leállítás működését.

7 A bootlog.txt alkalmazása

A Windows egyfajta diagnosztikus üzemmódot kínál az indulás és leállítási hibakereséshez. Ekkor az operációs rendszer az összes aktív egy *bootlog.txt* nevű fájlban vezeti, amelyet a C: meghajtón tárol. Ebben az üzemmódban úgy jutunk, hogy a Windows indításakor meghívjuk a boot menüt. Ennek a legegyszerűbb módja, amikor az indulás alatt lenyomva tartjuk a *Ctrl* billentyűt. A bootmenüben válasszuk a *győzőkönyvezett üzemmódot* (*\BOOTLOG.TXT*). Miután a leállítottuk, majd ismét elindítottuk a Windowsot, nyissuk meg a fájl egy szövegszerkesztővel. Főleg az utolsó bejegyzések az érdekesek. Itt általában két bejegyzést találunk a leállítás minden lépéséhez. Az egyik *Terminate=* tel kezdődik, a második *EndTerminate=* tel.

Ha egy akcióhoz van *Terminate=*, de nincs *EndTerminate=* bejegyzés, akkor könnyen lehet, hogy az felel a hibás leállásért. Az adott üzenetől függően különböző potenciális hibaforrások létezhetnek.

Az nVidia új Detonator meghajtókat kínál, amelyekkel megoldódik a leállítási gond

■ **Terminate=Query Drivers:** Ez az üzenet azt jelzi, hogy gond volt a memóriakezeléssel. Oka lehet egy idegen memóriakezelő, meghibásodott memória-IC, esetleg egy vagy több meghibásodott fájl. Ebben az esetben nem ússzuk meg a Windows újratelepítését.

■ **Terminate=Unload Network:** Egy hálózati illesztőprogrammal támadt konfliktusra utal. Ilyenkor gyakran egy, a config.sys-ben lévő 16 bites illesztőprogram a ludas.

■ **Terminate=Reset Display:** Ez egy működésképtelen grafikus illesztőprogramra való utalás. Szerezzünk be egy újabb verziót, és kapcsoljuk ki a BIOS-ban a *Video Shadowing*-et.

■ **Terminate=RIT:** Ilyenkor gyakran a hangkártya vagy az egér illesztőprogramja a hibás. A probléma megszüntetéséhez hajtunk végre egy illesztőprogram update-et.

■ **Terminate=Win32:** Arra utal, hogy a hibátlan leállítást egy 32 bites program akadályozta meg. Ezért a Windows leállítása előtt zárjuk be az összes alkalmazást. Ha ezzel megszüntettük a hibát, akkor a következő alkalommal az egyes alkalmazásokat célirányosan, egyenként nyitva hagyhatjuk, és így bukkanhatunk a bűnös nyomára.

A *BOOTLOG.TXT* utolsó üzenetének minden esetben *EndTerminate=KERNEL*-nek kell lennie.

Az is előfordulhat, hogy a Windows akkor sem áll le hibátlanul, amikor ez a sor szerepel a logfájl végén.

8 A Windows leállítása a parancssorból

A *Start* menü nehézkes használata helyett egy batch-fájllal történő kettős kattintással is gyorsan és egyszerűen állít-

hatjuk, illetve újra indíthatjuk a Windows-t. Ezzel nemcsak az eljárás gyorsul fel, hanem egyes esetekben a leállítást is biztonságosabbá válik. Az eljárás a következő.

Kattintsunk az egér jobb oldali gombjával az *Astala* egy szabad helyére, és válasszuk az *Új/Parancsikon* menüt. Parancsként adjuk meg a lent megadott parancssorok valamelyikét. Kattintsunk a *Tovább*-ra, és adjunk egy nevet a parancsikonnak. A következő ablakban kikereshetünk még egy ikont. Az *Elkészítés*-sel zárjuk le az eljárást. A Windows 95-ben a következő parancssorok működőképesek:

A Windows újraindítása:

```
C:\WINDOWS\RUNDLL.EXE
user.exe,exitwindowsexec
```

A Windows leállítása:

```
C:\WINDOWS\RUNDLL32.EXE
user.exe,exitwindows
```

Az utolsó sort a Windows 98 és ME alatt is használhatjuk. Ezekhez az operációs rendszerekhez azonban voltaképpen a következő parancssorokat kellene használni:

```
C:\WINDOWS\RUNDLL32.EXE
SHELL32.DLL,SHEXitWindowsEx n
```

Itt az *n* mint helyfoglaló, a következő értékeket veheti fel:

n=0: a *Start* menüből történő kijelentkezésnek felel meg.

n=1: a Windows leáll, de nem kapcsolja ki a PC-t.

n=2: a Windows újra indul.

n=4: a Windows bezárja az összes futó programot. Vigyázat! Ennek a parancsnak a végrehajtásánál adatok veszhetnek el.

n=8: A Windows leáll, és kikapcsolja a PC-t.

n=1: Az *Intéző* és ezzel együtt a Windows *Astala* is bezárul, és azonnal újraindul.

A hálózati meghajtók leválasztásának kikényszerítéséhez másként kell eljárjunk. Készítsünk egy editorral, például a *Notepad*-del egy *batch* fájlt (pl. *vege.bat* néven) a következő tartalommal:

```
@echo off
```

```
C:\WINDOWS\NET.EXE use /*delete
rundll32.exe user,ExitWindows
```

A Windows ezzel a parancssal először leválasztja a csatlakozó hálózati meghajtókat, leáll, és kikapcsolja a számítógépet. Ha a leállítási gondok ezáltal megszűnnek, akkor a legjobb, ha készítünk az *Astala*on egy parancsikont ehhez a fájlhoz, és a Windowsot ezentúl mindig a *vege.bat* fájlra történő kettős kattintással állítjuk le. ■

Angolnyelv-tanulás? Személyes törődéssel és jókedvűen: OK!

Ha Ön meg akar tanulni angolul, akkor jó, ha tudja, hogy az OK NYELVISKOLA tanárai személyes odafigyeléssel és törődéssel segítenek a nyelvtanulóknak, hogy kialakuljon a beszédképességük. A jó kedélyű tanárok és az OK tanítási módszerek a biztosítékokai annak, hogy a tanuló megkapja a megfelelő odafigyelést, törődést és segítséget. A tanárok folyamatosan beszélgetik a tanulókat, a tanóránkon eltöltött idő 75 százalékaiban. Majd a „védett” órai környezetben addig segítenek a tanulóknak, amíg helyesen és könnyedén ki nem tudják mondani, SZÓBAN KIFEJEZNI, amit akarnak. Tehát nemcsak leadják, hanem már órán segítenek megtanulni a tananyagot.

Ha Ön meg akar tanulni BESZÉLNI:

1.

a www.ok-nyelviskola.hu weboldalon vagy a 342-4516 telefonszámon jelentkezzen egy ingyenes bemutatkozó előadásra;

2.

töltse ki az on-line szintfelmérőt, hogy egy személyes kiértékeléssel megtudhassa, melyik szintről lenne érdemes elkezdenie a tanulást.

A PC elsődleges kommunikációs interfésze a monitor. A szakértők azonban úgy sejtik, hogy a képernyőknek közel a felét a felhasználók még sosem állították be, hanem közvetlenül a kicsomagolás után üzembe vették – csupán a kontrasztot és a fényerőt változtatják néha.

A jól beállított monitor kevésbé fárasztja a szemet, s a felhasználók a képernyő előtt tovább és jobban koncentrálni képesek dolgozni.

Csőves monitorok (CRT)

A tipikus szürke óriások nehéz üvegcsövekkel már a felépítésük miatt is *alapos beállítást* igényelnek. A CRT (Cathode Ray Tube) monitoroknál elektronok keletkeznek, felgyorsulnak, egy mágneses mezőben eltérülnek, majd a maszkon precízen eltálnak egy lyukat. E mögött helyezkedik el a foszfór réteg, amelyet az energiában gazdag elektronsugár felvillanásra készítet. Így pont a megfelelő képpont jelenik meg (legalábbis elméletileg).

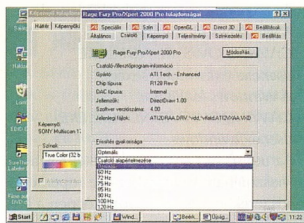
A kép a monitoron pontról pontra, sorról sorra, a bal felső sarokból kiindulva a jobb alsó sarok felé haladva alakul ki, majd ezután újra felépítődik a kép. A kép felépülési gyakoriságát *képmétemlési frekvenciának* nevezik. A szemünk másodpercenként 25 képet képes érzékelni. Ahhoz, hogy a kép villódzásmentes benyomást kelthessen, a frekvencia nem csökkenhet 75 Hz alá. Minél nagyobb ez az érték, annál jobb.

A kép tényleges felépítési gyakoriságát az OSD-ben (On-Screen-Display) mutatják meg a monitorok. Aki ezt nem tudja elérni és nem bízik az operációs rendszer beállításában, az használhatja a *Flimmer-O-Meter* nevű segédprogramot. Ez a képmétemlési frekvencia független meghatározására képes.

A frekvencia megváltoztatásához lépünk be az *Asztal/Tulajdonságokba*, és válasszuk ki a *Beállítások* regiszterlapot. Nyomjuk le a *Speciális* kapcsolót, majd a

Átlátás

A jól beállított monitor gondoskodik a kellemes munkavégzésről és a nagyobb hatékonyságról. A mellékelt szoftvereszközökkel, tesztképekkel és színes sablonokkal optimális lehet a beállítás.

Ebben az opcióban változtathatjuk meg a frekvenciát, azaz a rissítések gyakoriságát

Grafikus kártyák regiszterlapon (a Windows XP esetében a *Monitor* regiszterlapon) találunk egy mezőt, amely a rendelkezésre álló képmétemlési frekvenciákat tartalmazza (XP: Képernyő frissítési gyakoriság). Az ott lévő beállítás azonban csak az aktuális színfelbontásra vonatkozik.

Geometria

Az elektronsugarat – ami valójában három elektronsugárból álló köteg – az elektromágneses terek ugyan eltérítik, de a maszk érintési pontja, a fókusztálás és a sugár terjedési ideje jelentősen változhat. A monitorgyárban csak egy durva beállítást végeznek, és ekkor a kép még messze nem tökéletes. A végső beállításhoz a végleges helyére kell állítani a monitort, lehetőleg minél távolabb a zavaró mágneses mezőktől vagy az erős elektromos vezetékektől.

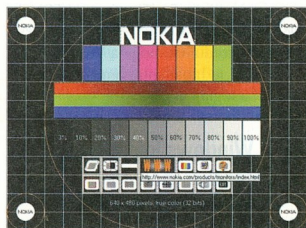
Első lépésként a geometriai és konvergencia hibákat kell megszüntetni, már amennyire a monitor ezt lehetővé teszi. A geometriai hibákat a helytelenül beállított sugárterjedési idők, elfordult tekercsek vagy mágneses hatások okozhatják. A hatások eltérőek, de egy raszteres tesztképen gyorsan felismerhetők.

A legtöbb csőves monitor a korrekciós lehetőségek széles tárházát kínálja. Ahhoz, hogy ne kelljen vakon állítani és szabályozgatni, egy raszteres tesztképre van szükségünk, amilyen a *Nokia* monitor-teszt programja is tartalmaz.

A geometria korrekciójához szükséges funkciók önmagukat magyarázzák. Fontos, hogy a raszterkép beállításánál valamennyi mező téglalap alakú és egyforma méretű legyen, s a képernyőn is így kell megjelenniük. Ezen kívül az összes vonalnak egyenesnek kell lennie és egymásra merőlegesen kell elhelyezkednie. Ezt a legegyszerűbben egy egyenesre vágott élű papírlappal lehet ellenőrizni. A szemünkben ne bízzunk, mert a benyomás, a tényleges geometriával ellentétben, éppen a görbült csövek esetében lehet nagyon megtévesztő.

A geometria hatékony korrekcióját az alábbi sorrendben kell végrehajtani.

- A megjelenítési méretet állítsuk közel a látható képfelület méretére,
- a képet állítsuk középre,
- egyenlítsük ki a paralelogramma- és trapéztorzításokat,
- javítsuk ki a párna-balansz és párna-hibákat,
- szüntessük meg a linearitási hibákat,
- pontosan állítsuk be a képméretet.

Az egyik legkezeesebb monitor-tesztelő program

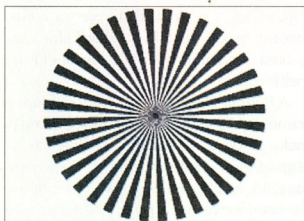
Kényelmes beállítás

A *HzTool* nevű segédprogram az összes frekvencia kényelmes beállítását teszi lehetővé egy központi menüvel. A programra a kiválasztást követően már nincs többé szükség, a *Registry* az összes információt tárolja.

Képelesség és konvergencia

A konvergenciahiba kijavítása előtt a csöves monitoroknál szüntessük meg a fókuszkontroll vagy a Moire-korrekcio funkcióval az azonos elnevezésű hibát. A fókuszbeállításához a Siemens-csillag a legalkalmasabb, amelyet a profi kamera- és videotechnikában is alkalmaznak. Az egymást szelő egyenesek egy pontban találkoznak.

Minél finomabbra állítjuk a fókuszt, annál kisebb e pont körül a fekete terület.

Ezzel az ábrával lehet vizsgálni a fókuszbeállítást

Minél erősebbre állítottuk a fókuszt annál erőteljesebben lép fel a Moire-effektus (ami a képernyőn egy hullámoss mintázatot létrehozó interferencia jelenség). Ellenőrizzük a Moire-effektust a Nokia monitor-teszt-program tesztképeivel. Kétes esetben a fókusz és az interferencia közötti kompromisszumot kell választanunk. Egyidejűleg csak az egyik lehet optimális, hiszen a Moire-kontroll lerontja az elektronsugárkötég fókuszát.

Az élettelenleg sajnós a konvergenciahibákat is növeli. Ezek a hibák olyankor keletkeznek, amikor a három elektronsugár nem pontosan egymás mellett éri a maszkot és a három sugárból legalább egy kitor a kötegből. Ilyenkor egy fehér vonás nem lesz fehér a képernyőn, hanem az egyes színek (piros, kék és zöld) egymás mellett, külön jelennek meg. Ilyen hiba nélküli monitort lehetetlen készíteni, bár a gyártók különböző eljárásokat kínálnak az ilyesfajta megjelenítési hibák kiküszöbölésére. Az egyszerűbb készülékeknél azonban kénytelenek vagyunk lenyelni ezt a hibát, mert az ilyen megjelenítőknél hiányzik a konvergencia-korrekcio funkció.

A középkategóriás monitorok rendszerint rendelkeznek egy szabályozó elemmel a vízszintes beállításához, s néha még függő-

leges szabályozóval is. A drága topmonitorok *zónavezérlést* is használnak, amikor is 4-12 (ez gyártótól függ) lépcső formájú területen külön-külön lehet elvégezni a beállítást.

Ha a saját monitor minden irányhoz legalább egy beavatkozószerrel rendelkezik, akkor legalább küszöböljük ki a kép közepének a konvergenciahibáját. Ha emiatt a képszeleken túl erős hibák lépnek fel, akkor kompromisszumot kell keresnünk.

A zónabeállítás esetén minden zónában ugyanezt a technikát célszerű alkalmazni. A konvergenciahibákat a Nokia monitor-teszt konvergencia tesztképeivel lehet láthatóvá tenni. Ezen felül kék, zöld és piros vonalak kerültek egymásra. Ideális esetben pontosan fedik egymást, de a konvergenciahiba szétolja ezeket.

TFT-megjelenítők

A TFT-megjelenítőknél nagyon fontos, hogy *milyen szögből nézzük a képernyőt*, és hogy milyen helyzetben helyezkedik el a panel a felhasználóhoz viszonyítva. A legtöbb panelt úgy tervezték, hogy a dőlési szögük 4-6 fok legyen és a szemmagasság a panel felső élére essen, míg a néző fél méter távolságra helyezkedjen el. Ez nagyjából egyezik is a csöves monitorok elhelyezési paramétereivel. Ám ezzel ellentétben, a TFT-monitor helyzete lényegesen befolyásolja az elérhető képmínőséget. A TFT nézetsszöge a kialakítási technológia következtében erősen korlátozott.

Az optimális képmínőség érdekében ezért a felhasználónak célszerűen ezt az ideális helyzetet kell felvennie. A noteszgépek dőlési szöge lényegesen magasabb, mint az asztali monitorpaneleké, aminek oka a teljesen más munkavégzési szöghöz való optimalizálásban rejlik.

Egy TFT megjelenítő analóg VGA portról történő üzemeltetéséhez a jel frekvenciáján és fázisán is változtatni kell. A régebbi készülékeknél az automatikus beállításal nem lehetett optimális képmínőséget létrehozni, és ezt az újabb készülékeknél is ellenőrizni kell – ismét a Nokia monitor-teszt és a Moire-képek segítségével. Ha itt a finoman vonalozott képet választjuk, akkor enyhe villódzást és egy vagy két szét függőleges csíkot láthatunk. Ha változtatunk a frekvencián és a fázison, akkor a két csík vándorolni kezd, illetve erősödik vagy csökken a villódzás. Ideális esetben sem csíkokat, sem villódzást nem tapasztalunk.

Óvatosan a gammakorrekcióval

Csinján bánjunk a gamma-korrekcioval. A fehér és fekete színekre nem hat, de a közöttük lévő szürkeárnyalatokat kiolthatja.

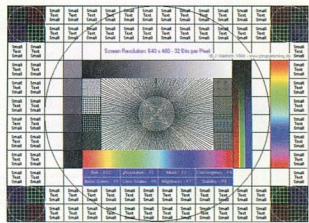
Fényerő és kontraszt

A fényerő és a kontraszt beállítása az összes monitoron azonos módon történik. Aki a gyártótól nem kapott ehhez segédprogramot, az kénytelen megbízni a szemében és néhány tesztképpel.

A legjobb, ha egy szürkeárnyalatú skálával végezzük a beállítást, amelyen a Nokia monitor-teszt programban is található. Ezen a tesztképen a szürkeárnyalat oszlopoként 10%-kal csökken, a skála 100%-tól 0%-ig terjed.

A fényerő és a kontraszt körülbelül akkor van rendben, ha valamennyi fokozatot világosan el lehet különíteni egymástól.

Segíthet egy *szürkeárnyalat-mező* is. Ennél a szürkeárnyalat értéke soronként 10%-kal csökken, míg celláról cellára 1%-kal. Egy jó csöves monitor esetében a fekete-értékek 100% és 97% között már nem lehet világosan elkülöníteni, a jó TFT-monitorok ép hogy elérik a 94%-os fokozatot. Egyes monitorok a fehér tartományban 4% és 1% között már feladják a küzdelmet.

A tesztképen jól felismerhetők a geometriai hibák

Azt, hogy a monitor milyen mértékben képes felbontani a szürkeárnyalatokat, egy egyszerű szürke színátmenettel már meg lehet nézni. A TFT tulajdonosok ezzel nagyon jól megvizsgálhatják képernyőjük megjelenítési korlátait.

Ha a szürkeárnyalat tesztképei határozottan sötétek vagy túl világosak lenné-

nek, akkor annak grafikus kártya jelének betáplálása is lehet az oka. A VGA csatlakozások szabványosan 0,7 V jelfeszültséggel működnek, ám tesztelőink egyre-másra jelentős eltéréseket mérnek a szabványtól.

A sávszélesség 0,57 V-tól 0,89 V-ig terjed. Az ilyen jelszint a kép túlvezérlését, illetve a megjeleníthető szürkeárnyalatok csökkenését eredményezi (ami egyben természetesen a színfelbontás korlátozását is jelenti). A jó monitoroknak jelszint átkapcsolójuk is van, amit éppen ilyen esetben lehet bevetni.

Ezek az átkapcsolók – ha léteznek – kényelmesen megtalálhatók az OSD-ben és 0,7 V és 1 V választását engedik meg (ki kell próbálni!).

Ha a monitor túlvezérlődik vagy túl sötét, a gammakorrektíós eszközök szolgálhatnak második mentőövként. Ezeket vagy a monitor OSD-jében, vagy a grafikus kártya illesztőprogramjában találhatjuk.

Ha a monitoron nincs gammakorrektíó, akkor a grafikus kártya illesztőprogram beállításán kell változtatni. Nem árt azonban tudni, hogy ott nem a tényleges gammaértékeket, hanem egy már korrigált, lineáris gammagörbét találunk. A görbét a gamma-szabályozóval a tényleges adottságokhoz igazíthatjuk. Gammakorrektíó nem az összes illesztőprogram kínál, bár a speciális megjelenítési beállítások között gyakran megtalálható az erre vonatkozó párbeszéd-es ablak.

Színbeállítás

Amennyiben a gamma, a fényerő és a kontraszt rendben van, akkor a különálló színekkel sem szabadna gondnak lennie. Ezt a Nokia teszt színes oszlopdigramájával ellenőrizhetjük. A színes oszlopok az additív és a szubsztaktív színkeverékek piros, zöld, kék és cian, magenta, fekete és fehér árnyalatait tartalmazza. Ezt egy esetleges repro-tesztappal ellenőrizhetjük, bár az ilyen minták igen drágák.

Kiegészítő segédprogramok

Miután a monitor beállítást befejeztük, nekifoghatunk a további eszközökkel történő optimalizáláshoz. Különösen a TFT monitorok kínálnak további lehetőségeket a munkafolyamat és a megjelenítés javítására.

Számos dönthető talpú monitor tartalmazza a *Portrait Display* cég szoftverét. Ez a segédprogram az élére képes állítani a képernyő tartalmát. Ennek az az előnye, hogy 16 colos monitor mérettől kezdődően az A4-es oldalt egyben lehet megjeleníteni. A levelek, teljes oldalas szöveges dokumentumok készítésénél, vagy megfelelő álló formátumú PDF fájlok esetében a Pivot szoftver gyorsabb és hatékonyabb munkavégzést tesz lehetővé. A WYSIWYG alkalmazások esetén, mint a legtöbb szövegszerkesztőnél is,

megtarthatjuk az oldalnézetes ellenőrzést.

További előny: a legtöbb internetes honlap 640 x 480 és 800 x 600 képpontos felbontáshoz készült. Ezzel a teljes lapszél területe elvonta. Függetlenség irányban azonban gyakorta kell görgetni, hogy az egész lapot láthassuk. A Pivot az egyidejűleg ábrázolt információ mennyiségét 25%-kal is képes megnövelni.

Aki dönthető talppal rendelkezik, de a monitorjárártól nem kapott külön szoftvert, CD-mellékletünkön megtalálhatja a bemutató verziót, s ezzel meggyőződhet az előnyökről. Ez a szoftver a noteszgéptulajdonosokat is érdekelheti, mert a képernyőt nemcsak 90 fokkal lehet balra vagy jobbra dönteni, hanem 180 fokkal el is lehet forgatni.

A *Portrait Display* egy másik segédprogramot is kifejleszt a monitorokhoz, amelynek a béta verzióját tesztelhetjük. A *Liquid-View* szoftver egyfajta képernyőnagyt, amely a teljes operációs rendszerre kiterjeszve hat. Épp a nagyfelbontású noteszgépek és TFT-k hátránya, hogy valamennyi ikon, eszközlista és szöveg túl kicsi. A *Liquid-View*, az alkalmazástól függetlenül, rendszerszintű szimbólumnagyítást tesz lehetővé a nagy felbontás megtartása mellett. A *Liquid-View* hamarosan elkészül és a jobb monitorokhoz ezentúl mellékelik. Aki utólag szeretné beszerezni ezt a szoftvert, az a *Portrait Display*-nél (www.portrait.com) megetheti. ■

Nem csalás

e számítás: Pentium4

ACORP 45845A (nem integrált) alaplap, Intel Pentium4 Celeron 1.7 GHz, 256 MB SDRAM 133 MHz, 105 gombos magyar billentyűzet, OEM Nvidia GeForce2 MX400 32 MB TV-out VGA, 1.44 MB Floppy, 40 GB 7200 RPM HDD, 16x/40x IDE OEM DVD/CD-ROM, Hangkártya az alaplapon (AC'97), 2 gombos PS2 egér

+ Bartók Béla úti megrendelés esetén **INGYENES HÁZHOZZÁLLÍTÁS!**

Bruttó 109.875 Ft

minden, ami számítástechnika

Querty Computer Szaküzlet 1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377

További üzleteink: Mammut Üzletház - Budai Skála Áruház - Corvin Áruház

QWERTY
COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

EGY FONTOS MEGOLDÁS!

Vajon gondolt Ön arra, hogy a betűkészletek sem ingyenes szoftverek? A magyarországi BSA szoftver-kampány során bizonyára Ön és cége is leellenőrizte és legalizálta szoftvereit. Am ha a betűkészletek fölött figyelme elsiklott, most ezzel a kedvező ajánlattal ezt a problémáját is gyorsan megoldhatja:

ProFonts Library 2000 LE
- upgrade (frissítés) 9900 Ft
ProFonts Library 2000 LE
- teljes változat 14900 Ft
Windows/Linux és MacOS változatban is

A Corel "Értünk magyarul" csomag vásárlói a PFL 1000 LE készletről is frissíthetnek. Kérje kereskedőjétől!

Forgalmazók:

ScanDer	251-2960
Almárium	474-0300
Codra	481-2161
Gemofis	364-1539
Ke-Szo	332-8717
Kim-Soft	319-0219
Szoftver ABC	321-0335

Az árak ajánlott netto végfelhasználói árak
A 25 %-os áfa-t nem tartalmazzák.

VAN MEGOLDÁS ARANY OLDALAK

Hamarosan megjelenik az új budapesti
ARANY OLDALAK!

- 📖 a legnagyobb szakmai adatbázis
- 📖 friss, aktualizált adatok
- 📖 több tízezer működő cég és vállalkozás
- 📖 több mint 1000 szakmai címszó
- 📖 WAP-os elérhetőség (www.aranyoldalwap.hu)
- 📖 térképes adatbázissal az interneten (www.aranyoldalak.hu)

MTT MAGYAR
TELEFONKÖNYVKIADÓ
TÁRSASÁG

2040 Budaörs, Baross utca 89.
Telefon: (06-23) 504-904
Fax: (06-23) 504-989
e-mail: aranyoldalak@mtt.hu

Egy másik ablak.

Egy másik világra.

Fedezd fel!

linuxvilag
A magyar Linux-barátok magazinja

www.linuxvilag.hu

Keress az újságárusoknál!

Egy újságíró legyen tájékozott, gyors felfogású, kedves, barátságos és persze minden egyéb is. De legfőképpen szemfüles legyen az ebadta! Szemest és fülest játszva éppen, a villamos bal oldali ablakából autista mód bámulva, ki is szűrtek a *Vision Computer* eltéveszhetetlen kék cégéret. Nosza, menjünk be! A BKV-egység ugyan túlhaladt, de sejab – a következő megállóban leszállás, át az utca másik oldalára és indulunk visszafelé. Az ember (még ha újságíró is a szóban forgó) persze ösztönösen a menetiránnyal szemben bámul kifelé – ismét balra. És megint ott egy *Vision Computer*, kék cégér, hatalmas tábla – semmi kétség! Ennek a másik oldalon kellene lennie – hiba van hát a Mátrixban, naná, hogy utána kell néznünk. Az újságíró azonban szemfüles (ezt már írtuk? vagy csak déjávü...), így hamarosan az egész boltkóstoló csapat rájön a trükkre: itt kérem valakik az utca mindkét oldalán nyitottak egy-egy teljesen egyforma *Vision Computer*. A kis huncutok! Bemegyünk hát az egyikbe (hogy melyikbe azt nem tudni, mert egyformák, mint két tőke) – nem sok sikerrel járunk. Egy Al Pacino-szerű figura dohánnyik bőszen, közben ölelben táncolatva barátját – árlístát kérünk, de felvilágosít, hogy azt az utca másik oldalán levő *Vision*-ból kérjünk. Kedvessége határtalan – szerencsénkre nem lő tarkón minket. Átme gyünk hát az úton (zebra természetesen itt nincs), túléljük a villamost és két Suzukit meg egy Zsigulit. Bemegyünk. Árlístát kérünk. Azt mondja egy másik fiatalember (kevésbé „alpacsinós”, barátónélkül és nem is dohánnyik), hogy egy darab van, de azt ő nem adja ide. Világos, miért is adná, csak játszásból kértük mi is... Miután

Vision Computer

Az újpesti „iker” *Vision Computer*-ból az egyik használóitok bolt, a másik pedig nem. Típp: ne kérjünk árlístát, nem szeretik ók az ilyesmit. A weboldal azonban nagyon jó – főleg az interaktív árlístá –, a videokártyák árai pedig kifejezetten kellemesek.

1041 Budapest, István út 20.
Telefon : 3-704-705
Fax : 399-03-39
Hétfő-Péntek : 10-18-órág
Szombat : 10-13-ig
<http://www.visioncomputer.hu>

Hiba a Mátrixban?

Bizonyára ismeri a Kedves Olvasó a Mátrix című filmet és vele együtt magát a Mátrix-elméletet is. Nos, a Mátrixban akkor van hiba, ha déjávü érzésünk támad, esetleg megálmoldunk valamit, vagy valami máshol van, mint azelőtt – egy szóval, ha valami megmagyarázhatatlan történik velünk. Vagy pedig akkor, ha egy üzlet átkerül az út egyik oldaláról a másikra – 10 perc alatt...

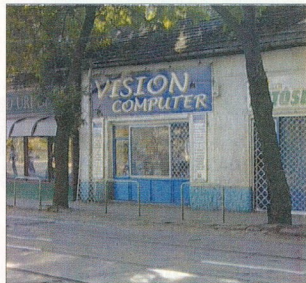

Vision Computer az utca egyik oldalán...

megbeszéljük, hogy ő nyomtatni és fénymásolni biza nem fog, nekünk viszont árlista kell, a patthelyzetet feloldandó azt tanácsolja kedvesen, hogy weboldalunk segítségével tájékozódjunk áraikról. Bluetoothos laptopunkat másik nadrágunk zsebében felejtve, a helyszínen ez nem sikerül (naná, hogy a *Vision*-ben nem lehet internetezni...), úgyhogy leforrázva elhagyjuk a helyszínt.

A weboldal megtekintése viszont sokat javít az összképen: kiderül, hogy a *Vision* egy üzlethálózat, és több bolttal is állnak (vagy melán cigizgetve ülnek) a vevők rendelkezésére. Valószínűleg nem volt szerencsénk (habár szemfülesek voltunk...), és a közel tíz darab *Vision*-ból (vannak ók Csepelen, Vácon, Kőbányán stb.) a legszerencsétlenebbe mentünk be.

Ráadásul rögtön kettőbe. Ezennel ünnepelesen megférjük hát Kedves Olvasó, hogy legközelebb „megkóstoljuk” a budai *Vision*-t is – a pártatlan tájékoztatás jegyében. Addig azonban levonjuk az átmeneti következtetést – az újpesti *Vision Computer*(ek), elsőre érdekesnek, másodikra semmitmondónak, harmadikra pedig idegesítőnek tűnnek (a nyediki benyomást nem vartuk meg). Azon ritka esettel állunk szemben, amikor az árakkal semmi gond (sőt! olcsó..., lásd táblázat), maga az üzlet is teljesen jónak tűnik – a kiszolgálás (kiszolgálaláás?) azonban olyannyira csapnivaló, hogy talán jobb, ha elkerüljük az újpesti *Vision* boltokat. A hiba tehát nem a Mátrixban, hanem a *Vision*-ben volt...

Vision Computer az utca másik oldalán. Biztos szeretik, ha szaladgál a vevő

DVD LEMEZEK,
KIADVÁNYOK
ELŐKÉSZÍTÉSE, GYÁRTÁSA

1114 Budapest, Bartók Béla út 51.
Tel.: (1) 209-3700, 209-1097, 209-1098
Fax: (1) 361-0197
www.comser.hu
dvd@comser.hu

De. Mindegy. A lényeg maga az üzlet. A „kóstolócsapat” azonban valahogy roppant szerencsétlen mostanában: ígéretesnek és hangulatosnak tűnő, kicsi „hobby-boltot” szemelünk ki, aranyos sárga „dízájmal”, belépve (az ajtó tárva-nyitva) azonban úgy állunk, mint a nagymama akit ottefejtettek az IKEA mélygarázsában – a bolt ugyanis üres! Mármost nem üres, mert ott állunk mi, vannak videokártyák meg processzorok – csak éppen boltos nincsen (lehet, hogy önkiszolgáló?). Félve nézünk a pult mögé, alá, fölé (soha nem tudhatja az ember, mikor talál egy csontvázat a Windows 95 „már csak 22 perc” feliratú csíkja előtt ülve), végül azonban minden oké: megkerül a boltos épen-egészségesen.

Suhogó fák, kihalt környék – izgalmasnak ígérkezik...

Meglepően barátságos fiatalember – és még árlástjuk is van! Hazavihető árlástjuk! Vannak viszont árai is, sajnos. Úgy tűnik, a bolt piciny méretét az árákkal óhajítják ellenpontozni: magyarul drága. No persze nem égbekiáltóan drága, csak éppen picit. (Bár állítólag ilyen nincs: valami vagy drága, vagy nem – ugyanúgy, ahogyan a hóhér sem tud senkit csak egy

SpiderNet

Ha a közelben lakunk (lévén, hogy a környéken csak Spar, Profi, kocsma és óvoda van) érdemes elmennünk. Ha nem a környéken lakunk, akkor ne erőltessük.

1046 Budapest, Lakkózó út 36.
Telefon : 435-0830

Fax : ? (nincs)

Hétfő-Péntek : 12-20

Szombat : 9-13-ig

Weboldal: nincsen.

A fantázia igenis dús!

Legalábbis ami a számítástechnikai boltok elnevezését illeti.

Számítástechnika? Akkor legyen a nevében a Net, mert az most divat (vagy Comp, vagy Hardware, vagy a „2000” szóc-ska-számoc-ska név mögé biggyesztése is „fain” hatással bír...). De ez így rövid... A Net az háló, és ki szövi a hálót? **Hát a pók! Akkor legyen SpiderNet. Na ugye, van itt elképzelés kérem... Mi? Hogy már van olyan bolt, hogy SpiderNet (lásd következő oldalt)? Ugyan már... Nem mindegy?**

Az ajtó tárva-nyitva és sehol senki: hát igen, itt még jó a közbiztonság - de akkor hova szalad az a srác azzal a monitorral?

„kicsit” felakasztani...) Persze a drágaság önmagában nem probléma – sajnos jelen esetben meglepően kicsi árukészlettel is társul (erre szokták mondani, hogy nem elég, hogy nincsen nekik, de még drágán is adják): monitorokból például nyolcféléből választhatunk (ebből négy kapásból Daewoo), modem pedig kétféle van: külső meg belső. Videokártyákból azonban tartanak bőségesen: igaz, csak a slágertermékeket.

A video- és hangkártyák árai azok, amelyek miatt a SpiderNet végül is említésre érdemes: a többi alkatrészrel ellentétben ezek árai közepesek, sőt némely típus alkalmi vételnek ígérkezik (pl.

Force2MX200 32 Mb-át – 8000 forint – nem szakad le tőle az asztal, de színes, meg mozog is). Konfiguráció nincs (ez egy „rakd össze magadnak, haver!” jellegű bolt), weblap nincs, LCD monitor nincs, laptop nincs, s úgy tűnik, hitel sincs (kommentár sincs.)

Előnyére szolgál viszont az üzletnek, hogy konkurenciának se híre, se hamva a környéken (lévén, hogy Káposztásmegyeren helyezkedik el az üzlet – értsd: Újpesttől kell továbbmenni jó sokat). Hiánypótló szerepét értékelve tehát maradjunk annyiban, hogy a SpiderNet egy jó kis bolt, barátságos (néha köddé való) kiszolgálással és elég magas árákkal.

S hogy kinek érdemes itt vásárolni? Annak, aki természetesen közel lakik, és nem idegesíti fel magát, ha egy merevlemez mondjuk 2000 forinttal drágább az átlagosnál.

A Boltkóstoló rovat képei HP PhotoSmart 315 digitális fényképezőgéppel készülnek.

A Compassban szereplő árak tájékoztató jellegűek és nem minősülnek ajánlatnak. Az árak a 2002.10.01-i állapotot tükrözik és az áfá-t nem tartalmazzák. Az árvaltoztatás jogát a forgalmazók fenntartják!

DVD

digitalizálás

vágás

utómunka

A Canopus márkanév a számítéstechnika és stúdiótechnikában már jóideje szinte teljes Canopus termékpalettával. A PC-k környezetében felnőtt generáció jól emlékezik az egyedi, minden más konstrukcióval megbízhatóbb, gyorsabb és túlhajtható Canopus grafikus kártyákra.

Mára a japán Canopus cég az egyik legkeresettebb grafikus és stúdiótechnikai eszközök gyártója, és bár minőségéből, teljesítményéből semmit sem veszített, árkategóriájában verhetetlen!

- Cégünk hivatalos Canopus viszonteladóként rendelkezésére áll a teljes Canopus termékpalettával:
- Editáló, video-szerkesztő kártyák (DVReX RT, DVStorm, DV8Raptor, EZDV, ADVC-1394)
 - MPEG tömörítés kártyák (MVR100, Amber)
 - Grafikus kártyák (pl. Spectra X21)
 - komplett professzionális vágórendszerek (CWS-100, StormRack)
 - TCP/IP alapú MPEG adásvégző rendszerek (MediaEdge)
 - kellekék és szoftverek

Canopus DVStorm2

Valós idejű nem-lineáris utómunkarendszer

- **5 videó sáv, 20+ felirat vagy grafikus sáv, 30 kulcsolható szűrő - mindez valós időben**
 - valós idejű az analóg és DV kimeneten is!
- **skálázható teljesítmény: erősebb PC, több valós idejű effekt!**
- **natív DV (YUV 4:2:2) működés**
- **natív YUV szinkorrekció, luma és chroma-key**
- **kitűnő minőségű hardver DV és MPEG codec**
- **kockapontos magnóvezérlés**
- **Valós idejű utómunka a StormEdit és az Adobe Premiere 6.0 alatt**
- **konfigurálható Jog-kontroller**

Ára: 299.000,-

Áraink netto árak!

VM Pro

VM Pro Kft. Budapest, 1033 Hévízi út 6/E · Telefon: +(36)1-250-2413 · Fax: +(36)1-250-1222
e-mail: info@vmpro.hu http://www.vmpro.hu

ProfiTör

ÓSKOR

A népszerű ManóSorozat után egy új ismeretterjesztő sorozattal jelentkezzünk a ProfiTörrel. Nemcsak azoknak ajánljuk, akik kinőttek a Manókból, hanem mindenkinek, akit érdekkel a történelem – de különösen az általános, és középiskolásoknak, valamint a pedagógusoknak.

A ProfiTöri élvezetesség, élményszerűvé teszi a történelem tanulmányozását. A rengeteg illusztráció: grafikák, fotók és animációk megkönnyítik a történelmi események megértését.

A programban feldolgozott anyag nem részletesebb egy átlagos középiskolai történelem tankönyvnél, ám annál jóval alaposabb.

Stílus a fiatal narrátornak köszönhetően könnyed, jópofa. Ne jöjjünk zavarba, ha a komoly témák tanulmányozása közben elmosolyodunk, sőt elnevetjük magunkat!

A husznégy darab, képes, animációs, hangos előadás fő témái:

A történelemről
Az ősmajomtól az ősemberig
A mai ember

lebegő menü

lapozó

képzelt sztorik történelmi hűséggel

érdekességekben, furcsaságokban megszólalóink (egy kicsit pletykálunk)

- az animációkkal dúsított előadások folyamatos lejtésűsége
- a képhez tartozó hang (érdemes meghallgatni, mert nem az írott szöveget mondja)
- interaktív feladatsorok kétféle módban (teszt és gyakorló)
- esemény-naptár
- hipertextes szövegmegnyitók az idegen és ritka szavakhoz

ProfiTör

AZ ÓKORI KELET

Az ókori civilizációk kibontakozása, hajdani nagy birodalmak: Mezopotámia, Egyiptom, India, Kína

PM Profi-Média Kft.

A MINŐSÉGI PROGRAMOK KÉSZÍTŐJE

6500 Baja, Zombor u. 1. • Tel.: 79/523-340 Fax: 79/523-343 • pmed@profi-media.com • www.profi-media.com

Nem nyomdahiba

– még egy SpiderNet

Havi utolsó cikkünk fényében talán érthető az előző írás bevezetőjének fantáziával kapcsolatos okfejtése – igen, még egy SpiderNet. Hogy kettőjük közül melyik a ludas (mármint ki csórta el a nevet) azt nem tudni – de végül is ez mindegy. Ez a SpiderNet azonban (ha szabad magyartalankodni kicsit) „szpájderebb” mint a névrokona – azaz jobban hasonlít egy pókra. Legalábbis annyiban, hogy minket teljesen behálózott...

De nagy a kísértés! De nagy a csábítás! Milyen egyszerű lenne a SpiderNet weboldaláról átvenni, hogy: Újpest központjában az Árpád út 90-92. alatt nemcsak minden számítástechnikai alkatrész található a lehető legjobb áron, hanem 12 rendkívül gyors számítógépen, 17"-os monitorokon szörfözhetünk az interneten, vagy társasággal hálózati játékokkal mulathatjuk az időt. Stop. Dehát ezt mégsem lehet (és nem is teljesen igaz...), így most inkább megindokoljuk miért is lett ebben a hónapban a (2.) SpiderNet (illetve a „szpájderebb” Net) a Boltkóstoló rovat győztese. Elsőnek említsük a bolt weboldalát – informatív, áttekinthető és kellemes megjelenésű. Persze a fekelevéles azért nem marad el: cikkünk születésének pillanatában, minden „00 Ft”-ba került náluk az online árlista szerint – ez aztán az akció! Hah, de szép is lenne! Pókéik mentésére szóljon, hogy ezen menüpont fejlesztés alatt áll – az „igazi” árlista elérhető Excel formátumban. Viszont akárci is készítette a cég logóját, engedje meg, hogy a Boltkóstoló rovat sorainak a segítségével sugározzuk felé gratulációkat és tisztelgésünket tehetségé előtt (ez nálunk annyit jelent, hogy nagyon jó a logó). A kellemes árakon felül (ld. táblázat), kitűnő kezdemé-

MEMÓRIA			
Model	RAM	Hardisk	Levegő
ASUS SO	00 Ft	00 Ft	00 Ft
ASUS SO PCHIO	00 Ft	00 Ft	00 Ft
ASUS SO PC133	00 Ft	00 Ft	00 Ft
SPINER SO PCHIO RAM	00 Ft	00 Ft	00 Ft
SPINER SO PC133 RAM	00 Ft	00 Ft	00 Ft
SPINER SO PC133 RAM	00 Ft	00 Ft	00 Ft

VIDEOKÁRTYA			
Model	RAM	Hardisk	Levegő
ASUS V2000 SI MEI AGP	00 Ft	00 Ft	00 Ft
ASUS V2000 GEMINI AGP/TV Out	00 Ft	00 Ft	00 Ft
Burfényi AMB SPINER AGP video kártya	00 Ft	00 Ft	00 Ft
Canon GeForce 256	00 Ft	00 Ft	00 Ft
GeForce 256 32MB/TV AGP video kártya	00 Ft	00 Ft	00 Ft
MSI GeForce 256 32MB/TV Out	00 Ft	00 Ft	00 Ft
MSI GeForce 256 32MB/TV Out	00 Ft	00 Ft	00 Ft

Hatalmas nyárvégi akció! Minden nulla forint!

nyezés a törzsvásárlói kártya és a bérlet – a mindenféle kedvezményeken kívül még egy ingyenes e-mail-cím is jár mellé. A helyszínen valóban 12 elég jó számítógépen internetezhetünk/játszhatunk, illetve internet-előfizetés is köthetünk rögzvet. Ezek közül fénymásolhatunk, és természetesen hitellehetőség is van. Ha ez még nem lenne elég, minden itt vásárolt konfigurációhoz egy hónap ingyen internet társul. (A kifogók egyébként *Tarantula*, *Fekete Özvegy* meg ilyesmi nevre hallgatnak – szóval arachnófiások ne vásároljanak...) Van ezenkívül internet-oktatás, webdesign, szervíz. És a lényeg: az árak. Bár néha egyiket kiegészítő közepes árú vagy inkább drága, az itt vásárolható termékek majd mind-egyike igenis elég olcsó. Törzsvásárlói kár-

Kicsi a pók, de erős – ki sem néznénk belőle ennyi mindent, ugye?

tyával pedig még olcsóbb. A rengeteg plusz szolgáltatás és kedvezmény kicsit olyan, mint mikor a kisgyerek felteszi apu „Kiváló dolgozó” érdemrendjét a melegítőjére, tábornokost játszani – ez köznyelven annyit tesz, hogy a temérdek szolgáltatás (internet, fénymásolás, webdesign, hawaii, dizsi, napszemü...) ellenére az üzlet maga elég kicsi, kívülről elég jellegtelen, belülről pedig olyan átlagos. De ez nem igazán negatívum, csak nem álltuk meg, hogy ne csípjünk bele a pókba egyet (általában ügyis fordítva történik). Piciny dolgozatunkból (reméljük kiderült, miért a (2.) SpiderNet a havi kedvenc – szinte minden van, nagyon jó árak és sok szolgáltatás: ügyestieknek kötelező darab!

SpiderNet

Nagyon jó árak, remek kiszolgálás, internet, játék, fénymásolás, bérlet, ingyenes e-mail-cím. Az egyik legjobb újpesti üzlet. A weboldal címének jobb lett volna a spider.net, de hát semmi sem tökéletes.

1042 Budapest, Árpád út 90-92.
Telefon.: 272-0088
Fax: 272-0089
Hétfő-Péntek : 12-20
Szombat : 9-13-ig
<http://www.spidernet.hu>

Boltkóstoló kedvenc

ASUS V8170 GEFORCE

GeForce4 MX VGA
64 MB DDR videó memória
TV-out
1x, 2x, 4x AGP
15 tűs D-sub VGA csatlakozó
Grafikus engine:
NVIDIA GeForce 4 MX 440 GPU
TV kimenetek:
1 db S-VHS mini-DIN
1 db RCA jack

27.000.- SpiderNet (Árpád út)

Videokártyák:	Spider Net (Árpád út)	Spider Net (Lakkozó út)	Vision Computer
Trio 8MB AGP	4.200		
SYS 315 64 MB TV AGP	10.400		
S3 Savage4 32 AGP	6.500		
ATI Radeon 7500 64MB DDR TV DVI AGP	15.900	17.900	
ATI Radeon 7500 128MB DDR TV DVI AGP	20.400		
ATI Radeon 8500 64 MB DDR Tv DVI AGP	28.700		
Asus V7100 Geforce2 MX400 64MB/TV	19.100	19.900	
Asus v8170 Gef.4.20 64MB SDR TV AGP	22.400	22.600	20.350
Asus v8170 Gef.4.440 64MB DDR TV AGP	27.000	26.800	24.990
Asus V8440 Gef.4. 128MB TV AGP	59.700		56.540
Asus V8460 Gef.4. 128MB Deluxe AGP	76.000		69.630
Geforce 2MX400 32MB AGP	9.800		8.750
Geforce 2MX400 32MB TV AGP	11.600		10.400
Geforce 2MX400 64MB AGP	10.700	11.900	
Geforce 2MX400 64MB AGP/TV	13.100	13.900	11.000
Geforce 2MX400 64MB DDR AGP	12.800		11.550
Geforce 2 Ti. 64MB DDR TV	18.400		
Geforce 3 Ti. 200 64MB DDR AGP	23.400		21.450
Geforce 4 MX440 64MB DDR Tv AGP	17.800		15.680
Abit Siluro MX400 64MB TV AGP	14.900		
Riva TNT-2 Vanta 16MB	6.800		
Riva-TNT2 M64 32MB	7.400	7.900	
Riva-TNT2 Pro 32Mb/TV Out	10.500		
Voodoo3 3000 16Mb AGP	20.000		
Voodoo3 3000 16 AGP/TV Out	22.000		
Voodoo3 3500 3dfx AGP+TV tuner	23.200		
Flyvideo 2000 TV tuner	15.000		
Pinnacle Studio PcTv Pro	22.400		

Boltkóstoló kedvenc

CREATIVE 5,1 INSPIRE 5300

Házimozsi hangrendszer.

35.080.- Vision Computer

Processzorok:	Spider Net (Árpád út)	Spider Net (Lakkozó út)	Vision Computer
AMD Duron 900MHz processzor	7.100		
AMD Duron 1200MHz processzor	9.800		
AMD 1333/266MHz Thunderbird proc.	13.800		
AMD XP 1600+ Mhz	14.500		
AMD XP 1700+ Mhz	16.500	18.900	
AMD XP 1800+ Mhz	19.000	21.900	
AMD XP 2000+ Mhz	24.600	26.800	
Celeron 600MHz Fcpga processzor	8.400		
Celeron 900/100MHz Fcpga processor	10.800		
Celeron 1000/100MHz Fcpga Tua.	12.600	13.900	11.900
Celeron 1000/100MHz Fcpga	13.600		
Celeron 1100/100MHz Fcpga Tua.	14.000	14.900	
Celeron 1200/100MHz Fcpga Tua.	14.900	16.900	
Celeron 1300/100MHz Fcpga Tua.	15.800	18.800	
Celeron 1700/100MHz 478 proc	17.500	19.900	
Celeron 1800/100MHz 478 proc	20.900	24.200	19.900
Pentium III 1130 256/133Mhz	26.000		
Pentium IV 1500/400Mhz Fcpga 478	26.200		26.190
Pentium IV 1600/400Mhz Fcpga 478	29.200	32.800	29.270
Pentium IV 1700/400Mhz Fcpga 478	31.400	34.400	31.220
Pentium IV 1800/400Mhz 478/256	34.000	38.900	33.480
Pentium IV 1800/400Mhz 478/512 Box	38.500		37.370
Pentium IV 2000/400Mhz 478/512	40.300	42.800	39.960
Pentium IV 2200/400Mhz Fcpga 478	61.900		
Pentium IV 2260/400Mhz 533 Box+Coo	62.700		
Pentium IV 2400/400Mhz 533 Box	62.300		

Memóriák (SpiderNet, Árpád út)	
64MB SD PC133 RAM	2.000
128MB SD PC133 RAM	4.000
256MB SD PC133 RAM	6.400
512MB SD PC133 RAM	12.700
128MB DDRam 266Mhz Samsung	7.000
256MB DDRam 266Mhz Samsung	13.700
256MB DDRam 333Mhz	15.800
512MB DDR 333Mhz	30.300
128MB RimmRam 800Mhz P4 Samsung	13.100
256MB RimmRam 800Mhz P4 Samsung	22.900
64MB Smart Média	6.300

Memóriák: Vision Computer	
64 MB Sdram 133MHz Brand	2730
128 MB Sdram 133MHz	3470
128 MB Sdram 133MHz Brand	3870
256 MB Sdram 133MHz	6040
256 MB Sdram 133MHz Brand	6690
512 MB Sdram 133MHz	11890
512 MB Sdram 133MHz Brand	13960
DDR 128MB PC2100 266MHZ	6330
DDR 128MB PC2100 266MHz Brand	7530
DDR 128MB PC2700 333MHZ Brand	8560
DDR 256MB PC2100 266MHZ	13410
DDR 256MB PC2100 266MHz Brand	14990
DDR 256MB PC2700 333MHZ Brand	16570

A távközlési piac szereplői veszélyes kötélházi játékot játszanak, hiszen úgy kell helytállniuk a rohanó technológiai és piacszerzési versenyben, hogy közben pénzügyi stabilitásukat se inogjon meg. Nem könnyű mutatóvá válni, hiszen a legnagyobbak – a Deutsche Telekom, a Vivendi Universal, a France Telecom és a British Telecom – mind beleestek ebbe a csapdába, melyből most próbálnak kilábalni. A hazai távközlési piac természetesen a nemzetközi trendeket követi

Az európai telekommunikációs cégeknek az elmúlt pár évben minden össze kellett jönnie. Először a harmadik generációs, úgynevezett UMTS koncessziókért adtak ki dollár tízmilliárdokat, majd kiderült, hogy a megfelelő hálózat kiépítésére már nem maradt elegendő pénzük. Az UMTS pályázatok ráadásul megelőzték korukat, így egyelőre se megfelelő készületek, se piaci kereslet. Vannak szolgáltatók, amelyek a kifizetett koncessziós díjakat már le is írták, mint veszteséget. Ehhez jött hozzá a vezetékes távközlési piac liberalizálása, ami a legtöbb exmonopóliumot nehéz anyagi helyzetbe hozta. A piaci verseny főként a távolsági és nemzetközi hívások díjait szorította le, így az amúgy is kivertett szolgáltatók bevételei tovább csökkentek. Ha ez még nem lett volna elég, tovább erősítette a versenyt a mobiltelefonok népszerűsége, amelyekből Nyugat Európában 100 lakosra már 70-75 jut.

A világpiaci fejleményei természetesen a hazai távközlési cégek helyzetére is ki-

Távközlési kiszorítódsdi

hatnak, amelyek a technológiai versenytől sem tudják függetleníteni magukat. Ahhoz, hogy a hazai távközlési piac jelenét és jövőjét jellemezhessük, először azt kell megtudnunk, hogy mekkora is ez a piac, illetve az egyes ágazatok – a vezetékes és mobiltelefon, a kábeltelevízió, illetve az internet-hozzáférés – mekkora szelettel részesül a tortából? A *BellResearch* és a *Think Consulting* lakossági felhasználókat vizsgáló felmérése szerint egy átlagos magyar háztartásban havonta körülbelül 10 ezer forintot költenek telekommunikációra, ami a havi előfizetési díjakat, valamint a cikk írójának telefonszámláit nézve hihetetlenül alacsony. Már kevésbé meglepő, hogy a 10 ezer forint legnagyobb részét, pontosabban annak 44 százalékát a mobiltelefon viszi el, míg a vezetékes vonal előfizetési, valamint forgalmi díja az összes kiadás 43 százaléka. A távközlési konyhapénz maradékán a kábeltelevíziós és az internet-előfizetési osztozik, meglehetősen egyenlően, hiszen míg televíziózásra átlagban 1000 forintot, addig az internetre 200-300 forintot költünk.

Az árak láttán biztosan sokan felhőrdülnek mondván, hogy ilyen árak csak a mesékben léteznek. Megnyugtatóan annyit, hogy ezek csak átlagértékek, hiszen számos háztartásban sem internetre, sem mobiltelefonra, sőt helyenként még televízióra sem futja. Olyan ez, mint az egy főre jutó éves fogkrémfogyasztás, amely mindössze 2-3 tubus, a legtöbben mégis jóval többet használunk ebből a luxuscikkneg aligha nevezhető termékéből. Valahogy így vagyunk a telefonnal is, hiszen

a háztartások csak körülbelül 75 százalékának, azaz 2,9 millió háztartásnak van vezetékes előfizetése, míg mobiltelefonnal 53 százalékuk rendelkezik. Ezek az arányok jól mutatják, hogy a hazai telekommunikációs piac gyakorlatilag telített, így a szereplők már csak egymás rovására növelhetik részesedésüket.

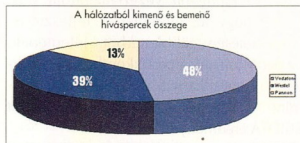
Vesztesek és nyertesek

Bár a verseny a mobilszolgáltatók között is egyre kiélezettebb, az igazi vesztesek a vezetékes szolgáltatók, hiszen a mobiltelefon tulajdonosok közül egyre többen mondják vissza vonalas előfizetésüket. A *BellResearch* adatai szerint 2002-ben az előfizetéseket visszamondóak száma elérheti a 100 ezret, ami jelentős bevételektől fosztja meg a szolgáltatókat. Az előfizetéseket felmondásának leggyakoribb oka, hogy a mobil egyre inkább kiváltja a vonalas telefont, így főlegesen pénzkidobásnak tűnik két előfizetést fenntartani. A mobil *prepaid* kártyák népszerűsége tovább gyorsította ezt a folyamatot, amelyeknél bár drágábbak a perdják, nincs fix havi költség. Az ilyen kártyatulajdonosok természetesen idegenkednek az előfizetési díjaktól, melyeket feleslegesen kidobott pénznek tartanak. A feltölthető kártyák, valamint a mobilítás egyértelműen a mobiltelefonok oldalára billentik a mérleget, így a vezetékes szolgáltatók, ha csak nem rukkolnak ki valami új ötlettel, egyre nehezebben tudják eladni portékájukat.

Az előfizetőket megtartó ötletekből, többszolgáltatásokból természetesen nincs hiány. Az egyik ilyen szolgáltatás maga az internet is, amely a hőkorszakban még csak telefonvonalon, modemeken keresztül volt elérhető. Bármennyire is terjed a szélessávú hozzáférés, az ISDN, az ADSL és a kábeltevé, legtöbben még mindig így kapcsolódnak a világháléhoz, ami a vezetékes szolgáltatóknak egyre nagyobb bevételeket jelent.

A kezdeti időszakban, amikor az internet még csak egy szűk réteg őrü huncutsága volt, a *Matáv* egy nagyon felhasználóbarát és rendkívül olcsó átalánydíjas konstrukcióval lépett elő. A *Mindenkinek* csomag előfizetői havi bruttó 4 ezer forintért csúcsidőn kívül korlátlanul és ingyen telefonálhattak helybe, amibe természet-

sen az internetes hívások is beletartoztak. Aki kevesebbet csüngött a hálón, az úgynevezett 150 forintos kedvezményrel spórolhatott. Eszerint hétköznapokon 18 órától másnap reggel hétig a megkezdett helyi hívások számlázása bruttó 150 forintnál leált, így akár 12 órát cseveghetünk, vagy éppen csüngethetünk a hálón, mindössze 150 forintért. Ez persze teoretikus volt csak ennyi, mert a vonal valami oknál fogva rendszeresen megszakadt, az új kapcsolattal pedig a számláló is újra indult. Akkoriban sok bíralt érte a Matávot a magas nappali internetes percdíjak miatt, ám az igazság az, hogy a többség munka vagy iskola után, azaz a kedvezményes időszakban jut fel a hálóra.

A Matáv folyamatos ISDN akcióival szintén az internetezőket kívánta magához láncolni, mégpedig azokat, akik lassúan más szolgáltatások is a modemes elérést, illetve azokat, akik szörfözés közben is használni szerették volna telefonjukat. A viszonylag alacsony belépési díjért cserébe két éves előfizetői szerződést kért a cég. A Matáv így nem csak többszolgáltatást adott, hiszen az ISDN új vonala többszolgáltatást generál, de a két éves hűség-szerződés idejére az előfizetőt is biztosan sikerült megtartania.

A kábeltelevízió hozzáférések terjedésével a távközlési szolgáltatók kényelmetlen helyzetbe kerültek, nem csak azért, mert az internetezők gyorsan megszerették az átalánydíjas, gyors hozzáférést, de a jövőben más szolgáltatások is a kábeltelevíziós hálózaton keresztül juthatnak be a lakásokba. Pedig az úgynevezett *utolsó mérföld* a távközlési szolgáltatók, pontosabban közülük is az exmonopóliumok legfontosabb vagyona, amely a szélessávú kábeltelevíziós hálózaton miatt könnyen

elveszítheti az értékét. A Matáv reakciója gyors és hatásos volt, hiszen 1998-ban létrehozta saját kábeltelevíziós szolgáltatóját, a *MatávKábelTV-t*, amely 220 ezer előfizetőjével a hazai piac egyik meghatározó szereplőjévé vált. A cég a Matáv tőkeerejével gyors növekedésnek indult, és sorra szerezte meg az önkormányzatok vagy kisebb vállalkozások tulajdonában lévő kábeltelevíziós hálózatokat. Ezzel a lépéssel a szolgáltató a konkurenciának számító kábelhálózatok egy részét is megszerezte, így a lakásokba bejövő kábelek zömét továbbra is Matáv tulajdonban maradt. A cég mindenre gondolt, hiszen a MatávKábel hálózatán az internet-szolgáltatást szintén egy Matáv leány cég, az *Axeleró* nyújtja, így az előfizető bármit is választ, végül egy céget gazdagít. Az Axeleró, mint internet-szolgáltató természetesen *ADSL-t* is értékesít, ám ezt, akár csak a többi szolgáltató, neki is a Matávtól, illetve más távközlési cégtől kell megvásárolnia.

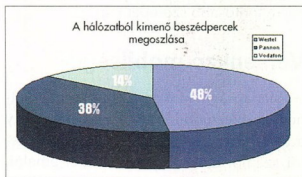
Mobil vs. vezetékes

A vezetékes és a mobil piac sokáig egymás mellett fejlődött, egészen addig, amíg a mobil piac nem telföldött annyira, hogy a szolgáltatók már csak egymás rovására tarthatják fent imponzáns növekedésüket. A *BellResearch* prognózisa szerint év végére a mobilulajdonosok száma elérheti a 6,5 milliót, ami csaknem duplája a vezetékes előfizetőkének. *Dr. Bodnár Zsigmond*, a Westel vezérigazgató-jelentése korábban úgy nyilatkozott, hogy véleménye szerint 2003. végéig, ha nem is a korábbi ütemben, de fenntartható a növekedés, ekkorra a mobiltelefon tulajdonosok száma elérheti a nyugat-európai arányának megfelelő 7-7,5 milliót.

A mobilcégek pénzügyi eredményei, kivéve persze a piacra jelentős kéréssel belépő *Vodafone-t*, eddig minden negyedévben imponzánsra sikeredtek, így tulajdonosaik befektetései busán megtérültek. A *Pannon GSM* 132,8 milliárd forintos forgalma 35 százalékkal múlta felül az egy évvel korábbit, miközben az adózás előtti eredménye ugyanez idő alatt 75 százalékkal, 18,7 milliárd forintra emelkedett. A Westel hasonló dinamizmussal büszkélkedhet, hiszen bevételét az év első hat hónapjában 29,1 százalékkal 82 milliárd forintra növelte, ami főként az előfizetői szám 48,4 százalékos növekedésé-

nek köszönhető. Az elmúlt időszakban az előre fizetett, *Domino* kártyás előfizetések voltak a legnépszerűbbek, ezek száma az elmúlt hat hónapban 73,9 százalékkal nőtt. A prepaid kártyák térnyerését mutatja, hogy a vizsgált időszakban tíz új előfizetőből kilenc ezt választotta, így mára az összes westeles 72,5 százaléka már feltöltött kártyát használ.

Az előfizetők számának hirtelen növekedésének azonban van hátulütője is, ugyanis az egy főre jutó telefonhasználat nem az eladásokkal arányosan nőtt. Ugyanez volt a helyzet korábban az internet-hozzáférések értékesítésében is, hiszen az erős marketingmunka és a csökkenő árak hatására olyanok is vásároltak személyi számítógépet és internet-hozzáférést, akik csak kevesebbet használnák

ezeket. A telefonálási idő csökkenése persze részben semlegesítette az előfizetői szám bővülését, hiszen az egy főre jutó átlagos havi forgalom 2001. és 2002. első feléve között 150 percről 121 percre csökkent. Ugyanezt támasztja alá az is, hogy a Westel egy előfizetőre jutó átlagos havi árbevétele a 2001. első félévi 7006 forintról 2002-re 16,9 százalékkal, 5820 forintra csökkent.

A csaknem 20 százalékos forgalom-, illetve 17 százalékos bevétel-visszaszáns főként a kártyás ügyfeleknek köszönhető, ugyanis ők kevesebbet beszélnek, mint előfizetéses társaik. Kártyás előfizetéshez ma már 15 ezer forinttól, azaz a többség által megfizethető áron juthatunk hozzá, ami állandó elérhetőséget jelent, ráadásul havi díj nélkül. A kártyás előfizetések népszerűsége felgyorsíthatja a vezetékes előfizetések lemondását, főleg azok körében, akik nem annyira a telefonálás, mint inkább az állandó elérhetőség miatt tartották meg készülékeiket. A kártyás mobil előfizetéseknel ugyanis mindezt vezeték, azaz költés és havi díj nélkül tehetik meg, így számukra mindenképp előnyös váltani. Igaz, ez az ügyfélkör nem a legbőkezőbb fogyasztó – arról tanácsodnak a Westel forgalmi adatai is –, ám arról

sem szabad megfeledkezni, hogy ha őket hívják, az is bevételként jelent a szolgáltatóknak. Ráadásul a rosszabb anyagi helyzetben lévők – a nyugdíjasok, valamint a gyerekek – gyakran ismerőseiktől, rokonaitól vagy szüleiktől kapják telefonjukat, általában olyan előfizetéssel, mint amilyen nekik maguknak is van, hiszen a hálózaton belül olcsóbban beszélgethetnek. Így megfigyelhető, hogy egy család vagy baráti társaság tagjai gyakran egyazon szolgáltatóhoz tartoznak. Ezért azután a már meglévő előfizetők újabb és újabb ügyfeleket eredményezhetnek, őket pedig csak nagyon jó ajánlattal lehet más szolgáltatóhoz átcsatolni. Ezért azután a szolgáltatók ma elsősorban piaci pozícióik javításán fáradoznak, amiben az akciók készületek mellett a kedvező percdíjak is egyre fontosabb szerepet kapnak.

Versenyző mobilcégek

Manapság, amikor tíz emberből hat-hétnek már mobil lapul a zsebében vagy a táskájában, egyre nehezebb az előfizetői számot a korábbi lendülettel emelni. Az 1993-ban induló Westel egy évvel később már 57 ezer, két évvel később pedig már 124 ezer előfizetővel zárta az évet. A dinamizmus mutatja, hogy 1996 végére 225 ezer, 1997-re 363 ezer, 1998-ra pedig 546 ezer tagja volt a „harcincasok” táborának, ezt 2000-re 1,6 millióra, 2002. júliusára pedig 3 millióra sikerült feltornáznia. A Pannon az elmúlt évet 1,95 millió előfizetővel zárta, ami 60 százalékkal múlja felül az egy évvel korábbit. A *Hírközlési Felügyelet* digitális mobil gyorsjelentése szerint az előfizetők száma augusztus hónapban meghaladta a 6,15 milliót, s ebből a Westel 50,08, a Pannon 38,78, míg a piaci utolsóként belépő Vodafone 11,13 százalékkal részesedett.

Amennyiben a havi piaci adatokat hasonlítjuk össze, nyomon követhetjük, hogy a Vodafone a Westel és a Pannon rovására tomázsa egyre fejlebb piaci részesedését. Hosszabb távon azonban úgy tűnik, leginkább a Westel piaci részesedése szenvedte meg az új versenyző megjelenését, hiszen a 2001. januári 53,82 százalékról egy év alatt 50,53 százalékra, idén augusztusra pedig 50,08 százalékra olvadt a cég piaci részesedése, ami 3,78 százalékos csökkenést jelent. Ugyanezen idő alatt a Pannon részesedése 40,13 százalékról 39,38 százalékra, majd 38,78

százalékra változott, ami 1,35 százalékos visszaesés. Még érdekesebbek a Vodafone adatai: a szolgáltató a 2001. januári 6,05 százalékos helyett idén augusztusban már 11,13 százalékos részesedést mondhatott magáénak. Eközben a két másik cég, a Pannon és a Westel fej-fej mellett halad, azaz körülbelül hasonló mértékben növelik előfizetőik számát. A Vodafone az elmúlt hónapokban a lakossági és üzleti szegmensben egyaránt javította pozícióit, ami a két konkurens szolgáltatóval meglévő kapcsolatát is befolyásolta.

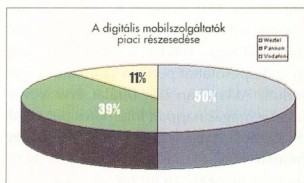

1999-ben, a Vodafone indulásakor, a hírközlési minisztérium kompromisszumos megoldást választott: a Pannon és a Westel szolgáltathatót az 1800 MHz-es frekvencián, cserében a Vodafone ideiglenesen használhatta azok meglévő infrastruktúráját. Mivel a Vodafone folyamatosan építi infrastruktúráját, egyre kevésbé volt szüksége más szolgáltatók hálózataira. A Westel hálózatát a Vodafone már régóta nem használja, míg a Pannon GSM szeptember elején váratlanul, tárgyalás nélkül mondta fel a két cég között meglévő Nemzeti Roaming Megállapodást. Így a Vodafone-nak december 5-ére, éppen a telefonos szezon kezdetére – amikor a jókivánság és köszöntés áradat a legtöbbet hoz a konyhára – saját lábára kell állnia.

Vitai Attila, a Vodafone vezérigazgatója szerint a Pannon döntése sem a szolgáltatás minőségét, sem a hálózati lefedettséget nem befolyásolja. A vezérigazgató elmondása szerint a Vodafone jelenleg a lakosság 92,75 százalékát éri el, míg az ország területének 89,6 százalékát sikerült eddig lefedniük. A Vodafone forgalmának mindössze 4 százaléka érintette a Pannon hálózatát, a folyamatok fejlesztéseknek köszönhetően pedig ez az arány egyébként is tovább csökkent volna. A

megállapodás felmondásával a Vodafone kénytelen felgyorsítani infrastruktúrájának bővítését, így a jelenlegi 1238 bázisállomás mellé az év végéig további 120-át állítanak üzembe, megközelítve ezzel a Pannont, mely 1500 készülékkel dolgozik. *László Zsolt*, a Vodafone-ban 30 százalékos tulajdoni hányaddal rendelkező *Antenna Hungária* vezérigazgatója elismerte, hogy az előrehozott fejlesztések természetesen többletérthet jelentenek, ez pedig jelentősen csökkentheti a cég értéksökkenés, kamat- és tőkeértek, valamint adófizetés előtti, úgynevezett EBITDA eredményét.

A Pannon lépése erősítheti a szolgáltatók közötti infrastrukturális versenyt, amelyben, mint a piaci utolsóként belépő szolgáltató, a Vodafone egyelőre hátrányban van. Ám a megállapodás felmondásával a Pannon is sokat veszíthet, hiszen a Vodafone az elmúlt két évben összesen 4,6 milliárd forintot fizetett ki a hálózat használatért.

Kiszolgáltatót leányvállalatok

A Matáv után a második legnagyobb hazai vezetékes koncessziós szolgáltató, a *Vivendi Telecom Hungary* szintén szolgáltatási palettájának bővítésével igyekezik megalapozni jövőjét. Ezzel párhuzamosan a Vivendi szervezeti felépítése is átalakult, így az egyes tevékenységi területeket külön cégekbe szervezték. A *V-fon* helyi közcélú távbeszélő szolgáltatót, a *V-com* országos adatátviteli szolgáltatót, míg a *V-net* országos internet-szolgáltatást nyújt. A cégnek összesen több mint félmillió telefon-előfizetője van, de az üzleti kommunikációs partnerek száma is eléri a 12 ezret.

A hazai távközlési szektor nagyon ki-szolgáltatót helyzetben van, hiszen a vállalatok sorsa anyacégeik stratégiai döntésein áll vagy bukik. A Matáv jövőjét a *Deutsche Telecom* súlyos pénzügyi helyzete teszi érdekessé, hiszen az adósság-

A magyar hírközlés 10 éve

1990: A három részre osztott Magyar Postáról leválik a Matáv Rt. és a Magyar Műsorszóró Vállalat. Megjelenik az első analog mobilszolgáltató, a Westel Rádiótelefon Kft. Megjelennek az első műholdas műsorok. A Posta és Távközlési Felügyelet megkezdi hatósági tevékenységét.

1991: Megjelennek az első telefonkártyák. A mobilhívásoknál bevezetik a hívóoldali számlázást. Összekapcsolják a PSTN és a mobil hálózatot, így már mobilról is hívhatunk vezetékes előfizetőt, illetve fordítva. Megjelenik az 'első magyar levelezőrendszer, a HIX. Egyre több műholdvevő készülék kerül be az országba. Mind több kábeltelevíziós társaság kezdi meg működését. Hatályba lép az 1991. évi XVI. Törvény a koncesszióról és az 1990. évi LXXXVII. Törvény az árak megállapításáról.

1992: Megindulnak a tárgyalások a Matáv Rt. privatizációjáról. A Magyar Műsorszóró Vállalat részvénytársasággá alakul, és felveszi az Antenna Hungária Rt. nevet. Megjelennek a banki hálózatok, például a Girobank. Kihirdetik az 1992. évi XLV. Törvényt a postáról.

1993: A már privatizált Matáv Rt. országos koncessziót szerez a távolsági és a nemzetközi hívásokra, valamint 29 primer körzetben a helyi távközlési szolgáltatásokra. Kiírják a mobiltelefon koncessziókat. A Matáv megkapja az országos gerinchálózatot, valamint a telex, az X.21 és az X.25 hálózatokat. Az 1992. évi LXXII. Távközlési törvény és az 1993. évi LXII. Frekvenciagazdálkodásról szóló törvény hatályba lép. A Posta és Távközlési Felügyelet és a Frekvenciagazdálkodási Intézet egyesítésével létrejön a Hírközlési Főfelügyelet.

1994: Megkezdik működésüket a vezetékes koncessziós társaságok. Megkezdik működését a két koncessziós digitális mobilszolgáltató, a Pannon GSM Rt. és a Westel 900 Rt. Elindulnak az első helyi rádió- és televízióadók. Elindul az FDDI egyetemenközi hálózat.

1995: A vezetékes telefon előfizetők száma eléri a 2 milliót. Kiépül a fényvezető kábeles gerinchálózat, és elindul az ISDN szolgáltatás. Egyre több hazai Internet-szolgáltató kezdi meg működését, elindul az első magyar böngészőprogram. A digitális hangműsorszórás elindulása. A kábeltelevíziós hálózatokon megkezdik a csillagpontos rendszer kiépítését, így már egyénre szabott műsorcsomagokat is értékesíthetnek. Az adatátvitel területén fontos lépés, hogy felépülnek az első SDH hálózati útvonalak, és hogy megjelennek az X.400 EDI szolgáltatások.

1996: A távbeszélő hálózatokban bevezetik a rádiós helyi hurkokat. Megjelennek az első, valóban profitorientált internet-szolgáltatások, elindul a Suninet program. Debütál a digitális műholdas műsorugárzás. A távközlési szolgáltatók megkezdik saját hálózataik kiépítését, ami az infrastruktúra alapú verseny elengedhetetlen feltétele. Életbe lép az 1996. évi I. Törvény a rádiózárról és a televíziózárról.

1997: Elindulnak az első kereskedelmi rádiók és televíziók. A Posta bevezeti az első elektronikus postai szolgáltatásokat, a fiókokba POS terminálokat telepítenek. Életbe lép az 1996. évi LVII. Törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról.

1998: A Pannon és a Westel átáll a hétjegyű telefonszámokra. A műsorszóró adó-

kat részlegesen áttelepítik az OIRT sávból a CCIR sávba. Kiépül az Antenna Hungária országos digitális mikrohullámú gerinchálózata. Megkezdik tevékenységüket az első alternatív szolgáltatók.

1999: A vezetékes telefon előfizetők száma meghaladja a 3 milliót. Megkezdik működését a harmadik mobil szolgáltató, a Vodafone.

A mobilszolgáltatók az 1800 MHz-es frekvenciát is birtokba veszik. Megjelennek az internet üzleti alkalmazásai, illetve a VoIP szolgáltatások. A kábeltelevíziós hálózatok koncessziójának kezdete, a kis hálózatok néhány nagy szolgáltató - például UPC, MatávKábelTV - kezében koncentrálnak. A Magyar Posta, a Vodafone márkanéven szolgáltató V.R.A.M. Rt. egyik tulajdonosaként megjelenik a távközlési piacon. Elfogadják az Egységes Hírközlési Törvény téziseiről szóló kormányrendeletet.

2000: A mobil előfizetők száma egy év alatt megduplázódik, eléri a 3 milliót. Az üzleti internet-felhasználók számára fontos lépés, hogy megjelennek az ADSL és a kábelmodemes hozzáférések. Az Antenna Hungária Rt. fokozatosan kódolja AM Mikro szolgáltatását.

2001: A vezetékes távközlési piac liberalizációjának első lépéseként a Matáv OKSZ, valamint a 31 primer körzetre vonatkozó szolgáltatási kizárólagossága megszűnik.

A mobil előfizetők száma utoléri a vezetékes előfizetőket. Már 1 millió magyar internetező van. A Magyar Posta elnyeri a készenléti Tetra rendszer kiépítésének jogát. A Parlament elfogadja a 2001. évi XL. Törvényt a hírközlésről. Készülnek a végrehajtási rendeletek.

csökkentésnek általában a leányvállalatok esnek először áldozatul. A Matáv esetében az ügyet komplikálja, hogy míg a vezetékes szektor folyamatosan szűkül, az az mind kevesebb profitot hoz, a Matáv tulajdonában lévő piacvezető Westel dinamikus fejlődik. Felröppentek hírek a cég szétdarabolásáról is, így a Westel közvetlenül a Deutsche Telecom nemzetközi mobilcsoportjához, a *T-mobilhoz* tartozna, míg a vezetékes ágazatot értékesítenék. Mindez azonban nem több plety-

kánál, amit a német tulajdonos és a Matáv vezetése folyamatosan cáfol. A Matáv helyzetét bonyolítja, hogy a makedón távközlési monopólium, a *Makedonski Telekomunikacij AD (MakTel)* tulajdonosként regionális szerepre tör, a makedón piac pedig a következő pár évben ígéretes fejlődés előtt áll.

Érdekes módon a svéd Telecom Hungary helyzete is tulajdonosának pénzügyi problémái miatt ingatag. *Jean-René Fourtou*, a *Vivendi Universal* pár hónapja

kinevezett vezetője a cég mintegy 10 milliárd eurós adósságát komoly szerkezeti átszervezésekkel, az eladásokkal, ki szervezésekkel kívánja lefaragni. A drákói szigor érhető, hiszen a médiabirodalom az adósságok miatt jelentős készpénz-problémákkal küzd, azaz gyakorlatilag fizetésképtelenné vált. Hírek szerint a lefaragásoknak először a cég külföldi, lengyel, spanyol, marokkói és magyar távközlési érdekeltségei esnek áldozatul.

Fülöp Norbert

SAP az Itanium 2-n

Az Intel és a Microsoft bejelentette, hogy az SAP AG-vel való együttműködésük keretében, a normál szállításokat megelőzően, mindhárom cég vásárolói hozzáférhetnek az Intel Itanium 2 alapú rendszerein a Microsoft Windows Advanced Server Limited Edition és a (64 bites) Microsoft SQL Server 2000 Enterprise Edition környezetben futó SAP R/3 Enterprise Solutionhoz és az SAP Advanced Planner and Optimizerhez, a mySAP Supply Chain Management egyik összetevőjéhez.

Aranyfokozatú Samsung

A Samsung Electronics Magyar Rt. és a Magyar Olimpiai Bizottság ünnepélyes keretek között aláírta a Magyar Olimpiai Csapat arany fokozatú támogatói szerződését. A Samsung nagyvonalú hozzájárulását elismerve a támogatási megállapodás aláírásának napjától a MOB a Samsung részére a „Magyar Olimpiai Csapat arany fokozatú támogatója” és a „Magyar Olimpiai Bizottság partnere, szállítója” címet adományozta.

Fiatal Tudósok Versenye

Szeptember 22-28. között, Bécsben rendezték meg az EU által szervezett ez évi **Fiatal Tudósok Versenyének** döntőjét. Magyarország tíz éve csatlakozott a versenyhez, a Magyar Innovációs Szövetség által szervezett **Országos Ifjúági Tudományos és Innovációs Verseny** megrendezésével.

A jövő évi EU-döntő megrendezésének jogát Budapest kapta, a rendezvény helyszíne a **Millenáris Park** lesz. A verseny fő-támogatója és szervező partnere a **HP Magyarország Kft.** A támogatási szerződést 2002. szeptember 19-én **Szalay Imre** a HP Magyarország Szolgáltatások Divíziójának

A **Fiatal Tudósok versenyének** fő-támogatója a **HP Magyarország**

igazgatója és **dr. Pakucs János**, a Magyar Innovációs Szövetség elnöke írta alá.

Tőkét emel a SABEDU

A júliusban létrejött **SABEDU Elektronikus Oktatási Technológiák Fejlesztő, Szolgáltató és Értékesítő Kft.** előzetes tervének megfelelően szeptember végéig **100 millió** forintos tőkebevonást valósított meg, amely forrásból szolgál a folyamatos létszámbővítésnek és a szolgáltatási és termékportfólió kialakításának. A szeptemberi tőkeemelésen kívül még **50 millió** forint opcionálisan lehívható keretszeggel segíti a további növekedést.

A SABEDU ősszel a **Microsoft. NET** technológiára épülő, saját fejlesztésű **Knowledge Linker e-learning** keretrendszer két változatát bocsátja ki: még szeptemberben a kis- és középvállalkozásoknak és oktatási intézményeknek szánt **alacsony árfekvésű Express-t**, októberben pedig a **Grepton Informatikai Rt.** által készített, a multinacionális cégeknek, nagyvállalatoknak és kormányzati szervezeteknek szánt **nagyteljesítményű Enterprise** verziót.

ArchicAD a Parti Őrségnél

A **Graphisoft** bejelentette, hogy az amerikai **Parti Őrség** az **ArchicAD**-et alkalmazza stratégiai létesítményeinek hatékonyabb kihasználására. A **Graphisoft** modellalapú tervezőrendszerével a meglévő épületekről 3D-s intelligens modellek készíthetők, amelyek rendkívül értékes adatokat szolgáltatnak a **Parti Őrség** létesítmény-állományáról. Ezeket az információkat felhasználva lényegesen javítható a helykihasználás, a létesítmények kihasználásának a hatékonysága, könnyebben meghatározhatók a beruházási prioritások, csökkenthetők a fenntartási költségek, megállapíthatók a fizikai sebezhetőségi pontok stb. Az **ArchicAD** bevezetésével gyorsíthatók a **Parti Őrség** biztonsági intézkedései, és az infrastruktúra hosszú távon hatékonyabban szolgálhatja a tengerészet érkekeit.

Axapta szerződés

Az **XAPT Hungary Kft.** 300 ezer euró értékű szerződést kötött egy multinacionális cég regionális irodájával a **Microsoft Navigation Axapta** integrált vállalatirányítási rendszer bevezetésére. Ezzel az üzlettel

a **XAPT Hungary Kft.** tovább erősítette magyarországi piaci helyzetét, mivel ügyfeleinek száma 25-re emelkedett a két évvel ezelőtti indulása óta.

ArchifM a TriGránitnál

A **TriGránit Rt.** a **Graphisoft ArchifM** karbantartó szoftvert választotta ingatlan-portfóliója műszaki információs rendszerének alapjául. A **TriGránit** tulajdonát képező többek között a **WestEnd City Center** és a **Pólus Center** bevásárlóközpont. Az **ArchifM 7.0**, az **ArchifM WebServer**, valamint az **ArchifM Karbantartás** funkciói kitűnően támogatják a karbantartás-menedzsmentet, az eszközkezelést, a területmenedzsmentet, a műszaki tervdokumentációk nyilvántartását, valamint a bérlőmenedzsmentet.

E-learning a MOL-nál

A **Synergon Informatika Rt.** oktatási üzletága, a **Synergon Education** nyerte a **MOL Magyar Olaj- és Gázipar Részvénytársaság** e-learning keretrendszerének megújítására kiírt zártkörű, többfordulós pályázatát. A **Synergon** a **Phoenix 2.0** képzésmenedzsment rendszer továbbfejlesztett verziójának bevezetésével kívánja megoldani a vállalt feladatokat.

Cumming a Solectron élén

A vezető elektronikai kátrészgyártó és ellátási lánc menedzsment (SCM) szolgáltató **Solectron Corporation** bejelentette, hogy **Mark Cumming**ot nevezik ki a **Solectron Hungary** ügyvezető igazgatójának. A **Solectron** számára Magyarország az egyik leggyorsabban fejlődő térség Európában.

A **Solectron**nál betöltött új pozíciójában **Mark Cumming** a **Solectron Hungary** stratégiai irányításáért, a stratégiai növekedés menedzseléséért, az operatív és pénzügyi teljesítményért és az ügyfélkapcsolatok ápolásáért lesz felelős.

Legjobb munkahely

Magyarországon másodsorú készíttette el a **Hewitt Inside Consulting** human táncadó cég a **Legjobb munkahely** felmérést. Az összetett mutatók és pontrendszer alapján a **Nexon** végzett az első helyen. Az elégedettségi felmérés eredménye szerint a **Nexonnál** dolgozók kiemelkedően elkötelezettek, szeretik munkájukat és bíznak a vezetésben.

Graphisoft ajándék

Újabb 1200 ingyenes ArchiCAD diákverziót adott át a Graphisoft a főiskoláknak és egyetemeknek. Az építész- és építőmérnök hallgatók az ArchiCAD 7.0 diákverzióját kapják, tetszés szerint választható magyar, angol, német vagy francia nyelvű lokalizált változatban. A kereskedelmi forgalomban nem kapható szoftvercsomagok ünnepélyes átadására 2002. szeptember 24-én, a Graphisoft székházában került sor. Az idei évtől az Archi-data Kft., a GDL Toolbox grafikus szerkesztőprogram fejlesztője is csatlakozik a Graphisoft diákverzió akciójához, és ugyancsak ingyenesen hozzáférhetővé teszi a GDL Toolbox 1.2 diákverzióját. A program a www.archidata.hu weboldról tölthető le.

Bosch nap

A Robert Bosch Kft. távközlési üzletága szeptember 17-én szakmai napot tartott az élelmiszer- és vegyipari gyártócégek képviselői számára. A rendezvényen a cég az IP-telefonía, a rendszermenedzsment, valamint az egységes üzenetkezelő rendszerek (UMS, Unified Messaging Systems) területén kínált megoldásait mutatta be. A Bosch a Tenovis Gmbh által gyártott üzleti kommunikációs termékek kizárólagos magyarországi forgalmazója.

Intel labor Barcelonában

Az Intel Corporation megnyitotta első európai mikroprocesszor-kutatói és fejlesztési központját a barcelonai Universitat Politècnica de Catalunya egyetemen. Az Intel Labs Barcelona (ILB) központ a nagyvállalati, üzleti és fogyasztói platformokat támogató mikroarchitektúrák és fordított vizsgálatára koncentrál. A kutatás célja a processzorlejtésmény növelése az áramfogyasztás és hőtermelés csökkentése mellett.

Piacvezető HP

Az IDC legfrissebb, 2002 második negyedéves adatai szerint a HP Magyarország a szűkülő nyomtatópiacon is tovább növelte részesedését. A vállalat piaci részesedése a lézernyomatók szegmensében 65%, a színes tintasugaras nyomtatók szegmensében pedig 61%.

Az utóbbi évek egyértelmű trendje, hogy bár az értékesített lézernyomatók

darabszáma valamelyest növekszik, a felhasználók elsősorban az olcsóbb, alsó kategóriás modelleket keresik, vagy a színes tintasugaras nyomtatókat választják. A 2002. év második negyedévében például az előző év hasonló időszakához képest mintegy kétezerrel (27%) több HP lézernyomatót talált gazdára, ám a szegmens teljes forgalma 3 százalékkal csökkent.

A HP a második negyedévben több mint 6200 lézer- és több mint 15 ezer színes tintasugaras nyomtatót értékesített Magyarországon. A tavalyi év hasonló időszakához képest a növekedés a két szegmensben, darabszámban mintegy 20%, illetve 34%, az értékesítés árbevételében, a lézernyomatók szegmensében 13%.

Portocom Díj

Idén is kiosztották a Portocom Oroszlánköröm Díjat, amelyet a cég 1996-ban alapított azzal a szándékkal, hogy támogatson egy kiugróan tehetséges fiatal a kibontakozásban. A Portocom minden évben egy alkalommal pályázatot hirdet, és a pályázatok közül zsűri bevonásával választja ki a díjazottat, és itéli oda a díjhoz tartozó csúcsmínőségű Portocom

Az idei Portocom Oroszlánköröm díjat Balázs István Balázs vehette át

mobil számítógépet. 2002-ben a zsűri a 16 éves Balázs István Balásznak ítélte oda a díjat. Az ifjú tehetség már több önálló filmmel és saját zeneszerzeménnyel hívta fel magára a figyelmet, 1999-ben a berlini, 2000-ben pedig a hannoveri filmszféraválón is első díjjal jutalmazták alkotását.

Gold Partner Grepton

Microsoft Gold Partnerre lépett elő a Grepton Informatikai Rt. azáltal, hogy a tavaly elnyert Gold Certified Partner for Support Services cím mellé három újabb kategóriában is megszerezte az arany fokozatú minősítést. Hazánkban így a Grepton az egyetlen négyszerezen díjazott

Microsoft Gold partner. A címek odaítélésével olyan vállalatokat tüntetnek ki, amelyek bizonyítják kiemelkedő szaktudásukat a Microsoft alapú megoldások fejlesztése, technológiai bevezetése és a rendszerek támogatása terén.

.NET a HP-től

Összefogott a HP és a Microsoft a számítástechnika következő generációját képviselő .NET megoldások széles körű elterjesztésére. A két cég kezdeményezése lehetővé kívánja tenni a nagyvállalatok számára, hogy információbázisuk, rendszereik, eszközeik és a velük kapcsolatban állók emberek között a .NET, illetve a webszolgáltatások segítségével újszerű módon kapcsolatot teremtenek soha nem látott üzleti reagálókészségre és versenyképességre tegyenek szert. A két vállalat hagyományosan szoros kapcsolatára építő program a HP infrastruktúra-technológiáját és a Microsoft .NET szolgáltatási szakértelmét ötvözi.

Oracle az oktatásban

Az Oracle Hungary négy új partnercéggel – az Eduweb Rt.-vel, a KUDOS Magyarország Kft.-vel, a Krea Kft.-vel és a Trainer Kft.-vel – kötött stratégiai megállapodást iLearning oktatási rendszerének az értékesítésére. A szoftver októbertől magyar nyelven is elérhető. Az Oracle iLearning nagyvállalati szintű tanulóközösség-kezelő rendszer (Learning Community Management System) az interneten keresztül nyújt hatékony, jól kezelhető, integrált és bővíthető tanulási megoldást.

Egyesült Vivendi

A Cégbíróság bejegyezte a Vivendi csoport 11 társaságának egyesülését. Ennek megfelelően a BakonyTel Rt., a DunaTel Rt., a KisdunaCom Rt., az EgomCom Rt., a V-com Rt., a V-net Kft., valamint több kisebb cég beolvadt a V-fon Rt.-be, amely egyidejűleg megváltoztatta a nevét. (A V-fon, a V-com és a V-net elnevezések a jövőben a szolgáltatások márkaneveként maradnak fent.) Az új társaság neve 2002. augusztus 1-től VIVENDI Telecom Hungary Távközlési Szolgáltató Rt., rövid nevén VIVENDI Telecom Hungary Rt. Az új társaság – alaptőkéje 20 milliárd forint, dolgozóinak száma 1200.

Rendelje meg a Computer Panoráma e havi DVD-mellékletét plusz 1495 Ft-ért! (Előfizetőknek csak 1195 Ft!)

Computer
PANORÁMA

Én és a Táborkok (The Square Peg)

Főszereplő:	Norman Wisdom
Rendezte:	John Paddy Carstairs
Szerzők:	Norman Wisdom Honor Blackman Edward Chapman Campbell Singer
Írta:	Henry Blyth Jack Davies Eddie Leslie Norman Wisdom
Produser:	Hugh Stewart
Zene:	Philip Green
Fényképezte:	Jack E. Cox

A II. világháború idején **Norman Pitkin**, az építőiparmunkás és főnöke, **Mr. Grimsdale** békésen turja a földet a hadsereg barakkjai mögött. Amikor a hadseregtáborkokot végképp kihozzák a sodrából, civil munkásokként be kell állniuk a katonák közé. Tevédsébol viszont az ejtőernyősökhöz vezénylik őket, és Franciaországban érnek földet az ellenséges vonalak mögött, ahol a németek fogságba ejtik Mr. Grimsdale-t. Normant a francia ellenállás szedi fel, és nyomban egy hajmeresztő mentőakcióban találja magát, melynek célja, hogy brit tisztokat mentsen ki a német főhadiszállásról.

EXTRÁK

- Eredeti angol hang
- Magyar szinkron
- Interaktív menük
- Közvetlen jelenetválasztás

Ez a DVD-ROM csatlósban kereskedelmi forgalomba nem hozható.

2002/11

NORMAN WISDOM ÉN ÉS A TÁBORKOK PITKIN FILMEK

A DVD-mellékleten

FotoPrinter 3.0

Hatékony
képfeldolgozó
és -nyomtató

Hyper Ball 3D

Teljes verziós játék

Mandrake

Linux 9.0

3 CD felirható
ISO formátum

Best Possible Privacy

Levéltitkosító

Az újság tartalmából:

- **Shakira, Britney, TNT**
- ingyen toplisták a netről
- **VHS másolása CD-re, DVD-re**
- **PC-tuningolás:** még több
játékteljesítmény

Computer
PANORÁMA

ÉN ÉS A TÁBORKOK
PITKIN FILMEK
Computer
PANORÁMA

Ha Ön kedves Olvasó, az novemberi CP CD-s változatát vette meg, de igényt tartana a DVD-mellékletre is, akkor ez az ajánlat Önnek szól. Használja ki ezt az alkalmat és rendelje meg 1495 Ft-ért a CP novemberi DVD-mellékletét.

Az ár a postaköltséget is tartalmazza!
Ajánlatunk a készlet erejéig érvényes!

Várjuk rendelését!

Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Internet:
www.computerpanorama.hu/akciok

CAD/CAM

K Ü L Ö N S Z Á M

Computer
PANORÁMA

Computer Panoráma
XIII. évfolyam 12. különszám, 2002. október

Ára: 695 Ft

CAD/CAM

Technológiák, trendek, termékek

Mobil munkaállomások
Hordozható tervezőiroda

A látvány mesterei
Nagyformátumú nyomtatók

Tervezőrendszer mindenkinek
Solid Edge V12

Egyesített technológiák
Unigraphics NX

Tervezőmindenes
Autodesk Inventor 6

Mesteri modellező
SolidWorks 2003

Építészet és látvány
Architectural Desktop 3.3

Digitális lakberendező
Autodesk VIZ

Szoftver a gáton
Autodesk Land Desktop 3

Járja be velünk a számítógépes tervezés világát!

CD-melléklettel!

A CD tartalmából:

Teljes verziók:
PROESHTOP 2001 Express

Quicks 1.0

Blender 2.20

Anim8or 0.8

Demonstrató AVI-k
SolidWorks: OBRÁJTIKUS
Fotórealisztikus animációk, képek

Mit ér a tervező, ha magyar?
Standtervezők szoftvere - ICAD

Küldjünk kóstolót?

Reméljük izleni fog.
Ahogy valószínűleg az Ön
partnereinek, ügyfeleinek,
vendégeinek is.
Javasoljuk, hogy próbálja ki a
reklámcukorkát
salát embielmájával,
nevével!

Salonokban, ügyfélvárókban,
tárgyalókban remek kiegészítő
reklámajándék.

Tevékenységi körünkbe
tartozik még:

- dekoráció, (küli- és beltéri)
- világítótestek és dobozok
(plexi, feszített fóliás)
- léggömbök, léggömbdekoráció
- ajándéktárgyak
- hirdetőtáblák
- címfestés, tűzfalfestés
- nyomdai munkák (levelepapír,
mappák, prospektusok, stb.)
- szatyrok (műanyag, papír)
- zászlók, molnók
- tetőtéri reklámberendezések
- fullszerviz és generál kivitelezés
- közterületi reklámhelyek,
reklámfelületek bérlete

Ez a felsorolás természetesen
csak néhány példát
tartalmaz a számtalan
témakörből, amelyben
rendelkezésre állhatunk.

**Az Ön ötletét is szívesen
megvalósítja kreatív csapatunk.**

Arrows Bt.
1173 Budapest, 526. sor 8.
Tel./Fax: 250-6777
Internet: www.arrows.hu

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ára: 695 Ft

A hónap lemeze

Egy csodálatos elme

1947-et írunk, és *John Forbes Nash Jr.* megérkezik a *Princeton* egyetemre, hogy matematikát tanuljon. A titokzatos nyugat-virginiai zseninek sem pedigris iskolai múltja, sem pénze nincs ahhoz, hogy bekerüljön az elit diákok körébe. Ám számára semmit sem jelent a társasági élet – sem az órák látogatása. A különös fiút egyetlen dolog érdekli: egy egészen eredeti ötlet megtalálása.

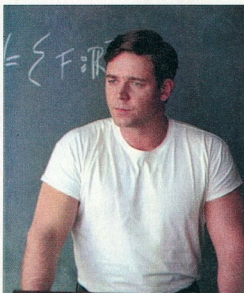
Tartalom

Egy csodálatos elme	160
Első állomás: Las Vegas	161
Majd megdöglök érte	161
Világgá mentem	161
Elizabeth	161
Csocsó	162
Hasznos holmik	162
A Skorpiókirály	162
Grease	162
A 22-es csapdája	164
Indián a szekérenben	164
Két test, egy lélek	164
A pillangó tánca	164
Footloose	164
Csajok a csúcson	166
A rózsá vére	166
Wayne világa	166
Wayne világa 2	166
Valami Amerika	168
Kedvencek temetője	168
Kedvencek temetője 2	168
6:3	168
Tom és Jerry: a varázsgyűrű	168
Kikötői hírek	169
Homokkavicsok	169
A szépség és a szörnyeteg	169
Metropolisz	169
Kiképzés	170
Enigma	170
Lassie	170
A vér kötelez	170

A matematika szakon könyörtelen verseny folyik, és sokan szívesen látnák Nash bukását. Mégis épp a rivalizálás adja meg neki a kellő lökést: egy este a helyi bárban megfigyeli, hogyan versengenek a fiúk egy szőke lányért, és az ötlet, mely oly régóta kísérti, megfogán. Megírja dolgozatát a játékelméletről – a versengés matematikájáról –, mely bátran szembezzel *Adam Smith*-nek, a modern közgazdaságtan atyjának doktrínáival.

150 év elfogadott gondolatvilága hirtelen idejétmúltnak tűnik, és Nash élete örökre megváltozik. Megnyer egy rangos ösztöndíjat, és tanári állást kap, de nem elégedett.

A tudomány jelentős szerepet játszott Amerika második világháborús győzelmében, és most, a hidegháborús csúcspan

Nash feladatot akar az új konfliktusban. Vágyai teljesülnek, amikor felbukkan a rejtélyes *William Parcher*, és szigorúan titkos megbízatást ad neki: ellenséges kódokat kell megfejtenie.

Nash teljes szívvel és aggyal veti magát a munkába. Ám szívére másfélől is vár feladat. Megismerkedik a gyönyörű és ragyogóan okos *Alicíával*, aki Nash-t egy számára eleddig teljesen ismeretlen fogalommal ismerteti meg: a szerelemmel. Összeházasodnak, de Nash nem avathatja be hitvesét kettős életébe. Ám ennek a munkának, veszélynek és titkolódzásnak súlyos ára van. Alicia a nehézségek ellenére is hisz szerelmében, aki végül 1994-ben Nobel-díjat kap.

EXTRÁK

- ▶ Két lemezes kiadás
- ▶ Magyar 5.1 hang
- ▶ Kibővített változat

Idele bemutatón

Filminfo

Eredeti cím: *A Beautiful Mind*
 Rendezte: Ron Howard
 Szereplők: Russell Crowe, Jennifer Connelly, Ed Harris, Paul Bettany, Adam Goldberg

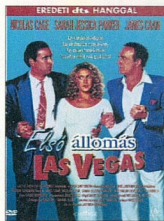

- ▶ Audiókommentár Ron Howard rendezővel és Akiva Goldsman forgatókönyvíróval
- ▶ 18 kimaradt jelenet
- ▶ A forgatásról
- ▶ A szereplők és a film készítői
- ▶ Egy csodálatos társulás: Ron Howard és Brian Grazer – rövidfilm a producer-páros munkáiról
- ▶ Akiva Goldsman beszél a történet adaptálásának folyamatáról és nehézségeiről
- ▶ Találkozás John Nash-sel – A rendező beszélgetése a tudóssal
- ▶ Nash egyensúly elmélete
- ▶ A közgazdasági Nobel-díj átvétele
- ▶ Az öregbítés folyamata
- ▶ Russell Crowe és Jennifer Connelly kiválasztása a szerepre
- ▶ A vázlatrajzok és a kész film összevetése
- ▶ A speciális effektek készítése
- ▶ A kísérőzenéről
- ▶ Betekintés Egy csodálatos elmébe – werkfilm
- ▶ Az Oscar-díjak átvétele
- ▶ Rövid beszélgetés az Oscar-díj átadás után a nyertesekkel
- ▶ Mozielőzetes

Vélemény: 5

▶ Igalmas és megható film, remek színészi alakításokkal. Bár látszólag a matematikáról és a hidegháborúról szól, az igazi megfejtésre váró titkokat a szívekben kell keresni. A valós eseményekre épülő történet megható, romantikus, izgalmas és elgondolkodtató. Ráadásul azoknak is tartogat meglepetéseket, akik ismerik Nash életrajzát.

Első állomás: Las Vegas

Jack szereti Betsy-t, akivel már hat éve együttjárnak, viszont a házasságnak még csak a gondolatától is feláll a szőr a hátán. Anyja halálos ágyánál ígéretet tett arra, hogy

sohasem házasodik meg, de barátja már nagyon unja a banánt, és ultimátumot intéz hozzá. Választhat: vagy esküvő, vagy esküvő. Mivel a választás adott, irány Las Vegas, ahol mindenféle felesleges céccó nélkül, szépen csendben össze lehet házasodni. Ám az esküvőre pénz is kell szerezni, ezért Jack pókeren próbálja ki szerencséjét, de pechjére mindenét elveszti és Betsy-t át kell engednie egy hétvégre Tommy Kormanek a profi játé-

kosnak, aki cserébe kifizeti minden tartozását.

EXTRÁK

- ▶ Magyar 5.1 hang
- ▶ Feliratos werkfilm
- ▶ Eredeti mozielőzetes
- ▶ Interjúk: Nicolas Cage, Sarah Jessica Parker, James Caan, Andrew Bergman, Mike Lobell
- ▶ A forgatásról (B-roll)
- ▶ Videóklip: Ricky van Shelton – Wear My Ring Around Your Neck
- ▶ TV reklámok

Filminfo

Eredeti cím: Honeymoon in Vegas
Rendezte: Andrew Bergman
Szereplők: Nicolas Cage, Sarah Jessica Parker, James Caan

Majd' megdöglük érte

Isten hozott az igazi Amerikában, ahol a bűnözők ünnepelt sztárok lehetnek és a hírességek megúszhatják az emberölést! Andy Warhol híres mondanca szerint „a jövőben bárki híres lehet 15 másodpercig”. Suzanne a nagyravágó és naiv vidéki lány röszkéméjévé vált, hogy képernyőre kerülhessen és híres sztár legyen. De neki 15 perc nem elég. Céljainak elérése érdekében semmiát sem riad vissza: még gyilkolni is képes.

EXTRÁK

- ▶ Magyar 5.1 hang
- ▶ Feliratos werkfilm
- ▶ Eredeti mozielőzetes
- ▶ Interjúk: Nicole Kidman, Matt Dillon, Illeana Douglas, Allison Folland, Dan Hedaya, Kurtwood Smith, Maria Tucci, Gus Van Sant, Laura Ziskin, Buck Henry
- ▶ A forgatásról (B-roll)

Filminfo

Eredeti cím: To Die For
Rendezte: Gus van Sant
Szereplők: Nicole Kidman, Matt Dillon, Joaquin Phoenix

Elizabeth

A film VIII. Henrik lányának, I. Erzsébet királynő hatalmának megszilárdulását mutatja be, aki merész és bölcs döntéseivel Anglia legnagyobb királynőjévé vált. A történet kezdetén Mária, az akkori királynő – Erzsébet féltésére – hűgát a Towerba zárta, és kivégzését tervezi. Ám Mária hirtelen halálát követően Erzsébet kerül a trónra. Eleinte

befolyásolható és bizonytalan kislánkként kezdi az uralkodását a megrendült Albionban. Összeesküvések, intrikák közepontjába kerül, melyektől élete nagy szerelme sem védheti meg. Az ifjú királynő felismerve saját tehetségét, lehetőségeit és erejét, kérelhetetlen és kemény nővé, felelősségteljes uralkodóvá formálódik. A nagyszabású és csodálatosan látványos alkotásból

Világga mentem

A legtöbb gyerek már 11 évnyi „zsamokság” után halálra unja össze-itt és legszivebben elköltözne egy olyan helyre, ahol azt csinálhat, amit csak akar. North úgy érzi, betelt a

pohár: lelketlen szülei állandóan házi feladatokat kényszerítenek rá és nem foglalkoznak vele. Végössz elkeseredésében spórolt pénzéből felbérel egy ügyvédet, és bepereli szüleit. A bíró három hónapot ad neki, hogy tökéletes családot találjon magának. Orangya segítségével bejárja az egész világot Afrikától Alaszkáig, és a temérdek hajmeresztő kalánd után már igazi hősként találja meg az ideális családot, mégpedig ott, ahol a legkevésbé várná.

EXTRÁK

- ▶ Magyar 5.1 hang
- ▶ Eredeti mozielőzetes
- ▶ Feliratos werkfilm
- ▶ Bruce Willis montázs
- ▶ Interjúk: Rob Reiner, Elijah Wood, Julia-Louis Dreyfus, Jason Alexander, Bruce Willis, Jon Lovitz, Graham Greene, Kathy Bates, Alan Zweibel, Matthew McCurley

Filminfo

Eredeti cím: North
Rendezte: Rob Reiner
Szereplők: Elijah Wood, Jon Lovitz, Dan Aykroyd, Bruce Willis

kiderül minden, ami a történelemkönyvekből hiányzik: hogyan vált Erzsébet Európa-szerte rettegett ikonná.

Filminfo

Eredeti cím: Elizabeth
Rendezte: Shekhar Kapur
Szereplők: Cate Blanchett, Geoffrey Rush, Christopher Eccleston, Richard Attenborough, Joseph Fiennes

Hasznos holmik

Ha egy kisvárosban új bolt nyílik, az nagy újságnak számít. A *Hasznos Holmik* nevű régiségbolt titokzatos tulajdonosa, *Leland Gaunt* szokatlan üzletpolitikát folytat. Pontosan annyi pénzt kér a portékáért, amennyi a vásárló zsebében lapul, ám cserébe valami apró csinytevést vár. A seriif értetlenül áll az események előtt. Mióta *Leland Gaunt* hasznos holmijaival betette a lábát a városba, az addig békében egymás mellett élő szomszédok egymás ellen

fordultak. Két békés háziasszony böllerkéssel meszárolja le egymást. És ez még csak a kezdet, *Castle Rock* hamarosan a pokol földi paradicsomává válik...

EXTRÁK

- Magyar 5.1 hang
- Így készült
- Mozielőzetes

Filminfo

Eredeti cím: Needful Things
Rendezte: Fraser C. Heston
Szereplők: Ed Harris, Max von Sydow, Bonnie Bedelia

Grease

John Travolta megszilárdította pozícióját, mint az évtized egyik legsokoldalúbb és legvonzóbb mozsztárja a *Grease* című nagysikerű színdarab filmváltozatában.

Az énekes sztár *Olivia Newton-John* itt mutatkozott be az amerikai filmvászonon mint *Sandy*, Travolta naiv szerelme. A lenyűgöző mellékszereplő gárda mintha egy „Kí kicsoda” lenne ebben az alap musicalben a mesés 50-es évekről. A *Grease*

nem csupán nosztalgikus visszatekintés egy egyszerűbb évtizedre, hanem energikus és izgalmas zenés tisztelegés a rock'n'roll aranykora előtt.

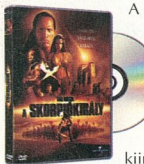
EXTRÁK

- Mozielőzetes
- Interjú a stábnal
- Dokumentumfilm a forgatásról

Filminfo

Eredeti cím: Grease
Rendezte: Randal Kleiser
Főszereplők: John Travolta, Olivia Newton-John, Stockard Channing

A Skorpiókirály

A legendás egyiptomi harcos ihlette film 5000 évvel ezelőtti játszódik hírhedt városában, ahol egy gonosz uralkodó elhatározza, hogy kiirtja a sivatag minden nomád népét. A néhány megmaradt törzsnek, akik sosem voltak szövetségesek, most egyesülniük kell, vagy elpusztulnak. Tudván, hogy ellenségük egy varázsló látomásaira támaszkodik, felbérelnek egy profi gyilkost, hogy tegye el láb alól a tábornokot. Miután behatolt az ellenséges táborba, rájön, hogy a varázsló valójában egy gyönyörű nő. Ahelyett, hogy megölne, magával viszi a sivatag mélyére, tudva azt, hogy az uralkodó csatlósai minden

áron megpróbálják kiszabadítani és visszavinni. A csatában súlyosan megsérülő hősnek szüksége kell az erejét egy végső összecsapásra.

EXTRÁK

- Magyar 5.1 hang
- Audiócommentár a rendező közreműködésével
- Alternatív változat
- Bakik
- Így készült A Skorpiókirály
- Az ősi világ megeremtése
- Felkészülés a harcba
- The Rock és Michael Clarke Duncan
- Forgatás állapotokkal
- A trükkök
- Videóklip: Godsmack – I Stand Alone
- A Skorpiókirály – szöveges történelmi információk

Csocsó

Rohamosan épülő szocialista iparváros valahol a Duna partján az ötvenes évek elején. Ott tanárkodik, szervezi a pirosbetűs ünnepeket, vigyáz a focisták erkölcsére, és teszi, amit tenni jónak lát *Csocsó*, született *Csomai Gusztáv*. Ez a történet leginkább róla szól, az életvidám, optimista és örökké tevékeny *Csocsóról*, aki minden üldözés, macerálás és egyéb zaklatás ellenére is ember maradt az embertelenségben. A legújabb feladata az *Acélvárosi Építők* focicsapatának győzelemre segítése. Ettől függ felkerülnek-e az NBI-be. És az elvtársak győzelmet várnak! De győzhet-e a csapat, ha a sztárcsatár szerelmes és bánatában iszik? *Csocsó*, mint egy magyar Svejk, igyekszik megoldani a megoldhatatlannak látszó helyzeteket is.

EXTRÁK

- Koltai Róbert audiócommentárja

Filminfo

Rendezte: Koltai Róbert
Szereplők: Koltai Róbert, Máté Gábor, Zenthe Ferenc, Gáspár Sándor

Ideai bemutatás

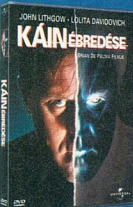
- Előzetesek
- Alkotók filmográfiája

VÉLEMÉNY: 3

- Szereplői, akciói, hangulata alapján a *Múmia* sorozat harmadik része is lehetne a film. *Rock*, a pankrátör szupersztár a mozivászonon is megállja helyét, persze ebben a filmben nincs szükség árnyal színészi játéokra. Izgalomban és speciális hatásokban nincs hiány, kellemes, gondatlan szórakozás.

Filminfo

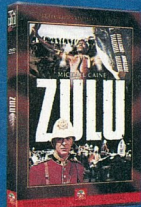
Eredeti cím: The Scorpion King
Rendezte: Chuck Russell
Szereplők: Rock, Kelly Hu, Steven Brand, Michael Clarke Duncan

KÁIN ÉBREDÉSE

Brian De Palma lelektani thrillerre, amelyről a legutolsó filmkockaig rágni fogod a körömd.

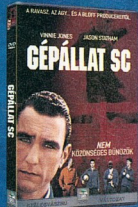
feliratos
© Universal Studios

ZULU

Igaz történeten alapuló nagyszabású kalandfilm a reménytelen kilitásokkal szemben tanúsított bátorságról.

feliratos
© Paramount Pictures

GÉPÁLLAT SC

90 percnyi (plusz hosszabbítás) féktelen, adrenalinról dúzzadó foci-akció! A ravasz, az agy... és a Bluff produceréről.

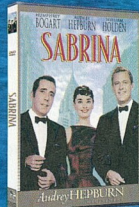
feliratos
© Paramount Pictures

JIMMY NEUTRON, A CSODAGYEREK

Jimmy az égbe száll, egy olyan utazásra, ami nagyot fog szólni!

magyar szinkronnal
© Paramount Pictures

SABRINA

Elbávuló, humoros és Hollywood legnagyobb csillagával tündökölő filmklasszikus.

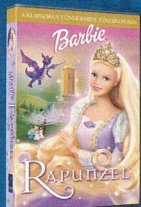
feliratos
© Paramount Pictures

EGY KISEBB ISTEN GYERMEKEI

A '80-as évek egyik legmegtaláltabb filmje, mely 4 Oscar-jelölést kapott, és Marlee Matlin elnyerte a legjobb színművésznőnek járó aranyoszlócskát.

feliratos
© Paramount Pictures

BARBIE MINT RAPUNZEL

Lenyugzó kiállítási számítógépes rajzfilm, mely megmutatja, hogy a szeretet és a kezelet képes megváltani a világot...

magyar szinkronnal
© Magyar Studios

Meg Ryan és Hugh Jackman faszereplésével eredeti romantikus mese két idegenről New Yorkban, akiket száz év választ el egymástól.

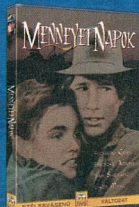
feliratos
© Miramax International

ÉP TESTBEN ÉPP HOGY ÉLEK

Romantikus fantáziáig határvéről, akik egy túlbuzgó egy kiserő vetületű beidőző a mennyországba...

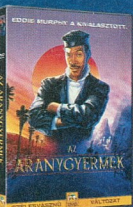
feliratos
© Paramount Pictures

MENNYEI NAPOK

Minden idők egyik legmegtaláltabb filmje, mely magható történet két férfiról, akik ugyanazt a not szeretik...

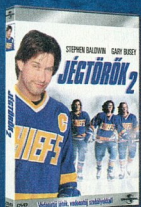
feliratos
© Paramount Pictures

AZ ARANYGYERMEK

Kiderül, hogy Eddie Murphy legelősebb gyereke a humoros ebben a 24 karátos kaland-vígjátékban.

feliratos
© Paramount Pictures

JÉJTÖRÖK 2

Ennyi kövemény akciót és nevetést már JÉGEN láttál, mint amit minden idők tíz legjobb sportfilmjének egyikében.

feliratos
© Universal Studios

TOP SECRET!

A Top Secret!-nek sikerült azt megtennie a haborus epizódokkal és az Élvé-filmekkel, amit az Airplane!-től a katasztrófafilmeket.

magyar szinkronnal
© Paramount Pictures

CSUPASZ PISZTOLY (DÍSZDOBOZ)

A teljes sorozat!

feliratos
© Paramount Pictures

A GYŰJTŐ

A detektív egy halálos gyűjtői keres. Az egyetlen reménye a nő, aki elmenekült. Izgalmas és borzongós szédítő tempóban.

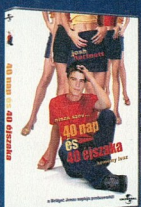
feliratos
© Paramount Pictures

SZELLEMEK KARÁCSONY

Szentest dévaj bolondozás Bill Murray-jal. Foghatsz az oldalad nevetéstől!

magyar szinkronnal
© Paramount Pictures

40 NAP ÉS 40 ÉJSZAKA

Nincs szex 40 napon és 40 éjszakan át... Kemény tesz. Amerika első szexmentes szinkronfilmje!

feliratos
© Universal Studios

TWIN PEAKS - 1. ÉVAD (DÍSZDOBOZ)

David Lynch nagyszerű filmje most különleges kiadásban!

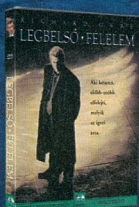
feliratos
© Paramount Pictures

GHOST

A legmeghatóbb szerelmi történet. A legokosabb vigjáték. A legdöbbenetesebb természetfeletti mese. Egy ósoraung krimi.

feliratos
© Paramount Pictures

LEGBELŐ FÉLELEM

Richard Gere pályája egyik legjobb alakítását nyújtja!

magyar szinkronnal
© Paramount Pictures

DVD PREMIER
2002 NOVEMBER

UIP DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT.

www.uipduna.hu

DVD
VIDEO

UIP DUNA
KLUB
Csatlakozz Top is! A részleteket keressd
neki katalógusunkban, vagy nézd meg
a www.uipduna.hu oldalon!
SMS-ben: 06308624001

MIRAMAX
INTERNATIONAL

UNIVERSAL

UNIVERSAL
PICTURES COMPANY

A 22-es csapdája

Mike Nichols nagyszerűen rendezte meg Joseph Heller márora fekete komédiájának filmváltozatát, amely egy kis csapat pilóta történetét meséli el a Földközítengeren 1944-ben. Vannak nyertesek és vesztesek, megalkuvók és túlélők. Külön és együtt, idegesek, rémültek, gyakran szentségtörők és néha szánalmasak. És majdnem mind örültek kissé. A 22-es csapdája egy eposzi léptékű háborúellenes szatíra.

EXTRÁK

- ▶ Audiókommentár Mike Nichols rendezővel és Steven Soderberggel
- ▶ Mozielőzetes
- ▶ Fotógaléria

Filmfinfo

Eredeti cím: Catch 22
 Rendezte: Mike Nichols
 Főszereplők: Richard Benjamin, Martin Balsam, Art Garfunkel

Indián a szekrényben

A film a kilenc éves Omri megható története, aki varázslatosan életre kelti félarasznyij játékindianját, Kis Medvét. Együtt vágnak neki egy fantasztikus kalandnak, amely tele van csodával és izgalommal. Nagyszerű családi szórakozás Melissa Mathisontól, az E.T. – A földönkívüli forgatókönyvírójától és Frank Oz rendezőtől.

EXTRÁK

- ▶ Rendezői audiókommentár
- ▶ A szereplők bemutatása
- ▶ Fotógaléria

Filmfinfo

Eredeti cím: The Indian in the Cupboard
 Rendezte: Frank Oz
 Szereplők: Hal Scardino, Littlefoot, Lindsay Crouse

Két test, egy lélek

Elliot és Beverly Mantle egyetettű ikrek – elválaszthatatlanul összetartoznak. Mindent megosztanak egymással – virágzó torontói nőgyógyászati rendelőjüket, vagyonukat, sőt még a szeretőiket is. Elválaszthatatlanok mindaddig, míg fel nem tűnik Claire, a gyönyörű színésznő. Ő aztán nem hajlandó megosztani magát a két testvér között, akik közül az egyiket csak a bujaság, a másikat csak a romantikus szerelem érdekli. Beverly folyamatos erőfeszítése, hogy megtalálja az igazi szerelmet, kezdi elválasztani egymástól a testvéreket. Hamarosan kiderül,

még a szeretőiket is. Elválaszthatatlanok mindaddig, míg fel nem tűnik Claire, a gyönyörű színésznő. Ő aztán nem hajlandó megosztani magát a két testvér között, akik közül az egyiket csak a bujaság, a másikat csak a romantikus szerelem érdekli. Beverly folyamatos erőfeszítése, hogy megtalálja az igazi szerelmet, kezdi elválasztani egymástól a testvéreket. Hamarosan kiderül,

azonban, h ogy a testvéreknek az örületben is osztozniuk kell.

EXTRÁK

- ▶ Magyar 5.1 hang
- ▶ Audiókommentár felirattal: David Cronenberg, a film rendezője
- ▶ A film eredeti előzetese
- ▶ Feliratos werkfilm
- ▶ A szereplők és a stáb bemutatása

Filmfinfo

Eredeti cím: Dead Ringers
 Rendezte: David Cronenberg
 Szereplők: Jeremy Irons, Geneviève Bujold, Heidi von Palleske, Barbara Gordon, Shirley Douglas

A pillangó tánca

Dave, a kőkemény New Orleans-i zsarú sikeresen leszokott az alkohorról és szerető feleségével Annie-vel visszavonulva él a louisianai lápvídeden. Nyugodt életüket egy lezuhanó repülő kavarja fel, amelyen illegális bevándorlókat csempészték át a határon. Dave életét kockáztatja, hogy megmentse az egyetlen túlélőt, egy salvadori kislányt. Az új jövevény érkezésével a bajok is elkezdődnek: a helyi maffia főnöke meg akarja öletni a kislányt és nem válogat eszközeiben. Amikor megölik Dave feleségét, az ex-zsarú ismét visszatér régi önmagához –

gondt életüket egy lezuhanó repülő kavarja fel, amelyen illegális bevándorlókat csempészték át a határon. Dave életét kockáztatja, hogy megmentse az egyetlen túlélőt, egy salvadori kislányt. Az új jövevény érkezésével a bajok is elkezdődnek: a helyi maffia főnöke meg akarja öletni a kislányt és nem válogat eszközeiben. Amikor megölik Dave feleségét, az ex-zsarú ismét visszatér régi önmagához –

cinikus és hidegvérű igazságosztóként bosszúhadjáratot indít a maffia ellen.

EXTRÁK

- ▶ Magyar 5.1 hang
- ▶ A film eredeti mozielőzetese
- ▶ Feliratos werkfilm
- ▶ A forgatásról
- ▶ Interjúk
- ▶ Filmográfiák: a szereplők és a rendező bemutatása

Filmfinfo

Eredeti cím: Heaven's Prisoners
 Rendezte: Phil Joanou
 Szereplők: Alec Baldwin, Mary Stuart Masterson, Kelly Lynch, Teri Hatcher, Eric Roberts

Footloose

Az ártatlan örömök és a merev erkölcsök időtlen küzdelmét ábrázolja a nagyvárosi fiú, Ren McCormick sorsán keresztül, aki egy ökonervatív középnyugati kisvárosban találja magát, ahol a tánc – és így minden fiatalos élvezet – be van tiltva. Ren fellázad legjobb barátjával és a

lelkész lányával együtt. A film a slágerlistás dalok kincsesára.

Filmfinfo

Eredeti cím: Footloose
 Rendezte: Herbert Ross
 Főszereplők: Kevin Bacon, Lori Singer, Dianne Wiest, John Lithgow

A GALAXIS LEGNÉPSZERŰBB FILMJE MEGVÁSÁROLHATÓ DVD-N ÉS VIDEOKAZETTÁN!

EXTRÁK:

DIGITÁLISAN KEVERT
TÖKÉLETES KÉP- ÉS HANGMINŐSÉG
DUPLEMEZES VÁLTOZAT

1. LEMEZ:

- AUDIOKOMMENTÁR AZ ALKOTÓK KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL
- KOZVETLENŰL A DIGITÁLIS FORRÁS FELHASZNÁLÁSÁVAL KÉSZÜLT

2. LEMEZ:

- 8 KIMARADT JELENET KIZÁRÓLAG A DVD-KIADÁS SZÁMÁRA
- „BÁBTÓL A PIXELIG” - VADONATÚJ, TELJES HOSSZUSÁGÚ DOKUMENTUMFILM A DIGITÁLIS ANIMÁCIÓ FORRADALMÁRÓL
- EXKLUZÍV DOKUMENTUMFILM: „A TECHNIKA CSÚCSAI: A II. RÉSZ MEGTERVEZÉSE”
- DOKUMENTUMFILM: HOGY KÉSZÜLT A II. RÉSZ HANGJA
- 3 KISFILM A KLONOK TÁMADÁSA TÖRTÉNETÉRŐL, AKCIÓJELENETEIRŐL ÉS A SZERELMI SZÁLÓRÓL
- A WEB DOKUMENTUM-SOROZAT 12 RÉSZÉ VIDEOKLIP: „ACROSS THE STARS”
- MOZIELŐZETESEK, A BEVEZETŐ ELŐZETES ÉS TÉVÉREKLÁMOK
- MOZIPLAKÁTOK ÉS EGYEB NYOMTATOTT ANYAGOK A VILÁG MINDEN RÉSZÉRŐL
- „R2-D2: A FELGÖMBÖN TŰL” - ÁLDOKUMENTUMFILM
- A FORGATÁSI FOTOGALÉRIA MÉG SOHA NYILVÁNOSSÁGRA NEM HOZOTT KÉPEKKEL
- II. RÉSZ VIZUÁLIS EFFEKTUSOK
- DVD-ROM WEBLINK KÜLÖNLEGES STAR WARS ANYAGOKHOZ

© 2002 Lucasfilm Ltd. & TM.

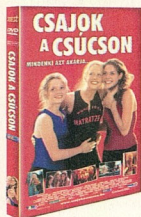
A LEGENDA ÖRÖK

Forgalmazza az Intercom Rt. 1145 Budapest, Bácskai u. 28-36.
Tel.: 1-467-1400 Fax: 1-467-4242 honlapunk: <http://www.intercom.hu/video>

Csajok a csúcson

A biciklizésen más tevékenységeket is lehet folytatni, nem csak kerékpározás közben ücsörögni rajta. *Victoria*, *Lena* és *Inken* jó barátnők. Csupán egy dologra vágnak: végre át akarják élni életük első orgazmusát. Míg *Lena* az igazi szerelemről álmodozik, *Victoria* a leszbikus szex felé is kacsingat, *Inken* pedig viszonyt kezd egy érzéketlen machóval. Mások is felbukkannak a lányok életében, jó tanácsokat kapnak az idősebbektől, akik már nem gyakorolják a szexet. Végül minden másképp alakul, mint várható volt.

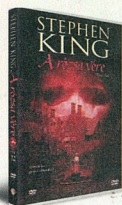
EXTRÁK:

- ▶ Magyar sztereó hang
- ▶ Előzetes
- ▶ Werkfilm
- ▶ Interjúk
- ▶ B-roll
- ▶ Fotogaléria
- ▶ Animal Cannibals: Mindenki azt akarja című videoklipje

Filminfo

Eredeti cím: Mädchen, Mädchen
Rendezte: Dennis Gansel
Szereplők: Diana Amft, Karoline Herfurth, Felicitas Woll, Andreas Christ, Max Riemelt, Florian Lukas

A rózsá vére

Valóban kísértet tanítják a *Rose Red* kastélyban? *Joyce Reidon* professzor épp erre a kérdésre keresi a választ, és a helyszínen folytatott vizsgálódásába bevon hat társat is, akik közül mindegyik más és más paranormális képességgel bír. Velük együtt a néző is beléphet a kastély kitárt kapuján, de ké-

szüljön fel, hogy a rettenet birodalmába tesz kitörölhetetlen emlékü kirándulást!

EXTRÁK

- ▶ Kisfilmek ▶ Fotogaléria

Filminfo

Eredeti cím: Rose Red
Rendezte: Craig R. Baxley
Szereplők: Nancy Travis, Matt Keeslar, David Dukes

Ragyogj

David, a londoni *Royal College of Music*-ban a legendás *Cecil Parkes* kezei alatt tanul a zongora tanszéken. A professzor felfedezi a fiú nem mindennapi zsenialitását, és mindent elkövet, hogy nagy zongoristát csináljon belőle. A kezdeti varázs azonban megtörik, amikor *David* nem tud megbirkózni családjá elvesztésével. Egy fontos koncert után idegösszeroppanást kap és hazatér Ausztráliába, ahol egy évtizedet tölt meggyógyintézetben. Mikor már mindenki lemondana *David*ről, a sors kegyes sze-

szélyei folytán a férfi újabb esélyhez jut. A film megtörtént események alapján készült. 1997-ben a legjobb férfiszínész megillető Oscar-díjat a főszereplő *Geoffrey Rush* kapta a filmben nyújtott fantasztikus alakításáért.

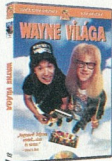
EXTRÁK

- ▶ Magyar surround hang ▶ Képgaléria
- ▶ A film előzetese ▶ Interjúk

Filminfo

Eredeti cím: Shine
Rendezte: Scott Hicks
Szereplők: Geoffrey Rush, Armin Müller-Stahl, Noah Taylor, John Gielgud, Lynn Redgrave

Wayne világa

Ez a *Wayne világa*, az év fergeteges, csúcshullámú filmje, dögös zenékkel, radikális macakkal és a legkiválóbb házígazdákkal, *Wayne Campbell*-el és *Garth Algar*-al.

Amikor egy link tévéproducer zsíros szerződést ajánl *Wayne*-nek és *Gath*-nak, hogy az ő társaságánál vegyék fel késő esti kábeltévé műsorukat, a páros nem akar hinni a szerencséjének. Ám hamarosan rájönnek, hogy az út a pincéből a nagymenőségbe elég göröngyös, csupa veszély, kísértés, és állat buli.

EXTRÁK

- ▶ Interjú a szereplőkkel és a stáb tagjaival
- ▶ Audiókommentár *Penelope Spheeris* rendezővel ▶ Mozielőzetes

Filminfo

Eredeti cím: Wayne's World
Rendezte: Penelope Spheeris
Szereplők: Mike Myers, Dana Carvey, Rob Lowe

Wayne világa 2

Wayne és *Garth* visszatértek a *Wayne világa* óta a legjobban várt filmben. Miután késő esti tévés személyiségként istenhez hasonlatos státuszt szerzett magának, *Wayne* most azzal a kérdéssel szembesül, amely már évszázadok óta győtri az emberiséget: Van-e élet a kábeltévén túl? *Wayne* egy álomban kap választ, ahol is egy nagyon híres (és nagyon halott) rocksztar azt mondja: „Tehát *Wayne* és *Garth* bemutatják a *Waynestockot*.” Ám *Wayne*-nek előbb még meg kell mentenie barátónőjét.

EXTRÁK

- ▶ Audiókommentár a rendezővel
- ▶ Interjú a szereplőkkel és a stáb tagjaival

Filminfo

Eredeti cím: Wayne's World 2
Rendezte: Stephen Surjik
Főszereplők: Mike Myers, Dana Carvey, Christopher Walken

2002

BUDAPEST FILM

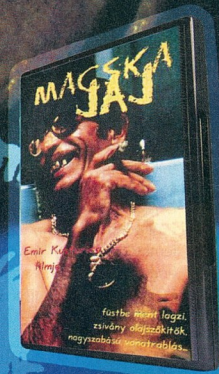
DVD és VIDEO

AJÁNLO

OKTÓBERTŐL KÖLCSÖNÖZHETŐ
és MEGVÁSÁROLHATÓ DVD VIDEO -n!

MACSKA-JAJ

Extrák:

előzetesek, koncertfilm, filmográfiák, fotogaléria

1013 BUDAPEST, ATTILA ÚT 13/A.

TEL.: 06/1-224-5600

VIDEOINFO@BUDAPESTFILM.HU

BUDAPEST FILM

Kedvencek temetője

A legtöbb család számára a költözés maga az újrakezdés. Am Creedéknek ez lehet a vég kezdete. Egy olyan hely szomszédságába költöztek, amelyet gyermekek építettek összetört álmokból. Ez a *Kedvencek temetője*. Egy aprócska földdarab, és egy rejtélyes indián temetkezési helyet rejt, mely bír a feltámasztás erejével. A háborzongatás nagymestere, *Stephen King* elviszi önöket és Creedeket a pokolba és vissza. Az útikalauz a jólelkű, öreg *Jud Grandall*, a kedves szomszéd, aki ismeri az élet titkait, és eleget látott ahhoz, hogy határozottan vallja: „Néha jobb halottnak.”

EXTRÁK

- Magyar mono hang

Filminfo

Eredeti cím: *Pet Sematary*
 Rendezte: *Mary Lambert*
 Szereplők: *Dale Midkiff, Fred Gwynne, Denise Crosby*

Kedvencek temetője 2

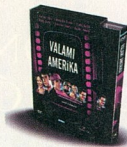
Néha jobb halottnak. Am a szörnyű borzalom, mely a *Maine* állambeli *Ludlow* városát sújtotta a *Kedvencek temetőjében*, nagyon is életben van a *Stephen King* által írt 1989-es sikerfilm háborzongató folytatásában.

Felésege halála után az állatorvos *Chase Matthews* és 13 éves fia, *Jeff Ludlow*ba költöznek, hogy új életet kezdjenek. Miután magára haragítja a környékbeli sráccokat, Jeff összebarátkozik egy másik kivüállóval, *Drew Gilberttel*, akinek az élete rettegésben telik könyörtelen mostohaapja, *Gus* miatt. Miután *Gus* hidegvérrel lelövi *Drew* szeretett kuttyáját, a fiúk eltemetik a holttestet a helyi indián temetőben, melyről az a szóbeszéd járja, hogy a feltámasztás erejével bír.

Filminfo

Eredeti cím: *Pet Sematary 2*
 Rendezte: *Mary Lambert*
 Főszereplők: *Edward Furlong, Anthony Edwards*

Valami Amerika

Magyarországra érkezik az „amerikai” *Alex*, aki még fiatalon hagyta el szülőhazáját. Neki ez az utazás a rég várt hazatérést, egy magyar reklámfilm rendezőnek, *Tamás*nak pedig a „Nagy lehetőséget” és a talán még nagyobb kalamajkát jelenti. *Tamás* bátyját, *Ákost* és öccsét, *Andrást* hívja segítségül, hogy megnyerjék a producer *Tamás* filmjéhez, mint tőkéstársat.

Alex azt ígéri, beszáll a produkcióba a filmhez szükséges pénz feléval. Az összeg másik felét – ami ez esetben hatvanmillió forint – viszont a testvéreknek kell előteremteni. Mégpedig öt nap alatt.

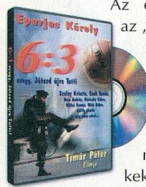
EXTRÁK

- Kétlemezes kiadás
- Audiókommentár az alkotókkal: *Herendi Gábor, Szabó Győző, Pindroch Csaba, Hujber Ferenc, Oroszlán Szonja, Nagy Móni*
- Az alkotók szöveges bemutatása
- Werkfilm
- Rontott jelenetek
- Csapósorozatok
- Bakik
- Videoklipek

Filminfo

Rendezte: *Herendi Gábor*
 Szereplők: *Szervét Tibor, Pindroch Csaba, Szabó Győző, Ónodi Eszter, Oroszlán Szonja, Hujber Ferenc, Schütz Ila, Básti Juli, Liptai Claudia, Reviczky Gábor*

6:3, avagy Játszd újra Tutti!

Az évszázad mérkőzése: az „Angol-Magyar” 1953. november 25-én délután negyed négykor kezdődött. Hónapok óta erre várt az egész ország, mindenhol a készülékek köré gyülekeztek, oda is kitétek rádiót, ahol egyébként nem szokás ilyesmi. Hiszen az Aranycsapat lépett pályára, az addig otthonában veretlen angolok ellen! Néhány perccel a kezdőrúgás előtt azonban történik valami. Megjelenik egy férfi és elrontja a szurkolás örömet. Ugyanis bementja előre a gólokat. Minden tippje tulli, és saját magát is így nevezi: *Tutti*. Senki sem ismeri, senki nem tudja honnan jött. Mint a végzet száguld egyik helyszínről a másikra, de mert képtelen lakatot tenni a szájára min-

denhonnán kidobják. Egy idő után már menekülnie is kell, mert az államvédelemhez is eljut a híre. Két segítőtársa akad mindössze. Az utcaseprő *Helén*, aki megsajnálja és a szárnya alá, jobban mondva szemeteskocsijába veszi, valamint *Halmi* a presszózenész, *Helén* volt vőlegénye. És emiatt ők hárman bujkálnak a rendőrök elől, miközben zajlik az évszázad mérkőzése. De honnan tudja a gólokat?

EXTRÁK

- Előzetesek
- Werkfilm
- Interjú az alkotókkal

Filminfo

Rendezte: *Tímár Péter*
 Szereplők: *Eperjes Károly, Szalay Kriszta, Cseh Tamás, Kern András, Kálai Ferenc, Fodor Tamás*

Tom és Jerry: a varázsgyűrű

Tom és *Jerry* újra együtt egy egész estét betöltő rajzfilmben! Új kalandjuk főszereplője a mágikus gyűrű, melyet *Tom* kapott megőrzésre egy ifjú varázslótól. A gyűrű azonban egy véletlen folytán *Jerry* fejére szorul, ami bizony nem kevés galibát okoz. Két régi barátjuk segítségével, *Nib-*

bles-szel, a szürke egérrel és *Jerry* rettenesen erős unokatestvérével próbálnak megszabadulni a varázslatos ékszertől. De vajon sikerül-e nekik a lehetetlennek tűnő feladat?

Filminfo

Eredeti cím: *Tom and Jerry: The Magic Ring*
 Rendezte: *James T. Walker*

Metropolis

Készüljön fel a különleges élményre. Lenyűgöző látvány, felejthetetlen figurák: ez a *Metropolis*, egy klasszikus japán képregény rajzfilmváltozata. *Duke Red* befolyásos vezető Metropolisban, a háromszintes ipari városban. Megalkot egy nagy tudású robotot, Timát. Erőszakos fia, Rock nem bízik a robotokban, ezért elhatározza, hogy elpusztítja a teremtményt.

A szépség és a szörnyeteg

A történet régi, mégis időtlen: egy kis francia falucskában egy káprázatosan szép, bájos és okos fiatal leányzó, *Belle*, akit szabályosan öldöz szerelmével a jölképi, de durvalelkű, törtető *Gaston*. Egy napon Belle apját elrabolja a környéken magasodó kastélyban lakó, rettegett szörnyeteg, és „avátságdíjként” a leányt kéri. Belle gondolkodás nélkül feláldozza magát, és önként besétál a szörny csapdjába.

Ahogy telnek a napok, úgy ismeri és szereti meg egyre jobban a tisztító külső mögött jólelkűnek és nemesnek bizonyuló herceget. A különös romantikus kapcsolat kialakulásában a szörnyeteg kastélyának életre kelt tárgyai is segítenek – Belle a teáskanna, a kis Csészike, a gyertyatartó és a

EXTRÁK

- ▶ Kétlemezes kiadás
- ▶ Előzetes
- ▶ Így készült a film
- ▶ Kisfilm
- ▶ Fotógaléria
- ▶ A *Metropolis* története
- ▶ Filmográfia

Filminfo

Eredeti cím: *Metropolis*
Rendezte: Taro Rin

falióra elbeszélései alapján ismeri meg fogvatartójának valódi, jó oldalát. Lassan kibontakozó szerelmük azonban nincs biztonságban: a csalódott, dühös Gaston hadjáratot indít a „szörnyeteg” ellen.

EXTRÁK

- ▶ Magyar 5.1 hang
- ▶ Magyar nyelvű menürendszer
- ▶ Extrák magyar felirattal
- ▶ Így készült a film
- ▶ Bevezető A Szépség és a Szörnyeteg videoklipekhez
- ▶ Videóklip: A Szépség és a Szörnyeteg
- ▶ Mi van a történet hátterében?

Filminfo

Eredeti cím: *The Beauty and the Beast*
Rendezte: Gary Trousdale, Kirk Wise

Kikötői hírek

Amikor *Quoyle*, a boldogtalan, magányos New York-i egy autóbalesetben végleg elveszti tőle rég elhidegült feleségét, az élete örökre megváltozik. A gyásztól lesújtva visszavonul nagynénjével és kislányával Új-Fundlandra, ősei rejtélyes otthonába. Egy kis halászvárosban a helyi lapnál kap újságírói állást. Minden újabb cikk megírásával nő *Quoyle* érzékenysége a kiismerhetetlenül csalafinta közösség iránt – és saját maga iránt is. Apránként románc alakul ki közte, és *Wavye* közt, aki saját démona-

ival küzd. Ahogy a férfi új élete kezd kibontakozni ezen a varázslatos, hajthatatlan szépségekkel és nehézségekkel megáldott helyen, a múltja összeolvad a jelenével, és kezd átalakulni. Az *E. Annie Proulx* Pulitzer-díjas regényéből készült *Kikötői hírek* megrendítő és felemelő történet egy összetört élet újjá születéséről.

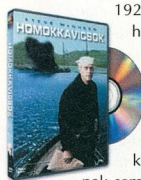
EXTRÁK

- ▶ Mozielőzetes
- ▶ Nézzünk a felszín alá – werkfilm

VÉLEMÉNY: 5

- ▶ Érzékeny, izgalmas film az emberi kapcsolatokról. A főszerep az emberi léleké és

Homokkavicsok

1926-ban amerikai hadihajó járőröznek a kínai *Jangce* folyón. A tengerészek – akik magukat csak homokkavicsoknak nevezik – azt az utasítást kapják, hogy maradjanak semlegesek az egyre felfokozottabb, polgárháború-közei helyzetben, ne avatkozzanak be se a lázadók, se a kínai kormány védelmében. Egyes kínai vezetők azonban úgy gondolják, egy nemzetközi konfliktus kirobbanása a kezükre játszhat, ezért megvadásolják az egyik amerikai hadihajó csendes, visszahúzódtó tengerészét, *Jake*-et azzal, hogy megölt egy kínai nőt. Mivel a férfit társai nem adják ki, hajójuk veszélybe kerül. Közben megtudják, hogy amerikai misszionáriusok a kínaiak blokádja mögött ragadtak. Kiszabadításukra hősies tervet eszelnek ki.

EXTRÁK

- ▶ A rendező és a főszereplők kommentárja
- ▶ 2 hangdokumentum
- ▶ Rádióreklámok
- ▶ Képgaléria

Filminfo

Eredeti cím: *The Sand Pebbles*
Rendező: Robert Wise
Szereplők: Steve McQueen, Richard Attenborough, Richard Crenna

Idői bemutatás

annak sérthetőségéé, az élni akarásé. Ehhez persze olyan szereplők kellene, akik megfelelően tudják érzékeltetni ezeket a finomságokat. A választás nagyszerű volt, és nem csak a főszereplőké. A helyszín varázslatos, bár meglehetősen rideg. Ezért van olyan nagy szükség ott az emberi kapcsolatokra, az egymásra figyelésre.

Filminfo

Eredeti cím: *Shipping News*
Rendezte: Lasse Halström
Főszereplők: Kevin Spacey, Julianne Moore, Judi Dench

Kiképzés

Alonzo Harris a kábítószerosztály nyomozójaként azt tanulta, hogy ha nem kerekedik az utca fölé, akkor az gyúri maga alá őt. Ezért úgy él a körzetében, mint egy középkori hadúr: egyetlen, igazságtalan, gyors és veszélyes. A törvényen kívülieket a törvényen kívül akarja legyőzni. Hisz benne, hogy ez teszi őt jó rendőrre, hogy ezt a leckét kell továbbadnia a rábizott kezdő rendőrtisztnek, *Jake Hoy*-nak is.

Első közösen szolgáltatásban töltött napjuk alatt megmérkőznek néhány kábítószerezkereskedővel, bonyolult összeeskü-

vést lepleznek le, gyilkosságba keverednek, és ölniük kell, ha életben akarunk maradni. A jó és a Rossz egy oldalon harcol. Ám nem biztos, hogy végül nem fordulnak egymás ellen.

EXTRÁK

- ▶ Audiokommentár a rendező közreműködésével
- ▶ Így készült a film
- ▶ Kimaradt jelenetek
- ▶ Alternatív befejezés
- ▶ Filmzene videoklipek – Nelly: „#1”;
- ▶ Pharoahe Monch: „Got you”
- ▶ Előzetes

VÉLEMÉNY: 3

- ▶ Ahhoz képest, hogy egy kezdő első pró-

banapját láthatjuk, elég mozgalmas a nap. Furcsa, hogy a kiképzés végül az ő győelmével zárul. Érdekes, hogy semmi tapasztalattal, minden szálát rögön átlát, pedig még csak most készül fel a nyomozói pályára. Igaz, a napi teljesítménye után valószínű, hogy ez sikerülni is fog neki. Sok véres és erőszakos jelenetet láthatunk, persze az erkölcsi mondanivaló sem marad el, győző az igazság.

Filminfo

Eredeti cím: Training Day
 Rendezte: Antoine Fuqua
 Szereplők: Denzel Washington,
 Ethan Hawke

Enigma

1943: az angol hadsereg szuper titkos kódféjtő központjában, a *Bletchley Park*-ban a titkosírásszakértők tehetetlenek. A német tengeraltatók megváltoztatták rejtjelező-gépeiket, az *Enigmá-t*, a titkos szolgálat többé nem tudja lehallgatni őket, és így a hadsereg képtelen megvédeni a több mint 10000 utasát Amerika felé szállító hajókaravánt. Kénytelenek egy kivülrőló segítséget kérni: a zseniális matematikushoz, *Tom Jericho*-hoz fordulnak, aki éppen egy másik rejtély megoldásán fáradozik: szerelme, *Claire* nyom nélkül eltűnt. A férfi magánnyomozásba kezd, és sejteni kezdi, hogy az *Enigma* és szerelme összefüggésben áll egymással. *Claire* barátójéhez, *Hester*hez fordul segítségért, de talán ez a legnagyobb baklövés, amit elkívethetett.

EXTRÁK

- ▶ Előzetesek
- ▶ Így készült a film
- ▶ A filmről ▶ Interjúk
- ▶ Fotóalbum

Filminfo

Eredeti cím: Enigma
 Rendezte: Michael Apted
 Szereplők: Kate Winslet, Dougray Scott,
 Jeremy Northam, Saffron Burrows

Lassie

A kutya, akit mindenki imád, most átugrik a '90-es évekbe a *Lassie* új, izgalmas, modernizált változatában. A *Turner család* eltökölt szándéka, hogy új életet kezdenek vidéken, így hát *Apa*, mostohaanya, a kis *Jennifer* és a kamasz *Matt* otthagyják a várost Virginia vadregényes tájaiért. A költözés mindenkinek bajjal jár, főként pedig *Matt*nek, aki elveszettek és magányosnak érzi magát új környezetében. Szerencsére *Turnerék* segítségére siet egy gazdtalan skótzuhász, aki az életük részévé válik – és *Matt* a kutya rendíthetetlen hűségének hatására kezd felnőtte válni. A különleges skótzuhász megvédi *Matt*et egy kicsörgő farkastól, kimentti a dűbörgő vízesésből, vagy odadörgöli hozzá az orrát egy kis kedveskedésért. A családi film több mint egy fiú és egy kutya története – ez egy fiú és a világ legnagyobb szerűbb kutyájának a története!

EXTRÁK

- ▶ Magyar surround hang

Filminfo

Eredeti cím: Lassie
 Rendezte: Mary Lambert
 Szereplők: Thomas Guiry, Helen Slater, Jon Tenney

A vér kötelez

Danny, elvált szülőik gyermekeként sok zűrbe és főleg hazugságba keveredett. Szülei azonban tudják, hogy fiúk nem akar rosszat, és közösen, sok szeretettel jó útra téríthetik. Az anya azonban beleszeret valakibe, és hozzá szeretne menni feleségül. A jelölt elismert üzletember, aki anyagi eszközeivel sok mindent meg tud adni a fiúnak, amit apja nem biztosíthatott. Az apa belátja, a fiúnak jobb lesz, ha nem csonka családban nő fel. *Danny* még az esküvő előtt különös történeteket kezd terjeszteni a leendő mostohaapáról, amelyek őt is veszélybe sodorhatják. Az apa nem tudja eldönteni, higgyen-e notórius hazudozóként ismert fiának, aki szerint a férfi egészen más ember, mint amilyennek mutatja magát.

EXTRÁK

- ▶ Magyar 5.1 hang
- ▶ A film előzetese
- ▶ Werklfilm
- ▶ Interjúk

Filminfo

Eredeti cím: Domestic Disturbance
 Rendezte: Harold Becker
 Szereplők: John Travolta, Vince Vaughn,
 Teri Polo, Matt OLeary, Steve Busce-

Jöjjön velünk ismét moziba

és találkozzon személyesen
a **Computer Panoráma**
munkatársaival!

Ehhez csak annyit kell tennie,
hogy beküldi nevét, pontos címét
és telefonszámát az

film@cpanorama.hu

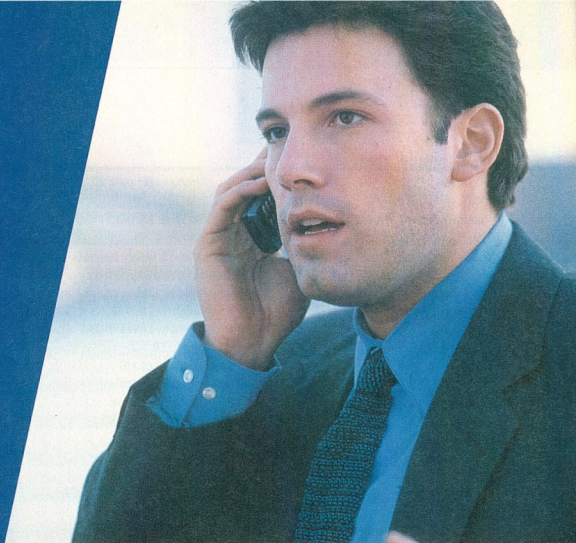
címre. A leggyorsabb 100 jelentkezőt meglepjük két mozijeggyel az **Ütközéspont** című film premier előtti előadására.

Helyszín:
Budapest, Lurdy Ház
Hollywood Multiplex
10-es terem

Időpont:
2002. november 13. 20 óra

Az első 100 jelentkezőt
telefonon értesítjük.

Computer
PANORÁMA

ÜTKÖZÉSPONT (Színes, feliratos amerikai thriller)

Egy koccanás a New York-i csúcsgalamban egy zsúfolt bekötőúton normális körülmények között nem indítaná el olyan események láncreakcióját, melyek feldúlhatják két ember életét. Ám ezen a bizonyos napon, ebben a bizonyos órában ez a kis ütközés ádáz ellenséget csinál két egymásnak teljesen idegen emberből. Eszközeik a másik elpusztítására különbözőek lehetnek, de a céljuk egy és ugyanaz: mindketten módszeresen megpróbálják tönkretenni a másik életét, miközben kíméletlenül megpróbálnak visszaszerelni valamit, amit elveszítettek.

A menő ügyvéd, Gavin Banek (Ben Affleck) késésben van a bíróságról, és igyekszik átverekedni magát a csúcsgalamban. Egy másik sávban Doyle Gipson (Samuel L. Jackson) szintén a bíróságra tart, ahol eldől, láthatja-e gyermekeit, és a bírónak tele a napi ügylajstroma, nincs ideje várni. A felszínen Banek és Gipson nagyon különböznek: egyikük a pályája csúcsára igyekszik, míg a másik kétségbeesetten próbál felkapaszkodni a mélypontról. Ám egy apró karambol az önpusztítás szélére sodorja ezt a két idegent, és bebizonyítja, hogy a düh minden előnyt kieglyenlít, ha az ember fenevaddá válik.

E számunk hirdetői

A	Acomp	1141 Bp., Álmos vezér park 20.	10-11
	Aegon Magyarország	1091 Bp., Üllői út 1.	103
	Alphasonic	1047 Bp., Tinódi u. 18.	81
	ANT	1064 Bp., Izabella u. 88.	81
B	BlumSoftware	8200 Veszprém Pf. 508.	28
	Borland	1143 Bp., Hungária krt. 79-81.	67
	Budapest Film	1013 Bp., Attila u. 13/A	167
	Budapest Rádió	1146 Bp., Hungária krt. 162.	97
C	Carbon	9700 Szombathely, Lovas u. 23.	79
	Case Hungary	1135 Bp., Tahí út 69.	9
	Cédrus	1103 Bp., Dömsödi út 1/B	22, 103
	Codra	1119 Bp., Vahot u. 6.	137
	ComSer	1114 Bp., Bartók Béla út 51.	147
	Crito	1137 Bp., Szent István krt. 18.	13, 21
D	Digitáltechnika/DIT	1149 Bp., Egressy út 5.	131
	DigitCam	1072 Bp., Klauzál tér 3.	137
	Dynamic	1131 Bp., Reitter Ferenc u. 132.	101
E	ebolt	1119 Bp., Fehérvári út 83.	126
	EMJ	1145 Bp., Szugló u. 54.	69
F	Fébi	2100 Gárdöllő, Ligeti J. u. 2/A	80
	Fujitsu Siemens	1143 Bp., Gizella u. 51-57.	75
G	GTS Magyarország	1134 Bp., Váci út 37/A	129
H	Hardvercomp	1117 Bp., Budafoki út 64.	67
	HCS Hungary	1144 Bp., Reményi u. 42/B	7
	Hewlett-Packard	1117 Bp., Neumann J. u. 1.	15
	Híd Rádió	1149 Bp., Róna u. 120-122.	95
I	Inter Com	1145 Bp., Bácskai u. 28-36.	165
	Interware	1132 Bp., Victor Hugo u. 18-22.	123
K	Kim-Soft	1112 Bp., Hegyalja u. 70	94
	Kiskapu	1081 Bp., Népszínház u. 29.	145
	Kronos	1054 Bp., Alkotmány u. 20.	117
	Kvint-R	1089 Bp., Delej u. 41.	77
L	LG	1097 Bp., Könyves Kálmán krt. 3/A	BII, 49, 82-83
	Linux Világ Magazin	1081 Bp., Népszínház u. 31.	145
	LSK	1203 Bp., Török Flóris u. 70.	137
M	Macropolis Computer	1067 Bp., Teréz krt. 11.	52
	Mediker	1013 Bp., Attila u. 47.	103
	Mercury Magyarország	1141 Bp., Miskolci út 51.	57
	Microsoft	1031 Bp., Graphisoft park 3.	33
	Minolta	1117 Bp., Galvani u. 4.	44
	MK Trading	1067 Bp., Teréz krt. 31.	87
N	Napfény	1119 Bp., Pirelli Kornélia u. 4.	71
	Narba Hungaria	1034 Bp., Aldomás u. 18.	77
	Notebook World	1092 Bp., Ráday u. 49.	119
O	OK Nyelviskola	1067 Bp., Teréz krt. 13.	141
	OKI	1051 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 12.	13
	Opel	Magyarországi Képviselete	41
	Origami Systems	1107 Bp., Ceglédi út 1-3.	67
P	Pak	1143 Bp., Cserei u. 8.	67
	Pointer Multimédia	1026 Bp., Bimbó u. 160-162.	67
	PrintRex	1141 Bp., Fogarasi út 193.	71
	Procomp Hungary	1102 Bp., Szállás u. 21.	17
	Profi Média	6500 Baja, Zombor u. 1.	149
	P-Trade	1089 Bp., Korányi S. u. 3.	29, 103
	Pulsar Hungary	1095 Bp., Soroksári út 42.	63
Q	Qwerty	1111 Bp., Bartók Béla út 12.	144
R	Robert Bosch	1103 Bp., Gyömői út 140.	175
S	Samsung	1139 Bp., Lehel út 15-17.	BIV, 19, 89
	Scander	1146 Bp., Thököly út 59/A	145
	SCH-Computing	1088 Bp., Bródy S. u. 38.	CD
	Scriptum	6771 Szeged, Mállya u. 34.	95
	Symantec	1133 Bp., Váci út 110.	87, 95
U	UIP-Dunafilm	1021 Bp., Húvösvölgyi út 54.	163
	User's Team	1092 Bp., Ferenc krt. 36.	51
V	VirusBuster	1031 Bp., Vegyész u. 17-25.	123
	VM Pro	1033 Bp., Hévízi út 6/E	149
	Volán Elektronika	1113 Bp., Karolina u. 65.	BIII
W	Woodstone	1066 Bp., Teréz krt. 36. I/3	135

Itt kezdés

A	3D-teszt	42
	5.1-es hangfelszet	91
	Adobe Premiere	38
B	benchmark	42
	beviteli eszköz	90
	bitráta	58
C	CAV	72
	CD-író	72
	CD-RW	72
	CLV	72
	codec	58
	Commodore One	88
	composite video	58
	CRT	46, 142
	csillag topológia	120
D	digitalizáló szoftver	70
	DV	58
E	elosztó	120
F	fénymérés	56
	Flix program	116
	FotoPrinter 3.0	8
G	gammakorrekció	142
	geometria hiba	142
	GNOME 2.0.1	12
	GOP	58
H	hálózat	120
	hálózati kártya	120
	hangkártya	86
	hordozható projektor	90
	hub	120
	HzTool	142
I	IEEE 1394	86
	internet	116
J	játék	110
K	KDE 3.03	12
	képesség	142
	kontraszt-beállítás	56
	konvergencia hiba	142
L	LCD	46
M	Mandrake Linux 9.0	12
	Moire-kontroll	142
	MPEG tömörítés	38
	multivitető	91
N	NTFS	38
O	OSD	142
P	PDA	84
	PIO mód	80
Q	Quake3	42
R	router	120
S	shareware	6, 108
	Siemens-csillag	142
	soros topológia	120
	storyboard nézet	58
	stream	36
	SVCD	38
	S-video	38
	switch	120
	számítógépes bűncselekmények	30
	színbeállítás	142
	szürkeárnyalat-mező	142
T	TFT-megjelenítő	46, 142
	timeline nézet	58
	tuning	42
U	UPS	91
	USB adapter	90
V	VCD	38
	VHS	38
	videodigitalizáló	58
	VirtualDub	38

SEGÍTHETÜNK?

■ GOND VAN A SZÁMÍTÓGÉPÉVEL?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek.

Köhler Zsolt

 zszolt.kohler@cpanorama.hu

Rosta Gábor

 gabor.rosta@cpanorama.hu

Gyarmati László

A következő témákban tud segíteni: projektor, DVD-film, mobiltelefon

 laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

■ KÉRDÉSEI VOLNÁNAK AZ AKTUÁLIS SZÁMMAL KAPCSOLATBAN?

Ha a megjelent cikkkel kapcsolatban érdeklődik további információk, esetleg kíváncsi az újságunkba szereplő cégekre, keresse meg szerkesztőnket!

 laszlo.gyarmati@cpanorama.hu ferenc.banyai@cpanorama.hu

■ MOD.JA EL VÉLEMÉNYÉT

Ha elnyerte a tetszését valamelyik cikkünk, esetleg bosszankodott valamelyik miatt, kérjük írja meg véleményét a velemenye@cpanorama.hu e-mail címre.

■ RÉGEBBI KIADVÁNYAINKAT, KÜLÖNSZÁMAINKAT, KÖNYVEINKET SZERETNÉ MEGRENDELNI, ELŐFIZETNE A CP-RE?

Ha Önnek hiányzik valamelyik régebbi Computer Panoráma, szeretne különszámbaiból, könyveinkből rendelni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ugyancsak itt fizethet elő a Computer Panorámára.

 Jancsó Emőke 456-6964

 terjesztes@cpanorama.hu

 Kocsis Andrea 456-6963

 terjesztes@cpanorama.hu

■ CP AZ INTERNETEN IS!

Ha Ön felkeresi weblapunkat a www.computerpanorama.hu címen, akkor tájékozódhat kiadványainkról, belelapozhat aktuális számunkba, olvashatja a számítástechnikai világ legfrissebb híreit, s megrendelheti ingyenes hírlevelünket.

■ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ESZKÖZT SZERETNE VÁSÁROLNI?

Ha új számítástechnikai eszközt szeretne venni, nézze meg ComPass rovatunkat a CD-/DVD-mellékleten, illetve honlapunkon. Itt nemcsak árak és termékek szerint csoportosítva találhatja meg a legaktuálisabb piaci kínálatot, hanem a mindenkor akciós termékekről is értesülhet.

IMPRESSZUM

Computer Panoráma

XIII. évfolyam 11. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária
Főszerkesztő-helyettes: Banyai Ferenc
Művészeti vezető: Iszka Ildikó
Főmunkatárs: Gyarmati László
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt
Szerkesztők: Fülöp Norbert, Nákovics László, Rosta Gábor, Szincskák László
Titkárságvezető: Szóke Erika

CP Online felelős szerkesztő: Kazári Csaba

■ Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu
Internet:
<http://www.computerpanorama.hu>
Címlap: STÉG Stúdió

Kiadó: A HVG Kiadó és a WEKA
Computerzeitschriften-Verlag GmbH
közös vállalata,
a Computer Panoráma Kiadó Kft.

■ Felelős kiadó:

Dely Tamás ügyvezető igazgató
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888

■ Terjesztés:

Mosolygó Kitti marketing- és terjesztési vezető
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970, e-mail:
terjesztes@cpanorama.hu
■ **Ügyfélszolgálat**
hétfő–péntek: 9–17 óráig
Terjeszti: a Hírker Rt., az NH Rt. és
alternatív terjesztők
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

■ Hirdetésfelvétel:

hirdetési vezető: Tasnádi Rózsa
hirdetésszervező: Kuba Ilona, Háder Judit
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.,
Telefon/fax: 456-6974, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

■ Hirdetésfelvétel Németországban:

Telefon: 0049-8121-95-1182
Telefax: 0049-8121-95-1627
E-mail: ARieger@wekanet.de

■ **Előfizetés:** a kiadónál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a postahivatalokban, a hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-Előfizetési és Elektronikus Posta Igazgatóságon (HELP)
1900 Bp. XIII., Lehel út 10/A, a Postabank Rt. 219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszámán. Előfizethető OTP bankkártyával a 266-0000 telefonszámon

(H–Szo, 9–20 óráig).

A régebbi számokat keresse a kiadóban, telefon: 456-6964, 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

■ A Computer Panorámát készítette:

Levilágítás: HVG Press
Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.
1037 Budapest, Kunigunda útja 68.
Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formája – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet. A Hírek rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akciókon, játékokon résztvevők által megadott adatok nyilvántartásunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetéseket a lehető legnagyobb alaposággal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

2002/12

Megjelenik:
november 21.

FOLYTASSA AZ IDEGENLÉGIÓRANI!

DVD-melléklettel is!

■ Folytassa az idegenlégióban!

Decemberi számunk vásárlói is dönthetnek, hogy 3 CD-vel vagy inkább egy, asztali készüléken is lejátszható DVD-vel veszik meg a lapot. Ez utóbbi korongon – a CD-ken is szereplő programok mellett – a *Folytassa az idegenlégióban!* című angol filmvígjáték is helyet kap.

„Bo West, a kifogástalan modorú ifjú gentleman túlténgő önrézete nehezen viseli, hogy szerelme nem viszonozza kellőképpen érzéseit, ezért az Idegenlégióba áll. Ez bizony nem egy vidám hely, a sivatag poklában iszonyatos szenvedéseket kell kiállniuk a légiósoknak. Bo számtalan humoros kaland után Abdul sejk háremében köt ki, ahol megtalálja szerelmét, aki jelenleg, minő véletlen, éppen a 13-as sorszámú feleség...”

Gyakorlat

■ Típek, fogások az USB 2.0-hoz

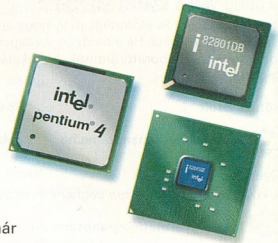
Eddig nem sok értelmű volt az USB buszról működtetni a külső merevlemezeket és a CD-írókat, mivel az USB 1 egyszerűen túl lassú volt. A 2.0-s verzióval azonban megváltozott a helyzet, s végre rendben van a sebesség kérdése. Írásunkban az USB 2.0 használatával kapcsolatban olvashatnak hatékony tippeket és trükköket.

Hardver

A sokszínű Intel 845-ös

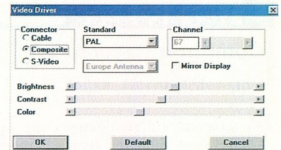
Az Intel nemrég alaposan megkeverte a kártyákat, ugyanis további három 845-ös lapkészletet bocsátott újtára a már meglévők mellé. Ezzel a lépéssel immár hétre növelte a kereskedelmi forgalomban kapható 845-ös lapkészletek számát – ember legyen a talpán, aki ki tud igazodni közöttük! Inkább pillantson bele cikkünkbe...

Szoftver

AVI_IO

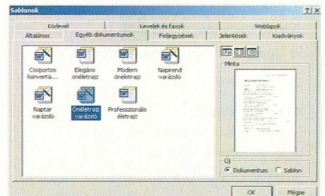
A videodigitalizálás-felhasználók gyakran találkozhatnak azzal a problémával, hogy a felvétel során a hang és a kép szinkronja elcsúszik, pontosabban a hang siet a képhez képest. Ez különösen zavaró a magyarul beszélő filmek vagy zenés felvételek esetén. A probléma kiküszöbölésében segít az avi_io nevű program.

Gyakorlat

■ Állásvadászat Worddel

Nem könnyű manapság a helyzet a munkaerőpiacon, ezért korántsem mindegy, hogyan pályázunk meg egy állást. A Word segítségével viszonylag rövid idő alatt olyan pályázatot készíthetünk, amely messze kiemelkedik az átlagos pályázatok sorából.

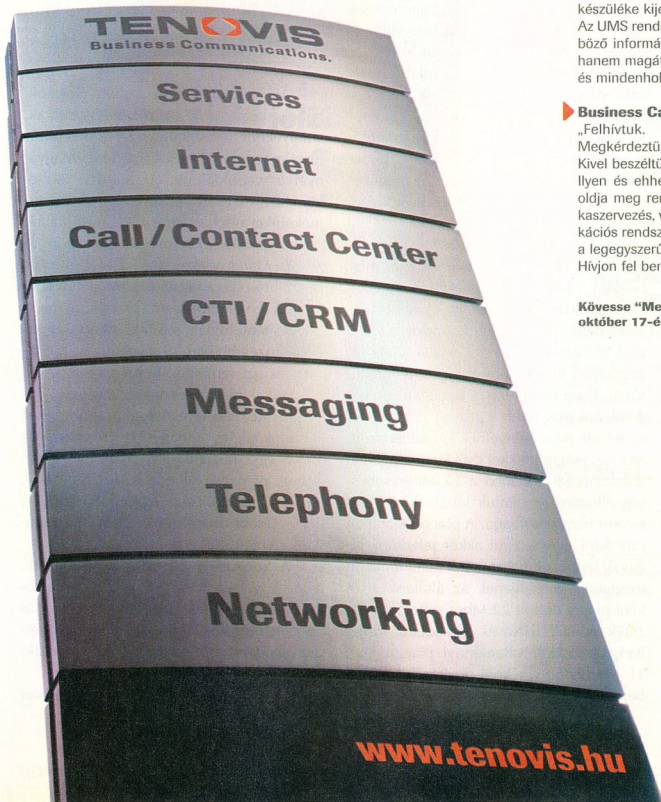

A tökéletes kommunikációs infrastruktúra

Haladó telekommunikációs és informatikai vezetőként a költségek csökkentése mellett szeretné a kommunikációs folyamatok hatékonyságát növelni?

Mindez lehetséges a **Bosch** által forgalmazott **Tenovis** üzleti kommunikációs megoldásokkal. Megmutatjuk, hogyan tudja optimalizálni telekommunikációs rendszere teljesítményét. A legújabb fejlesztéseket a meglévő technológiával párosítjuk. Innovatív, rugalmas rendszereink egyszerre testreszabhatók és megbízhatók. Legyen nagyvállalat, kis- vagy közepes vállalkozás – a **Bosch** és a **Tenovis** moduláris megoldásai az Ön igényeivel együtt növekednek.

Győződjön meg Ön is teljesítményünkről!

▶ IP-kommunikáció - hatékonyság:

A Bosch a Tenovis márkájú IP megoldással ötvözi a hagyományos ISDN rendszerek előnyeit az IP alapú kommunikációval. Kommunikációs szervereink szervesen illeszkednek a vállalati informatikai környezetbe. Ez nem csak az információáramlást javítja, hanem jelentős hosszú távú megtakarítást is jelent.

▶ Unified Messaging Systems - elérhetőség:

Az egységes üzenetkezelő rendszerek a kommunikációs szerveret egészítik ki a professzionális üzenetkezelés lehetőségeivel. Az üzenetkezelő rendszerek átjárhatóságot biztosítanak az egyes üzenetfűzők között. A multicsoportos kiértékelés révén az üzenet tényéről a felhasználót többféle módon is értesíthetjük. Jelezhetjük azt a rovidi készüléke kijelzőjén, küldhetünk e-mailt vagy SMS-t. Az UMS rendszerek azonban nemcsak a kiértékelést képesek különböző információs csatornákon eljuttatni az üzenet tulajdonosának, hanem magát az üzenetet is. Az UMS rendszer segítségével mindig és mindenhol tájékozódhat beérkezett üzeneteiről.

▶ Business Call/Contact Center - ügyfélorientáltság:

„Felhívtuk. Visszahívtak. Megbeszéltek. Megoldottuk. Megkérdeztük. Elégedett volt. - Kit hívtunk fel? Ki hívott vissza? Kivel beszéltek? Mit oldottunk meg? Ki volt elégedett?” Ilyen és ehhez hasonló folyamatok zökkenőmentes lebonyolítását oldja meg rendszerünk. Mindez elképzelhetetlen valós idejű munkaszervezés, valós idejű adatbázis kapcsolat és rugalmas kommunikációs rendszer nélkül. Az emberi párbeszéd határtalan lehetőségei a legegyszerűbb eszközökkel. Csak egy telefon kell hozzá. Hívjon fel bennünket! Beszéljük meg!

Kövesse "Megoldások háza" című konferenciánk eseményeit október 17-én élőben az interneten a www.tenovis.hu oldalon!

A Tenovis kizárólagos magyarországi forgalmazója:

BOSCH

Robert Bosch Kft.
Távközlési Üzletág
H-1103 Budapest
Gyömrői út 120.

Telefon: +36 1 43 13-7 00
Telefax: +36 1 43 13-7 17

www.tenovis.hu
www.bosch.hu
info.telecom@hu.bosch.com

www.tenovis.hu

HÍR D-Link képviselet Mo.-on

A D-Link fokozta aktivitását az európai és kelet-európai térségben, s ennek a törekvésnek a jegyében - a régióban elsőként - megnyitotta magyarországi képviseletét. Az üzleti tevékenység középpontjában mindenekelőtt a szakkereskedelemmel való közvetlen kapcsolattartás áll.

A D-Link iroda megnyitása alkalmából felkerestük Élő Andrást, a magyarországi képviselet vezetőjét, aki készségesen válaszolt kérdéseinkre.

► *Az iroda megnyitása kapcsán milyen változásokat érezkelhet a magyar „D-Link piac”?*

- A D-Link magyarországi jelenléte 1990-re nyúlik vissza; jelenleg négy disztribútorcéggel állunk kapcsolatban, amelyeknek nagy könnyebbséget jelent, hogy immár magyar nyelven, helyi hívvással vagy személyesen is bármikor elérhetnek bennünket, s így gyorsabban kaphatnak technikai vagy kereskedelmi támogatást.

► *Nem félnek a már több éve Magyarországon lévő, hálózati termékeikről jól ismert konkurensoktól, a Ciscótól és a 3Comtól?*

- Hízelgő lenne a Cisco konkurensének tekinteni magunkat, de tudni kell, hogy a D-Link egy erős, középkategóriájú termékeket gyártó cég, amely minőségi hálózati aktív eszközöket kínál testreszabott áron. Cégünk éves forgalma tavaly meghaladta az 535 millió dollárt, amely az idei évben várhatóan 30% feletti növekedéssel tovább erősíti a D-Link nevet és termékeink népszerűségét. A D-Link egy megfizethető brand. Termékeink

Névjegy

Élő András, a D-Link magyarországi képviseletének vezetője Szombathelyen született. A D-Link termékekkel első budapesti munkahelyén, a Crown-Tech Kft.-nél találkozott. 1998-ban, ahol a D-Link termékek kereskedelmi képviseletét látta el. Szintén hálózati termékekkel foglalkozott a CHS-nél, innen került 2002 nyarán a jelenlegi D-Link képviseletre.

Vezetéken vagy anélkül

ár/teljesítmény viszonya magasban felette áll minden egyes versenytársunkénak.

► *Megtudhatunk valamit a termékeikről?*

- A fókuszterületünk a hálózati kapcsolóeszközök, a „switch”-ek és a vezeték nélküli termékek családja, amelyek segítségével különböző sebességű eszközök kapcsolhatóak össze. Nagyon széles termékpalettával dolgozunk, így switch-ekből is nagy választékat kínálunk partnereinknek. Kezdve az 5 portos SOHO switchektől, amelyeket kisebb irodáknak vagy otthoni felhasználásra ajánlunk, a több tíz portos és Layer3-as, esetleg modulárisan bővíthető eszközökön át, a nagy teljesítményű chassis alapú több száz végpont kezelésére alkalmas gerinchálózati eszközökig közel 30 különféle switch-et és a hozzájuk tartozó több mint 50 fajta modult gyártunk. Ezek az eszközök operációs rendszertől függetlenek, így hardver- és szoftvertípustól függetlenül használhatjuk őket.

Sok helyen nem oldható meg a vezetékes adatátvitel, vagy nagyon drága, mint például a műemléképületekben - erre kínál megoldást az 1-2 éve megszületett vezeték nélküli adatátviteli szabvány, az IEEE 802.11, amelynek alapján 2,4 GHz-es, kezdetben 11 Mbps-os átvitelre nyílt lehetőségek. Ezen technológiát támogató eszközzeink ára magasabb a vezetékes termékeikénél, de nem igényelnek kábelrendszert, ami nagyságrendekkel csökkenti a hálózat összköltségét, továbbá a 22 Mbps sebesség ellenére az általunk kínált flexibilitást semmi nem pótolhatja. A piacon kialakult szokástól eltérően mi akkor jelentünk be egy új terméket, ha az már a raktárainkban megtalálható - ilyenek az általunk elsőként piacra dobott 22 Mbps sebességű vezeték nélküli hálózati eszközeink, amelyek olcsóbbak valamennyi piacon lévő 11 Mbps-os terméknél. Persze ha már a bejelentéseknél tartunk, megemlíteném az

55 Mbit/s sebességen működő vezeték nélküli eszközeinket is, amelyek rövidesen Magyarországon is elérhetőek lesznek. Mindemellert egyik partnercégünkkel közösen kifejlesztettünk egy olyan készüléket, amely a vezeték nélküli adatkommunikációt is biztonságossá teszi, így nem tudja senki megcsapolni a kódolt mikrohallumú adatátvitelt.

A D-Link támogat egy nemzetközi számítógépes játécsapatot. Legutóbb 20 ezer résztvevő játszott egyszerre egy légterben, ez volt eddig a legnagyobb tesztje a vezeték nélküli hálózati eszközeinknek.

► *Milyen újdonságokra számíthatnak az otthoni felhasználók?*

- Vannak USB eszközeink: elosztók, hubok, külső USB-rádiók, webkamerák, amelyekből nemcsak a vezeték nélküli is forgalmazunk. Nemsokára lesz magyar nyelvű weboldalunk, és minden termékünkhöz magyarnyelvű leírás. Ezen termékeinket elsősorban a retail áruházláncokkal karöltve szeretnénk értékesíteni. A Media Markt nemzetközi céggel globális beszállítói szerződésünk van, a közeljövőben remélhetőleg Magyarországon is értékesíteni fogják termékeinket. Szeretnénk közelebb kerülni a végfelhasználóhoz, és azt reméljük, hogy a magyar informatikai piac jeles tagjává válunk. Ingyenes képzési lehetőségeket ajánlunk a vásárlóknak és a nagyobb cégeknek is, mivel egy speciális termékör értékesítéséhez, nem beszélve a felhasználásáról, tudásra van szükség. Számunkra pedig a legfontosabb az ismertség, így hát tanul és tanítunk.

A konkurens cégek nem ellenfelek, hanem versenytársak: „győzzön a jobbak”, illetve meg kell próbálni egymás mellett megélni a piacon, noha a kelet-európai térségben tapasztalható recessió nincs pozitív hatással az IT-piacra sem.

Vajda R. Péter

elragadó	ragyogó	élénk	világos	meleg
gondtalan	hűvös	mély	vidám	harsány
tiszta	nyugodt	könnyed	nyers	rikító

**Sokféle jelzőt lehet találni a minőségi színekre.
A „megfizethető” általában nincs köztük.**

**Bemutajuk a HP első kedvező árú
színes lézernyomtató-családját:
íme a HP Color LaserJet 2500 sorozat.**

- Lenyűgöző – professzionális lézernyomatás fekete-fehérben és színesben.
- Gyors – akár 16 oldal/perc fekete-fehérben és akár 4 oldal/perc színesben.
- Könnyű és kompakt – asztali használatra tervezve.
- Egyszerű használat és kezelhetőség – kényelmes hozzáférés az összes nyomtatási kellékanyaghoz.
- Rugalmas – hálózati kártyával és extra papírtálcákkal is felszerelhető.

275 000 Ft + ÁFA induló ártól*

*HP Color LaserJet 2500L javasolt végfelhasználói ára.
A fényképen látható termék a HP Color LaserJet 2500 és 2500N modellek kiépítettségének felel meg.

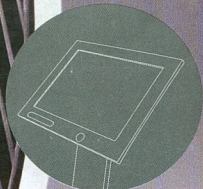
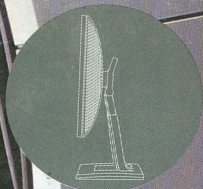
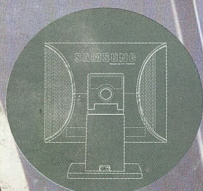
További információért, kérjük, látogasson el a www.hp.hu vagy www.hpshop.hu weboldalra!
HP vevőszolgálat és bemutatóterem: (06-1) 382-1111.

SAMSUNG

SAMSUNG

Design by F.A. Porsche

DigitAll *presztízs*

Állítható magasság
Dönthető, forgatható képernyő

Nagy fényerő és kontraszt,
kis energiafelhasználás mellett

Industrie
Forum
Design
Hannover

Design by F.A. Porsche

Szimbólum vagy komoly munkaeszköz? Csupán esztétikum vagy célra törő funkcionalitás? Mindkettő. A SyncMaster 171P monitora – amelyet az Industrie Forum Design Hannover design-díjjal tüntetett ki – formatervezőjéhez méltóan ötvözi az eleganciát a csúcstechnológiával. Amikor a megfoghatatlan a valósággal találkozik: SyncMaster 171P TFT-LCD monitor a Samsungtól.

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

www.samsung.hu